

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

07 ספטמבר 2010

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ'
רצון(עציר)

23778-02-10

1

בפני כב' השופטת נורית אחיטוב, אב"ד

כב' השופטת מרים דיסקין

כב' השופט רענן בן-יוסף

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

אבא גואל גואלי רצון (עציר)

הנאשם

נוכחים:

ב"כ המאשימה – עו"ד דליה אברמוביץ ועו"ד רנית בר-און
ב"כ הנאשם – עו"ד רויטל קוצר ועו"ד שלומציון גבאי-מנדלמן
הנאשם הובא באמצעות שב"ס

פרוטוקול

2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27

ב"כ הנאשם: אבקש שהעדה לא תעיד כשתי עו"סיות מלוות אותה, הן עומדות בצמוד אליה מאוד.
אני יודעים שעפ"י חוק נכונות עבירה יש זכות שתהיה נוכחת עו"סית או כל אדם אחר. המצב בו הן
עומדות שמלטפות אותה וגם פעם אחת שמעתי אותה אומרת "תעני", זו סיטואציה שכשאני עומדת
מהצד מרגישה לא נוח בלשון המעטה. איני יודעת מהי יכולתה. האם מדובר במי שלא רוצה או
מפחדת להעיד? איני יודעת מה מקור העמידה. אני לא מכירה תקדים. זה לא נראה טוב ולא מרגיש
נוח. אני לא יודעת אם העדות חופשית ומרצון. זו תחושה לא נוחה. אני גם חושבת לעצמי "האם אם
הנאשם היה מרגיש לא בנוח ביהמ"ש היה מרשה ששני אנשים ילפנו אותו?" גם הזכות תזו בחוק
הינה ללוות באולם. הנוכחות באולם היא לא לעמוד אליה צמוד. לא ראיתי מעולם עמידה כ"כ
קרובה בסיטואציה כזו.

יתר מכך, החלטת ביהמ"ש על כך שהנאשם לא רואה את העדה, בפסיקה שביהמ"ש הפנה אותי
אליה זו הייתה ניצולת שואה. לא הבנתי מה המניע של העדה: פחד, חוסר רצון להעיד, אני לא
מבינה מה עומד כאן. יש גם דרך לעשות את זה.

אם ביהמ"ש עומד על כך שהיא תמשיך להעיד בסיטואציה כה היא העידה אתמול, אבקש להקליט
את הדיון בוודאו. בימ"ש אחר לא רואה שהיא עונה, שהיא שותקת, שמלטפים אותה. אבקש תעוד
מצולם ואם אין דרך, אבקש שהסגוריה תוכל. כמובן שהצילום יישמר בכספת, לא אבקש שזה יהיה
בידיי.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

07 ספטמבר 2010

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ'
רצון(נעציר)

אני מונה לסעיף 68 (ב).

1

2

3

4

החלטה

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

כפי שצינו אתמול בהחלטתנו, העדה העידה כאשר דוכן העדים מופנה אלינו ובין העדה לבין הנאשם
עמדה עובדת סוציאלית, אשר מנעה קשר עין בין העדה לבין הנאשם.
בצדה האחר, עמדה עובדת סוציאלית נוספת ושתיחן, כאשר העדה התקשתה מבחינה פיזית וגופה
רעד, ליטפו את העדה ותמכו בה.
הסנגורית מבקשת יתה גם שהעדות תוקלט בסרט וידאו וגם ששתי העובדות הסוציאליות, המלוות
את העדה, לא יעמדו לצידה.
באשר לצילום העדות, הרי לא ראינו לשנות מהחלטתנו, שהעדות לא תישמע בהקלטה או בצילום
וידאו מטעמים טכניים ומחמת נוחיות ביהמ"ש.
הפרוטוקול מוקלד מילה במילה ואיננו נוהגים באף תיק לשמוע עדויות בהקלטה.
באשר לבקשה שהעובדות הסוציאליות לא יעמדו ליד העדה, שוכנענו כי יש קושי לעדה להעיד עדות
חופשית או להניד בכלל והעדות נגבית ממנה במאמצים נפשיים, נציין שהעדה אתמול התמוטטה
וצנחה ארצה לאחר שרעדה בכל גופה.
בהמשך העדות, לפתע הודיעה שאינה חשה את ידיה וידיה הפכו צמודות ונזקקו להפסקה על מנת
שתוכל להתאושש.
בנסיבות אלה וכדי ללכת לקראת ההגנה, אנו מחליטים שתעמוד רק מלוות אחת ליד העדה ויבקש
ממנה שתשתדל להימנע ממונע פיו עם העדה, אלא רק ככל שהדבר יהיה דרוש לאחר שניזכר בכך.

ניתנה והודעה היום כ"ח אלול תש"ע, 07/09/2010 במעמד הנוכחים.

ר. ס. א. א.

ר. ס. א. א.

רענן בן-יוסף, שופט

מרים דיסקין, שופטת

נורית אהיטוב, שופטת

אב"ד

26

27

28

29

30

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

07 ספטמבר 2010

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון(עציר)

1 ב"כ המאשימה: אני בניגוד תרשים של העץ המשפחתי, לנחיות ביהמ"ש. אין זו ראייה אלא רק
2 לצורך ההתמצאות של ביהמ"ש.

3
4 ב"כ הנאשם: משחברתי הצהירה שאין זו ראייה, אין לנו התנגדות.

5
6 עת/1-1א – שבה לדוכן העדים להמשך חקירה ראשית ומזוהרת כדין:

7
8 חקירה ראשית – ב"כ המאשימה:

9 [העדה הועדת]

10 ש. את זוכרת את הנושא האחרון? אמנם אמרתי שלא אחזור לנושא הזה שוב, אך בטרם נעבור
11 לנושא אחר, אם יש לך מה להוסיף על הנושא האחרון אתמול, בבקשה.

12 ת. בנושא של אתמול, מתקשה למה שהיינו עם, גואל שלט ועיוות כל חלקה טובה שהייתה לי.

13 אם זה לגבי גברים. הוא אמר שכל פעם שאנחנו מתקרבים לגברים או שאנחנו מתקרבים

14 אלינו, יש מצב שהוא חושק בי, או שהוא מתחיל איתי, והוא אפילו אמר את זה על אבא

15 שלי, הוא אסר עלינו לשים משקפי שמש, הוא אמר שאנחנו מסתכלות על מקומות שהוא לא

16 יכול לראות, אפילו שליטתו התבטאה בכך. שהלכנו לקעקע את התמונה שלו על הגוף שלנו.

17 לשאלת ביהמ"ש האם הוא דרש, אני משיבה שמכאן הוא דרש את זה. אני אמרתי שזה עולה

18 הרבה כסף או הוא דאג שמעניין תוכל... [העדה בוכה (התובעת מחבקת אותה ומדברת

19 איתה) והוא אמר שהקעקוע כאות אהבה אליו, שבעתיד אני לא אוכל להתמסד עם שום גבר,

20 כי יראו את הקעקוע על הגוף שלי, הוא ידע וטען שכל גבר שיראה את הקעקוע על גופי תהיה

21 לו סלידה. הוא אמר לי שיש לי ריח רע מהפה וכדאי לי לעקור את השיניים כי זה מאוד

22 מהנה במין, הנאה מאוד גדולה. הוא אמר שאנחנו צריכות ללכת עם ראש מוספל ברחוב ואם

23 אנחנו רואות אחת את השנייה סימן שהרמנו את הראש ואם אנחנו מרימות את הראש או

24 אנחנו מסתכלות על גברים.

25
26 ב"כ הנאשם: סליחה, היא קוראת מתוך חיד, אני רוצה להבין את זה. כתוב לה משהו על כך חיד.

27
28 לשאלת ביהמ"ש:

29 ש. יש לך משהו כתוב על חיד?

30 ת. כן.

31 ש. מה כתוב לך על חיד? זה את כתבת?

32 ת. אני כתבת, היום בבוקר. כתוב שם מילים שאני יכולה לזכור על מה לדבר.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

07 ספטמבר 2010

תפ"ח 23751-02-10 מדינת ישראל נ'
רצון(עציר)

- 1 ש. כמו מה למשל? תקראי לנו מה כתוב שם.
2 ת. גברים, משקפיים, ראש כפוף.
3 ש. וכשהורדת את הראש כאילו קשה לך להעיד הסתכלת על מה שכתוב?
4 ת. אני לא זוכרת כלום ממה שקרה.
5 ש. ומאיפה יש לך את האינפורמציה הזו שכתובה לך על היד?
6 ת. מעצמי, כשאני יותר רגועה אני יכולה להעלות את זה.
7 ש. גם אתמול היה כתוב לך על היד?
8 ת. יש לי מחברת בתיק שאני יכולה לזכור את מה שאני רוצה לדבר עליה.
9 ש. וניינת במחברת לפני כן?
10 ת. לא.
11 ש. למה רשמת?
12 ת. קשה לי לזכור מה אני רוצה להגיד.
13
14 **ב"ב הנאשם:** אני ראיתי משפטים ולא מילים, אם אפשר לקרוא מה שכתוב בכף ידה.
15
16 **העדה:** אני קוראת בפני ביהמ"ש את כל מה שכתוב על היד: "חשליטה, הקעקוע, הסלידה, שיניים,
17 להתגלח, כוסם, בגדים, אוכל, אס.אמ.אס, מתנות, רצונות, מחשבות, וילה, אבא, סיפור
18 לאה, רחם מדמנות, מאה, ויזה, שמרית, ויקי, מטרנה, פירוט חשבון, בוחר ילד, נכנס לחדר,
19 משוגעות, מכתבים, מריבת דבורה, עזבתי, תגני עלי, שליחות אלה. ביד השנייה לא כתבתי
20 כלום.
21
22 **ב"ב הנאשם:** אני מבקשת לקבל את המחברת המדוברת.
23
24 ביהמ"ש מבקש מהעדה להתקרב אל דוכן השופטים כדי לראות את כף ידה וב"ב הנאשם מצלמת.
25
26 **ב"ב המאשימה:** אבקש שצילום כף ידה של העדה יועבר אלי.
27
28 **לשאלת ביהמ"ש:**
29 ש. איך אתמול זכרת מה להגיד והיום לא?
30 ת. לא היה לי את הפחד של היום, לא ישנתי כל הלילה.
31 ש. מתי פתחת את המחברת?

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

07 ספטמבר 2010

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ'
רצון(עציר)

- 1 ת. זו מחברת שמאחת החקירות שלי, לא לפני כ"כ הרבה זמן, נכנסנו למיצב אחר של חיים והיא
2 כל הזמן נמצאת איתי כדי שאוכל להיזכר על מה הינני במשטרה כי ככל שהזמן עובר, אני
3 יכולה להיכנס לפרטים יותר עמוקים שלא יכולתי אז.
- 4 ש. לפני העדות אתמול עיינת במחברת?
5 ת. לא, רק היום בבוקר עיינתי במחברת.
- 6
7 המשך חקירה ראשית – ב"כ המאשימה
- 8 ש. ממתני יש לך את המחברת ומה את עושה איתה? מה זו המחברת הזו?
9 ת. המחברת הזו קיימת כבר הרבה זמן, כי כל פעם שעובר הזמן, אז אני מצליחה להיכנס
10 לעומק של הבנות של מה שהתרחש שם וזו הדרך שלי, ככל שעובר הזמן, לא לשכוח את מה
11 שהיה כי אנחנו כבר במקום אחר עם הילדים, בחיים אחרים, הנפש נרפאת, המצב הנפשי
12 מנסה לשכוח, לדחוק הכל ולא לזכור את ההתעללות, את הסבל, אני לא חושבת ששום אדם
13 יכול 14 שנה לזכור אירועים של יום ויום וזו הדרך שלי
- 14
15 ביהמ"ש מבקש מהעדה למחוק את הכתוב על כף ידה ולא להיעזר במה שכתוב שם.
- 16
17 המשך חקירה ראשית – ב"כ המאשימה
- 18 ש. היה איתך מישהו בעת שרשמת את זה?
19 ת. הייתי בבית של אחותי וכשהתקשרו אליי אז ירדתי. הם לא נכחו בבית, הייתי כבר לבד.
20 אחותי ארגנה את הילדים ויצאה לבית הספר ואני נכנסתי להתקלח וראיתי שאני מרגישה
21 לא טוב, שאני מאוד עייפה ובטני מתהפכת, אז כתבתי את זה.
- 22 ש. תמשיכי את עניין השיניים שהזכרת, יש לך עוד משהו להוסיף בעניין? כשהנאשם הציג
23 לך לעקור את השיניים, איך הגבת או מה עשית, אם עשית, בעניין?
24 ת. כמוכן הכל היה בשבילי, למענו, כדי לרצות אותי, והלכתי לרופא שיניים עם הנאשם ורופא
25 השיניים סירב.
- 26 ש. מה עשית, אם עשית, אחרי שסירב?
27 ת. הוא אמר שיש לי שיניים בריאות ואני מאוד צעירה ומבחינה רפואית הוא לא יכול לעקור לי
28 את השיניים ואז התחלתי להוריד את הכתרים שיש לי בפה, הוא אמר שכל הריח מגיע
29 מהכתרים.
30 ש. מי אמר?

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

07 ספטמבר 2010

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ'
רצון(עציר)

- 1 הנאשם. היום אין כתרים אבל גם אין שיניים. לשאלת ביהמ"ש למה אני משיבה כי כשיש
2 כתר אני היום מבינה שהוא מגן על השן שחולה מתחת ואז כשאין כתר השן פשוט קורסת,
3 ואיפה שהיו כתרים השיניים קרסו. חלק מהן עקרתי לאחר מכן.
4 **אמרת שהלכתם לרופא שיניים והרופא סירב, נכון?**
5 כן.
6 **איך הנאשם הגיב לכך, אם הגיב?**
7 הנאשם ניסה לשכנע את רופא השיניים, אך ללא הצלחה. כל פעם שהייתי ניגשת לטפל
8 בשיניים הוא היה אומר לי שאני מבקשת מהם לעקור שיניים.
9
10 **לשאלת ביהמ"ש:**
11 **את זוכרת שסיפרת שהנאשם ביקש לקעקע את דמותו וזה עולה הרבה כסף, מה קרה אז?**
12 הוא אמר שהקעקוע הוא סמל שהילדים, זה חשוב בשביל הילדים, שחם יראו ש"גם אבוא
13 סוגדת לי, זה יחזק אותם, אם את מסוגלת לעבור את הסבל של קעקוע זה כהוכחה לאהבה
14 שלנו. לא כל אחת מסוגלת לעשות את זה. אם יהיה לך קעקוע ארצה להמשיך לבנות איתך".
15 אם יש לי יותר ילדים אז אני יותר מאושר, כדאי לי שהוא ימשיך לבנות איתי. אני אמרתי
16 שאין לי כסף, זה פשוט המון כסף, ומעיין אמרה שהיא תשלם עליי את הקעקוע. בהתחלה
17 הוא רצה שהקעקוע יהיה על הצוואר כי אי אפשר להסתיר את זה, אבל במקום זה לא
18 הסתדר.
19 **את רואה להראות את הקעקוע שלך?**
20 הקעקוע על זרועי הימנית [מפשילה את שרוולה]. זה חשם שלו והפנים שלו.
21 **תסבירי למה אמרת שהקעקוע עולה הרבה כסף?**
22 כל הזמן, כל הכסף שקיבלנו, זה היה בשביל להשכיר דירה, בשביל לממן את הוצאותיו של
23 הנאשם, לממן את התחביבים והבילויים שלו, את הפלאפון שלו, את הבית שלו, את הבית
24 של תקווה, את הבית של מאיר, את כל החשבונות, את האוכל שלו, אף אחת לא יכולה
25 להתגד. אם מישהי טענה שאין לה כסף אז זה פשוט רק היה נשמר כחוב אבל היא הייתה
26 צריכה לשלם את זה. את המצלמה שהוא ביקש לשים בבית, את האינטרנט והטלוויזיה,
27 שהוא אהב שמקליטים לו סרטים, את המכשירים.
28 **איזה מכשירים?**
29 מצלמות, מצלמות משוכללות, מחשבים.
30 **מה ז"א מחשבים?**
31 הוא אהב כל הזמן מחשב שהיה לו בוילה, מחשב שהיה לו אצל מאיר, כל מיני תרופות
32 טבעיות שהזמנו מחו"ל, חדרי כושר, ג'קוזי.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

07 ספטמבר 2010

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון(עציר)

- 1 ש. אמרת שעבדת במשק בית, מאיפה הכסף?
- 2 ת. אישה שיש לה ילדים, אז קיבלה ביטוח לאומי וסיוע בשכר דירה ואפילו חלוקה של שמירה
- 3 ואז כל פעם יום אחר מיטחי הייתה שומרת ויכולנו לצאת מהבוקר עד הערב לעבוד במשק
- 4 בית. הייתי עובדת בשלושה מקומות עבודה של משק בית ביום. אני יודעת שהייתה שיחה
- 5 שישבנו כולם בסלון ויש בנות שאמרו שאפילו הוא מרוויח 12 אלף ₪ בחודש.
- 6 ש. מה הכוונה ב"בית של מאיר"?
- 7 ת. זה בית שהיה ברשותו, שהוא כל הזמן אמר שהוא חייב כספים למאיר, שאנחנו צריכים
- 8 לעזור לו.
- 9 ש. מה הכתובת שם?
- 10 ת. יסוד המעלה.
- 11 ש. אני רואה שיש לך רק קעקוע אחד. תוכלי להסביר לביהמ"ש?
- 12 ת. לא רציתי לעשות את הקעקוע הזה ולא יכולתי להגיד לו את זה כי אם הייתי, הוא כל הזמן
- 13 הפציר בנו על כמה שאנחנו לא אוהבות אותו ואם אני לא אעשה את הקעקוע, בשבילו זו
- 14 תהיה אמת שאני לא אוהבת אותו ואני לא מוכנה להתמסר לו ואני לא נאמנה לו.
- 15 ש. אתמול סיפרת כשעברתם לילה את גדת במרתף בתחילה, וכשנכנסת להיריון, אמרת
- 16 שיכולת לעבור לקומה אחרת. תספרי איך גדתם בוילה? לאן עברת? איך החיים בוילה?
- 17 ת. כשיברנו לוילה, אז אני הייתי במרתף ושם הייתי עם כעניין ואפרת, כעבור מספר חודשים
- 18 נכנסתי להיריון ויעל ויהודית הציעו שאני אעלה למעלה כי זה כבר לא בטוח שאני אהיה
- 19 במרתף, יש שם גזים וזה מסוכן כי אני בהיריון ויעל ויתרה. לשאלת ביהמ"ש האם יעל ואני
- 20 התחלפנו, אני משיבה כי ליעל היה כמה חדרים, והיא ויתרה על אחד מהחדרים שלה כדי
- 21 שאני אוכל לגור בקומות שלהם ואח"כ עברתי לגור בקומה של שמרית, בדירה השנייה, שם
- 22 אילנית ויתרה על החדר שלה, שם ילדתי את הילד שלי, צורי וגואל.
- 23 ש. איך היו החיים בוילה? מה אכלתם? איך הגעתם לעבודה? מה היה סדר היום? עם מי
- 24 דיברתם או לא דיברתם?
- 25 ת. בתקופה הזו, גואל החריס לי את הטלפון כדי שלא אהיה בקשר עם אחיותיי וטען שהוא
- 26 רוצה לראות את מי אני מעדיפה, אותו או את אחיותיי. הקשר התחדש עם אחיותיי אחרי
- 27 שהן פגשו אותו ברחוב ושאלו לשלומי וביקשו לראות אותי וככה התחדש הקשר עם
- 28 אחיותיי, שהיו תחת החשש הזה שאם הן יעשו או יגידו משהו שהוא לא לרוחו אז הוא עוד
- 29 יותר יפריד בינינו.
- 30 ש. איך ניהלתם את הוילה וחיייתם שם?
- 31 ת. בתקופה הזו, לא היו הרבה ילדים אבל כאילו מערך שמירה על הילדים וככה יכולנו לצאת
- 32 לעבודה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

07 ספטמבר 2010

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון(נעזיר)

- 1 ש. אתן קמות בבוקר, מה עושים כל היום? איך זה מתנהל?
- 2 ת. לכל אחת היה יום שמירה וביום של השמירה התפקיד של אותה בחורה היה לטפל בכל
- 3 התינוקות, לטפל בכל הבית, להכין אוכל עד הערב, לקלח את כל הילדים, להשיב את כל
- 4 הילדים. אני הייתי נוהגת לעבוד חצי יום ולבוא לעזור לבחורה ששומרת, כי אני יודעת
- 5 שככה היה קשה ומתיש בימים שלי.
- 6 ש. מה היה קשה ומתיש?
- 7 ת. השמירה על הילדים, התפקיד בבית. פעם אמרתי לגואל שזה קשה ומתיש, שאי אפשר. הוא
- 8 היה רודה בנו, רודה בי: "את עצלנית, את מסריחה, את רוצה ילדים וככה את מתנהגת".
- 9 הבנות שחיו איתי, שמרית ואלה,
- 10 ש. איזו אלה?
- 11 ת. אלה גולן, ברגע שהן היו יוצאות מהבית הן לא היו חוזרות ורוב הזמן אני הייתי נשארת עם
- 12 הילדים. יצא לי פעם אחת לדבר עם אלה ושאלתי אותה "איך אתן יכולות? אתן הולכות
- 13 לעבודה וברגע שאתן יוצאות מהבית אתן לא חוזרות עד למחרת, הילד שלך חולה ואת לא
- 14 חוזרת, אתן חוזרות רק מתי שיש לכן יום שמירה?" לא הבנתי את הגלגל הזה. היא אמרה
- 15 שהמצב הנפשי שלה הוא כ"כ רע שאפילו אם היא הייתה חוזרת הביתה מהעבודה, היא לא
- 16 הייתה יכולה להמשיך לתפקד עם הילדים. אמרתי לה שהילד שלה חולה ומדוע היא לא
- 17 מגיעה לטפל בו, היא אמרה שהיא יודעת שבלאו הכי אני אעשה את זה והיא לא יכולה
- 18 להעניק לו שום דבר כי אין לה כוחות, היא מעדיפה ללכת לגואל, לקבל כוחות ולחזור עם
- 19 כוחות.
- 20 ש. על כמה ילדים בערך אנחנו מדברים בהמשך?
- 21 ת. שכחתי לציין שהיו ימים ששמרית אפילו לא הייתה חוזרת בבוקר וממשיכה איתו את היום
- 22 והייתה טוענת שהוא מחזיק אותה ולא נותן לה ללכת. אמרנו שאנחנו קורסות ולא יכולות
- 23 יותר. אמרנו שאת הבוקר אנחנו צריכות לפחות לילדים שלנו, הוא אמר שהיא לא אשמה,
- 24 זה הוא.
- 25 ש. על כמה ילדים פחות או יותר אנחנו מדברים בהמשך? לקראת הסוף, בשנים האחרונות?
- 26 ת. לשמרית היו שמונה ילדים, לאלה היו ארבעה ילדים ולי היו שלושה ילדים. יום אחד אני
- 27 מגיעה הביתה מהעבודה, אלה שמרה על הילדים למעלה, זה היה חורף, שמרית ואני קנינו
- 28 תנור שעלה לנו 500 ₪ וישבתי לאכול בסלון ואני שומעת בקומה השנייה שתינוק אחד בוכה
- 29 ועבר זמן והבנתי שאו שהיא לא שומעת או שהיא נעסוקה ולא ניגשת. כשנכנסתי הביתה
- 30 הדלקתי את התנור ובזמן האוכל אני שומעת שהתינוק בוכה. אני עולה למעלה כדי לעזור לו,
- 31 אפרת נכנסת הביתה ומסיימת להרגיע את הילד. אני יורדת למטה ורואה שהתנור כבוי. אני
- 32 ניגשת כדי לנסות לחבר אותו שוב לשקע, אני רואה שהתקע גוזר. גואל הגיע בערב ואפרת

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

07 ספטמבר 2010

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ'
רצון(עציר)

- 1 הייתה בסלון, גואל הגיע ואמר שהוא נתן הוראה לאפרת לגזור את השקע ואנחנו חיות כמו
2 בהמות, אנחנו לא יודעות לחסוך כסף והוא עשה את זה מטעמים שלטובתנו. אפרת לא
3 אשמה, אפרת רק עשתה את התפקיד שלה ומה שהוא אמר לה ולא יכלה לעשות אחרת.
4 אנחנו היינו מחולקות לפי תפקידים.
- 5 **מי קבע את התפקידים?** ש.
6 הוא קבע את התפקידים, אפרת הייתה אחראית על נוה לקנות לאכול, על חשבונות שלא
7 בקופה, חשבונות של הבית וניקיון של תורניות. אם משהו לא נקי אז היא הייתה מדווחת
8 לו. כולנו פונונו בצורה כזו. כולנו רצינו לדווח אחת לשנייה, להראות לו כמה אנחנו כסורות
9 ואוהבות אותו. הוא אמר שכשאני מדווחת לו אני עוזרת לו והוא מעריך את זה. שמרית
10 הייתה בתפקיד שלי ימינו והייתה מדווחת לו על כל מה שהתרחש בבית, אפילו קרה שיום
11 אחד הגעתי עם הילדים שלי מחוג וחיכיתי, הם רצו להישאר למטה לשחק עם הילדים של
12 תהלילה ושמרית ירדה למטה, היא אומרת לי "ממתי את כאן ולמה לא עליתי? למה את
13 יושבת כאן?" אמרתי לה שהילדים רוצים לשחק עם האחים שלהם, היא אמרה שזה לא
14 בסדר ולפחות הייתי באה לבעלה ואומרת לה שהגעתי, כי עכשיו אני אשקר לגואל אם הוא
15 ישאל וזה לא נכון, אני פה פשוט.
- 16 **מה זאת אומרת? אמרת שאומרים לגואל שהגעתי או לא הגעתי?** ש.
17 לדווח לו אם הגעתי או לא, מה אני עושה, האם אני ישנה. הוא צריך לשים את המצלמות
18 כדי לדווח ולשלוט. אם אנחנו מדברות אחת עם השנייה, אם אנחנו הולכות לישון. התפקיד
19 שלי היה בבית, מאחר ורוב שעות היום הייתי בבית עם הילדים, הייתי "גסטפון" שבאיים
20 על ילדים, מתנהג אליהם בגסות. יום אחד ישבנו בסלון וגואל מספר איך הוא העמיד את
21 הילדה של שמרית על השרפרף כל הלילה כדי לשבור את העקשנות שלה כדי שהיא תעשה
22 את הדברים שלו והוא אמר לה "אם לא תקשיבי למה שאני אומר, אני אשלח את ויקי
23 שתעשה לך לא נעים" וכשהילדה לא הייתה במכותנו, הוא אמר לי "תמשיכי לה בשיער,
24 תנערי אותה", והוא אמר לבנות ברגע שיש בעיה, אין בעיה תיגשו לויקי, כי אם תעשי להן
25 לא נעים ישנאו אותך". הילד של שמרית נפל במדרגות אז היא הייתה מביאה אותו אליי כדי
26 שאנער אותו לפני המדרגות ואפחיד אותו כדי שהוא לא יגיע לשם יותר. יום אחד הנאסם
27 קורא לי ואומר לי "תלכי להביא את גאיה",
- 28 **מי זו גאיה?** ש.
29 אחות של אליה, הבת של לאה. הוא אמר "תביאו אותה בכל מחיר". ירדתי למטה להביא
30 אותה והיא לא רצתה, אמרתי לה "אבא אמר אבא החליט וזה מה שצריך להיות, זה מה
31 שהוא אמר לי לעשות" וסחבתי אותה מהחולצה ומהשערות לחדר שלו וכשהוא סיים לדבר
32 איתה, הוא ניגש אליי ואמר "תודה רבה, עזרת לי מאוד" ולתהלילה הוא היה אומר

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

07 ספטמבר 2010

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ'
רצון(עציר)

- 1 "תסתכלי על שמרית, תראי איך היא עוזרת לה. ברגע שקשה לך, אז תשלחי את הילדים,
2 שתבוא שתעזור לך".
- 3 **ש. למי הכוונה ב"איך היא עוזרת לך"?**
- 4 **ת. הכוונה לשמרית.**
- 5 **ש. זה לא ברור.**
- 6 **ת. הוא אמר לתהללה "תראי את שמרית, היא נעזרת כל הזמן בויקי". שמרית הייתה אומרת**
7 **אם אני יוצאת מהבית אני יוצאת רק עם ויקי כי הילדים מקשיבים לה, הילדים אוהבים**
8 **אותה". יום אחד דיברנו, יעל דיברה על שהחיים שלנו בלי גואל הם לא חיים והיא ביקשה**
9 **ממנו שברגע שהוא ילך לעולמו לכתב איתו, הוא אמר לה "כל הכבוד, ככה זה צריך להיות".**
10 **בזמן אחר אני אמרתי לו "גואל, אתה יודע שהחיים בלעדייך הם לא חיים פה, אם לא תהיה**
11 **גם אני לא ארצה להיות פה". והוא אמר לי "אותך אני לא יכול לקחת איתי, את צריכה**
12 **להמשיך להישאר עם הילדים, מישהו צריך להישאר פה עם הילדים". מזה שלא יהיה אני**
13 **יודעת שעשיתי טעות עם הילדים. אלו ילדים שהנקתי אותם, טיפלתי בהם, שישנו אצלי**
14 **בחדר אפילו שאמא שלהם הייתה נוכחת הם היו מבקשים לישון אצלי (העדה בוכה) אני**
15 **יודעת שהתנהגתי אליהם בגסות, הייתי מניקה את הילדים האלה כשהאמא לא הייתה**
16 **נמצאת. לשאלת ביהמ"ש לילדים של מי הכוונה, אני משיבה שהנקתי את הילד של שמרית,**
17 **יורש, את רבנו, את גואלי ואת גואלנו הגואלי.**
- 18 **ש. לגבי חלוקת התפקודים בוילה ועל תפקידך, תמשיכי? בין היתר, דיברת על הכספים**
19 **וסיפרת על מצלמות בוילה, תסבירי לביהמ"ש במה מדובר?**
- 20 **ת. מתוך שליטה שלו על חיי היום יום שלנו, על ההתנהלות שלנו שלא נדבר אחת עם השנייה**
21 **ולא נסית אחת את השנייה, שבטעות לא ניגע אחת בשנייה, הוא טען שיש לנו נטיות להיות**
22 **לסביות או הוא רצה להיות בשליטה מתמדת על מה שמתנהל בבית והוא מציע לשים**
23 **מצלמות, הוא ביקש משמרית לגבות מיכל אחת 300 שקלים, אני, מבחינתך, אמרתי לו שזה**
24 **הסכום שאני מוכנה לתת בנושא של המצלמות כי יש כ"כ הרבה התחייבויות בוילה, הוא נתן**
25 **פעם לשמרית לנהל, פעם לאפרת לנהל ושתי האחרונה שניהלה. היא התחילה מסכום מאוד**
26 **קטן, שזה כלל את הבית שלו, את מאיר, את הבית של תקווה, את החשבונות של תקווה,**
27 **את האוכל שלו. זה התחיל מסכום מאוד קטן, מתוך רצון טוב לעזור לו. אח"כ לא יכולנו**
28 **להתנגד ואם לא שילמנו לקופה זה נצבר כחוב. היה מקרה בבית של ליה, שליה לא יכלה**
29 **לשלם את החשבונות, זה היה בבית שלהם, הוא ביקש ממנה שתביא לו את פירוט חשבונות**
30 **הבנק כי היא כנראה לא מנהלת את הכסף שלה נכון. לי קרה איתו שהילד שלי היה בן שנה,**
31 **אמרתי לו שאני לא יכולה לשלם את החשבונות, שאני לא עומדת בהם, והוא אמר לי להגיש**
32 **לו את ההוצאות וההכנסות שלי, את פירוט החשבון ואנחנו נדבר. הגעתי לשולי עם הכל**

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

07 ספטמבר 2010

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ'
רצון(עציר)

- 1 והוא אמר לי שאני צריכה לגמול את הילד שלי מטיטולים, כי הוא ראה בפירוט שהטיטולים
2 לוקחים הרבה כסף ושאתי צריכה להפסיק לתת לילד שלי ששמו צורי וגואלי בן השנה,
3 לאכול מיטרנה כי אפשר לחסוך את המטרנה. מתוך כל הניסיון הזה, אני אמרתי שאני לא
4 יכולה לשלם על המצלמה יותר מ-300 שקלים ואז הוא גבה מאיתנו את הסכום הזה
5 ושטרית ניהלה את הרשימה הזו ויום אחד הגיעה החברה להתקין את המצלמות, אילנית
6 מודיעה לנו שכל מצלמה עולה יותר מאלפיים שקלים וכבר לא הייתה אפשרות להתנגד למה
7 שהוא כבר קבע. מצלמות האינטרנט הותקנו בכל חדר בבית, וזה התחלק לחודשים,
8 לתשלומים, ואז כשהיא מגישה את הסכום, אנחנו מבינים שבאלפיים שקלים לא נגמר העול
9 הזה, יש התחייבות על כל ראוטר נוסף, והסכום הכללי שאנחנו צריכות לשלם לספק יגיע
10 לכ-800 שקלים לחודש. הכל היה מתוך לעקוב אחריו יום יום כל היום. דבורה הייתה ישנה,
11 הוא מאוד כעס עליה כשהיא ישנה כשיש ילדים בבית. לדבורה יש ילדה שלא שלו. בשלב
12 הזה, מתוך נסיבות שדבורה לא הסתדרה עם הבנות, לא היה לה איפה להיות. חציתי את
13 החדר שלי, חציתי אותו עם ארון ויום אחד נתתי לה חלק. היא הייתה ישנה הרבה ויום
14 אחד אפרת מגיעה הביתה ורואה שקשה, שאני ועוד מישהי עם ילדים וראתה שדבורה ישנה,
15 אפרת נכנסה לחדר ודבורה ישנה על מזרון בחדר, אפרת דרכה לה על הפרצוף, דבורה מתוך
16 שינה קפצה ואמרה כמה מילים לא יפות וגואל הגיע יותר מאוחר ודבורה צעקה "היא דרכה
17 עליי! אני ישנתי והיא דרכה עליי! אני אלך למשטרה!" גואל אמר "תלכי למשטרה, רק איפה
18 את גרה? יש לך חוזה? איפה הבית שלך? אין לך שום דבר, אף אחת לא מכירה אותך ומי
19 את, את לא פה, נכון ויקי?" פניתי לדבורה ואמרתי לה שזה חסר סיכוי בשבילה כי אנחנו
20 נעשה הכל בשבילו ולא נמרה את פיו, אנחנו נגיד כל מה שהוא אומר. הוא רצה להקות כל
21 הזמן בשליטה על מה שקורה. יום אחד אני ידעתי שיש את המצלמות שמצלמות והייתי
22 צריכה להיות בשיחה מאוד דחופה, באותה תקופה שהייתי בקטר עם אתי ואני מספרת לה
23 מה שמתנהל בוילה שאני לא יכולה לדבר עם אף אחד, כשאני מדברת עם אחיותיי הן
24 מצדיקות אותו ונמצאות תחת הפחד שאם יגידו משהו בניגוד לרצונו אז הן גם יפסיקו
25 לראות אותי והקשר היחידי שיכול היה להיות זה עם אתי וניהלתי עמה שיחה.
26 **מי זו אתי?**
27 **ש. אתי זו אישה שלו שהיא לא גרה בוילה, היא עזבה אותו לפני כעשר שנים, רק איתה יכולתי**
28 **לחלוק את מה שקורה בוילה כי הרגשתי אבודה שאף אחד לא מבין אותי ולא שומע אותי**
29 **ולא רוצה לשמוע אותי. כל מה שאני אומרת זה רק שיגעונות.**
30 **ש. מה ז"א רק שיגעונות?**
31 **ת. כל מה שאני אומרת שלא לרוחו אז אני חולת נפש, סכיזופרנית, שטן נכנס בי. רק איתה**
32 **יכולתי לחלוק. באותו יום הוא הגיע בערב לקומה של אילנית, לקומה הראשונה, ירדנו**

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

07 ספטמבר 2010

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון(עציר)

- 1 לראות אותו, הוא ישב וביקש את הטלפונים של כל אחת והתחיל לסרוק את כל השיחות
2 הנכנסות והיוצאות, את המסרונים המתקבלים והיוצאים, ואז הוא פונה אליי "הבאת לי
3 את הטלפון שלך?" הייתי המומה שהוא מתנהג בצורה, בעריצות כזו. עליתי למעלה ותוך
4 שתי דקות הוא היה אחריי ושאל מה אני עושה עם הטלפון. מיד מחקתי את כל השיחות
5 שהוא לא יראה שאני מדברת עם אתי. הוא ירד למטה וקרא את המסרונים שקיבלתי, ואז
6 שמרית נכנסת הביתה לחדר שאנחנו נמצאים בו, ואמרה לגואל "אתה יודע, אפשר להביא
7 לך פירוט של שיחות של כל חודש לאן התקשרה כל בחורה ולאן. אפשר לעשות שכל אחת
8 תביא לך. היא הרגישה מחויבות אליו ולהראות שהיא אישה נאמנה לו. היא אמרה שדרך
9 האינטרנט אפשר להשיג לו גם דרך קופת חולים, הוא יכול לעקוב אחרינו והוא ביקש ממנה
10 לעקוב אחרינו, הוא ביקש שכל אחת תביא לה את מספר תעודת הזהות שלה ושתעקוב
11 אחריה כי הוא אומר "נכון, אני לא מאמין לכן, אתן הולכות למקום אחר אבל לא לקופת
12 חולים, איך אני יכול להאמין לכן?" הוא גם קבע בזמן מסוים על האוכל שלא יהיה שמן,
13 שהאוכל יתבשל רק על אידוי, בלי שמן ובלי מלח.
- 14 **איזה סוג של אוכל?** ש.
15 ירקות, רק ירקות מאודים, בלי שמן. הלחם שהילדים אכלו היה על בסיס של מים, קמח
16 ושמרים. זה היה אבן והילדים לא רצו לאכול.
17 **מה ז"א לחם על בסיס של מים? מאיפה הלחם הזה?** ש.
18 אנחנו אופים אותו בבית.
19 **למה אפיתם בבית ולא קניתם?** ש.
20 בגלל שבתקופה הזו הוא היה [העדה בוכח] חולה, מחדנו על החיים שלו. חשבנו שהחיים שלו
21 בסכנה. שלחנו אותו למקום שנקרא "האור הגנוז", שזה קיבוץ קבלי, שמלמדים שם איך
22 לאכול תזונה נכונה. לשאלת ביהמ"ש כמה זמן הוא היה שם, אני משיבה שהוא שהה שם
23 כשבוע, הוא היה צריך לעבור תהליך של ניקוי הגוף והוא היה שם עם אלה גולן. הם לימדו
24 אותו במקום כמה רעלים יש באוכל וכשהוא חזר משם אז השתנה כל האוכל בבית והוא
25 אמר שמי שתיתן לילדיה לאכול אוכל שהוא לא פרשה, עם שמן, "אני רוצה לראות איזו
26 אביא תמרה את פי ולא תעשה את זה".
- 27 **ממה הורכב התפריט?** ש.
28 ירקות, אורז מלא, פסטה מלאה, הכל על אידוי, בלי שמן ומלח. בשר, דגים, גבינות וביצים
29 לא. הילדים החלו לרדת במשקל. הגננות אומרות שהילדים לא אוכלים וכל האוכל נזרק
30 לפח כי האוכל הוא חסר טעם. אני מנסה לפנות לאלה ולומר לה שהילדים בלי משקל, מילא
31 אנחנו, אבל הילדים מאבדים משקל. היא אמרה שזה מנה שהם למדו וזה מנה שגואל קבע.
32 ניגשתי לשמרית ואמרתי לה תראי, הילדים, יש להם פצעים בשפה של הפה. אני יודעת על

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

07 ספטמבר 2010

תמ"ח 10-23751-02 מדינת ישראל נ'
רצון(עציר)

1 עצמי שהיו לי פצעים והרופא אמר שזה בגלל תזונה לקויה. ביקשתי ממנה שתגיד לו משהו
2 כי את קרובה אליו. היא אמרה שהיא תסתכל ותראה, תנסה לדבר איתו. ניגשתי לאלה
3 ואמרתי לה שהגננת אמרה שחילד לא אוכל שום דבר ואני צריכה לקנות משהו כדי שהוא
4 יאכל. ביקשתי מאחותי שתביא לי לחמוניות כדי שאוכל להביא לילדים בגן כדי שלא יגלן
5 שאנחנו לא בסדר. לשאלת ביהמ"ש האם הילדים הלכו לגנים ולבתי ספר רגילים אני משיבה
6 בחיוב, ולשאלה אם הוא עבד אני משיבה שהוא כל הזמן אמר "אתם רואים? אפילו המדינה
7 מפחדת ממני, כל החיים משלמים לי ביטוח לאומי. כשהייתי צעיר אז הייתי מגיע למקומות
8 עבודת, אפילו המדינה מפחדת ממני, זו הדרך שלי" ואנחנו קנינו לו הכל, את האוכל,
9 הויטמינים והתרופות, את החשבונות ואת הבית שלו, וכן לשאלה איך אחיותיי צידדו בו,
10 אני משיבה כי אחיותיי הביולוגיות והתחדש עמן הקשר כשילדתי את ילדי הראשון, הן פגשו
11 את הנאשם ברחוב ושאלו לשלומי ואמרו לו שאני לא בקשר וביקשו ממנו לפגוש ולראות
12 אותי. הוא קבע איתן והן באו, הוא נכח בפגישה ותמיד ביקש שהפגישות שלי עם אחיותיי
13 יהיו בנוכחותו.

לשאלת ביהמ"ש:

14
15
16 ש. הילדים היו בבית הספר. במוסדות הללו יש יועצות ואסיפות הורים, כל מיני גורמים
17 שבדקים את הילדים. מה הייתה מעורבותך בחינוך או שלא?
18 ת. תמיד הלכתי לאסיפות הורים והייתה לי מעורבות, אבל תמיד ציירנו את החיים שלנו כגן
19 עדן, כהרמוניה. לא יכולנו לחשוף את המצוקה הזו.
20 ש. ומורות וגננות לא הבחינו בעצמן שיש בעיה?
21 ת. פגשתי בחיים האישיים של הגננות, אחרי שעזבתי, פחות אני יותר שיתפתי אותן למה
22 התנתקתי ואז הן אמרו שאנחנו היינו כ"כ מלוכדות שאנחנו נתגבל לחיים שלהם. שאלתי
23 אותה אם היא יכולה לדבר עם החוקר שלי, כשכבר החל התהליך, והיא אמרה שהיא
24 מעדיפה לא להתערב כי היא חוששת לחייה. אמרתי לה שאני מבינה אותה.

המשך חקירה נגדית – ב"כ המאשימה:

25
26
27 ש. הנאשם נעצר בתאריך 10.01.12. כמה זמן קודם ניתקת את הקשר ולא גרת בוילה?
28 ת. כשכבר לא גרתי בוילה ביקשתי ממנו לא לבוא וניתקתי את הקשר. עזבתי את הוילה
29 בתאריך 07.07.01. אני מתקנת, היום זה בערך שנתיים, 08.07.01.
30 ש. דיברנו על תיאור התזונה בוילה?
31 ת. יום אחד היה תורי לעשות את הקניות לפי הרשימה שאפרת כתבה, זה כסף שכל אחת נתנה
32 – 200 ש"ח, כדי לממן את האוכל השבועי ונשאר עודף, וקניתי לילד שלי קוטגי כי לא נשאר

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

07 ספטמבר 2010

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון(עציר)

- 1 כסף, כל הכסף אני משלמת למצלמה ולקופת הבית ולקופה שלו. אז קניתי לבן שלי קוטג'.
 2 בערב גואל פרץ לחדר והדליק את האור, התעוררתי ואמר לי "בואי", אמרתי לו שהילדים
 3 ישנים והוא אמר שלא אכפת לו וצריך לדבר. מרוב פחד ברח לי פיפי במכנסיים ואז הגעתי
 4 לחדר של אמרת והוא התחיל לצעוק "גנבת! את גנבת!" אמרתי לו שלא גנבתי כלום, הילד
 5 לא אוהב טחינה על הלחם בלי כלום ולא אוכל כבר שבועיים. הוא מפנה את המבט שלו
 6 לשמריה, הוא אומר לה "שמריה, זה נכון?" שמריה לא מגיבה ואז הוא אמר לשמריה "את
 7 תטפלי בזה ותדעי מה לעשות". למחרת, אמרתי לה "שמריה, רק קניתי לילד קוטג'" היא
 8 אמרה "אני יודעת" היא הצדיקה אותי שלא בנינו. במועמד עם הנאשם, נכחו גם אלה וגם
 9 שמריה, ושתייהן הסכימו איתו באותו רגע אבל שמריה הסכימה איתי כשהוא לא היה,
 10 למחרת. שמריה שתקה.
- 11 **ש. הזכרת כמה פעמים את המילה "קופה", מה זה?**
- 12 **ת.** כשהיינו גרים בדרך הטייסים, אז עדיין לא הייתה קופה. הוא היה נוגש לכל אחת במועד
 13 אחר והיה מבקש שישגורו לו לשלם את החשבונות שלו, כשעברנו לגור בוילה רצינו לחלק
 14 בינינו את העול הכלכלי, את ההוצאה הזו, אז החלטנו לנשות קופה ולחלק, אבל הרצון
 15 הטוב הזה הפך להיות כפיה והתחייבנו לשלם את החשבונות, את הטלפון של הבת שלו
 16 ושלו, את החשבונות שלו ושל תקווה, את החלמיש של תקווה ואת ההוצאות שלו ושל.
 17 **ש. את מזהה את הדף הזה? את יודעת מה זה? אני מציגה לך דף שתפס השוטר, תסבירי מה
 18 זה, סימון השוטר מ/ז/61.**
- 19 **ת.** זו הרשימה, זה כתב היד של שמריה, אני מזהה אותו, כשהיא באה לבקש את הפרטים
 20 ומספר הטלפון ומספר תעודת זהות, היה לה דף שהיא מילאה, שביקשה את הפרטים שלנו
 21 אחרי הסריקה של הפלאפון. לשאלת ביהמ"ש האם שמריה כתבה את הדף בנוכחותי, אני
 22 משיבה שאת פרטי היא כתבה בנוכחותי.
- 23 **ש. לפני רגע דיברת ששילמת את הטלפונים, מה בדיוק היה שם?**
- 24 **ת.** שילמנו את הטלפון שלו, את הטלפון של הבית, את הטלפון של אלה רייכמן – הבת שלו,
 25 בנושא של טלפונים, אחד הדברים שגואל שלט בחיים שלנו זה לשלוח לו מסרונים ולפרט לו
 26 על כל רגע מהיום, מה אנחנו עושות, אם הולכות לעבודה או נשארות בבית, לבקש אישורים,
 27 ללכת לקנות דברים, אם אנחנו רוצות לצאת לקנות, הוא לא האמין שילדים צריכים לצאת
 28 ולשחק בנינות, הוא האמין שילדים כל הזמן צריכים לשבת וללמוד בבית.
- 29 **ש. אני מציגה לך את ת/122 א', עמ' 2. תסבירי?**
- 30 **ת.** זהו הנוסח של המסרונים. היה נוסח לפרט את השם של הלקוחה – אצלה אנחנו עובדות,
 31 את הדירה, את הבית, את הקומה, את הרחוב, את מספר הבית. אם זה בית פרטי או קומות
 32 וכן מספר הטלפון של הלקוחה. גואל התחבר לתוכנה של "עקוב אחרי הילד", זו תוכנה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

07 ספטמבר 2010

תפ"ח 10-23751-02 מדינת ישראל נ'
רצון(עציר)

- 1 שהוא מכניס לתוכה את מספר הטלפון שלנו ותוא מקבל מסרון והוא היה רואה היכן אנחנו
2 נמצאות. בתקופה שהוא מבקש ממני שאבקש מאבא שלי מאה אלף ₪, אמרתי שאני לא
3 יכולה לבקש נואה אלף ₪ כי אני לא רואה אותו ולא מדברת איתו, אז איך אני יכולה לבקש
4 ממנו דבר כזה? וגם אין לאבא שלי את הסכום הזה, הוא איש קשה יום. הוא אמר לי
5 "תבקשי, תנסי ותדעי. אני אומר לך שיש לך". לא העזתי לבקש מאבא את הסכום הזה וזה
6 לא עלה שוב. היו מצבים שאחרי שהבן הבכור שלי נולד, אחיות שלי ביקשו מגואל אם אבא
7 שלי יכול לראות את התינוק שנולד, ונפגשו. לא ציינתי את זה, אך לפני שהיה לי ילד, גואל
8 ואני נפגשו עם אבא ואבא חיבק אותי, וכשהגענו הביתה גואל היה מאוד נסער כלפני וטיין
9 שאבא רוצה להרוס לי את החיים. הוא חיבק אותי ועשה את זה בכוונה להרוס לי את הקשר
10 עם הנאשם. הוא אמר לי "את יודעת למה עזבתי את לאה? כי בעבר אמרתי לה לא ללכת
11 לפגוש את משפחתה ובכוונה בן המשפחה נגע בה ומאז התרחקתי ממנה, היא בוכה לילות
12 ורוצה אותי בחזרה, אבל לי יש את העיקרון והעמידה שלי, אז תיזהרי כי אביך מנסה להרוס
13 לך את החיים שלך. אם הוא יגיע בך פעם אחת או אני אעזוב אותך". התקשרתי לאחיותיי
14 והזהרתי אותן שאם הן מבקשות דבר כזה, הן צריכות להזהיר את אבא ואחא שלי יתקרב
15 ושלא ינשקו אותי, שידברו בצורה מכובדת ויכבדו אותנו, כי הוא אמר שאם לא מכבדים
16 אותו אז גם לא מכבדים אותי. בפגישה הזו אחותי קראה לצורי וגואלי רק "צורי", הוא
17 אמר שאני צריכה לדבר איתן שהן מתכחשות לשם גואלי ומתכחשות לאבא. בנוסף, הוא
18 ביקש מהגננות שהיו קוראות לילדים בחצאי שעות שיקראו בשמות המלאים לילדים כי הן
19 גם מתכחשות, זו הייתה הדרך שלו לשלוט.
20 **אמרת ששילמתן על בילויים של הנאשם, אילו בילויים?**
21 **ש. ת.** אם זה ללכת לסרט, או היינו משלמות לו את הכניסה לסרט, את המסעדה. הוא אמר שזה
22 סימן בשבילו שאנחנו מאוד מכבדות אותו ומאוד אוהבות אותו, אם זה לטיולים, אם זה
23 לטיסות לחו"ל, אנחנו שילמנו את הטיסה, את המחיה שם, את ההוצאות שלו, כשהיינו
24 נוסעות במטוס, אני נסעתי איתו בנפרד, כשנסעתי איתו לחו"ל אז הוא הוציא מעטפות
25 ואמר "את רואה כמה הן אוהבות אותי? הן הביאו לי כסף" ואז הוא פותח, אחת הביאה
26 200, ואז הוא מגיע לשמרית ואומר "את רואה? היא שמה לי אלפיים שקלים תראי כמה
27 היא אוהבת אותי, למרות שאין לה היא השיגה כסף". אני נזכרת עכשיו שבזמן שהילד
28 הגדול שלי היה בוכה המון, אז הוא היה אומר "כשהוא בוכה, תכניסי לו אצבע לפה כי אז
29 יהיה לו חשק להקיא והוא יפסיק לבכות".
30 **ש. לאן נסעת עם הנאשם לחו"ל?**
31 **ת.** ללונדון ולצרפת.
32 **ש. ומה עשיתם שם?**

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

07 ספטמבר 2010

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון(עציר)

- 1 בלונדון הוא גילה את המוזיאון הבריטי ואז הוא נכנס לתוך המוזיאון, היינו שם בערך
2 יומיים, הלכנו חזרנו, הלכנו חזרנו, היה חשוב לו לצלם את כל הפרטים. עשינו עוד יום של
3 קניות שהוא ערך. הוא קנה ספרים באנגלית. לשאלת ביהמ"ש האם הוא קורא אנגלית, אני
4 משיבה בשלילה והספרים שהוא קנה היו ספרים של לפתוח בקפה, היינו מתרגמות לו בדרך
5 כלל את הספרים האלה.
- 6 איך זה היה?
7 בהתחלה זה התחיל באופן איטי להתנהל בתור "תעשי לי, תעזרי לי ותתרגמי ליי" אחר כך
8 זה היה כמו סוג של עונש, שבתור עונש אני צריכה לסיים את הספר. היה אח"כ בתוך פרק
9 זמן מסוים שאני צריכה לסיים לתרגם את הספר.
- 10 ומתי עשית את זה?
11 בתקופת לה-גארדיה.
12 אמרת שהוא רכש ספרים, מה עוד הוא רכש?
13 אם אני לא טועה, הוא חיפש עגילים לבת שלו, אני לא זוכרת לאיזו מבנותיו. בטויל לצרפת,
14 תוך כדי שאנחנו מטיילים בעיר, הוא נכנס לאחת החנויות ומחפש מוזיקה של הודים, הוא
15 אהב מאוד מוזיקה הודית, המוכרת מכוונת אותנו לכתובת לאזור של הודים. אני מתרגמת
16 לו באנגלית את מה שמדברים. למחרת אנחנו נוסעים, היינו שם יומיים שלושה, הוא רכש
17 סרטים הודיים, מוזיקה הודית, בגדים ותכשיטים.
- 18 למי הבגדים והתכשיטים?
19 הוא טען שהוא אוסף בגדים שנראים כמו מלך, הוא רוצה לעשות תמונות ולצלם את עצמו
20 כדי שבעתיד יהיו לילדיו תמונות. הוא רכש את כל הדברים לעצמו.
21 באילו שנים היו הנסיעות לחו"ל?
22 באותה תקופה היה לי ילד אחד, לא זוכרת בן כמה הוא היה, הוא לפחות היה בן חצי שנה,
23 אחרת לא הייתי עוזבת אותו.
- 24 אני מציגה לך את ת/27 מהעמוד השני שלו, ת/28, ת/29 ו-ת/30. את רואה מה זה?
25 אלן החתימות שאנחנו קיבלנו את סדר המשפחה.
26 מהו סדר המשפחה ואיך הוא הגיע אליכם? איך זה התחיל?
27 זו הייתה תקופה ששמרית נעדרה מאוד מהבית, היא הייתה מגיעה אולי ליומיים בשבוע
28 הביתה, שמרנו על הילדים בוקר, צהריים ולילה ואחרי פרק זמן, הם משתפים אותנו שהם
29 יושבים על סדר המשפחה, על חוקים שמנהלים אותם מוזמן ואלו חוקים של בל יעבור. הוא
30 מגיע יום אחד והציג את החוברת. לפני כן, אמרנו שכל אחת תיתן כסף, הוא הגיש את
31 החוברת, מעיין הגישה את החוברת והוא ביקש שנחתום על כך שקיבלנו. הוא אמר שמי
32 שמתנגדת למה שכתוב שם, היא יכולה לעזוב את הבית.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

07 ספטמבר 2010

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון(עציר)

לשאלת ביהמ"ש:

- 1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
- ש. כשכתוב בחוקים "אלמוני" הכוונה לנאשם?
ת. עברנו על החוברות ושולי מגלה שבאחד העמודים כתוב "גואל" וחיא אומרת לו את זה והוא עושה שיקול אם לשכפל אותם מחדש כי זה עולה הרבה כסף, וכשרצינו להציג לו טיפוס, הוא אמר "לא, אם מרימים את הדף אז יראו את השם" ואז הביאו לו טוש מרקר של דיסקים שהוא בלתי מחיק ואמר שכל אחת תמחוק לעצמה כדי שלא יזהו מי זה האלמוני, כי מי שתדבר על החוברת הזו אז יאמרו שהיא משוגעת ואנחנו צריכים חוקים בבית הזה. הוא אמר "עשיתי סניף בשבילך, את לא יכולה להראות את החוברת גם לאחיותיך".
- המשך חקירה ראשית - ב"כ המאשימה:
ש. אני מראה לך את עמ' 13 בסדר המשפחה. על מה את אומרת כן?
ת. בצילומים יותר קשה לראות את זה, אבל בחוברת המקורית אפשר לראות.
ש. ב-ת/30 בעמ' 67 בחוברת מופיע רק השם ויקי. מה זה אומר?
ת. שחמתי על החוברת והסכמתי. יש לי עותק כזה ואני מבקשת להראות לכם אותו ושתחזירו לי אותו, כי זה חשוב לי להמשיך עם ילדיי. בסוף החוברת יש המון קללות ואיומים שאם נראה את החוברת ונספר עלייה אני וילדיי עלולים להיפגע. לא רציתי לתת את החוברת הזו לאף אחד כדי שלא ניפגע כי כמו שהוא ריפא אותי הוא גם יכל לגרום לי לחלות ובמטרה הם רצו את החוברת ולא הסכמתי לתת להם, אחרי שגילינו שבהעתק אחר השם רשום "גואל", אז הסכמתי שלנחות הם יכולים לקחת רק את הדף, כי אם גואל יבוא ויבקש את החוברת, אז שלא יבין ששום הליכים התחילו.
- ב"כ הנאשם: אין התנגדות שהעדת תשמור לה את העותק המקורי ולביהמ"ש יימסר צילום של ת/30
- המשך חקירה ראשית - ב"כ המאשימה:
ת. החוקר גלש את עמ' 13, כי השם "גואל" היה כתוב בו, ולא רציתי לתת את החוברת עצמה מתוך פחד וחשש שהקללות והאיומים יתממשו. אני בתקופה הזו כבר לא גרתי בנילה והיה לי את החשש שהוא יבוא ויזהר ידלוף לתקשורת וכשיגלו על החוברת אז לא יחשבו שזה ממני.
ש. כשקיבלת את החוברות וכל אחת חתמה, את זוכרת האם כולן היו או מי היו?
ת. אני לא זוכרת.
ש. אני רואה בחוברת שלך שיש סימונים בכתום, כחול וקצת בצהוב, מה זה הסימונים האלו?

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

07 ספטמבר 2010

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון(עציר)

1 ת. אין משמעות לצבעים, אבל הסימונים – אני יכולה לדבר על זה רק היום, כי מתוך השלב של
2 השיקום, כשהייתי בוילה, ההבנה, המחשבות, לא הבנתי את הלך החיים כל כך, כשראינו
3 את החוברת, אז הסכמנו, אם אנחנו מתנגדות אז אנחנו לא נאמנות. לא הבנתי כ"כ את
4 החוברת ואת מטרתה, אני ציינתי בפניו את הקללות, את האיומים, למה הוא צריך לכתוב
5 דבר כזה? אז הוא אמר "מה הבעיה? זה לא את או אין לך מה לפחד" ואפילו אם לא רציתי
6 לחתום על החוברת הזו, אני כבר מוכנה להיות תחת התנאים האלה ובלעדיו אין לי חיים,
7 ובזמן שלפני החקירות אני בקשר עם אתי, אתי קיבלה מכתב ממקובלים ושם מצוין שאנחנו
8 צריכות לפנות לרשויות ולספר על מה שקורה בוילה. אמרתי לאתי שזה פשוט חסר סיכוי,
9 שהן לא מבינות את המצב שהן נמצאות בו. הוא דאג לנתק אותן מהסביבה. היינו בתוך
10 קבוצה אחת ואז סיפרתי לאתי על החוברת, היא ביקשה שאני אביא לה אותה, אמרתי שאני
11 לא מוכנה להביא לה אותה כי אני חששתי שכל מה שכתוב שם יתממש ואמרתי לה שיש
12 חוברת, יש חוקים, קנסות ואיומים ואני לא יכולה לתת לה את החוברת כי אני בחרדה שכל
13 הכוחות שהוא אומר שהוא יפגע, אני וילדיי ניפגע. במכתב מצוין שכבר אין לו כוחות, שמי
14 שכתב את המכתב דאג שכבר לא יהיו לו כוחות ושיעלינו לפעול. היא אמרה לי "בואי ננסה
15 שלב שלב, בואי נעבור שלב ונראה אם תיפגע". עברה תקופה וקביענו לא באזור שאנו גרות
16 בו, אלא ליד ב"ח איכילוב. הראיתי לה את החוברת והיא אמרה שהיא תיקח את החוברת,
17 שהיא רוצה לעשות עותק ממנה. היא לקחה את החוברת וצילמה אותה והחזירה לי אותה
18 באותו יום. היה שלב אחד שהיא לקחה את החוברת והיא הבטיחה לי שהיא לא פותחת
19 אותה, ואחר כך היה שלב שהיא כבר קראה ועוברת תקופה ואני רואה שאני לא נפגעת והיא
20 עושה לעצמה עותק ואתי ניגשת עם החוברת הזו למשטרה, לרשויות.

21
22 ב"כ הנאשם: לפני שאני חוקרת את העדה חקירה נגדית, אבקש לקבל את החוברת.

23
24 לשאלת ביהמ"ש:

25 ש. את עוד גרת בוילה בתקופה הזו?
26 ת. לא.
27 ש. ספרי לנו על עזיבתך את הוילה?

28
29 ב"כ המאשימה: יש לנו שתי בקשות שנצטרך לבקשה שלא בנוכחות העדה. [העדה יצאה מן האולם].
30 אנו סבורים שצריכים להיות מועדים נוספים, לפחות אחת או שתיים מהעדות אנו סבורים כי יהיה
31 כדאי הקלטה כי קצב הדיבור שלה, כמות המלל וזה כל דבר לעניין, אז בבוא העת. אנו סבורים כי יש
32 צורך במועדים נוספים. הבקשה השנייה הינה שבאמצע אנוגוסט הגשנו בקשה לתיקון כתב אישום

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

07 ספטמבר 2010

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון(עציר)

1 וביהמ"ש התיר לנו לתקן ואמר שאם הסנגוריה תתנגד לכך שהעדה הרלוונטית לאישום השלישי...
 2 מבחינת הזמן, גם חומר הראיות החדש כולל ההודעה החדשה ודו"חות המשטרה כללו 14 עמודים.
 3 גם בתגובת הסנגוריה אתמול, אין שינויים גדולים בראיות או בכל חומר הראיות שהיה קודם לכן.
 4 אנו מבקשים להביא אותה אחרי העדה הזו, מפני שמדובר בילדה צעירה כבת 19, זו סיטואציה
 5 רגישה.

6
 7 **ב"כ הנאשם**: יש קושי בכך. לאור החלטת ביהמ"ש מיום 24.08.10 לאפשר את תיקון כתב האישום,
 8 כבר ב-25.08.10 קיבלנו הודעה מהפרקליטות שהן משנות את הסדר של העדות, ששתי עדות אחרות
 9 יגיעו להעיד בספטמבר. מכתב זה הוא המשך של מספר הודעות קודמות שקיבלנו החל מחודש יולי
 10 2010 בנוגע לסדר חידת העדות. מדובר בתיק רב היקף, לא משהו רגיל. מדובר בכמות עצומה של
 11 חומר ראיות, של תמלולים. אנחנו הכנו כבר חמש עדות, נערכנו עכשיו כבר ליותר.

12
 13 **ב"כ המאשימה**: אנחנו לא נדבקנו לעדה. גם התנגדות צריכה להיות במקומה. היא אמרה שהיא
 14 רוצה לבוא למשטרה לומר דברים. הודענו שהעדה הזו אמורה להעיד בספטמבר.

החלטה

15
 16
 17
 18
 19 התביעה תיקנה את כתב האישום רק בחודש אוגוסט והסנגוריות מבקשות שהות על מנת להיערך
 20 לחקירת אחת העדות, אשר עדותה היוותה את הבסיס לתיקון כתב האישום.
 21 מדובר בתיק עם מספר עצום של עדים וניתן להביא עדים אחרים על מנת שההגנה תוכל להיערך
 22 לחקירתה הנגדית של העדים.
 23 לפיכך, העדה לא תובא למועדים שנקבעו בחודש ספטמבר.

24
 25
 26
 27 ניתנה והודעה היום כ"ח אלול תש"ע, 07/09/2010 במעמד הנוכחים.

דניאל בן-יוסף, שופט

מרס דיסקין, שופטת

נורית אהישוב, שופטת

אב"ד

28

29

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

07 ספטמבר 2010

תמ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ'
רצון(עציר)

המשך חקירה ראשית – ב"כ המאשימה :

- 1
2
3 ש. דיברנו על הצבעים, יש כאן גם ב-ת/30 בעמודים 26,28, אני רואה משהו שכתוב בכתב יד.
4 האם את מזהה את כתב היד?
5 ת. זהו כתב היד שלי. כשקראנו בוילה, קראנו אבל לא הייתה ממש הרגשה ומי שתוצה
6 להתנגד, הוא כל העולם שלנו ואיך אפשר לחיות בתוך בלעדיו, זה רק מתוך בניעה ולהמשיך
7 לחיות במצב שאנו נמצאות בו ובזמן החקירה, עברתי בבית ברחוב כביר, כשאני במצב נפשי
8 אחר לאחר שעובתי את הוילה, קראתי את החוברת ואני פתאום רואה את החוברת באור
9 אחר והתחלנו את התהליך של החקירה, אז סיכנתי לעצמי במרקרים. בשלב יותר מאוחר
10 בחקירה עברתי שוב על הדברים וכשהגעתי לחקירה יכולתי להגיד בפני החוקרים את
11 הניגודיות, לדוגמא: הוא אומר שהחוברת הזו בשביל להגן על הילדים ולמענם, אך מצד שני,
12 אני יודעת שילדים לא יכולים לגדול בלי אהבה והוא רושם כאן, בעמ' 18, שאסור לחבק. אז
13 איך הוא מציין שאסור לחבק? איך הכל בשביל הילדים? הוא כל הזמן לוקח את שמרית
14 והילדים שלה רוצים אותה, הוא משאיר כל הזמן את ילדיה עם מישהי אחרת והיא לא
15 חוזרת הביתה, אז אם הכל לטובת הילדים, מדוע יש כאן את הניגודיות הזו?

לשאלת ביהמ"ש :

- 16
17
18 ש. מי כתב את הטקסט הזה?
19 ת. אני לא יודעת איך זה היה, זה הגיע מנדפס והוא אמר "אני ושמרית ישבנו על זה". כבר
20 היינו חיות בחוקים שיש שם, אבל הוא רצה עכשיו שזה יהיה כתוב ושה יהיה בל יעבור,
21 שלכל משפחה יש חוקים וסדר ואנו, בתור משפחה, צריכים. ניגשתי לנואל
22 ואמרתי לו "למה נתת לנו לעשות דברים אחרים כשעכשיו אתה אוסר עלינו?" הוא השיב
23 שהוא רצה לראות מה כל אחת מסוגלת כדי שהוא יוכל להשתמש בזה בעתיד.
24
25 ב"כ הנאשם : אבקש לצלם את התוספות מהחוברת ולצרף אותן להעתק שנשארו כמוצג בביהמ"ש.
26

המשך חקירה ראשית – ב"כ המאשימה :

- 27
28 ת. אני נזכרת שגם כשהייתי גרה בוילה, סדר היום שלנו היה שמישהי ששומרת מטפלת
29 בתינוקות, מבשלת אוכל לכל היום, מנקה את הבית, מקבלת את הילדים שחוזרים מבית
30 הספר, מקלחת את כולם, ארוחת ערב, מנקה את הבית. יום אחד, כשהיה יום השמירה שלי,
31 הייתי בחודש החמישי להיריוני עם הבן השני, שמרית ואלה היו צריכות להגיע לעזור לי
32 במשך היום והן לא הגיעו ורק אפרת הגיעה בערב. ניקיתי אבל לא שטפתי את הרצפה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

07 ספטמבר 2010

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ'
רצון(עציר)

- 1 הלכתי לישון עם הילדים בסביבות השעה שבע וגואל התקשר אליי בערך בסביבות עשר
2 בלילה ואומר לי "את לא שטפת את הרצפה בסלון, קומי ותשטפי" ואז אני מסבירה לו
3 שמחר בבוקר אני אקום ואשטוף, פשוט הייתי כל היום על הילדים והייתי הרוסה ואז הוא
4 אמר "שמעת מה שאמרתי? עלגנית מסריחה" וכשירדתי לשטוף ראיתי שבאמת אפרת
5 הייתה בבית והיא העבירה לו את האינפורמציה. היה מצב שיום אחד הגעתי הביתה ודבורה
6 שמרה על כל הילדים, באחת המגירות בחדרי היו לי צ'קים ומסמכים חשובים וכשהגעתי
7 הביתה אז ראיתי שהצ'קים נעלמו והיו צ'קים על כסף, חתומים, ואז אני שואלת את בני מי
8 היה בחדר? הוא אמר אני ויורש (בנה של שמרית) היינו. ניגשתי ליורש בזעם, אמרתי לו
9 "אמרתי לך לא לגעת במגירה!" זה היה בסביבות 15:00 נתתי לו סטירה והלכתי לחדר.
10 בשעה 20:30 גואל מעיר אותי מהשינה ואמר לי "את יודעת שפגעת בילד ופצעת אותו"
11 ואמרתי לו "איך זה יכול להיות?" ובאמת היה לו חתך בשפה, אמרתי לו שנתתי לו סטירה,
12 כנראה הטבעת פגעה בו ופתחה לו את השפה, הוא אמר שעכשיו הולכים למשטרה ולבית
13 החולים ונספר שאת עשית את זה. הוא אמר שאני מפחידה את הילדים. עליתי לחדר ואני
14 לא יודעת איפה הם היו, לא הייתה שום פניה אליי מהמשטרה. פשוט לא זכרתי את זה
15 מקודם. היה יום אחד שגואל אמר שהוא צריך לבחור ילד אחד כדי שאני אאמן אותו להיות
16 לוחם במדינה, "את יודעת, הוא יכול ליפול כי מאוד קשה להילחם במדינה, אבל מצד שני
17 הוא יכול להיות ההיפך, הוא יכול להיות מאוד מוצלח". הוא שאל אותי אם אני מסכימה?
18 פשוט נעתיקה נשימתי, אמרתי לו שיש כ"כ הרבה ילדים, הוא אמר שהוא האבא ואם אני
19 מסכימה, הנהנתי בראשי, לא יכולתי להגיד לו לא או להתנגד לו.
20 תתארי איך עזבת את הילדה?
21 יום אחד התעוררתי מהשינה וניגשתי לאזור של האמבטיה. גואל רואה אותי שם והוא פונה
22 אליי ואומר "את רוצה לעבור איתי דירה לבית אחר? בנפרד?" אמרתי לו שכן, למה לא?
23 המצב בוילה היה כבר מאוד קשה ומתיש והסכמתי, הוא אמר לי לחפש דירה שיהיה חדר
24 אחד בשבילי ואחד בשבילו ונדאג שנשלם את החלק שלי ושלו במגורים, התחלתי לחפש
25 וכולם התחילו לעזור לי לחפש דירה. תוך כדי שאנחנו מחפשים אני מנסה להבין איך הם
26 יעזרו לי, כי יש כ"כ הרבה התחייבויות למצלמה, איך הם יצליחו לעזור לי. חששתי לעבור
27 ושכל עול הבית ייפול עליי כי שם בוילה הן מתחלקות וכאן כל העול ייפול עליי. אני מנסה
28 להבין איך זה עומד להיות, הבנתי שרוצים לצרף איזה סכום לבניין וידעתי שאני לא אצליח
29 כי אין מי שישמור לי את הילדים כי אגור בנפרד ולצאת לעבודה יהיה הרבה יותר קשה
30 מינכשין, אז אמרתי שאקח על עצמי את השכירות וישחררו אותי מהקופה. גואל עשה את
31 חישוביו ולבסוף שחרר אותי מהקופה. ראיתי שהשכירות מאוד גבוהה אז אמרתי לו שאני
32 נאלצת להשכיר דירה שאני אוכל לעמוד בה בתקציב, ולא כמו שהוא מבקש שני חדרים

ש.
ת.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

07 ספטמבר 2010

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ'
רצון(עציר)

- 1 נפרדים. אתי אמרה שלא אעז להשכיר דירה בת שני חדרים, כי הוא יבוא וישכב עם נשים
2 שם, לבי יתמוצץ מקנאה ולא אצליח להגיד שום דבר, ואז אני מחליטה להשכיר בית יותר
3 קרוב למשפחתי, כי הם אלה שלאורך כל הדרך עזרו לי, ואז אני עוברת דירה בהסכמת גואל,
4 גואל לא היה מעורב במעבר, לא הכנות ולא גואל. התמודדתי עם זה לבד, עם האחיות שלי,
5 עדיין הבאתי את התינוק השלישי שלי לויילה כדי שאני אוכל לצאת לעבוד ולהצליח עם
6 שהותי מחוץ לויילה, אחרי תקופה מסוימת זה תוקף אותי שאני יום אחד מגיעה לויילה
7 לקחת את התינוק שלי, אני רואה את אלה גולן מחזיקה את התינוק שלי בידיים שלה
8 וצועקת על ילדים ואז אני אומרת לה תראי אלה, הפנים של הילד שלי מעוותות, אל תצדקי,
9 היא אומרת לי "שטויות, הוא יתרגל", מגואל קיבלתי את אותה תגובה. לטאלת ביהמי"ש
10 אני משיבה שהתינוק היה בן חצי שנה בערך. יום אחד אני מביאה אותו לויילה ובאה לקחת
11 אותו בצהריים, אילנית שמרה ואני שואלת אותה איפה הבקבוק של הילד, היא השיבה
12 שהוא בטח מסתובב, אמרתי לה שמצאתי אותו בתוך התיק נקי. אמרתי לה שהילד לא אכל,
13 אז היא אמרה שהוא לא ביקש. אני פותחת את הטיטול ורואה שהיא לא החליפה לו
14 טיטולים. הקושי גדל והם לא היו מסוגלות לטפל גם בילד שלי. החברה של אבא שלי
15 מחזיקה לי את הילד ושאני אוכל להמשיך הכל כדי לשרוד ולא לחזור לויילה. אני עדיין
16 בקשר איתם. אני רואה את החסך שיש לילדים.
- 17 **לאילו ילדים יש חסד?**
- 18 לכל הילדים. האינדיבידואל שלהם היה פשוט עמוס, בשלקחותי אותם לגינות ראיתי את
19 הצורך למרוקן, כשהבאתי פיתה עם שוקולד ילדים אכלו שלוש פיתות בבת אחת. אמרתי
20 לשמרית שנכון שהם דואגים שהאוכל יהיה בריא, אבל הנפש של הילד רעבה לשוקולד עם
21 לחם רגיל, צריך להביא להם את זה, הוא יגנוב בשביל זה כי העין רעבה, היא אמרה שגואל
22 החליט והיא לא יכולה. אני כבר מחוץ לויילה וביקריו היו לעיתים מאוד רחוקות וגם
23 כשהוא היה מגיע זה היה באיומים ולא בצורה נחמדה. יום אחד לא עניתי לו אז הוא דפק
24 בדלת של השכנה ושאל אם היא יודעת איפה אני. לא רציתי להביא לו מפתח לדירה אז הוא
25 ביקש משולי שתפעיל עליי לחץ כדי שאביא לה. אמרתי שיש לי מפתח אחד והוא אמר לי
26 לבקש מאחיותיי שישכפלו לי. הוא אמר שאם אבגוד בו, הוא יעשה שהרחם שלי תדמס ואף
27 אחד לא ידע. בפעם האחרונה שהגעתי לויילה, אמרתי לו שמהיום ותלאה לא נגיע לויילה
28 ולאזור הזה. אמרתי לו שאני אשמת אם הוא יבוא לראות את הילדים. כשהוא היה בא
29 הילדים ישנו, היה בא בשעות לא סבירות, 1-12 בלילה, הייתי מעירה את הילדים כדי שהם
30 יראו את אבא שלהם. בפעם האחרונה כשהגעתי לויילה אז גואל ישב על הספה ואמרתי לו
31 שאנחנו כבר לא נגיע לאזור הזה ואשמת שיבוא לראות את הילדים, ואז הוא מסתכל ואמר
32 לי "אני מקווה שאת בעתיד תגני על האבא של הילדים שלך" אז אמרתי לו שאני אגן על

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

07 ספטמבר 2010

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ'
רצון(עציר)

- 1 האמת והוא אמר "לא נורא, הילדים שלי יגנו עליי" ואז הוא אמר "הם יילחמו בך ואז הם
2 יגנו עליי" אבל אני עדיין המשכתי להיות בקשר עם הילדים, עם הנשים, תהללתי הייתה
3 מביאה את הילדים שלה שאני אשמור עליהם, הייתי לוקחת אותם מהגן, היו מצבים
4 שתהללתי היו מתקשרים אליי, אחותי הייתה מביאה לחמים בימי שישי אז היא הייתה
5 מתקשרת ושואלת אותי אם אני יכולה לבוא להביא לה לחם כי היא נתקעה בלי. דבורה
6 הייתה מביאה את בתה כדי שאשמור עליה, הילדה לא רצתה לבוא לילה כי היא טענה
7 שהיחס שם לא הוגן. אחרי כמה פעמים אמרתי לה "את יודעת שגואל יודע שאת מביאה
8 את הילדה?" גואל אסר עליי ועל דבורה לדבר, אחרי שאמרתי את המשפט הזה יותר לא
9 ראיתי אותה. שמרית התקשרה אליי יום אחד ושאלה אותי אם יש לי מעילים לילדים כי
10 אין לה מעילים לילדים, היא אמרה שהיא צריכה ארבעה מעילים ולמחרת השגנו לה.
11 **מי זה השגנו?** .ש.
12 אני, אתי, שכנים, חברתו של אבי. יום אחד אלה מתקשרת אליי ואומרת לי שהיא רוצה
13 שאני אקח את תהללתי-מטטרוניה, (הבת של אלה גולן). לאלה גולן יש ילדה שנייה
14 שקוראים לה גואלה אור (יש ילד שלישי שקוראים לו סר מטטרון הגואל פריידנריך. אלה
15 מבקשת ממני ואומרת שליידה שלה יש מצוקה נפשית ושקח אותה לשישי שבת, היא
16 טוענת שאפרת ושמרית מתנהגות לילדה לא יפה והיא לא יכולה לדבר כי יהיו לה בעיות עם
17 גואל, אז שאקח את הילדה אליי ואדבר איתה שהן בסדר. לקחתי את הילדה אליי והיא
18 סיפרה שאפרת מרביצה לה ושילדיה של שמרית מציקים לה ושמרית לא יעושה שום דבר.
19 היא אמרה "אני כ"כ שמחה לבוא אלייך, להיות אצלך זה כמו להיות בבית של סבתא שלי"
20 אני יוצרת עם אלה קשר ביום ראשון ואומרת לה שהילדה צריכה הגנה מאמא שלה, הילדה
21 צריכה אמא חדשה, אמרתי לה שכשאני עברתי דירה לא חשבתי שאני יכולה לנהל בית
22 בשקט ובאהבה בלי לכעוס ובלי עצבים ולהעניש כל הזמן. הילדים פשוט גדלים עם הרצון
23 העצמי שלהם ומהבחירה שלהם ואני לא יכולה להגיד לה לעבור דירה ואת צריכה לדבר עם
24 גואל, הוא ראש המשפחה. אני לא יכולה להגיד לה דברים כאלו כדי שזה לא ישמע שאני
25 מסיתה אותה. גואל יגיד שאני משוגעת ושהילדים שלה לא צריכים אותה.
26 **את גרה בדירה נפרדת אבל המשכת להיות בקשר עם הנשים והילדים. מה משתנה ומתי?** .ש.
27 זה היה כבר לקראת סוף השנה, לילד הגדול שלי היו המון תסכולים בבית הספר. הוא
28 המשיך ללכת לאותו ביי"ס ביחד עם ילדים נוספים של הנאשם. הילדים האחרים בבית
29 הספר התנכלו ל"גואלים" (זה היה הכינוי) וגם הילדים מהוילה לא בשחקים איתו כי הוא
30 כבר לא מהגואלים. בתקופה זו, אני כבר מדברת עם שולי ואני מבקשת למסור לשולי שאני
31 מבקשת שגואל לא יגיע אליי יותר כי כל פעם שהוא מגיע, הגעגוע היה גורם לי לקרוס נפשית
32 ולא יכולתי לטפל בילדיי וגם כשהוא היה בא היו המון איומים סמויים, כמו שאתי תהרוס

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

07 ספטמבר 2010

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ'
רצון(עציר)

- 1 לו את החיים "היא שיקרה למעיין ואפרת שהיא ליוותה את אמה עד יום המוות והנה את
2 רואה מעיין ואפרת כאן" ביקשתי משולי שתמסור לו שלא יבוא אליי וגואל הפסיק להגיע.
3 אני מעבירה את הילדים לבית ספר בכיוון אחר, כדי שלא יפגשו את הילדים יותר, מתקרבת
4 יותר למשפחה שלי, אני עדיין, למרות הניתוק הרגשי, ממשיכה... אני קפצתי בזמן, שכחתי.
5 יום אחד התקשרתי לגואל וביקשתי שיבוא לראות אותנו כי מאז שעברנו לא ראינו אותו
6 ואז הוא אמר "למה את לא שולחת לי מסרון?" או אמרתי לו "מה, אתה שופט את האהבה
7 שלי אלייך עם מסרון? האהבה שלי אלייך היא מול בורא עולם" והוא אמר לי "משוגעת, מי
8 בכלל הסיט אותך ככה?" או אמרתי שהרב לייטמן אמר לי שהכל מבורא עולם, הנאשם
9 אמר לי "אלוהים! אלוהים! אני אראה לך מי זה אלוהים! אני אתן לך שכל יום תרוצי עם
10 ילד אחר לבית חולים ואני אראה לך מה זה אלוהים", אמרתי לו שאם זה מה שמוכיח לו
11 שאני אוהבת אותו אני אמשך עם המסרונים כי לא רציתי שהוא ימשיך עם האומים. אני
12 חוזרת לזמן שהעברתי את ילדי לבית ספר אחר. באותו חופש אני ואתי ניגשנו לדנית
13 מהעמותה לכתות ודיברנו איתה בטלפון, היא רצתה לראות אותנו. שאלתי אותה אם יש
14 אפשרות לעזור לי כלכלית כי כל הכסף שלי היה לשכר דירה ולא לאוכל, היה לי אוכל
15 משכנים ומשפחה, שאלתי אותה אם יש גוף שתומך בהם, כי התמיכה בנו היא לתקופה
16 ארוכה ולא לחודש חודשיים. אני מחפשת גורם שיעזור לי רק לא לחזור לווילה ולהראות
17 לבנות שיש חיים מעבר לווילה ואני יוצרת קשר עם הרווחה אחרי שאנחנו בטיפולים
18 פסיכולוגיים עם הילד הגדול, העו"סית הקלינית העבירה אותי את התהליך לבטוח ברווחה
19 כי כל הזמן גואל אמר שאם הרווחה תראה איך אנחנו מגדלות את הילדים, הם ייקחו לנו
20 את הילדים כי אנחנו אמהות לא טובות ולקחו לו ילדה. הוא השריש לנו את הפחד הזה
21 המון שנים, אחרי שאני 14 שנים בתוך המשפחה. אני, דנית ואתי ניגשות לרשויות, ושבונו
22 לפני כן עשינו, בגלל שידענו שאתי כבר ניגשה עם החוברת לרשויות ואין לנו מספיק ראיות
23 כדי להוכיח שיש אמת בדברינו, אני...
- 24 **מי אמר לכן את זה?**
- 25 **ש.** בזמן הלימודים ניגשה אליי אחת העוזרות של המורה בבית הספר של הילדים ושאלה אותי
26 **ת.** האם זה יכול להיות שהוא גם אבא של תהללויה, הבת של אלה רייכמן, שאלתי אותה למה
27 היא חושבת דבר כזה ומה פתאום? בת שלו זו בת שלו ואישה שלו זו אישה שלו. אפשר
28 להבדיל ביניהן אם יש לה מטפחת, לאישה יש ולבת אין. אבל היא אמרה שהילדה אמרה
29 שהוא גם אבא שלה וגם סבא שלה. ניגשתי לאלה רייכמן, הבת שלו, ואמרתי לה שבתה
30 מדברת שטויות כי היא אומרת שגואל גם אביה וגם סבה, אז היא אומרת "שטויות, אתי
31 מפיצה את זה בכל הגנים ובבית הספר" למחרת הגעתי לבית הספר ושאלתי אותה אם היא
32 בטוחה שכך היא אמרה, ואז היא קוראת לתהללויה ואמרה לה "נכון שאמרת לי אתמול

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

07 ספטמבר 2010

תמ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ'
רצון(עציר)

1 שהוא גם אביך וגם סבך? אז היא הסתכלה עליי ואמרה "כן" והיו לי איתה מצבים בגינה
2 שמישהי פגשה אותי, אחת השכנות, ושאלה אותי האם ילדיו הם גם נכדיו, אז אמרתי לה
3 מה?

4

5

ב"כ הנאשם: אני מתנגדת לעדות שמיעה.

6

7

8

החלטה

9

10

אם הדברים לא יאושרו מפי אחד מהעדים, לא יהיה לכך ערך.

11

12

13

14

ניתנה והודעה היום כ"ח אלול תש"ע, 07/09/2010 במעמד הנוכחים.

15

נורית אחיטוב, שופטת	נרים דיסקין, שופטת	דענן בן-יוסף, שופט
אב"ד		

16

17

18

המשך חקירה ראשית – ב"כ המאשימה:

19

ת. לפני הרווחה יצרתי קשר עם גלית.

20

ש. איזו גלית?

21

ת. בתה של שולי. היא מספרת לי בטלפון על שהנאשם התעסק איתה בגיל מוקדם, 13-14, ואני

22

מספרת לאתי ואנחנו יוצרות קשר עם העמותה לכתות ומציבים מצלמה. אנו משיגים טלפון

23

מערוץ 2.

24

ש. למה מצלמה מערוץ 2?

25

ת. כי לא הצלחנו להשיג משהו עם פחות חיסיון.

26

ש. למה פתאום אתן רוצות מצלמה?

27

ת. אתי כבר אמרה את הדברים שלה במשטרה, הם לא כ"כ מאמינים ואין לנו מספיק ראיות.

28

ש. איך אתן יודעות שהמשטרה לא מאמינה?

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

07 ספטמבר 2010

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון(עציר)

- 1 ת. זה מה שהרגשנו, לא ידענו. הבנו שאנחנו צריכות עוד ראיות והדרך להוסיף ראיות ולתעד
2 את גלית אומרת את הדברים, היא אמרה שבקרוב היא נוסעת לחו"ל. הצלחנו לתעד אותה
3 אומרת את זה
4 ש. איך הצלחת?
5 ת. בטלפון שהוא מצלמה. היא הגיע אליי הביתה. דנית יצרה קשר עם עמנואל רוזן ובתמורה
6 להקלטה הזו, אני ואתי סיכמנו שניתן עדות על הנושא של המשפחה הזו בצורה סמויה.
7 דנית, שכיוונה את כל ההליך הזה, אנו ניגשות לרווחה ומספרות להם ומיעלות את החשש
8 שכל הזמן הוא הזהיר אותנו מהרווחה כי עדיין יש חשש שבכל זאת, אם אני מספרת אז
9 ייקחו לי את הילדים. הרווחה מתקשרת אליי ואומרת שעו"סים בכירים התאספו ומבקשים
10 ממני להגיע. היו שם בערך כ-15 נציגים ועוד שני אנשי משטרה. אני מבקשת מאתי שתצטרף
11 אליי כי אני פוחדת ללכת לבד. אתי מספרת להם דברים ואמרו לי שייצרו עמי קשר ושאבוא
12 להעיד על זה. כך מתחיל תהליך העדויות.
13 ש. לגבי הקטע עם עמנואל רוזן, תספרי מה קרה עם ההקלטה ואיפה היא נמצאת?
14 ת. בסופו של דבר, אני קביעתי עם גלית בדיונוף, בעבודה שלה, הגענו עם מונית אליי הביתה כי
15 היא רצתה לראות את הילדים שלי והתגעגעה אליהם. כשהיא עזבה אז גואל אמר שאסור
16 לאף אחת ליצור עניה קשר כי היא לוקחת סמים
17 ש. אז גם גלית עזבה את גואל?
18 ת. כן, היא עזבה בדרך מאוד מכוונת, פשוט יום אחד נעלמה. זה היה אחרי שאני עזבתי את
19 הוילה. כשאני עזבתי את הוילה עדיין לא עזבתי את גואל. כשגלית עזבה את הוילה היא
20 עזבה בלי חפצים, פשוט עזבה. לשאלת ביהמ"ש לגלית אין ילדים, היא בחורה צעירה.

החלטה

נדחה להמשך לתאריך 12.09.10 בשעה 09:00.

הודע לעדה להתייצב בטוועד הנ"ל.

הנאשם יובא באמצעות השב"ס והליווי.

רענן בן-יוסף, שופט

מרים דיסקין, שופטת

נורית אהיטוב, שופטת

אב"ד

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

07 ספטמבר 2010

תפ"ח 23751-02-10 מדינת ישראל נ'
רצון(עציר)

1

הוקלד על ידי: נופר הידרי

מדינת ישראל
התביעה הכללית
תל אביב - יפו

1413

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

בפני כב' השופטת נורית אחיטוב, אב"ד

כב' השופטת מרים דיסקין

כב' השופט רענן בן-יוסף

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

אבא גואל גואלי רצון (עציר)

הנאשם

נוכחים:

ב"כ המאשימה – עו"ד דליה אברמוף ועו"ד רנית בר-און
 ב"כ הנאשם – עו"ד רויטל קוצר ועו"ד שלומציון גבאי-מנדלמן
 הנאשם הובא באמצעות שב"ס

פרוטוקול

ב"כ המאשימה: אני מגישה לביהמ"ש בהסכמה תיק מוצגים נוסף, הנוצגים מתחילים מהמוצג ת/288 ועד ת/292. מצורפת טבלה לנוחיות ביהמ"ש. כמו כן, אני מגישה לביהמ"ש דיסק עם התמלילים של ת/22, האזנות הסתר שערכו לטלפון של הנאשם לפני מעצרו לסירוגין במשך כמה שבועות. התמלילים הוגשו ומשום מה הדיסק עצמו לא הוגש. לפיכך, אבקש להגישו ולסמנו כ-ת/22 א/.

ב"כ הנאשם: אין התנגדות.החלטה

1. המוצגים ת/288-ת/292 מתקבלים, כמבוקש.

2. הדיסק מתקבל ומסומן כמוצג ת/22 א/.

ניתן והודע היום י"א ניסן תשע"ב, 03/04/2012 במעמד הנוכחים.

1413

1414

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תמ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (נעזיר)

דענן בן-יוסף, שופט	מרים דיסקין, שופטת	נורית אחיטוב, שופטת
		אכ"ד

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

ב"כ המאשימה: כשונברנו על השיחות הנכנסות מתוך ת/22, משום מה לא איתרנו שיחה אחת, אולי בטעות ואולי היא מתויקת במקום אחר, ברקוד 1384 (תחת השיחות של מעיין – שיחה 539).

ב"כ הנאשם: אין התנגדות להגשה.

עת/40 – פרופ' נתנאל לאור – מוזהר כדן:

חקירה ראשית – ב"כ המאשימה:

ש. אני מציגה בפנייך את חוות הדעת, האם אתה כתבת אותה?
ת. כן.

חוות הדעת מוגשת ומסומנת – ת/293

ש. יש מספר טעויות טכניות בכמה חוות הדעת, בהקדמה, אני מפנה לעמ' 3 סעיף 11, שם כתוב "קלטת שיחה בין גליה רצון" וזה אמור להיות "אליה".

ת. נכון.

ש. בסעיף 15 כתוב "...בין גלית גבאי לגואל", המסרונים הוא בן אלה לגואל לגבי הדיירת שאצלה היא מנקה.

ת. כן.

החלטה

חוות הדעת תוקנה, כמבוקש.

ניתן והודע היום י"א ניסן תשע"ב, 03/04/2012 במעמד הנוכחים.

1414

1415

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

03 אפריל 2012

רענן בן-יוסף, שופט	מרים דיסקין, שופטת	נורית אחיטוב, שופטת
		אב"ד

- 1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
- ש. תציג את עצמך?
ת. אני במינוי של פרופסור במחלקה לפסיכיאטריה ופילוסופיה באוני' תל אביב, ופרופ' קליני באוני' "ייל", תחום התמחותי הוא בתחום הטראומה והחוסן, מבוגרים, ילדים ונוער. יש לי התמחות כפולה. אני מנהל מרכז לבריאות נפש ומנהל מקצועי בהתנדבות של עמותת לילדים בסיכון, מרכז "חוסן", אשר עוסק בפיתוח חוסן של ילדים ונוער בבתי ספר ומוסדות חינוך, מוסדות של שירותי הרווחה והבריאות ב-18 ערים במדינה. לשאלת בית המשפט אני משיב, כי לא נחשפתי לנשים עצמן.
- ש. איך הייתה הפנייה אליך?
ת. הפנייה הייתה טרם הכניסה לבית שהתגוררו בו הנשים או למעצר הנשים, עוד לפני כן התבקשתי ע"י הפרקליטות והצוות שהוביל את הנושא הזה לחוות דעת לגבי מסוכנות, האפשרות של מסוכנות במהלך הזה, ואיך אפשר להבין את מה שקורה שם. נחשפתי אז לאותה רשימה של עדויות, תמלילים, אשר פירטתי בעמ" 3 לחוות הדעת, אלה מסמכים שמצאתי בימ"ר והאזנתי לקלטות, תכנית הטלוויזיה בערוץ 10. זה היה מאוד חשוב שאראה גם את התוכנית ואאזין גם לקלטות ולא רק אקרא תמלילים, משום שהפן הרגשי והאינטונציה והצגת הדברים מקוצרת בתמליל, בעצם, לא מוצגת בתמליל, והרבה מאוד אינפורמציה הולכת לאיבוד לגבי הקשר שנוצר והשיטה של היחסים, וכך נחשפתי, למעשה, לפרשה הזו, גם לדמותו של הנאשם וגם של הנשים.
- ב"כ הנאשם: הכל מצוין בחוות הדעת.
- שאלת ביהמ"ש:
- ש. למה נוצר צורך להוסיף לחוות הדעת שלך?
ת. חוות הדעת שלי ניתנה ממש ימים לפני המעצר. כדי לענות על נושא המסוכנות הייתי צריך להבין את המקרה מתוך תומרים שהם "תומרי בניינים". כתבתי משהו מאוד מאוד מפורט כדי להפריד לעצמי בראש בין הנושא של כת, דת, פוליגמיה וכך הלאה, להבין את המיוחדות של המקרה הזה, ויש במקרה הזה מיוחדות שהייתי צריך מאוד לתמצת בחוות הדעת הזו, כי זה לא היה העניין של אותו רגע, אז זו תוות הדעת שהייתה בידי הפרקליטות. מיוחדות

1415

1416

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

1 המקרה הזה חורגת כל גבול שאני מכיר, לכן התעמקתי בזה. לפני שניגשנו לשיבה הזו, היה
2 צורך להבהיר...

3

4

5

המשך חקירה ראשית - ב"ב המאשימה:

6 ש. חוות הדעת הארוכה זה מה שהגשנו עתה לבית המשפט?
7 ת. לא, זה לא הוגש, ולכן היה צורך לשבת עם הפרקליטות ולהבהיר את הנקודות האלה, שהן
8 בתמצות רב. מי שבאמת מכיר את כל הרקע יכול לקרוא את חוות הדעת אבל זה לא מפורט.

9

10

לשאלת ביהמ"ש:

11 ש. למה לא הוספת את זה כחלק מחוות הדעת?
12 ת. לו דיברתי עם ביהמ"ש הייתי עושה זאת. חשבתי שמה שעשיתי היה על מנת שנחקר היטב,
13 כדי שבאמת נרד לעומק הדברים.

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

ש. הוצג לך חומר נוסף?
ת. לא, היה לי די חומר קודם לכן. כמוכן רציתי לבדוק מחדש את מה שראיתי, אך היו אלה
אותם חומרים.
ש. אז מדוע יש צורך בשינויים?
ת. מי שלא בתחום שלי לא יכול להבין על מה מדובר, והיות ולאותו רגע לא היה נחוץ, לא
כתבתי. פה כך קרה.
ש. למשל?
ת. אני חושב שהנושא של יכולתו של הנאשם, הנאשם כותב בספר את חזונו. לשאלת בית
המשפט אני משיב, שראיתי את "ספר המשפחה" לפני שכתבתי את חלק הדעת. בחלק בי
הוא כותב את חזונו. זה די ברור שיש פה תכנית לגאולה דרך הביבים, את זה כתבתי בחוות
הדעת.

ב"ב הנאשם: זה לא כתוב בחוות הדעת.

העז ממשיך:

ת. או כנראה לא נכתב. הטענה היא שכשיש אידיאולוגיה מוסתרת כזו וסודית, יש גם תכנית
עבודה מאוד מאוד מסודרת על יד החוק, מתוך מודעות לחוק, על מנת להגשים את
האידיאולוגיה הזו, החזון הזה. להרבות בילדים, לקשור נשים, לחפצן אותן, למשוך אותן
בחרמנו ואפילו אם נאמר שחלק מהן נותרו שם מרצונן, או יש דרגות של רצון. דרגות של
רצו, שעבוד וחפצון אפשר לראות מהדרגה אולי הקלה של הסטודנטית באוני מול מרצה, ועד

1416

1417

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

1 השטוקהולם סינדרום. אפשר לומר שלא מדובר בשטוקהולם סינדרום, מפני שאף אחד לא
2 לקח איש בשבן, אבל יש שבי שהוא שבי נפשי, חברתי, ואת זה כתבתי בחוות הדעת. יש
3 הבדל בין החפצון הזה והחפצון הולך מרמת העצמי דרך המעמד ההורי אל הילדים, עד רמת
4 ההתפתחות והסטאוס החברתי של אישה כאישה עובדת, מתפתחת וחופשית לתנועה.

לשאלת ביהמ"ש:

5
6 ש. אז נמגמה יכולתה של האישה בכל הדברים האלה?
7 ת. כן, בוודאי, לא רק שנמגמה אלא ניזוקה במטרה, יש פה מטרת מכוון.

המשד חקירה ראשית - ב"כ המאשימה:

8
9 ש. התייחסת למונח "פסאודו-משפחה", במונח המילוני, אני רוצה לדעת מדוע השונמטת
10 במונח זה, כאשר יש לנו כאן קבוצה, לעומת כת או דת?
11 ת. קודם כל, יש פה נשים שמקיימות קשר אישות עם הנאשם, יולדות לו ילדים. יש יחסים
12 עריות בתוך המשפחה הזו.

13
14 ב"כ הנאשם: מה זה? אני לא יודעת על מה הוא יכול להעיד כאן. יש גבולות שעליהם מומחה יכול
15 להעיד. הוא לא יכול להעיד אם יש גילוי עריות או לא, אפשר להשתמש במונח "לכאורה".

המשד חקירה ראשית - ב"כ המאשימה:

16
17 ת. התבססתי על חקירות משטרה ועל תמלילים וזה מה שעלה משם, לכל מה שאמרתי היו
18 השערות, אז גם עכשיו אם אין לזה תימוכין או אין לזה, ואז במקרה כזה כל מה שאני אומר
19 לא שייך. נשאלתי לגבי ה"פסאודו-משפחה" אין הגדרה בחוק למצב מהסוג הזה. יש שם
20 ילדים שהקשר שכולם קוראים לו "אבא", אין תהליך אימוץ. יש תהליך כעין נישואין
21 באמצעות העברת טבעות, התייחסות לחוק בצורה כזו שהקבוצה הזו תישאר מופרדת אל
22 מול ביטוח לאומי ושאר המוסדות, אידיאולוגיה שניתנת למשפחה כנבואה של מנהיג ואם
23 מדברים על דת, מעין דת, אבל אני לא מכיר דת שמובילה דרך מסוננת גם לניצול עפ"י
24 אידיאולוגיה, גם הניצול המיני, זה שנחשפתי לו, ניצול מיני כמרשם.

לשאלת ביהמ"ש:

25
26 ש. למה אתה מתכוון כשאתה אומר "דרך הביבים"?
27 ת. אצל פרנק השבתאי, שם זו הייתה אידיאולוגיה של גילוי עריות וגאולה דרך הביבים.

28
29
30
31
32
33

1417

1418

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

המשך חקירה ראשית - ב"כ המאשימה:

- 1
- 2 יש פה הקפדה מצד מי שקורא לעצמו "אב" לבדוק אם הגיע יומה של הבת, לפחות לפי מה
- 3 שקראתי, ויומה לקיים איתו יחסים ועד לאן. יש פה התחזות של אב גם לרופא בפני נשותיו,
- 4 שמתקוממות לרגע ומקבלות את הכסות הזו, ובאותו זמן גם לנצל את המקום ההוא לקיים
- 5 יחסי מיין או לקדם יחסי מיין עם אחת הבנות של מישהי שהיא כעין אשתו. זה לא מושג
- 6 מהספרות, "כעין משפחה", זה לא מושג ספרותי, נוקקתי למושג הזה משום שהמקרה הזה
- 7 הוא באמת מקרה יוצא דופן שבו הרעיון של כת בהיווצרותה, זו לא רק כת, זו גם משפחה,
- 8 זו משפחה שמילדת אידיאולוגיה כזו ומוכרעת לה, התניכה שנעשית לנשים, הפיתוי
- 9 שנעשה, הויסות של ילדה במו"מ, האונתי, של מישהו ומתן של מתנת לבוש תמורת יחסי מיין
- 10 אוראליים, או זו משפחה? כן, יש משפחות כאלה, אבל זו גם הוראה במסגרת האידיאולוגיה
- 11 הכוללת, שבסופו של יום צריך למושך את כולם כדי לילד ילדים, צריך הרבה מאוד ילדים
- 12 כדי להוציא לפועל את האידיאולוגיה הזו.
- 13 **אמרת בפתח דבריך שהאזנות לקלטות ולא רק קראת, משום שאתה מקבל מהאינטרנטיות**
- 14 **הרבה אינפורמציה. איזו אינפורמציה קיבלת או למדת מההאזנה הזו שאין בתמליל?**
- 15 כן, העניין של החופש האישי שיש לנשים, עלה לי בתור שאלה. יש שם מישהי בשם מעיין, זה
- 16 תוקן כעת בקלטת מסי 539 לדעתי.
- 17 **שיחה 539, פסקה 12 בסעיף 3.**
- 18 כן. היא דעתנית ביותר ורוצה ללכת בדרכה וכביכול מורדת, לא כביכול, ממש אם שומעים
- 19 את השליש הראשון של הקלטת, היא מורדת בויכוח עו. היכולת של הנאשם להכיל את
- 20 המרידה הזו של מעיין, היא מדהימה. אני, כבעל מקצוע שמנהל מחלקה ויש לי פציינטיים
- 21 קשים אני יודע איזו דרגה של הכלה אדם צריך כדי להמשיך להאזין בנחת. לאט לאט, אם
- 22 תאזינו לקלטת הזו, לאחר 3/4 קלטת, התמונה מתהפכת, זה כמו הצד הטוב והצד הרע,
- 23 התמונה מתהפכת ולאט לאט חוזרת בתשובה, מבקשת סליחה, אחרי שגואל משנה בבת
- 24 אחת את כל המהלך, הוא אומר "טוב, אין לי זמן", משהו כזה, וכך הלאה, היפוך מלא
- 25 בחתנהגות שלה, התנצלויות, רק שלא תיעזב, והיא מבטיחה להתקשר ורוצה להיות בקשר,
- 26 הכל הפוך. הוא התחיל לבטא כלפיה קוצר רוח. כל זמן שהוא היה באורך רוח היא המשיכה
- 27 לתקוף ולתקוף. ברגע שהוא הראה לה שהוא מאבד סבלנות, לדעתי זה טכני, אמצעי, אני
- 28 מכיר אותו, עושים את זה גם בחינוך ילדים, אבל להיות תכנית רחוב מהדרגה העליונה. כאן
- 29 יש מיומנויות פסיכולוגיות של חכמת רחוב, של שליטה בדיאלוג ובנפשו של האחר, בידיעה
- 30 מאוד מאוד צינית של המהלכים שאמורים להביא את הצד השני לציית לכל חוקי הבית, כי
- 31 בחוקי הבית הכל מוזכר, ויש תשלום בסופו של יום. מי שקורא את התמליל לא יכול
- 32 להתרשם מכך.
- 33

1418

1419

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

חקירה נגדית – ב"כ הנאשם:

- 1 ש. כתבת בחוות הדעת שהוגשה לבית המשפט ביום 11.01.10 עמ' 6, יום לפני מעצרו של
2 הנאשם.
3 ת. כן.
4 ש. כמה זמן לפני כן עמדו בפניך החומרים עליהם נשענת בחוות דעתך?
5 ת. בליתי איתם עשרות שעות, ימים.
6 ש. אני רואה חוות דעת נוספת שכתבת, ביום 10.01.10, והיא חוות דעת בת 17 עמודים.
7 ת. כן.
8 ש. מה קרה שחוות הדעת הצטמצמה בשני שלישים? מי ביקש ממך לערוך את הצמצום הזה?
9 ת. איני זוכר. אני יודע שהצוות המוביל את חוות הדעת הוא העברתי, חוות הדעת
10 הארוכה... יום לאחרת הייתי צריך לנסוע לחו"ל ודחיתי נטיעה כדי שאוכל להקדיש את
11 עצמי לנושא הזה, ולכן, מצוינים ימים אחד אחרי השני, והיו גם אילוצים בגלל המבצע הזה.
12 ש. אני מבקשת להשוות בין שתי חוות הדעת, חסרים לי נתונים אשר מצוינים בשתי חוות
13 הדעת. ראשית, בחוות הדעת הראשונה ציינת שמי שבכלל פנה אלייך וביקש שתערוך את
14 חוות הדעת...
15 ת. פרקליטת המחוז לשעבר, כן רות דוד.
16 ש. ובחוות הדעת השנייה ציינת שמשרת ישראל פנתה אלייך. מי ביקש ממך לעשות את
17 השינוי הזה?
18 ת. אינני זוכר, אני יודע שישבתי עם כל הקבוצה הזו, כתבתי "הצוות המוביל". אני שם לב לאי-
19 ספיקה של התשובה שלי. בצוות המוביל היו גם עורכות דין, אני רואה שזה נשמט.
20 ש. אני לא רואה מי מהצוות המוביל.
21 ת. אני משער שעורכות הדין שיושבות כאן באולם, אינני זוכר בדיוק. יכול להיות שהן היו גם.
22 ש. אני רואה שבחוות הדעת שנערכה ביום 10.01.10, הצוות המוביל שמצוין הוא ורדה שחל,
23 תנה סלוצקי, אדוארד פלינר ורענן כספי, שמש נמצא גם בחוות הדעת הנוכחית, אך בחוות
24 הדעת שהוגשה לבית המשפט אני רואה שהוספו עוד שני אנשים: מר ברקוביץ' מחקירת
25 חטיבות ויזסי בן-נעים, סני'צ ימ"ד.
26 ת. הם היו שם. האשמה מפי, אני לא דייקתי בחוות הדעת הראשונה.
27 ש. כשנפגשת עם הצוות המוביל, מה שמעת? מה הייתה מטרת הפגישה עמם?
28 ת. עדכנו אותי על כך שיש בעיה מסוג זה שהנאשם, אשר חי עם קבוצה של נשים, יש שם הרבה
29 מאוד ילדים בבית ומבקשים ממני הערכה, הם רוצים לבדוק את הסיטואציה הזו, ירצו, אם
30 זה נכון יהיה ולא מסוכן יהיה לעצור אותם בחקירה, ביקשו ממני להתייחס למסוכנות של
31 המבצע הזה, לאור מבצעים דומים שנעשו במקומות אחרים בעולם, ושהייתה בהם
32 מסוכנות. כיוון שהיו מעורבים ילדים ובקלטת הטלוויזיה יש אימים וגם אח"כ במקומות
33

1419

1420

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

03 אפריל 2012

- 1 אחרים אינדיבידואלים של הרעלות ושל לחימה עד שפיכות דמים וכך הלאה, חבלה באיכילוב כולל
2 הרעלה.
- 3 ש. **שזה מחקירתה של ויקי, נכון?**
- 4 ת. ברגע זה אני לא זוכר, אבל את יודע כרגע ברגע זה יותר ממני, אני ידעתי אז בדיוק על מה
5 מדובר, וגם בטלויזיה את האזהרה הכללית של שפיכות דם. כיוון שאלה הערות שהופרכו
6 באוויר ואי-אפשר היה להתייחס אליהן בזלזול, ביקשו הערכת מסוכנות. כאשר אני לא
7 בודק אדם, היפותזה, אני גם כתבתי את זה, כיוון שהאבחנה היא היפותזה ולא בדקתי את
8 האדם וכך הלאה, יש חקירת משטרה שאין בדיקה ישירה, אני לא יכול לקבוע עובדות, אני
9 יכול רק להתייחס למה שכתוב שם, במידה ובהמשך יוכח מעובדה, וזו עובדה, ואפשר
10 להתייחס למה שכתבתי. כדי לקבוע מסוכנות אני צריך להתייחס לאבחנות אפשריות של
11 הנאשם, על כך לא נשאלתי מראש לגבי האבחנה. אני עשיתי את העבודה הזו לעצמי ועל זה
12 הועמדתי בתגובה שקיבלתי, אני לא יכול לומר לך שאני זוכר ממי, לדעתי אין אלה אנשי
13 פרקליטות, "לא התבקשתי לאבחנה, לא בדקת אותם באופן ישיר, אין היפותזות, תוריד את
14 ההיפותזות האלה, זה לא רלוונטי למקום שאנו נמצאים בו ברגע זה". למרות זאת, אני לא
15 יכולתי לתת תשובה על המסוכנות ואמרתי, מהי האבחנה המינימאלית מתוך החומר, זה
16 כמו להגיד בדיקת שתן, יש סוכר ברמה של 300 מ"ג ל-100 מל"ל, יש סיכוי שיש גם סכרת,
17 שיש סוכר בשתן ועוד כל מיני סיבות. מהי סיבת הסכרת? מתוך החומר הזה לקחתי אותו
18 כביופסיה, לוקחים ביופסיה, לא יודעים על מה מדובר ואומרים שיש סרטן או תאים
19 סרטניים. יש חלקים בתוך כל מה שראיתי שהצדיקו מה שהיה מינימאלי מבחינתי לכתוב
20 בחוות הדעת, ולכן התייחסתי כדי לכסות. בסופו של דבר לא הייתה אלימות ולא שום דבר,
21 ומתוך זהירות צפיתי גם לאלימות. אני צריך להיות ב"צד הבטוח", שאלך יותר על הצד
22 המחמיר.
- 23 ש. **אני מניחה שבשל ניסיון הרב במרכז "חוסן" בטרואמות, לקחו אותך כדי שתעריך מה**
24 **החשש או הסיכונים שיכולים להיות עם מעצרו של הנאשם והסיכון שיכול להיות לנשים**
25 **ולילדים.**
- 26 ת. היות ויש לי התמחות כפולח, גם פסיכיאטריה של הילד וגם של הבוגר, אני עוסק בטרואמות,
27 אני מנהל חרבה מאוד קבוצות בתהליכים קבוצתיים, לכן בחרו בי, אני מניח בשל הניסיון
28 הקליני שלי. כדי להעריך את דרגת המסוכנות, במיוחד לילדים, ודרגת המסוכנות של אותן
29 נשים כפי שהן הזהירו, לשם כך אני צריך להציב את האידיאולוגיה, את רמת השליטה
30 והאיום, חוסר השליטה כפי שזה מתבטא בטקסטים האודיטוריום, הויזואליים
31 והלקסיקאליים שהיו בפניי.
- 32 ש. **בסופו של דבר התברר שזו הייתה הערכה מוטעית, נכון?**

1420

1421

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

03 אפריל 2012

- 1 זה היה איום שווא מצידם, לא שהייתה לי הערכה מוטעית. על סמך האיום ... חכמת
- 2 הדיעבד היא קשה. נדרשתי לאיומים ודרגת השליטה שהייתה שם. זה שלא התבצע מה
- 3 שהוכרו עליו מראש, אינני יודע תוצאה של מה זה היה, זו הייתה "פעולה בהפתעה", תוכנן
- 4 מבצע, עד כמה שאח"כ עודכנתי, מאוד מאוד מדוקדק, לא התפרצות לבית, כמו שמעשה
- 5 בארחה"ב. לא באיום ישיר, אלא היה מופרד לחלוטין מהבית, כמה שניתן היה לבודד כל
- 6 אישה וילד בצורה נפרדת לחלוטין, לא לתקוף קבוצה, אז כך שחווה דעתי היא לא מופרכת,
- 7 אלא היא הייתה בסיס לתכנון, והתכנון מנע, לדעתי, זו דעתי, את יכולה לסבור אחרת שלא
- 8 היה שום איום.
- 9 **אנחנו לא יכולים לדעת, הכל השערות.**
- 10 השערה זה דבר חשוב כי היא הנתת את המבצע, וכשיש נשים שמוכנות לבצע כל דבר
- 11 שאומר להן עד לאותו זמן, כשהן בבית עצמן והן מבצעות, שוטפת את הרצפות, בלילה, היא
- 12 בהיריון ולא מיניקה, כשעושים כאלה דברים אתה אומר, מקבל פקודה, ייתכן וזו השערה,
- 13 לא רחוקה או מצוצה מן האצבע, היא סבירה שיש להתחשב בה. כתוצאה מכך נוהל מבצע
- 14 "נקי". אם היית אומרת לי לפני כן שזו השערה, הייתי אומר לך שנדמה לי שהשערה הזו
- 15 היא לא אחראית.
- 16 **במסגרת הסיכום שלך הצהרת שיעצרו כל אחת בנפרד?**
- 17 בדיון.
- 18 **כי לא ראיתי את זה.**
- 19 בדיון אני הצעתי את זה וזה לא היה שייך לחוות הדעת. בנוסף, הצבתי את המרכז לבריאות
- 20 הנפש שלי.
- 21 **פסיכיאטרים או פסיכולוגים מהמרכז שלך טיפלו בנשים?**
- 22 לא. אני נסעתי לחו"ל, משרד הרווחה היה מעורב בכך, מר וקשל ניהל. אמרתי לו שבמידה
- 23 והוא צריך חוות דעת, המרכז לבריאות הנפש שלנו נותן גיבוי לת"א ואמרתי שאני מוכן
- 24 שיהיו כפופים אליו לצורך הערכות, לא דיברתי עם הצוות שלי על שום דבר ואמרתי שיפעילו
- 25 במידת הצורך.
- 26 **והם הפעילו?**
- 27 הפעילו, במידת הצורך שאותם פסיכיאטרים הגיעו להערכת מסוכנות, מדובר על המרכז
- 28 לבריאות הנפש ברמת הן.
- 29 **אז האנשים של מרכז לבריאות הנפש הגיעו ושוחחו איתם?**
- 30 כן.
- 31 **הם ידעו שאתה מעורב בפרשה?**
- 32 לא.

1421

1422

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

03 אפריל 2012

- ש. אני רואה בחוות הדעת הראשונה שלך, שאתה נסמכת או בין היתר עמד לנגד עינייך חוות
 1 הדעת הפאנל הפסיכיאטרי שהוגשה לביהמ"ש המחוזי בעניין יריב ברוכים. אתה לא היית
 2 חלק מחברי הפאנל.
 3
 4 ת. לא.
 5 ש. אז למה בחוות הדעת השנייה חוות הדעת הזו לא עמדה לנגד עינייך? ולצורך מה עמדה
 6 חוות הדעת של יריב ברוכים לנגד עינייך?
 7 ת. התלבטתי במקרה הזה לעניין היחסים של הנאשם עם החוק, המודעות שלו למעשיו
 8 ולשיתוף של הנשים בתוך זה. בחוות הדעת ההיא, עד כמה שאני זוכר ברגע זה, כיוון שהוא
 9 היה מכסה את פשעיו, החילו עליו אחריות.
 10 ש. בבית המשפט העליון לא החילו עליו אחריות.
 11 ת. בבית המשפט העליון יש פסיקות שלפעמים אחת שוללים וחודשיים לאחר מכן מכניסים.
 12 אני רציתי להבין את השיקול של בימ"ש המחוזי.
 13 ש. במה?
 14 ת. בהחלט האחריות.
 15 ש. אבל לא שאלו אותך בכלל על האחריות הפלילית של הנאשם בחוות הדעת.
 16 ת. עכשיו את מבינה מדוע הפרקליטות ביקשה שאני אוריד את זה? זו הייתה כמו טיוטה של
 17 איש מעבדה, שישב וכתב טיוטה. אני עבדתי פה ימים ולילות, הייתי צריך ללמוד מקרה
 18 קיצוני יוצא דופן, אבל אני, לעצמי, הרגשתי כובד וחשש עצום, רציתי ללמוד מה שאני יכול
 19 לגבי יכולת האחריות שלו, כמה הוא ירצה לקבל אחריות וכך הלאה. כל מה שהיה בידי
 20 עשיתי והכנסתי את זה בצורה, לדעתי, לא מסודרת בחוות הדעת הראשונה, וקראו אותי
 21 לסדר. עשיתי חשיבה חוזרת, חשבתי מחדש על העניין, אמרתי שאוריד את זה וזה, כי זה לא
 22 קשור.
 23 ש. זו הפעם הראשונה שאתה מגיש חוות דעת לבית משפט בעניין פלילי?
 24 ת. לא.
 25 ש. זו פעם ראשונה שאתה נחקר?
 26 ת. בעניין הנאשם, כן.
 27 ש. למה נסמכת על חוות דעת ברוכים?
 28 ת. אני הסברתי, מעבר לזה אינני יכול. זו מעין טיוטה.
 29 ש. אתה ודאי יודע שכשכותבים חוות דעת לבית המשפט, ראוי ונכון לבדוק את מי שכותבים
 30 עליו חוות דעת. אתה בעצם לא ראיית אף אחת מהנשים, חוות דעתך נסמכת, למעשה, על
 31 חקירות של ויקי, גלית ואתי, וכן מיטל תפילין. אני אומרת לך ששלוש מתוך הארבע חשפו
 32 את הפרשה. לא חששת שאין בפנייך תמונה אובייקטיבית, מלאה, של מה שאתה צריך
 33 לכתוב חוות דעת בעניין?

1422

1423

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

03 אפריל 2012

- 1   אם לא הייתי חושש לא הייתי עובד כ"כ קשה בטייטה שהייתה לפניי. כשתהיה תמונה
2   אובייקטיבית של חקר האמת עם תמונה שכוללת את מה שעובר על הנאשם. לגבי "מכסח
3   משעיו", לדעתי, זה דבר קריטי כפי שהסברתי בחקירה ראשית, כי הוא מעלה את כל רעיון
4   הפרשה הזו לדרגת מזימה ולי זה היה חשוב. ודאי, וגם כתבתי, אם כתבתי שאכן לא בדקתי
5   את ה...
6   **כתבת שהמאפיינים עולים מתוך חומר הראיות ולא בדקת את הנאשם.**
7   לא כתבתי שלא בדקתי. זה נמצא בטייטה, כתבתי שלא בדקתי ולכן לא התייחסתי לאבחנה
8   שלו, או כי לא בדקתי אותו, לכן כל זה ירד, והתייחסתי לפרשה, לרעיון הכולל ומה יכול
9   להוביל לכזה דבר. אני נמצא במקום ששואלים את השאלות כפי שהן מופיעות בחוות הדעת,
10   אין לי בדיקה ישירה. אבל יש לי ביופסיות. אלה לא ביופסיות עיוורות אלא ביופסיות
11   מפוכחות, בין היתר גם כאלה שהנאשם בחר לחציג, ויש ביופסיות של האזנות ומסרונים וכך
12   הלאה, אלה לא דברים שנאמרו בחקירה, אלא חומר שנאסף, והאזנה לו. אז יש ביופסיות
13   שהן אותנטיות, אני מקווה שלא בושלו קלטות, גם זו היפותזה, אבל אם לא בושלו, אז יש
14   לי ביופסיה אותנטית. יש לי היפותזה שתכנית הטלוויזיה שראיתי אותנטית, אני אומר את
15   האמת, אני לא נכנסתי לערוץ עצמו אלא דרך מה שהראו לי בימ"ר, ערוץ 10 או מה שזה לא
16   היה, ולא הלכתי לוודא. את יכולה לומר שאם כך אני עובד אני לא מוודא חומרים עד הסוף,
17   אין לי יכולת, אין לי מעבדה, אני אומר איך זה נעשה.
18   **ש. תסכים עמי שלמעמים האמצעים שלך מוגבלים למה שראית, למה שיש לך.**
19   נכון, מוגבל לכל מה שכתבתי שהיה לפניי, נשים, ילדים, יש עולם שלם.
20   **ש. אני רוצה לעבור איתך בחוות הדעת הנוכחית על דברים שכתבת ואבקש להבין אותם. בעמ' 4**
21   **כתבת "גואל שינה את שמות כולם..." [מצטטת], בסוגריים כתבת "ראה מסמכים של**
22   **משטרת ישראל". נקודת ההנחה שהוא שינה את השמות היא מתוך המסמך שמופיע**
23   **בסעיף 2?**
24   **ת. לא, זה רק לגבי השמות עצמם, לא שהוא שינה אלא שהשמות עצמם. אין לי מסמך שהוא**
25   **שינה.**
26   **ש. אז למה כתבת "גואל שינה"?**
27   **ת. קודם כל היו שמות שהוא שינה ויש נשים שמעידות על כך. אני ברגע זה לא יכול להזכר,**
28   **אבל אני יודע שיש נשים ששינו את שמן על יסוד ההתקשרות עם גואל. אני מתפלל על**
29   **המורים והיועצות שלא העלו את זה. שם שהוא רצף של הברות, בדומה ל"שמות" מאיוזה**
30   **קלף קבלי, ולי, עוד פעם היפותזה, כמו לגבי הקלטות, יש לי עוד היפותזה, שזה רצף קבלי**
31   **זה רק יכול לבוא מהראש של הנאשם ולא של אתי או אלה. למרות שלא פגשתי אף אחת,**
32   **חיפותזה, ספר הבית, הניואנסים הקבליים שמלווים את כל הספר, נכון, היפותזה אחרת**
33   **היא, שזה נעשה בהסכמה עם הנשים, ואם זה כך אז זה מראה על השפעה חודרת כל. אני לא**

1423

1424

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 מכיר עוד אישה אחת במדינת ישראל שנתנה שם של רצף אותיות קבליות לילד, לא מכיר.
2 זה לא קיים. זו היפותזה סבירה, לכן אמרתי "גאולה דרך הביבים". פה יש לנו עסק עם גונב
3 נפש.
- 4 ש. **נכתב בעמ' 4 לחוות הדעת הנוכחית "מסוגל לשאת התקוממות ומרדנות...בקול מהפנט"**
5 **[מצטטת].**
- 6 ת. זו הקלטת שהתייחסתי אליה.
7 ש. **אתה תפסת את הקול באותה קלטת בקול מהפנט?**
8 ת. כשבילי כן.
9 ש. **מה זאת אומרת? ואם אני אשמע את זה אני לא אתרשם שזה מהפנט?**
10 ת. יכול להיות שלא תבחיני, כי את אינך בעלת מקצוע, וגם אם אינך ברת הפנט גם לא תבחיני.
- 11 **לשאלת ביהמ"ש:**
- 12 ש. **אז יש אנשים שאי-אפשר להפנט אותם?**
13 ת. נכון, יש אנשים שלא יכנסו לבית הזה ואם יכנסו יצאו ולא יצליחו.
- 14 **המשד חקירת נגדית - ב"כ הנאשם:**
- 15 ת. וגם שם בבית הזה יש דרגות, זה מאוד אופייני לכתות מהסוג הזה.
16 ש. **בטלוויזיה כשהוא דיבר בערוץ 10, גם הקול שלו היה מהפנט?**
17 ת. לא, הוא היה בסטאטוס לגמרי שונה, ואם ראית את הטיוטה הקודמת, הכנסתי את הרעיון
18 של פסאודו-לוגיה פנטסטיקה וזה בגלל הקלטת הזו, שהוא מתפאר שיש לו כך וכך ילדים
19 ומשפחות, וזה נראה לי כבר הולך לכיוונים אחרים, ואבחנה כזו נעשתה בכת אחרת, ביפן.
20 ש. **חוץ משיחה 539 שעליה דיברת עם הקול המהפנט, האם ביתר השיחות שיש לנו בסעיף 12**
21 **גם הקול היה מהפנט?**
22 ת. כן, אני רוצה לומר לך לגבי שיחה נוספת, שיחה 1185, השיחה בין אליה לגואל, נקרא לה
23 "שיחת סחר החליפין" לצורך השפה הנקייה.
24 ש. **גם שם הקול שלו היה מהפנט?**
25 ת. היו שם חלקים, לא כולם. היו שם חלקים. להיפנוזה יש דרגות וגם לקול מהפנט יש דרגות.
26 הקול המהפנט ששם היה, היה דומה לקול של ה"הזמנה לבית הדובשניות של עמי ותמי",
27 וכדאי לשמוע את הקלטת הזו. אני בפנים נפילתי לשם, ולכן הבנתי מה הילדה הזו עוברת.
28 הוא חוזר ואומר "דברי אלוי באהבה" ואני רואה אותו נכנסת לתנור של בית הדובשניות.
29 ש. **חוץ משיחה הזו, היו עוד שיחות עם הנשים שבהן היה קול מהפנט?**
30 ת. יש עדות אחת של מישהי שפגשה. אני מאמין שלנאשם יש תכונות רבות, זו לא אישיות חד-
31 מימדית, אלא אישיות מאוד צבעונית. אני לא ראינני אותו ואני לא מכיר אותו, אבל מה
32
33

1424

1425

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

03 אפריל 2012

- 1 שהתגלה לי שהוא אישיות צבעונית ומוכשרת בצורה בלתי-רגילה. הוא גם מעיד על עצמו
2 ואני חושב שהוא גם שמת להציג את עצמו ואת הישגיו, גם אלה הנתפסים כשליליים, כי
3 הוא מודע לזה, אז יש מישהי אחת, שאיני זוכר כרגע את שמה, שנפגשה בו בפעם הראשונה
4 והרגישה כאילו מתרוממת באוויר. יש לו מה שנקרא "יכולות", והוא מודע לזה והוא
5 משתמש במודעות או שלא, ואין זה משנה, במפגש הנכון, במפגש שראוי להשתמש בה. מי
6 שקרא את הספר "בלניק" יודע שזיהוי תצורה נעשה תוך 30 שניות עד 3 דקות, בזמן הזה
7 אתה יכול לדעת מי עומד מולך אם אתה מאוד מוכשר. יש כ-260 צירופי תבעות פנים, ומי
8 שבקיא בהם יכול לפענח אותם ולהשתמש בהם לטוב או לרע. "בלניק" הוא לא ספר
9 פסיכיאטרי אלא נכתב ע"י עיתונאי, אשר אוסף שם ספרות מדינית מהשורה הראשונה.
10 הדבר המיוחד אצל גואל שהתכונה שהוא מודע לה שכשהוא "נתפס על חם" הוא מודה
11 שהשתמש בה ולא במשהו אחר, עד כדי כך הוא מודע שאחרים מייחסים לו את התכונה הזו.
12 אם את זוכרת שהוא היה עם הנערה בחדר, הוא טען שהוא בודק אותה וכך גם טען כלפי
13 הנשים בחוץ, שיש לה אפצסים וכי, הוא גם "הילר", הוא משתמש בידיים, זה אבא שהוא
14 הילר, שהוא קוסם, שהוא נביא, שהוא מקיים יחסי מין, שהוא רוצה באופן שרירותי או
15 מונע יחסי מין באופן שרירותי בצורה כזו או אחרת, וטלוויזיות במשגל סגור שמופעלות, כן
16 או לא, כדי שכולם יישארו בחדר, ודורש דיווחים עפ"י ספר חוקים, והכל למטרת החזון.
17 את זה להנחיל לקבוצת נשים ולשלוט בה, כדי שזה יקרה, דורש כישורים מדהימים,
18 והכישורים הם מצד אחד קוגניטיביים, אידיאולוגיים, רגשיים וטכניים של יכולת
19 מניפולציה בנפשו של הזולת, והנגישות אל הזולת דרך מצג מאגני או תגמול באופן שאינו
20 קונסטיטנטי או מונקב ושליטה קפדניים או מוקפדים או פנייה בקול אבהי, חם, רך ומפתה
21 בתחומי מציאות שאינם מתיישבים, צריך להכניס אדם או ילד לתחום מציאות אחר, לבלבל
22 אותו, כמו אותה מכשפה עם התנור, ובמקום ההוא שהגבולות מיטשטשים, אם אתה
23 משתמש בקול רך, נעים, אם שמעת את פרופ' קליינהאוז מהפנט, אני עברתי קורס אצלו
24 ועברתי את התהליך כולו מההתחלה ועד הסוף, אני יודע לאן אני יכול להגיע, אני יכול
25 להיות שמאלי כאשר אני ימני. אני נבהלת, חזרתי לגיל 5 והפכתי שמאלי, בסוף התברר
26 שהפכו אותי. אפשר לעשות בשיטה של הקול הרך נפלאות או אסונות.
27 ואת חוות הדעת כתבת אחרי שעברת את הקורס הזה?
28 כן, את הקורס הזה עברתי בשנות ה-70.
29 אתה מציין בעמ' 4 למטה בחוות הדעת הנוכחית "....נראה שגואל קיים יחסי מין עם בנות
30 קטינות...." ובהמשך "....יש עדות על אם ששמחה על כך...." [מצטטת]. של מי העדות הזו?
31 לצערי, באמת לא ציינתי. יש שם בת שיצאה, צריך למצוא את זה. זו בת שיצאה והאם
32 שמחה על כך שהיא עברה את החוויה הזו, של יחסים עם גואל.
33 אתה יוצא מנקודת הנחה שזה בא מפיה של הילדה ולא מהאם, רק מהילדה.

1425

1426

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 ת. אני לא זוכר מי דיווח, האם זו הייתה חברה של האם שדיווחה על כך או האם, אני לא יודע,
2 לא זוכר ברגע זה.
- 3 ש. אנו יודעים מה עמד לנגד עינייך.
4 ת. נכון.
- 5 ש. בהמשך ציינת "אחרות התמרמרו", על מה?
6 ת. על מה שאמרתי לפני חמש דקות. הייתה אחת שהוא בדק לה את האפצטים והיה מרמור על
7 זה והוא אמר כשיצא שרק בדק לה את האפצטים ונרגעו הרוחות, כלומר, זה היה סיפור
8 כיסוי. אני מתכוון לציסטות. היה עם משהו רפואי שהוא בדק.
- 9 ש. גם על המרמור הנטען למדת ממי שסיפרה לך את הסיפור?
10 ת. כן, אבל לא לי סיפרה. אני לא שמעתי שום סיפור שסופר לי.
- 11 ש. בהמשך לחוות הדעת הנוכחית, אני מפנה לעמ' 5 ש' 1 "אחרות התנגדו וסבלו", ממה סבלו
12 ולמה התנגדו?
- 13 ת. יש תיאור, ושוב, אני לא זוכר שם, הייתה מישהי צעירה יחסית שהעלה אותה לחדרו או
14 לקח אותה לחדרו, ביקש לקיים איתה יחסים. התהליך הזה נמשך, לפי מה שעמד בפניי,
15 נמשך רצף של פגישות ולא כוצע בצורה של רצון טוב אלא יוזמה של גואל, בהתחלה ללא
16 חדירה, אח"כ היה שם איזה ריטואל במקלחת, אח"כ חזר על עצמו, היא אמרה שהיא סבלה
17 במהלך העניין. "התנגדו" הכוונה ללא התנגדו או לא שיתפו פעולה והוטל עליהן עונש, אלא
18 התנגדות, שיתפו פעולה ברמה כזו או אחרת, השתתפו ובמהלך הזה סבלו.
- 19 ש. זאת אומרת שמהחומר שאתה ראית, המצג כלפיו מהם היה "רוצה"?
20 ת. המצג כלפיו של אותה ילדה שאמרה שהיא תאכל לו היה "רוצה". הוא הצליח לראות
21 "רוצה". אין לי ספק. הוא הצליח מבחינתו, גם כשהיא אמרה שהיא לא רוצה הוא היה
22 סבלן, ונמשך ונמשך והביא אותה להתנצלות. בשיטות שלו הוא מביא אותה ל"רוצה",
23 ואנחנו מכירים דרגות של רצון בקונטקטים שונים, מהסטודנטית עד הפקידה ועד ועד ועד,
24 של כל מיני רצונות, זו אחריותו של הבוגר והאב המעביד, ופה היה הכל, משום שהיה קשה
25 לשים גבול בין מי שלוקח את הכסף אליו ושולח לעבודה, לבין המעביד. היו לו את כל
26 הכובעים, הוא הכובען.
- 27 ש. מפנה לעמ' 5 ש' 1 בחוות דעתך "גואל, כך נראה, היה מודע לחוק..." [מצטטת] מהיכן
28 הנתון הזה?
- 29 ת. הייתה איזו שיחה בינו לבין בתו, אם אני זוכר נכון, שהוא מתחבט על החוק.
30 ש. בשיחה עם הבת, גם אם אתה מדבר על התחבטות עם החוק, היא בת כמעט 18, אז לא
31 ממש הבנתי מה ההקשר.
- 32 ת. הוא באיזה שהוא מקום אמר שהוא לא יכול בגיל 14.
33 ש. לא בשיחה.

1426

1427

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 ת. אז זה לא בשיחה הזו. בשיחה כלשהי הוא מתחבט בעניין החוקי הזה, מחפש בנושא הזה
2 חומר. זה היה בחומר שהיה בפניי.
3 ש. יש שיחה של התחבטות?
4 ת. יש שיחה שהוא מציין.
5 ש. אז אני אומרת לך שבחומר של השיחות שצינת אין התחבטות כזו. האם שמעת את זה
6 מאחת מן העדות? ויקי או אילנית?
7 ת. לא, אמרת בחומר. בחומר שצינתי שחיה לפניי היה משפט כזה. אני מצטער שבקצב
8 שכתבתי את כל זה אין פה רפרנס.
9 ש. בהמשך בעמ' 5 ממש לקראת הסוף של הקטע הראשון, צינת שבחומר החקירה יש עדות
10 לכך לגבי אילנית כי גואל שכנע את האישה לוותר על הילד שלה [מצטטת]. אותי מעניין
11 מה זה "לאחר התערבות המשפחה"?
12 ת. אינני זוכר את זה, אני זוכר שהמשפחה... לא. אני מנסה לשחזר וזה יכול להיות מבוש לקוי.
13 אני חושב שהמשפחה לא ויתרה בנושא הזה.
14 ש. באיזה נושא?
15 ת. בנושא של הילד. לא, אחרי שהיא יצאה לפגוע פיזית בבעלה או משהו כזה, הבעל לא ויתר.
16 אינני זוכר מה הייתה התערבות המשפחה. אני מצטער. ההנחה שלי הייתה, עוד פעם,
17 היפותזה. עכשיו, לא אז. אני לא יודע מה היה אז. ההיפותזה שלי הייתה שעדיף לוותר על
18 הילד מאשר להיכנס לסכסוכים ומשפטים, והאישה הזו ויתרה וראיתי בזה, ויתור על ילד
19 זה ויתור כואב.
20 ש. בשורה התחונה של חלק א', האם היית צריך לתאר ולהסביר את המאפיינים והדפוסים
21 העולים מתוך חומר הראיות הכתוב, מבחינה פסיכיאטרית, מה היית צריך למצוא בחומר
22 ולשם מה היית צריך לכתוב "התייחסות לחומר הראיות בחלק א'", מה נתבקשת למצוא?
23 ת. לגבי דרגת השליטה, היה פה איום באלימות. כיוון שגואל אמר שישפך דם, משהו כזה, זה
24 לא כ"כ פשוט להגיד את זה בטלויזיה, וכיוון שראיתי דרגה כזו של שליטה בחיים, כולל
25 ניסוחים הלכתיים, אני מכיר דרגות של שליטה בחיים דרך ניסוחים הלכתיים בקבוצות
26 אחרות, אבל פה זה ירד למקומות, אמרתי, ביבים. שאלתי את עצמי האם יש אפשרות
27 שלביב הזה של שפיכות דמים גם נגיע. אמנם ייהרג ובל יעבור, חששתי שנגיע גם לשם, הייתי
28 צריך להבין מהי דרגת השליטה שגואל מסוגל להפעיל על המיעין משפחה הזו שלו, אם
29 הייתה חדירה מינית לבנות שיש הסכמה לזה. "אל תניקיי", יש כניעה לזה. יש פה ויתור על
30 ילד גם, העברת דירה גם, מה שעמד לפניי, לכן הייתי צריך את כל הפרטים האלה, ומכאן
31 ההיפותזה שייתכן שגם ל"ביבי" נוסף יגיע, כי גם עריות זה ייהרג ובל יעבור וגם שפיכות
32 דמים, כי עריות ועבודה זרה – כבר ראיתי שם.

1427

1428

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אמריל 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- ש. האם א' ו-ב' תלויים זה בזה? האם העובדה שבסופו של דבר לא קרה שום דבר מבחינת הסיכון, האם זה יכול להשפיע על המסקנה של השליטה המוחלטת?
- ת. קודם כל, אני רוצה לומר מילה מקדמית לעניין השליטה המוחלטת ולסייג אותה ואח"כ אענה לשאלה. יש פה דרגות של שליטה ודרגות של כניסה ויציאה מהבית הזה, זה אופייני מאוד למה... ובכך התחבטתי. מצד אחד, בכתות זה דבר ידוע שאי-אפשר להכניס את כולם במקום שיש מתמרדים, זה מחזק את השאר להישאר, ולכן, יש כאלה שגוזבים את הדת וזה מחזק את הנשרים להישאר. לזריקה ולהליכה יש אינטרפרטציה פנימית ויש לכך חשיבות, או אין שליטה מוחלטת בכלום, אבל יש רעיון של שליטה מוחלטת, והרעיון הזה מוטבע ברובם, והדגמתי את זה. זאת אומרת שאם ניקח את כולם, אינני יודע לומר מראש מי כן ומי לא, זה תהליך שודאי עברתם, אבל כוונת המכוון, ה"מזימה" שקראתי לה, החוץ, ריבוי הילדים והמהפכה המתגלגלת, זה של הנאשם, זה שלו. איך מבצעים צריך קהל די גדול, מתוכו חלק נשאר. אני לא אתפלא אם היו גברים שנמשכו ונפלו בחרמו. אני לא יודע, אבל לא אתפלא, אבל הם לא שימשו שום דבר. במורמונים יש קבוצות של נערים שמנצלים אותם ואז מועיפים אותם מהבית, כי צריך את הנשים. אפשר לקחת אישה מ-א' ולהעביר ל-ב' כרצונו, רצונו מאריך ורצונו מקצר וזה היה המצב פה. לשאלתך, אם ב' נופק מ-א' בהכרח...
- ש. אני שואלת האם יכול להיות שהעובדה ש-ב' לא התקיים זה משליך על השליטה המוחלטת עליה מדובר?
- ת. לא משליך שום דבר על מה שדיברתי, שום דבר לא הייתי מוריד ממה שאמרתי כי הייתה לי ביופסיה. אם כל זה יוכחש, למשל, אם ביטלו את הקלטות, הריאיון בטלוויזיה לא היה, ספר הבית מעולם לא נכתב ואם הוא נכתב הוא נכתב ע"י מישהו אחר, כל זה הייתי לוקח חזרה מה שאמרתי, מפני שההיפותזה שלי היא סבירה שלא כך היה, את שוב חוזרת לשאלה ששאלת אותי על הבדיעבד, אני אשווה את זה לרפואה. לי יש היפותזה שיש זיהום, הוא יכול להתפתח לאלח דם. אני מזהה את החיידק ואני רושם אנטיביוטיקה, ואני אומר שמכיוון שחמקרה קשה, לתת את האנטיביוטיקה בוריד, מדוע? כי אני יודע שבמצב כזה, במקום אחר, מצב דומה במקום אחר, התפתח אלח דם, ואז החולה עלול להיכנס לסכנת חיים ועלול למות. האם זה שנתתי את האנטיביוטיקה ומנעתי ולא התפתח, מורה על כך שטעיתי? לא מורה שום דבר, במיוחד שנקטו פה אמצעי זהירות כדי שלא תתפתח האלימות הזו, מה עוד שהיה מאורע של אלימות, אחד לפחות, לא בתוך הבית אלא מחוץ לבית, בתכנון ובביצוע, המאורע שרמזת עליו, ההתקפה על המיכונת, ובסוף הביא ליתור על בת. זאת אומרת, מישהי פעלת בצורה אלימה בהוראת, ומשלמת מחיר מאוד יקר כדי להשתייך לפסאודו-המשפחה במקום משפחתה.

1428

1429

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

לשאלת ביהמ"ש:

- 1
2 ש. כתבת בעמ' 6 בחלק ב' למסוגנות כי [מצטט], הדברים האלה בסופו של דבר לשיטתה לא
3 קרו, האם זה אומר או מצביע על כך שהשליטה בחלק האחר היא לא כצקתה?
4 ת. אני חושב בצורה של אבחנה מבלדת. מה שאת אומרת אפשרי, שלא הייתה שם שליטה.
5 ניתנה הוראה מצד הנאשם להתקיף, והגדודים לא זזו. כדי לומר שלא הייתה שליטה, צריך
6 לומר שניתנה פקודת התקפה והגדודים לא זזו, לא מספיק לומר שלא הייתה התקפה, כי
7 ייתכן שלא ניתנה פקודה.

המשד חקירה נגדית - ב"כ הנאשם:

- 8
9 ש. אתה בעצם אומר שהעובדה שהן יצאו מהבית בקלות, לא מלמדת על כך שהייתה כאן
10 שליטה? אין בינה לבין השליטה הטוטאלית דבר? אתה רואית את הסרט בערוץ 10
11 ומהסרט למדת על אותה פקודה, זה לא משהו שנוגד בחלל, אז אנחנו לא מדברים על
12 פקודה היפותטית אלא על פקודה שניתנה, על שפיכות דמים, נאמר בטלוויזיה. מה עוד?
13 מה הוא צריך?
14 ת. מכיוון שאנחנו למודי קרבות ומלחמות במדינה הזו, ויש לנו יחידות יותר מיומנות
15 מהקומנדו של הנאשם, שיש להן פק"לים והכל, ישבו ולא זזו ולא הזיזו את הכלים ואח"כ
16 היו ועדות חקירה, ולכן, זה שאדם אומר בטלוויזיה שתהיה שפיכות דמים ואפילו כתב את
17 זה ולא תרגל את זה או לא נתן את הפקודה ברגע הביצוע, זה לא אומר שתיווצר שם
18 מנהיגות ליצירת הדבר הזה, במיוחד עם כל הכוח הזה בהפתעה ובכח עדיף, הנה לדוגמא,
19 בששת הימים. הוא הוכרע. בעיניי, הכח הזה הוכרע בקלות רבה כמו בששת הימים
20 ציינת שכולם קראו לו "אבא" למרות שלא כולם ילדיו, למעט ילדה אחת כולם היו ילדיו,
21 מאיפה הנתון הזה?
22 ת. הילדה הזו קראה לו "אבא".
23 ש. לא.
24 ת. לא קראה לו כך?
25 ש. לא, אין נתון שהיא קראה לו כך.
26 ת. יכול להיות שטעיתי.

חשירה חוזרת - ב"כ המאשימה:

- 27
28
29 ש. דיברת על דרגות של כתות, שיש דרגות של שליטה, שזה מאוד אופייני לכתות מהסוג הזה.
30 ת. אמרתי שזה אופייני לכתות, לא רק מהסוג הזה. כתות ומסגרות טוטאליות. פה זה לא רק
31 כת, אלא יש הרבה יותר ויש גם מאפיינים של כת.
32
33

1429

1430

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

לשאלת ביהמ"ש:

- 1 ש. אמרת שהיו לנאשם מעין כוחות על, מן "ערוצי תקשורת", ממה אתה למד את זה, שהיו לו
2 כוחות עודפים על אדם מן היישוב?
3 ת. אני לא מאמין בכוחות-על, אבל אני מאמין בכך שיש אנשים שמושפעים מהעמדה של
4 "הריני בעל כוחות על" ומגיבים לזה, אבל לא כל אחד מגיב לזה.
5 ש. כל אדם יכול להפגין כוחות על?
6 ת. להפגין "הריני בעל כוחות על"? לא.
7 ש. אז מה מייחד את המקרה הזה?
8 ת. יש לו יכולת. יש הרבה אנשים כאלה שיודעים להציג את עצמם כבעלי השפעה עודפת, הם
9 יודעים לנצל אנשים אחרים.
10 ש. אבל צריך שיהיה להם את אותה כריזמה.
11 ת. כן, לא כל אחד יכול להיות מנהל. היה לו את הצירוף של האידיאולוגיה והחזון הזה, שידע
12 לקשור לטכנולוגיה חברתית ולשמור על סודיות, ללכת ע"י החוק בצורה כזו ולא להתגלות,
13 זה נס של מדינת ישראל.
14

ב"כ המאשימה: אלה עדין

עו"1 - הנאשם - אבא גואל גואלי רצון - מזהר כדוןחקירה ראשית - ב"כ הנאשם:

- 19 ש. בן כמה אתה?
20 ת. אני בן 62.
21 ש. כמה שנות לימוד סיימת?
22 ת. לא סיימתי בכלל.
23 ש. כמה למדת?
24 ת. כיתה א'-ב'.
25 ש. כמה אחים יש לך?
26 ת. היו שמונה אחים.
27 ש. מבחינת קריאה וכתובה, מה דמת הידע שלך?
28 ת. הייתי לוקח כיתה ב', א'-ב'. אני, אם תגיד לי חשבון ועוד 18 ועוד 18, אינני יודע עד היום.
29 ש. מבחינת כתיבה, איך הכתיבה שלך?
30 ת. מלא שגיאות, אני לא יודע להבחין סין סמ"ך ל-ש"יון, בין ה-א' ל-ע' לבין כ' ו-ק', הכל
31 מסובך.
32 ש. מה לגבי שירות צבאי?
33

1430

1431

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 ת. שירות צבאי, הלכתי לשירות צבאי. בשירות צבאי הייתי בצבא, אבל יצאתי משתי בעיות:
 2 לשאלת בית המשפט אני לא יודע איפה, בתעלה, סיני, לא יודע אני באיזו יחידה, אז לא
 3 ידעתי שום דבר. סתם לקחו אותי לסתם יחידה.

לשאלת ביהמ"ש:

- 4
 5 ש. איזה צבע כובע היה לך?
 6 ת. לא יודע זה היה בטירונות.
 7 ש. כמה חודשים שירת בצבא?
 8 ת. שירתי בצבא בערך שלושה חודשים.
 9

המשד חקירה ראשית - ב"כ הנאשם:

- 10 ש. למה השתחררת?
 11 ת. בגלל שתי סיבות – אחת שלא למדתי, ואני קורא לה "הקללה הזאת", איך שאני קורא לה,
 12 והשנייה שהייתה לי צהבת.
 13

לשאלת ביהמ"ש:

- 14 ש. לא ידעו קודם שלא למדת?
 15 ת. לא יודע.
 16

המשד חקירה ראשית - ב"כ הנאשם:

- 17 ש. הנשים שהעידו כאן, חלקן תיארו שהיית "הילר". מה יש לך לומר על זה?
 18 ת. טוב, "הילר", היום יש הרבה, זה לא אני יחיד בארץ. כן, הייתי הילר.
 19 ש. מה זה "הילר"?
 20 ת. הילר זה כמו שאת לא יושבת על ביצה נגיד, אז מהאנגיה האפרוח זה, אז הילר קוראים
 21 לזה "ידי חשמל", כל מיני מילים. לשאלת בית המשפט מה הוא עושה אני משיב, כי הוא
 22 מעביר זהו, אנרגיה, וזה מרפא את האנשים. מעולם זה לא הזיק, לא מזיק, לא משפיע. זה
 23 עוזר, זה מרפא רק, יש את זה בטבע של החיות שם, הם מרפאים את עצמם ע"י הרוק שלהם
 24 או, אני יודע, יש את זה בחיות.
 25 ש. חלק מהנשים סיפרו שהיית מרפא את הילדים כשהם היו חולים.
 26 ת. כן, ריפאתי את הילדים כשהיו חולים.
 27 ש. במה עבדת?
 28 ת. אני עבדתי את כל העבודות, אבל לא הסתדרתי באף עבודה מפני שלא למדתי.
 29 ש. במה עבדת?
 30
 31
 32
 33

1431

1432

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

1 ת. עבדתי בבנאות, עבדתי ברצפות, עבדתי כל העבודות אבל לא הסתדרתי. זה היה דורש מאמץ
2 וכוח, ולי לא היה. מאוד הייתי עדין.

3 לשאלת ביהמ"ש:

4 ש. לעבוד בבניין צריך השכלה?

5 ת. כן, צריך לדעת איך... זהו, והיום בלי השכלה לא לוקחים בנאי.
6

7 המשך חקירה ראשית - ב"ב הנאשם:

8 ש. עד איזה גיל עבדת?

9 ת. עבדתי כל הגילים, התחלתי בזה בגיל... כוא נגיד שלושים ו...שלושים ואחת.
10

11 לשאלת ביהמ"ש:

12 ש. מה עשית בתור ילד בכלל?

13 ת. זו היסטוריה שלמה, חשוב מאוד שתקראו את זה. אבא שלי היה איש מתחרת, הוא לא
14 סיפר את זה רוב הזמן.

15 ש. מה אתה עשית?

16 ת. אני מסביר איך התחיל הסיפור שזה התחיל להתגלגל לעניין. אבא שלי היה איש מתחרת,
17 הוא היה מעביר נשק מראשון לזהו, לתל אביב, ויום אחד הוא עבד בכל מיני גם עבודות,
18 והוא נחיה נכה בגלל זה, ואז הוא לא יכל לטפל בנו, הוא היה בבית חולים כל הזמן ואני
19 הייתי ילד רחוב, משוטט ברחובות ומחפש איך אומרים, את העתיד שלי, וככה זה היה.
20

21 ש. ועבדת?

22 ת. חיפשתי עבודות, אף אחד לא רצה להחזיק אותי כי הם רצו יותר תפוקה ממה שאני הייתי
23 יכול. הם רצו שאני אעבוד יותר ואני לא יכולתי.

24 המשך חקירה ראשית - ב"ב הנאשם:

25 ש. באיזה גיל הפסקת לעבוד?

26 ת. בגיל 31 בערך, אני לא זוכר.

27 ש. ממה התפרנסת?

28 ת. מביטוח לאומי, בגלל שבדקו אותי וראו שאני חלש בגב. עד היום יש לי כאבים, אני סובל
29 מהגב.

30 ש. כמה אחוזי נכות נקבעו לך?

31 ת. 100.

32 ש. מתי התחתנת?

33

1432

1433

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 ת. התחנתני, לא יודע.
ש. בן כמה היית?
- 2 ת. זה אחרי צבא.
ש. כמה אחרי צבא? שלושה חודשים אחרי שסיימת?
- 3 ת. כן.
ש. עם מי התחנתני?
- 4 ת. התחנתני עם תקווה.
ש. כמה שנים חיית עם תקווה?
- 5 ת. עם תקווה חייתי איתה בערך, וואלה לא זוכר, חכך, אני אעשה חישוב. אח...בקיצור זה מתי שנולד יגאל.
ש. כשנולד יגאל מה קרה?
- 6 ת. או לא, לא קרה שום דבר, לא הייתה בינינו שטאה, לא שום דבר.
ש. מה קרה כשנולד יגאל?
- 7 ת. לא שנולד יגאל, להיפך, שנולדה אלה.
ש. כמה ילדים נולדו לך מתקווה?
- 8 ת. חמישה.
ש. ואיך הסתיים הקשר בינד לבין תקווה?
- 9 ת. עם תקווה לא היה לי, אישה טובה מאוד. באמת [מחייך].
ש. למה זה נגמר? מה קרה?
- 10 ת. לא, כואב לי שאישה טובה היא הייתה, כל הזמן. זה נגמר בגלל שהיה ביני לבניה פער, מבחינה מינית היא לא הייתה...מתפקדת.
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23 **לשאלת ביהמ"ש:**
- 24 ש. איזה פער?
ת. בכלל לא היה בינינו הבנה.
- 25
- 26 **תמשך חקירה ראשית - ב"כ הנאשם:**
- 27 ש. חמשת הילדים, עם מי נשאר בבית?
ת. או...נשארה...נשארה אלה, אלה לקחה, קיבלה אותה תקווה.
- 28 ש. ומה עם יתרת הילדים?
ת. שאר הילדים, יגאל היה בכפר חב"ד...
- 29 ש. אתה זוכר את השמות שלהם?
ת. כן. סיגל הייתה במשפחה אומנת וגלית הייתה גם וגם יגאל היה אחר כך.
- 30
- 31
- 32
- 33

1433

1434

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 ש. למה הם הוצאו למשפחה אומנת?
 2 ת. בואי אני אגיד לך את האמת, אני מעוניין לכסות על האיש.
 3 ש. אני חוזרת על השאלה.
 4 ת. היא לא יכלה לגדל אותם.
 5 ש. ואתה?
 6 ת. ואני הייתי חולה באותה תקופה. היה לי אולקוס. והראש היה מסתובב לי ולא הייתי אוכל.
 7 זה התחיל מהצבא, היה לי צהבת וזה עשה לי אולקוס.
- 8 **לשאלת ביהמ"ש:**
 9 ש. אבל אתה הילר.
 10 ת. או עוד לא הייתי.
- 11 **המשד חקירה ראשית - ב"כ הנאשם:**
 12 ש. מי קבע שהם יצאו למשפחה אומנת?
 13 ת. עובדות סוציאליות. חיינו יחד, ישנו יחד, אכלנו יחד.
 14 ש. והילדים יצאו מהבית ואתם עוד הייתם ביחד?
 15 ת. כן, כן.
- 16 **לשאלת ביהמ"ש:**
 17 ש. שניכם לא יכולתם לגדל אותם?
 18 ת. כן, בדיוק ככה. הייתי חולה ולא יכולתי לעבוד.
- 19 **המשד חקירה ראשית - ב"כ הנאשם:**
 20 ש. יש עוד ילדה בחמישייה
 21 ת. עוד ילדה? חמישה.
 22 ש. סיגל, יגאל, ו?
 23 ת. ואוריה.
 24 ש. איפה אוריה הייתה?
 25 ת. אוריה הייתה, היא גידלה אותה, תקווה גידלה אותה, והיא גידלה אותה עד שהיא עברה ל,
 26 עד שהיא עברה. לא היה לה סבלנות בשבילה, נגיד את האמת. אם היא רוצה ממנה משהו
 27 או לא הייתה מסתדרת.
 28 ש. שמענו בעדויות שאחת מהבנות שלך מאושפזת בבית חולים פסיכיאטרי. מי זו?
 29 ת. כן, סיגל. היא הבת שלי ושל תקווה.

1434

1435

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 **ש. מאיזה גיל היא מאושפזת בבי"ח פסיכיאטרי?**
- 2 **ת. משתייתה בת 8.**
- 3 **ש. למה?**
- 4 **ת. היא הייתה בפנימייה ב, לא יודע, שכחתי כבר, פנימייה ב... רגע אחד... אני אזכור אני אגיד**
- 5 **לך. אני זוכר עכשיו. היא הייתה בפנימייה "בית אשר", אם אני לא טועה.**
- 6 **ש. ומה קרה?**
- 7 **ת. היא הייתה שמה, שמו לה דג, דג של דגים, שמו לה בתוך החולצה בפנימייה, היא הייתה**
- 8 **בפנימייה. הילדים התחילו להשתולל והיה להם אקווריום, לקחו את הדג והכניסו לה**
- 9 **מתחת לחולצת, היא חשבה שהדג נכנס לה לגוף והשתגעה, ולא מספיק שהשתגעה הכניסו**
- 10 **אותה לתוך הארון ונגעלו אותה בתוך הארון בפנימייה, ואז תיא הגיעה לבית חולים וככה זה.**
- 11 **ש. מהבית של תקווה, כשעזבת, לאן עזבת?**
- 12 **ת. לאן עזבתי? הייתי... מה שכן, עברתי ללאה. אני גרתי עם לאה.**
- 13 **ש. איך הכרת את לאה?**
- 14 **ת. לאה הכרתי אותה מהחברה שלה, הייתה לה חברה, קוראים לה אסתר.**
- 15 **ש. הכרת את לאה דרך אסתר.**
- 16 **ת. כן, לא, לא, זה בכלל לא אסתר, זה מישחו אחר. אני כבר מתבלבל בשם. זה לא אסתר, זה**
- 17 **מישחי אחרת, אני לא זוכר את השם שלה, היא הביאה אותה, אמרה לה אני מכירה מישחו**
- 18 **שיכול להציע לך עצה וזה וזה בשביל החיים שלה, היא באה אליי ורצתה להתייעץ, ואחייכ**
- 19 **ביני לבין לאה התחיל רומן, בוא נגיד ככה, ואחייכ מחרומן התחילו הדברים יותר לזוז.**
- 20 **ש. מתי עברת לגור אצל לאה?**
- 21 **ת. לא, אל תשאלו אותי זמנים, אני לא יודע, אני לא זמנים, אני אפילו לא יודע הילדים**
- 22 **שלי באיזה גיל נולדו. הגילים שלהם, אני יודע, שאלתי אותו שלשום את יגאל, הוא אמר לי**
- 23 **שהוא בן 33, אז אני יודע. חוץ מזה, מעולם לא ידעתי מתי יש להם יום הולדת.**
- 24 **ש. כמה זמן התגוררת...**
- 25 **ת. אתם יכולים לשאול אותם.**
- 26 **ש. כמה זמן התגוררת עם לאה?**
- 27 **ת. כמה זמן התגוררת?**
- 28 **ש. כן.**
- 29 **ת. זה באמת אני לא יודע... אני לא יודע.**
- 30 **ש. כמה ילדים נולדו לכם?**
- 31 **ת. חמישה, וחפלה אחד היא עשתה.**
- 32 **ש. איך הסתיים הקשר בינך לבין לאה?**

1435

1436

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר) 03 אפריל 2012

- 1 ת. יפה, לא היה מלחמות, לא רבנו, באתי אליה יפה ואמרתי לה "תשמעי, את קרה, אני רוצה
2 אחת חמה שתאהב אותי" אמרתי לה "אני רוצה אחת חמה שתאהב אותי", זה כבר אחרי
3 שגולדו חמישה ילדים.
4 ש. ו?
5 ת. אמרתי לה, גם אמרתי את זה לתקווה, אותו דבר. אמרתי לתקווה "אני אעזוב אותך" וחיא
6 אמרה "תעזוב אותי, תלך".
7 ש. ואיך לאה קיבלה את זה?
8 ת. כן, לאה, אמת, רציתי לעשות אותה מלכה, לדאוג לה, לאהוב אותה, אבל זה לא הלך [העד
9 בוכה].
10 ש. את מי הכרת אחרי לאה?
11 ת. לא, נגמור את הבעיה עם לאה, היא לא רצתה, וכל פעם באתי והסברתי לה וניסיתי להגיע
12 איתה להבנה, היא לא רצתה בשום אופן, וחץ מזה הייתי מדבר איתה ורוצה להתייעץ
13 איתה, לא הייתה עונה לי, הייתה שותקת ואני הייתי נשאר לבד עם הבעיות שלי, וככה זה
14 היה עם לאה, עד שיום אחד אמרתי לה "את לא רוצה, אני אקח את הרגליים ואלך", ואז
15 היא לא ענתה ולקחתי את הרגליים והלכתי.
16 ש. לאן הלכת?
17 ת. אז זה, כבר היה לי קשרים עם שרי, עם שרי לא, עם אתי.
18 ש. תספר לי איך הכרת את אתי? איך היא נכנסה לחייד?
19 ת. אתי נכנסה לחיי ככה. אני הייתי שכן שלה ושתי הילדות, אז... אז אתי, מי שבחש בכל זה לא
20 אני, זה אתי. אתי רצתה אותי, נלחמה, היא שכנעה אותי...
21 ש. שאלתי איך הכרת אותה?
22 ת. היא הייתה שכנה של לאה. גרתי ברח' אפק אצל לאה, ואז הייתה שכנה שלי, לא היה שום
23 קשרים. אני הייתי, כל פעם הייתה רואה אותי שאני הולך לבקר את הילדה בבית חולים,
24 היא הייתה רואה שאני לוקח את יליאל, יליאל זאת הבת של לאה. אני גידלתי את יליאל עד
25 גיל, עד שהתחילה לדבר וחכל. הייתי הולך לטייל איתה, הייתי הכל, דואג לה, לאכול,
26 לשתות, הכל. אני שגידלתי אותה למעשה כל הדרך, והייתי הולך לבקר את סיגל אז הייתי
27 לוקח אותה יחד איתי, כשהייתי הולך לסדר סידורים בתי"א, כל הזמן, מה קוראים
28 לזה... [העד מדגים על הגוף] היא הייתה על המנטא.
29 ש. איך הכרת את אתי?
30 ת. אה, אז, הם דיברו, אסנת (הבת של אתי) ואלה דיברו, היא אמרה לה שאבא שלי הוא מרפא,
31 או שלא יודע מה היא אמרה, לא זוכר. לשאלת ביהמ"ש אני משיב, כי לא הייתי שם.
32 ש. מה ראית ושמעת?

1436

1437

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 ת. אתי באה אליי ואמרה לי שמישהו בבית חולים והיא החברה של הדוד של...לא יודע איך זה
2 מסודר, אבל בוא נגיד שיש מישהו בירושלים, בהדסה עין-כרם, שמה הוא גוסס, לא יודעים
3 מה לעשות איתו, ניתחו אותו והחזירו את הכל בחזרה, ולא ידעו מה לעשות איתו. אז אני
4 באתי והלכנו אני והיא. אמרתי לה תראי, אני לא מכיר את המשפחה, לא מכיר אף אחד,
5 תבואי את איתי. התביישתי. אז היא סידרה לי שאני אלך לטפל בו, אני קורא לזה "מזורי",
6 או, אז היא אמרה לי בוא תראה מה לעשות. אז הלכתי אליו, ראיתי אותו באמת גוסס,
7 קשור ברגליים ובדיים והכל מלא דם מהרעידות שהוא רעד. באתי, איך אומרים, עכשיו אני
8 לא יודע אם זה היה שאני עזרתי, אני בתוך העניין, לא בתוך העניין, אבל אמרתי לה הכל
9 יהיה בסדר הוא יקום והוא ילך ויתחיל לרוץ. הסתובבתי סביב המיטה שלו, הוא היה גוסס
10 והרופאים כולם אמרו שהוא לא יחיה, אני אמרתי כן יחיה, משום מה לא יודע, הסתובבתי
11 מסביב למיטה שלו ועשיתי "הילר" הילר זה ידיים ככה [העד מדגים] או זהו, הוא אמר לי
12 מתי הוא יצא, ואמרתי עוד יומיים, על ה"תמות" שלי. אחרי יומיים באמת אמרו לו טוב,
13 אתה בריא, אין לך שום דבר, ואחרי יומיים שלושה שחררו אותו, ה, הוא, ואז, הלכנו אני
14 והיא, היא הזמינה אותי ללכת לשמה, איפה קוראים לזה, רגע, חכי אני אזכור...ושמה של
15 אה...נו...לא בירושלים, ב...אה, לא נעים לי, אני לא יודע. מקום איפה שיש רמקולים ואני
16 לא יודע מה, יש מקום שהיא לקחה אותי ושם יש רמקולים שמסבירים על המקום. אם את
17 אומרת לי "מצדה" או כן, זה כמצדה, או שמה, אז ראינו אותו, אותו, את האיש, את זה
18 שקם לתחייה, ואמרה לי אתה רואה, זה היה בבית חולים, הנה, הוא רץ, הולך ומשתולל,
19 וככה ראיתי. ככה זה התחיל.
20 ש. מה היה הסטאטוס של אתי כשהכרת אותה?
21 ת. זה, או, או אתי, מה היא עשתה? האמת, אני לא הייתי קשור לעניין, אבל היא החליטה, היא
22 החליטה להביא לי ג'חנן וזה.
23 ש. אתה הבנת את השאלה שלי?
24 ת. לא.
25 ש. מבחינתי, כשאני שואלת מה היה הסטאטוס של אתי אני מתכוונת אם היא הייתה נשואה
26 או גרושה?
27 ת. אה, לא, אני יודע שהיא הייתה נשואה, אבל אני הייתי שומע את הצעקות, את המכות, את
28 הריב, הוא אפילו, בעלה, אפילו היה רב עם אמו של אתי. תמיד שמה צעקות גם הילדות היו
29 מרביצים לה וצועקות.
30 ש. אז איך התחיל ביניכם הרומן? בינך לבין אתי?
31 ת. אז היא הייתה כל פעם באת, עולה והייתה מביאה לי ג'חנן ומלאווח והייתה עושה לי הכל
32 במיוחד, וכל הזמן באה ודואגת לי, אז אמרתי בסדר. אחר כך התחילה לדאוג לי בילדה,
33 לגדל לי, לטפל יחד.

1437

1438

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 ש. איך קוראים לילדה?
2 ת. יליאל.
- 3
4 **לשאלת ביהמ"ש:**
5 ש. אבל היו כבר חמש.
6 ת. רק יליאל.
- 7
8 **המשך חקירה ראשית - ב"כ הנאשם:**
9 ש. איך התחיל הרומן?
10 ת. איך התחיל אני אסביר לך, היא סתם אמרה דברים, לא יודע, אבל מאז שהתחיל הרומן
11 שאני באתי מאחריה, אני ראיתי, היא שידרה לי כל הזמן. היא רמזה לי. אז באתי מאחורה
12 וחיבקתי אותה, אז ראיתי שהיא שותקת, ואח"כ הרמתי את החצאית, לא יודע מה היה,
13 אם זה היה מכנסיים או שהיה חצאית, לא יודע, אבל התחלתי זהו וראיתי שהיא לא מגיבה
14 ולא, והיא מסכימה, אז לא, אז איך אומרים, המשכתי, ככה זה היה.
15 ש. אתי העידה כאן שאמרת לה שאם היא לא תהיה לך לאישה אתה תהרוס את המדינה
16 "ראית את כוחותיי ויכולותיי ואני יכול לעשות הרס גדול".
17 ת. לא הבנתי.
18 ש. תתייחס בבקשה לדברים שהיא אומרת שאמרת לה.
19 ת. לא, אני לא זוכר, לא יודע. לא...סתם היא אמרה את זה, אני לא יודע. היא אמרה עוד כל
20 מיני דברים שאני לא...
21 ש. אתי אמרה בבימ"ש שאתה אמרת לה שהיא צריכה להוציא את חני בצורה אכזרית
22 מהבית.
23 ת. לא.
24 ש. ושאמרת לה לגלגל את כל הארגזים של חני במדרגות.
25 ת. קודם כל, לא אמרתי לה וגם לא הייתי באותו מעמד, אז איך אמרתי לה?
26 ש. היא גם אמרה שאמרת לה שבגללך היא סילקה את חני מהבית, כדי שהיא תהיה חיילת
27 בודדה.
28 ת. לא, לא, זה לא היה ככה. היא באה אליי אמרה לי בוא תציע לי מה לעשות עם חני, חני
29 צריכה ללכת לצבא. אני רבה איתה ולא טוב לי שהיא תהיה בבית, הם היו כל הזמן רבים
30 ומסוכסכים ביניהם, כל הזמן, עם האחיות שלה גם. היא ילדה מאוד קשה, חני, היא הייתה
31 אלימה, איך שאומרים. הייתה גם, אז, אז היא אמרה שאני לא יכולה, לא יודעת מה לעשות
32 איתה, הצעתי לה להיות חיילת בודדת, היא יכולה להיות כמו כולם, זהו. אז היא, אמרתי
33 לה, לא יודע, היא אמרה בסדר, אז עשתה מה שעשתה, לא יודע. אף פעם לא אמרתי להרים

1438

1439

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תפ"ח 23751-02-10 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 ידיים על ילדים, זה קודם כל. זה לא המילים שלי בכלל. אני אף פעם לא הרבצתי לילדים
 2 שלי, גם לא מעוניין.
 3 **ש. לגבי השיניים, אתי מתארת שאתה לקחת אותה לרופא שלך ברמת גן וביקשת ממנו**
 4 **שיעקור לה את כל השיניים. תייחס בבקשה לסיפור הזה?**
 5 **ת. קודם כל, אני לא אמרתי. מה שכן, אני הצעתי. לדעתי יש הבדל.**
 6 **ש. איך זה עלה בכלל?**
 7 **ת. או, זה עלה, אני לא יודע מה היה לה בשיניים, היא רצתה לטפל בשיניים שלה ואני במקרה**
 8 **מכיר את התופעה הזאת, ששיניים זזות הם נופלות ולא נשארות, אני גם הייתי ככה. גם לי**
 9 **היה. שתי שיניים הוצאתי ככה ביום אחד. כן, הכל רקוב בפנים, אז אמרתי לה תראי,**
 10 **לדעתי, שאם כבר בא לך לעשות עוד פעם פלטה עוד פעם סתימות ובלגאן כזה, אולי תורידו,**
 11 **תשימי פלטה ונגמר הסיפור. אבל את תחליטי לעצמך, את הבעל בית של עצמך, אז מה? אז**
 12 **היא אמרה טוב, היא אמרה לאחות תורידו לי שן אחת, אם היא רקובה אני אוריד את כולן.**
 13 **הריחה אותו, את השן, אמרה לה יש לך דלקת, זה הכל רקוב, האחות אמרה לה את זה. אני**
 14 **מתקן, לא אחות, רופאת שיניים. יש לזה ריח מסריח מאוד, אני הרחתי את זה. אז היא**
 15 **אמרה לה תעקרי לי את כל השיניים. מה שהיא אומרת זה עלילה, זה לא מציאות היה.**
 16 **כולם הלכו לעקור שיניים בגלל שהם היו כבר, הטוחנות כבר נאכלו. זה הרופאים החליטו.**
 17 **נניח שמרית, יעל, אלו שהיו... כל פעם מישהי אחרת הלכה לרופא שיניים. עכשיו נניח**
 18 **שמרית, הייתה באה אליי ואמרה לי אני אעקור ואני אמרתי לה לא תנסי למשוך אותם כי**
 19 **יש לך עזרה, מה אכפת לך? אז אל תעקרי. כל פעם שהיא הייתה הולכת לעקור שיניים או**
 20 **לעשות סתימות וזה, הייתי הולך איתה ואף פעם לא אמרתי לה לעקור את כל השיניים, רק**
 21 **אם זה רקוב לגמרי אז עוקרים.**

שאלת ביהמ"ש:

- 22
 23
 24 **ש. אתי אמרה שהרופא ברמת גן לא רצה לעקור את השיניים שלה.**
 25 **ת. לא, לא, לא.**

המשד חקירה ראשית - ב"כ הנאשם:

- 26
 27
 28 **ש. אתי מתארת שהלכתם לשלושה רופאים.**
 29 **ת. הוא גם לא ברמת גן, היא טענתה, היא הלכה לרופא בפ"ת. הרופא בפ"ת אמר לה תראי, אני**
 30 **יכול לעקור לך את הזוהר, את השיניים, אבל אני לא אעקור לך בגלל שאל תבלבלי לי את**
 31 **המוח, אני לא רוצה צרות, לא רוצה תבואי זהו, אני לא מעוניין. לשאלת בית המשפט אם**
 32 **בסוף היא עקרה ברחובות אני משיב, כי בסוף היא עקרה בראשון. אני הייתי איתה בפעם**

1439

1440

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 ראשונה ואח"כ היא הלכה בעצמה לעקור את הכל. היא עקרה שלושה-ארבעה בבת אחת
2 בלי קשר אליי גם.
3 ש. **אתי מתארת שגם לגבי...**
4 ת. רגע, חוץ מזה, אני שמעתי שאצל רופאים הם לא עוקרים סתם שן, רק אם צריך. אף רופא
5 לא עוקר סתם שיניים.
6 ש. **אתי מתארת שגם לגבי הבת שלה, נטלי, אתה המלצת להוציא אותה מהבית לקיבוץ?**
7 ת. לא. נטלי לא, לא הייתי קשור, לא באסנת ולא בנטלי. זה אבא שלה עשה את זה, אני לא
8 יודע. אני לא... לא קשור לזה.
9 ש. **אח"כ אתי מתארת שגם לקחת ממנה תכשיטים.**
10 ת. מה זה לקחתי? לא לקחתי.
11 ש. **היא העידה כאן שהלכתם ביחד לצורך שאתה מכיר.**
12 ת. לא, לא, לא, לא לקחתי שום דבר בכח ולא נלחמתי איתה ולא שום דבר. היא באה אליי ועוד
13 שכנעה אותי שתקנה לי טבעת עם יהלומים ובגדים והכל, היא...אני לא, מילה אחד לא
14 אמרתי כי אני ידעתי דבר אחד. אם אני יקח ממנה חתיכת לחם היא תתחיל לבלבל לי את
15 המוח, אני כבר מכיר אותה. אם תרופא הבחין בה שהיא תבוא ותתלונן, אז היא הייתה
16 כזאתי שעושה משהו ואח"כ מתחרטת ונכנסת, עושה פאניקה וכל מיני דברים כאלה. היא
17 ככה כל הזמן הייתה.
18 ש. **למה היא קנתה לך מתנות?**
19 ת. היא רצתה לכבש אותי. היא עשתה הכל.
20
21 **לשאלת ביהמ"ש:**
22 ש. **למה? יש לה בעל וילדים.**
23 ת. היא לא הסתדרה איתו, היא לא רצתה אותו גם, רצתה להתגרש ממנו, כאילו אני הסיבה
24 אבל זה כאילו, זה לא נכון.
25
26 **המשד חקירה ראשית - ב"ב הנאסם:**
27 ש. **אחרי שהיא התגרשה מבעלה, מה היה הקשר שלך אליה?**
28 ת. לא, זה היה ככה. היא רצתה להביא, אני אגיד לכם את האמת, אני לא אשקר. היא רצתה
29 להביא ממני ילדים יחד עם בעלה. אני התנגדתי לזה. אמרתי לה או אני או הוא או אני, ואם
30 לא אז אני בכלל לא רוצה, אני הולך לדרכי, אז היא אמרה טוב, במילא אני רוצה להתגרש,
31 אז היא התגרשה.
32 ש. **איפה גרת?**
33 ת. אני גרתי בעמישב, לא על ידה אבל כמה רחובות.

1440

1441

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תפ"ח 23751-02-10 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 ש. אצל מי?
- 2 ת. אצל לאה הייתי.
- 3 ש. זאת אומרת שכשהיית אצל לאה היה לך קשר עם אתי?
- 4 ת. היה לי קשר עם אתי, כן. היא באה אתי כל הזמן לתפוס אותי שלא לאבד אותי, היא הייתה
- 5 באה וגם מגדלת לי שלושה ילדים בנוסף. היא עזרה לי להאכיל אותם, לחתל אותם, הכל.
- 6 אני גידלתי...אה, הבנתי. היא הייתה גננת, הייתה הולכת לעבוד, לאה, הייתה הולכת לעבוד,
- 7 ואני הייתי צריך לשמור על הילדים עד שהיא תבוא, לגדל אותם, בוא נגיד ככה. לא לשמור.
- 8 ש. שמעת את אתי מעידה כאן בעניין הבית.
- 9 ת. את רוצה שאני אספר בדיוק איך שזה נכון?
- 10 ש. לעניין הבית שבו היא מתגוררת ורשם כמי שניתן במתנה לבת שלך, נכון? תספר לי איך זה
- 11 התחיל, איך זה היה?
- 12 ת. זה היה ככה, כשהיא לא התגרשה, אמרה לי גואל, אני אדאג לך, אני אתן לך בית, אדאג
- 13 להכל. בזמנו אמרתי לה תראי, היא רצתה שאני אטפל באנשים, אז או שאני רציתי, אני לא
- 14 יודע איך זה הסתדר בינינו, אמרתי לה תראי, אני לא רוצה, לא, אז, היא ידעה שאני רוצה
- 15 ללכת למקום, איך אומרים, לחוק, היה לי איזה סידור לטפל לא בעיר שלי בכלל, היא לא
- 16 רצתה לאבד אותי ואמרה לי אתה יודע מה? אני אתן לך לטפל אצלנו בבית וזה, אמרתי לה
- 17 לא, אני לא מוכן, שמחר אם יקרה דבר כזה, יהיו לי פציינטיים וקליינטיים, ואח"כ היא
- 18 יכולה להעיף אותי ולהביא מישהו, הילד אחר, אז אמרתי לה אני רוצה ערבויות, שמחר היא
- 19 לא תגיד לי ללכת, זה היה ככה.
- 20 ש. מה היו הערבויות?
- 21 ת. היא רצתה כאילו את הבית שלה לרשום את זה על שמי, אבל לא יודע משום מה אז אני לא
- 22 רציתי.
- 23 ש. למה לא רצית?
- 24 ת. לא רציתי שידעתי שזה תהיה בעיה. ידעתי שהיא עלולה להתחרט וזה וזה יהיה בעיה, אז זה
- 25 לא הסתדר, לא יודע משום מה לא הסתדר אחד הדברים. אח"כ היא התגרשה ואח"כ אני
- 26 חייתי איתה כבעל ואישה כשהיא התגרשה, בערך שולש שנים-ארבע שנים, אבל הייתי איתה
- 27 בקשר. אני והיא בנינו את הבית שרשום עכשיו על שם אלה, הבת שלי. היא אמרה לי כל
- 28 הזמן, היא ידעה שאני רוצה לעזור אולי חשה, לא יודע, משום מה, היא אמרה לי תשמע, אני
- 29 רוצה להביא לך, לרשום אותך גם ב, נו...בטאבו, זה היה קודם, אני אזכור רגע, היה, מה
- 30 קוראים לזה...שכחתי...רק רגע...מה קוראים לזה ש...? זה ש...ירוסה, איך שאומרים. היא
- 31 כתבה את הבית על השם של הילדים ביחד איתי, זה היה הראשון, אח"כ זה השתנה עוד
- 32 הפעם, אמרתי לה תשמע, אני לא מאמין בצוואות, אם את רוצה באמת להביא לי זה ויש
- 33 לך מטרה באמת טובה אז תרשמי את זה כמתנה על שם הבת שלי. אז היא רשמה. אמרתי

1441

1442

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תפ"ח 23751-02-10 מדינת ישראל נ' רצון (עציד)

- 1 לה שלא תגידי לקחתי לך ואם רשמת את זה על שמה אז מה הבעיה, ואני לא דיברתי איתח
 2 שום דבר, וככה לא היה מלחמות, לא צעקות ולא היה אינמיים ולא היה ויכוח. היא ישר
 3 הלכה, ישר באה איתי אמרה, אמרתי לה נלך לעו"ד, העו"ד לא היה לא שלי ולא שלה.
 4 **איך הגעתם לעו"ד הזה?** ש.
 5 אני והיא הלכנו, חיפשנו עו"ד. חיפשנו בנו"א, עלינו אליו והיא אמרה לו "תשמע, אני רוצה
 6 לרשום את הבית על שמו ועל שם הבת" לא, זה לא הסתדר, ואז הוא אמר לה זה לא
 7 מסתדר, זה לא הולך בגלל שהוא יש לו בית מחלמיש, הוא גם תוך מזה, כל מיני סיבות אז
 8 זה לא מסתדר. אמרתי טוב והיא אמרה טוב. ישבנו והתייעצנו והחלטנו לרשום את זה על
 9 שם הילדה. אמרתי לה אם את לא יכולה להביא לי את המתנה, תביאי לילדה.
 10
 11 **לשאלת ביהמ"ש:**
 12 **ש. היא רצתה שתהיה הילר אצלה בבית?**
 13 ת. כן.
 14 **ש. ולכן היא נתנה לבת שלך את הבית במתנה?**
 15 ת. לא, זה כבר לא קשור זה לזה, זה משהו אחר וזה משהו אחר.
 16 **ש. אמרת ערבויות.**
 17 ת. לא, זה היה מתי שהיא הייתה נשואה.
 18 **ש. אז על איזה ערבויות דיברת?**
 19 ת. כשהיא גרה ברח' אפק זה היה מדובר על זה שהיא מחר לא תזרוק אותי, ואז רציתי
 20 ערבויות. היא לא נתנה, לא היה. זה משהו אחר. ברח' שמוחה שהיא גרה היום היא אמרה לי
 21 אתה יודע, אני אתן לך את הבית מתנה ואתה תרפא. לא, אני מתקן, רק שהיא תיתן לי את
 22 הבית במתנה. היא רצתה להביא לי את זה. היא אהבה אותי. לא, מה שאני רוצה להסביר
 23 זה שזה היה תהליך, זה לא פתאום "בום" במכה אחד, את הבנת למה אני רוצה להסביר? כי
 24 קודם כל היה צוואה, אח"כ שינתה אותו ואז שינתה עד שהיה מדובר במתנה.
 25
 26 **המשך חקירה ראשית - ב"כ הנאשם:**
 27 **ש. אתי העידה ואמרה שאת השינוי שהיא עשתה מצוואה למתנה זה בגלל שאי-אפשר היה
 28 לרשום את זה, היא אמרה שהיא לא רצתה בכלל.**
 29 ת. זה היה הרצון שלה, היא לא יכלה לרשום את זה על שמי.
 30 **ש. היא אמרה שהגעת לבית שלה וקיללת את הבת שלה...**
 31 ת. אני לא קיללתי.
 32 **ש. לטענתה, אמרת "אם עשית משהו בקשר לבית, אם חיבלת במה שחתמת, אני משביע
 33 השבעה שהתינוקות הזאת" שהיא גם הבת שלך "תמות".**

1442

1443

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תמ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 ת. זה לא נכון, זה גרסה אחרת לחלוטין, זה משהו אחר וזה משהו אחר. זה ככה. זה. אני קניתי
 2 לה טבעת נישואין והיא ככה ואני יכול להוכיח את זה בצורה מאוד ברורה. קניתי לה טבעת
 3 נישואין, יום אחד באתי אליה, אז היא התחילה להתנפל עליי שאני גנבתי לה את הטבעת,
 4 לא לקחתי, גנבתי. תראו איזה אבסורד. הבית שלה כל הזמן היה מופקד בידי, הייתי יכול
 5 לחטט לה ולגנוב לה והכל והיא לא הייתה יודעת אפילו, ואם הייתה יודעת היא גם הייתה
 6 שותקת, אבל לא גנבתי ממנה פרוטה אחד ולא לקחתי שום דבר בעורמה ממנה, שום דבר.
 7 היה ככה. אני באתי היא אמרה לי אתה גנבת את הטבעת וזה, אני שומע שומע שומע אותה,
 8 ואני יודע שלא כגנבתי לה את הטבעת, להיפך, אני עוד רוצה שהיא תלבש את הטבעת, אז
 9 היא באה אליי והתחילה להסתולל, לצרוח צעקות עד חשמיים. אני ישבתי בשקט, לא
 10 איימתי עליה חלילה ולא שום דבר, אמרתי לה זה היה ככה, הייתה ויקי, וזהו, אולי אני
 11 יודע מה, יעשו קניניה, אבל בסדר, גם אני מקבל את זה. הייתה ויקי והייתה עוד מישהי,
 12 מעיין, אז היא באה, אמרה לי, אמרתי לה, לקחתי את היד שלה ואמרתי לה תישבעי בילדה
 13 שלך שלא תזכי לראות אותה, ככה יצא לי מהכעס שלקחתי ממך את הטבעת. אני לא גנבתי
 14 ממך ולא שום דבר. אני ידעתי גם שהיא לא תישבע, היא יודעת טוב מאוד שאני לא לקחתי.
 15 היא יודעת טוב מאוד שאני לא אקח לה.

16
 17 לשאלת ביהמ"ש:

- 18 ש. נתת לה מתנה שהייתה שלה קודם?
 19 ת. כן, אני קניתי לה טבעת.
 20 ש. אז למה היא חושבת שגנבת את זה ממנה?
 21 ת. תראי מה התרמית מאחורי הדברים.
 22 ש. זו טבעת שהייתה שלה?
 23 ת. לא שלה, אני נתתי לה את זה. ואפילו שלה לא הייתי גונב לה.
 24 ש. איך היא יכולה להאשים אותך?
 25 ת. אמרתי לה תישבעי בילדה שלך שלא תזכי לראות אותה, אם את אומרת שגנבתי.
 26 ש. אני חוזרת על השאלה. אתה קניתי לה את הטבעת, איך יכולת לגנוב אותה?
 27 ת. אז ככה היה. אני אסביר לך את הסוף ואז תוכלי להבין איך זה יושב. היא רצתה להעליל
 28 עלילה, אני הבאתי לה אותה, את הטבעת הזאתי.
 29 ש. מתי נתת לה את הטבעת?
 30 ת. לא זוכר, מתי שהתגרשה.
 31 ש. מתי היא אמרה שגנבת?
 32 ת. אחרי שלוש-ארבע שנים.
 33

1443

1444

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 **המשך תקירה ראשית - ב"כ הנאשם:**
- 2 ת. עכשיו מה קרה? אז, אז אני אמרתי לה שאני לא לקחתי ואני לא צריך את הטבעת ואם אני
- 3 רוצה יכול להיות לי עוד אלף טבעות, אז זה לא הגיוני גם, הבנת? זה רק היה עלילה, הבנת?
- 4 אז מה קרה? עברו שלושה ימים, אחרי שלושה ימים היא אמרה "מצאתי מתחת למיטה את
- 5 הטבעת". אז זהו, אז היא מצאה את העלילה הזאתי שאני לא אבוא אליה, היא רצתה
- 6 להיפטר ממני.
- 7 ש. **מתי היא נפטרה ממך?**
- 8 ת. אני אסביר לך מה היה. היא באה אליי אמרה לי ש...אני איך נפרדנו? אני אסביר לך בדיוק.
- 9 היו שתי דברים שזה קרה: אחד היא חזרה לגרוש שלה, הביאה אותו הביתה וזה וזה, וגם בן
- 10 אחרות היה מסכסך ביני לבניה ואני לא ימשיך הלאה, זה לא משנה, זה היה ככה. לקחתי
- 11 את הרגליים שלי והלכתי לדרכי.
- 12 ש. **איך נפרדתם? איך זה קרה? קמת והלכת?**
- 13 ת. כן.
- 14 ש. **לפני כמה שנים זה היה?**
- 15 ת. זה היה לפני חמש שש שנים? בערך, אני לא יודע, 12 שנה, חצי חיים הייתי איתה.
- 16 ש. **חצי חיים של מי?**
- 17 ת. של אותנו, נו...ש...איך אני יסביר לך? נניח הייתי איתה חמש שנים ואחרי חמש שנים עזבתי
- 18 אותה עד חיים.
- 19 ש. **באיזו שנה הכרת אותה?**
- 20 ת. זה אני לא יודע, אני יודע שזה היה מלחמת המפרץ.
- 21 ש. **למעשה, גם ויקי וגם נשים אחרות העידו על הקשר שהיה לאתי עם הכית. תסביר לי...**
- 22 ת. מה הכוונה?
- 23 ש. **הן אמרו שנתת הוראה לא להיות בקשר עם אתי או כן להיות איתה בקשר.**
- 24 ת. עם אתי היה בעיה, שהיא הייתה, היו באים אליה הנשים שלי, היא הייתה מסכסכת, כל
- 25 פעם הם היו באים ואומרים לי, הבנת? היו אומרים לי היא אמרה ככה וככה ואני אמרתי
- 26 שלא אמרתי שום דבר והיא אומרת את דעתה, היה דו-שיח, נגיד ככה. לא מלחמות. אנחנו
- 27 לא נלחמים בבית הזה. לא היו מכות אף פעם. רק לעיתים, זהו, רחוקות מאוד, וזה לא היה
- 28 מי יודע מה, זה היה רק דחיפות או, אני יודע מה, זה לא היה אלימות אף פעם.
- 29 ש. **אתה זוכר מה שאלתי אותך?**
- 30 ת. כן, שאלת אותי על...אה...הבית...
- 31 ש. **מה היה הקשר של אתי לוילה אחימעץ?**
- 32 ת. לאתי? הבית שלה היה. אה, לא, אה! אחימעץ! אז כן, זה היה כמו הבית שלה באמת, באה,
- 33 הולכת, אני לא מנעתי.

1444

1445

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תפ"ח 23751-02-10 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 .ש ויקי העידה כאן שאתה אסרת עליה ועל הנשים להיות בקשר איתה.
 2 .ת. כשהיא התחילה לסכסך.
 3 .ש. מתי זה היה?
 4 .ת. זה היה לקראת, אני לא יודע תאריכים, זה היה כשהיא הייתה מביאה את הילדה ולוקחת
 5 את הילדה.
 6 .ש. אתה מכיר את סדר המשפחה?
 7 .ת. כן.
 8 .ש. סדר המשפחה ואני, מה הקשר ביניהם?
 9 .ת. לאתני לא היה שום קשר לספר הזה.
 10 .ש. למה?
 11 .ת. אני רוצה לראות, אני אוכור מה היה.
 12 .ש. מה כתוב פה?
 13 .ת. לא, מה היה פה. לא, כן. רק להסתכל, אני יודע, זהו, כן, זה זה.

לשאלת ביהמ"ש:

- 14
 15
 16 .ש. איך אתה יודע שזה זה?
 17 .ת. לפי הכתב, אני יודע מי הדפיס את זה, זה שמרית. אני לא יודע לקרוא.

המשד חקירה ראשית - ב"כ הנאשם:

- 18
 19
 20 .ש. אני מפנה אותך לעמוד הראשון של סדר המשפחה, תקרא לי בבקשה את סעיף 1 ו-2.
 21 .ת. אה, רגע אחד...את זה לא...אני לא רואה טוב...זה [מקריא] "לא להתערב בעניינים ביוץ של
 22 אחרות, כמו... להפריע, ביוץ", כמה זה אני אפילו לא יודע.
 23 .ש. אני לא עוזרת לך. תקרא.
 24 .ת. שלוש-אפס-אפס. אני לא יודע.
 25 .ש. איזה מספר זה?
 26 .ת. זה יכול להיות 600? אני לא יודע. אני אף פעם לא התעסקתי בחשבון. אני חשבון לא יודע.
 27 אמרתי לכם. 18+18 אני לא יודע. זה מה שאני יכול לקרוא לאט לאט לאט. קודם כל מה
 28 שאני רוצה להגיד לך, אני מעולם לא לקחתי את כל העול על הבית, את החשבונות אני לא
 29 התעסקתי, שלא ידעו שאני לא יודע, שלא ידעו עד אולי היום, לא יודע, [מחייך], הם לא ידעו
 30 שאני לא יודע חשבון ולא יודע לקרוא ולא שום דבר.
 31 .ש. אז איך קראת את המכתבים הרבים...
 32 .ת. לא קראתי.
 33 .ש. המכתבים הרבים שהנשים שלחו לך.

1445

1446

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 ת. אני לא "קריטי", הם קראו לי.
 2 ש. מי זה הם?
 3 ת. שמרית, כל תזמון אמרתי לה תקראי לי מה כתוב, אין לי כח. היא חשבה שאני נותעצל.
 4
 5 **לשאלת ביהמ"ש:**
 6 ש. הן אמרו שאתה מתמצא במחשב.
 7 ת. אני...סתם...
 8 ש. זה מה שהן אמרו. איך עבדת עליהן?
 9 ת. לא עבדתי עליהן.
 10 ש. אלא?
 11 ת. אני יסביר לך מה היה. הם לא היה להם אומץ להיכנס למחשב.
 12 ש. למה?
 13 ת. לא היה להם אומץ, לא יודע, שהם לא ידעו. נניח מעבד תמלילים, "וורד", אז מה קוראים
 14 לו, אז ככה היה. הם נכנסו, אני נכנסתי כאילו לפקודות ואמרתי להם תעשו ככה ככה והם
 15 עשו, אז הם למדו לבד [מחיד]. אני רק נתתי להם את הדחיפה, את האומץ, אבל אני לא
 16 ידעתי שום דבר.
 17 ש. איך ידעת להגיד להם לעשות ככה וככה?
 18 ת. אההח...אהההח...אני ידעתי שכל פעולה שהם יעשו הם יגיעו.
 19 ש. זה לא כזה פשוט, מי שלא מבין בלום במחשב לא יכול להפעיל.
 20 ת. זהו, אז אני לא הבנתי.
 21 ש. והן?
 22 ת. יש בעיה במחשב הזה שרק מי שיודע לקרוא טוב טוב הוא יכול לתפקד איתו, או שהם
 23 יקראו לי ואני אמרתי להם. אני אף פעם לא השתמשתי או ישבתי וכתבתי, אני אף פעם לא
 24 כתבתי במחשב.
 25
 26 **המשך חקירה ראשית - ב"כ הנאשם:**
 27 ת. עכשיו את הזה של התמלילים, לא יודע, מה, זה של הטלפון.
 28 ש. מה זה?
 29 ת. תמלילים קוראים לזה?
 30 ש. האותיות של הטלפון?
 31 ת. כן, איך קוראים לזה, אס אס אס. הם קראו לי את ההודעות, אני אפילו לא ידעתי ולא
 32 התניחסתי לזה, לא התניחסתי לזה, אני לא יודע לקרוא מילה.
 33 ש. מתי נולדה הבת המשותפת שלך ושל אתי ואיך נשמר הקשר בינך לבין הבת שלך?

1446

1447

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תמ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציד)

- 1 ת. את התאריך אני לא יודע.
- 2 ש. איך נשמר הקשר בינך לבין אתי? אמרת שהיא לא הייתה כבר אישה שלך.
- 3 ת. הילדה נולדה ואחייך לא רציתי אני כבר להגיע לבית שלה, לבית, ואמרתי לה שתביא לי
- 4 לראות את הילדה, אז היא הייתה באה וכל הזמן מחפשת תחבולות. אז אמרתי לה שאני,
- 5 לא, אני אבוא אליה, היא לא רצתה. היא אמרה לי אם אתה רוצה בתנאי אחד שתרים לי
- 6 טלפון לפני כן והיא לא רצתה, אמרתי לה לא צריך וככה ניתק הקשר. ביני לבינה שלא יהיה
- 7 מלחמות.
- 8 ש. מתיכן הכרת את שולי?
- 9 ת. שולי הכרתי אותה מאתי. אתי באה אמרה לי תשמעי, הדודה שלי היא נתנה לי תמונה
- 10 ואמרתי לה, אני לא יודע מה אמרתי לה, זה לא זה, אז אמרה לי, אמרתי, אמרה לי שהיא
- 11 רוצה לראות אותי, ככה התחילו הקשרים. היא הייתה באה יחד איתי, הייתה אומרת לי
- 12 בוא נלך לשולי, זה כאילו...
- 13 ש. אנחנו יודעים שבהתחלה, כשהכרת את שולי, היא התגוררה אצל אביה בבית. כמה פעמים
- 14 נכנסת לשם?
- 15 ת. פעם אחת-פעמיים.
- 16 ש. איך היית נפגש איתה?
- 17 ת. אה... האמת? לא, אני חושב תקופה אחד לא נפגשנו, אחייך נפגשנו שוב פעם, זה מה שאני
- 18 זוכר.
- 19 ש. שולי העידה כאן שאתה המלצת לה להתגרוד באבא שלה כדי שהוא יעיר אותה מהבית.
- 20 ת. מעולם לא אמרתי לה את זה. אה, הוא, שהיה מלחמה עם שרי ו, שרי על הסבא בגלל זה
- 21 התחילה המלחמה, שרי אמרה לסבא איזה מילה לא יפה או עשתה עם האצבע והסבא בא
- 22 עם החגורה והאמא באה וראתה את זה.
- 23
- 24 לשאלת ביהמ"ש:
- 25 ש. כשהכרת אותה כבר היו לה שלוש בנות?
- 26 ת. כן.
- 27
- 28 המשך חקירה ראשית - ב"כ הנאשם:
- 29 ש. עד ששולי קיבלה את הבית מחלמיש, מה הייתה תדירות הגעתך לבית שלה?
- 30 ת. אה, היום? לא, אבל היה לה בתים לפני כן.
- 31 ש. עד שהיא קיבלה את הבית הקבוע שלה.

1447

1448

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 ת. לא הייתה תדירות קבועה. באחת הפעמים ניתקתי איתה את הקשר, היא אמרה לי אני לא
2 רוצה שתבוא בגלל אבא שלי שיביא לי כסף. זה היה ככה. אבא שלי רוצה להביא לי כסף
3 אבל בגלל שאני איתך בקשר הוא לא רוצה להביא לי כסף אז חחלטתי לנתק את הקשר.
4 ש. כמה זמן ניתקתם קשר?
5 ת. בערך שנה-שנתיים.
6 ש. לביתה הנוכחי מה הייתה תדירות ההגעה שלך לשם?
7 ת. איפחז בז?
8 ש. בבית הנוכחי, הזה, שהיא גרה בו עכשיו?
9 ת. אה, הזה, אני אסביר לך. הייתי מגיע בהתחלה לעיתים רחוקות ואח"כ לעיתים קרובות.
10 ש. למה?
11 ת. היה לה חבר, אחרי שעזבה אותו אני עשיתי שם סטודיו והצטלמתי שם.
12
13 לשאלת ביהמ"ש:
14 ש. מה אתה צריך סטודיו?
15 ת. סתם, לא הייתה לי ילדות טובה, לפחות זה [מחייך].
16 ש. מה הקשר?
17 ת. לא היה לי משחקים, בקופת חולים הייתי לוקח זריקות, משחק איתם.
18
19 המשד חקירה ראשית - ב"כ הנאשם:
20 ש. מי יזם את רעיון הסטודיו?
21 ת. זה, איך אומרים? לא יודע, אני חושב היא אמרה לי תבוא תעשה אצלי סטודיו. אז זה
22 התחיל מפלקט.
23 ש. שולי תיארה וגם גלית עזרה רבה שלך במהלך השנים בגידול של גלית. מה היה הקשר
24 שלך וההתערבות שלך אם היו?
25 ת. בחתערבות כי היא הייתה באה להתייעץ איתי.
26 ש. בקשר למה?
27 ת. נניח לא היה כ"כ התערבות גדולה לגבי גלית, זה היה יותר הבית, יותר ח...
28 ש. מה התערבת בנושא של הבית?
29 ת. שיתנו לה בית.
30 ש. איך התערבת?
31 ת. אמרתי לה שאני הולך לכתוב את המכתב למרות שאני לא יודע.
32 ש. איך?

1448

1449

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תפ"ח 23751-02-10 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 ת. הם כתבו, אני ליטשתי כאילו. אני אסביר לך, הם כותבים את הטיוטה, קוראים לזה טיוטה,
2 או הם כתבו טיוטה, דף הראשון, ואני אח"כ אמרתי להם מה לתקן, אחרי שהראו לי.
3 ש. השפה שלך ואוצר המילים שלך הוא לא כזה גדול.
4 ת. כן.
5 ש. אז מה ליטשתי?
6 ת. אני יסביר לך איך זה, איך אני יגיד מילה שתוכלו להבין אותי בכל המכתבים שהיו? זה כמו
7 שאני אומר, איך להסביר... נניח הם אמרו לקחת את העט ולשים אותו כאן, אני הייתי אומר
8 "לא, תגידו 'להניח'". הם היו אומרים לי ואז הייתי אומר להם כן. לאחר שבית המשפט חזר
9 על השאלה אני משיב, כי הם תיקנו, אבל הם חשבו שאני אומר להם, זה הבעיה [מחידך], את
10 מביעה?
11 ש. שולי העידה כאן שהיא נתנה לך תכשיטים, זהב, שני מחשבים ניידים, תתייחס לנתונים
12 האלה ואם הם נכונים, באילו סיבות?
13 ת. קודם כל, תכשיטים, היא שיקרה פה שקר מאוד גדול, שניים וארץ, זה היה ציפוי זהב ולא
14 זהב. היא אמרה זהב ולא ציפוי זהב. קנינו את זה בתאילנד זה עולה בסה"כ כל תכשיט כזה
15 25-35 תכשיטים, זה היה ציפוי 25-35 שקל. הם נתנו את זה בדולרים, אני לא יודע.
16 ש. איפה נקנו התכשיטים?
17 ת. בתאילנד. זה ציפוי זהב, היא לא נתנה לי מעולם זהב.
18
19 **לשאלת ביהמ"ש:**
20 ש. איך אתה יודע?
21 ת. למה אני יודע שזה ציפוי.
22 ש. איך אתה יודע שזה ציפוי?
23 ת. הם אמרו במירוש שזה ציפוי.
24 ש. מי אמר?
25 ת. שולי וכולם. את יודעת מה זה? זה חשרשראות של האלים שלהם.
26 ש. זה יכול להיות עשוי מזהב, גם מגן דוד יש מזהב ולא מזהב.
27 ת. לא, לא, זה ציפוי זהב.
28
29 **המשד חקירה ראשית - ב"כ הנאשם:**
30 ש. למה היא נתנה לך את התכשיט?
31 ת. היא רצתה לרצות אותי, לשמח אותי.
32 ש. היא גם מתארת שהיא קנתה לך שני מחשבים ניידים.

1449

1450

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תפ"ח 23751-02-10 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 ת. לא, אחד מחשב עשיתי איתה איזה עסקה, משא ומתן. אחד היא נתנה לי כמתנה את
2 המחשב.
- 3 ש. אנחנו יודעים ששולי לא היחידה שנתנה לך מתנות.
- 4 ת. כן, ודאי.
- 5 ש. למה הנשים נתנו לך מתנות?
- 6 ת. אני אסביר לך שלושה דברים: אחד, החשוב, הם אהבו אותי, השני, הם רצו לרצות אותי,
7 ושלישי, היה ביניהם תחרות, ואם לא הייתי לוקח הם היו אחייכ שונאים אותי ועושים לי
8 בלגאן שלם. לא שונאים אותי, אבל עושים לי בלגאן. ממנה אתה לוקח ואצלי לא, אפילו
9 ארוחות, אם הייתי אוכל אצל אחת, אז אחרות גם היו רוצות שאני אוכל אצלן. זה ככה
10 היה. לא סירבתי. אבל מה שאני לא, מה שאני רוצה לתקן, אני מעולם לא ביקשתי מחוץ, זה
11 לא נכון, אני לא אמרתי להן תביאו לי לאכול, תקנו לי ותעשו לי, הן עשו הכל בעצמן.
- 12 ש. אנחנו יודעים שהיית מצטלם בגלימות ותכשיטים, אתה יודע לשחזר לי איך הסטודיו
13 התחיל?
- 14 ת. הסטודיו: חיפשתי מקום ולא יודע איך אבל, בוא נגיד ככה, דיברנו ואז היא אמרה לי טוב
15 תעשה את זה אצלי, זה לא היה בכוח אלא מרצון טוב. היא לא סילקה אותי, היא לא אמרה
16 לי קח את הסטודיו שלך ותלך. אני רציתי ללכת לעשות את זה במקום אחר והיא לא רצתה,
17 לא רציתי להפריע לשינה שלה ולמקום שלה. רציתי ללכת לחפש, לא יודע. לשאלת בית
18 המשפט אם היה לי כסף אני משיב, כי הייתי יכול להסתדר עם חבר, עם מישהו, לבקש
19 מאיזה חבר שאני יעשה אצלו סטודיו, הם היו רוצים.
- 20 ש. תתאר בבקשה איך הכרת את שרי?
- 21 ת. את שרי הכרתי אותה, לא, אני הייתי ידיד של שרי. הייתי ידיד של שרי ו, ומפה לכאן דיברנו
22 כל הזמן, אז ככה זה היה.
- 23 ש. איך היא הפכה להיות בת זוג שלך?
- 24 ת. יום אחד באתי לשולי ולכולם ואמרתי להם שאני רוצה לעזוב וללכת. הייתה מישהי ואמרה
25 לי אתה יודע מה, תבוא אליי. אמרתי לה, את בטוחה שלא נריב, לא יהיה קצר ביני לבינך,
26 רציתי לעזוב ועזרתי להם, הכל, אז באתי לשרי ואמרתי לה שאני רוצה לעזוב באחד הימים
27 אתם כבר לא תראו אותי, אז באה שרי ואמרה לי אני חייבת לך את החיים שלי.
- 28 ש. למה היא אמרה לך את זה?
- 29 ת. שערתי, אמא שלה רצתה להתאבד כל הזמן. אני יסביר לך. אמא שלה רצתה להתאבד,
30 גלית רצתה להתאבד, כולם שמה היה בעיה, אני לא רוצה לספר את הכל רחב, עזרתי לאמא
31 שלה, היא הפסיקה להתאבד. שרי בכתה והיא אמרה לי רק אתה יכול לעזור לבעיה של
32 האמא שלי. היא הייתה נכנסת לאמבטיה וזוהר ורוצה להתאבד. כל הזמן, זה היה כל
33 שבוע, לפני שהם זהו ובכלל...

1450

1451

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תפ"ח 23751-02-10 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 ש. לפני שמה?
- 2 ת. לפני שהכרתי אותם בכלל, הם היו חולכים, זהו, נו...
- 3 ש. מה?
- 4 ת. אני מתבלבל. לשאלת ביהמ"ש אני משיב, כי הם סיפרו לי מה היה לפני שהכרתי אותך, ואח"כ באתי וראיתי בעיניים שלי. שולי הפסיקה לחשוב להתאבד, ההיא גם הפסיקה לחשוב להתאבד, אילנית רצתה גם בנקודה אחת ללכת להתאבד, אבל איך אני יכול להסביר את זה? זה האמא של הילדים שלי. טוב, אני לא אגיד את הדברים הגזולים, היא רצתה ללכת...
- 9 ש. אני מבקשת שלא תחסוך מאיתנו את הסיפור.
- 10 ת. אני רוצה להגן עליהם. אילנית רצתה ללכת לאילת ומה קוראים לו, ולקחת סמים ולהתאבד שמה. היא סיפרה שזה היה לפני שהיא תכיר אותי, ועכשיו שרי רצה לעשות שוד. שוד ממש. לשדוד. גלית הייתה, איך אומרים, אני לא יודע, אבל זה לא העיקר, העיקר הוא שאני, היה לי מטרה טובה, לא הייתה לי מטרה רעה לכל הבעיה הזו, אבל נגרתני לחטאים או לזון, נו...אההה...רגע...
- 16 לשאלת ביהמ"ש:
- 17 ש. למה נגרתני?
- 18 ת. אהה...ככה...זה סתם אולי בהמשך.
- 19
- 20 המשך חקירה ראשית - ב"כ הנאשם:
- 21 ש. מה?
- 22 ת. לגבי הכל היה בסדר, אני לא הזקתי להם לא הרבצתי להם ולא צעקתי עליהם וגם לא הכתבתי להם, זה האמת, לא אמרתי להם.
- 23 ש. אתה זוכר מה הייתה השאלה שלי? איך שרי הפכה להיות בת הזוג שלך?
- 24 ת. אבל אני נזכר ו...מה אני יכול לעשות, אני בן אדם, נזכר. אז אמרתי לה שאני הולך והיא אמרה לי אני חייבת לך את החיים, ככה אמרה לי, אני רוצה להיות איתך תמיד. אמרתי לה לא יודע מה, אז זה התחיל להיות שהיא תהיה אשתי. אם ביהמ"ש שואל אותי איך זה ייתכן כאשר יש לי ארבע נשים אני משיב, כי לא היה לי אח"כ התחיל.
- 29 ש. שרי העידה כאן שהיא חיה בבית אם היא הייתה לונבשת חולצה צמודה ואח"כ היית גזור או קורע לה אותה.
- 30 ת. לא, בחיים לא היה דבר כזה. אף פעם לא קרעתי לה ככה את החולצה. לא, זה לא היה ככה.
- 32 ש. איך זה כן היה?
- 33 ת. לא יודע, הצעתי להם.

1451

1452

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תפ"ח 23751-02-10 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 ש. מה הצעת? .
- 2 ת. הצעתי להם שילכו יותר כזה יפה, צנוע.
- 3 ש. ומה קורה אם אישה אחת לא אוהבת?
- 4 ת. אז לא, אז הייתי אומר לה או שניפרד או שאתעלם. היו דברים כאלה.
- 5 ש. מי למשל הלכה לא צנועה?
- 6 ת. מי הלכה? את... אה... נניח ניקח את לאה, לאה עשתה מה שהיא רצתה. היא גם הלכה צמוד.
- 7 כמה שהיא דתייה היא הלכה צמוד עם חצי ישבן "בחוצה". היא לא הייתה כל פעם ככה,
- 8 היא הלכה איתי לטייל עוד כשרק גרתי איתה, היא הלכה חולצה לבנה, נכנסה למים וראו
- 9 לה את כל החזה.
- 10 ש. כמה זמן לאה לא אישה שלך?
- 11 ת. הרבה זמן.
- 12 ש. מה זה אישה שלך?
- 13 ת. ביחסים זוגיים, יחסים שהיא יודעת שהיא האישה שלי.
- 14 ש. איך זה בא לידי ביטוי שהיא יודעת ושאתה יודע?
- 15 ת. זה לא היה בא לידי ביטוי, כל אחד היה הולך לדרכו ומסדר את דרך החיים שלו.
- 16 ש. אתה זוכר את השאלה?
- 17 ת. כן, איך נפרדנו.
- 18 ש. לא, אני שואלת מה הופך אותה להיות האישה שלך?
- 19 ת. שהיא מנחליטה שתהיה האישה שלי.
- 20 ש. מה זה?
- 21 ת. זה... שייכות. לדעת אם היא אכלה, לא אכלה, אם אני הוצה לאכול, מה עושים... זהו.
- 22 מין זה גם יכול להיות ידידה. מין לא בעניין. יכולה להיות שכנה, אני יודע: לא קשור לזה.
- 23 שייכות, שאחד מהם שומע את השני, שייכות, אני לא יודע איך קוראים לזה.
- 24 ש. אמרת לי למשל שלאה כבר לא הייתה אישה שלך.
- 25 ת. כן, זה לא...
- 26 ש. אז איך זה בא לידי ביטוי?
- 27 ת. לאה נשארה אישה שלי. היא עוד באה אליי.
- 28 ש. מה זה אומר?
- 29 ת. אין לנו כתובת שאני יכול לבוא ולהראות לך שאני גרוש. זה לא בא לידי ביטוי, זה היה בא
- 30 ברגשות. אני לא הייתי אומר לה שום דבר.
- 31
- 32 לשאלת ביהמ"ש:
- 33 ש. אתה יודע מה זה "בא לידי ביטוי"?

1452

1453

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תפ"ח 23751-02-10 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 ת. לא.
- 2
- 3 **המשד חקירה ראשית - ב"ב הנאשם:**
- 4 ש. אם אני שואל אותך משהו ואתה לא מבין מילה אחת, תגיד שאתה לא מבין.
- 5 ת. הבנתי.
- 6 ש. אתה אומר שלמשל, אתה ולא המשכתם להיות ביחסים זוגיים.
- 7 ת. כן.
- 8 ש. אף על פי שכבר עזבת. איך ידעת שאתם עדיין ביחסים זוגיים? איך ראו וידעו את זה?
- 9 ת. לא דיברנו. לא אמרתי לה תשמעי, תלכי לדרכך או שאני הולך לדרכי, אני אמרתי לה שאני
- 10 אקח על פניה אחרות.
- 11 ת. זה יותר הסכם בשתיקה. זה ככה כל הדרך התנהלתי את החיים שלי. לא באתי ורבתי אתן
- 12 והפצרתי בהן וזה לא היה בכוח. שום דבר לא היה בכוח. גם אני לא בנוי לזה.
- 13 גם תקווה, שהיה לה כסף כל-כך הרבה, לא לקחתי ממנה מעולם. אפילו לא פתחתי את
- 14 הארנק שלה. שאני יכול עליה. על תקווה יכולתי לעעוק ולא צעקתי.
- 15 ביהמ"ש. למה?
- 16 ת. למה שחייתי יודע שהיא תמיד תשתוק? היא תעביר את זה. אבל תמיד שמרתי עליה ודאגתי
- 17 לה - עד היום.
- 18 ביהמ"ש: עד היום מה? עד היום אתה דואג לה?
- 19 ת. כן. אם אני אומר לכן שלי: שמור על אימא שלך, תדאג לאימא שלך, תדאג מה קורה אתה.
- 20 כשהייתה צריכה לעשות ניתוח הלכתי איתה לניתוח, אפילו שלא היו יחסים אתה. לא
- 21 זלולתי בה. לא באף אחד גם, דרך אגב.
- 22
- 23 **המשד חקירה:**
- 24 ש. בוא נדבר על אילנית. לפני שהיא הולכת להיות בת זוג שלך, אתי ואילנית העידו שבעצם,
- 25 אתה החלטת שהיא תתחתן עם מי שהפך להיות הגרוש שלה, יוני פולט.
- 26 ת. לא. אני לא אמרתי שום דבר. היא באה אליי, אתי, אמרה לי: תשמע, את... נו, זה, רוצה
- 27 אותה. נו... יוני. ויוני בא אליי, אמר לי: אני רוצה להתאבד. אם אני לא אתחתן אתה אני
- 28 אתאבד.
- 29 ביהמ"ש: מי בא אליך? יוני?
- 30 ת. כן. הוא בא להתארח, אני לא יודע מה. אז אמרתי לו, אה... לא יודע מה אמרתי לו, אבל זה
- 31 לא היה, זה היה סיפור, שמי שהחליט לחתן אותם זו אתי. היא באה בשמי, אמרה: גואל
- 32 אמר שתתחתני.
- 33

1453

1454

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

המשך חקירה:

- 1
- 2 ש. ומה באמת אמרת!
- 3 ת. אני לא חושב שאמרת משנה...
- 4 ש. אוקיי.
- 5 ת. אולי לה אמרתי: תתחנני יותר מוקדם, שיהיו לך ילדים. אולי דיברתי אתה, אילנית.
- 6 אמרתי לה: תתחנני, תביאי ילדים, וזה. אבל ככה לא התערבתי.
- 7 ש. אילנית העידה שלמעשה, אתה היית אומר לה איך להתנהג עם הגרוש שלה, יוני. אומר לה
- 8 לא לתת לו לראות את הילד, לא להפעיל הסדרי ראייה...
- 9 ת. לא היה דבר כזה מעולם. ידעתי דבר אחד: אם אני אתערב בינה לבין הילד, או בינה לבין
- 10 הגרוש שלה – כן? היא תשנא אותי והיא תשנא גם את הילדים שאני אביא ממנה. אז לא
- 11 נכנסתי לעניין. מי שבחש בכול זו אימא שלה. אימא שלה, מה שהיא אומרת – זו אימא שלה
- 12 אמרה. בלי קשר אליי. אני לא מתערב בעניין. לא התערבתי.
- 13 [לביהמ"ש] את יודעת מה אני רוצה להסביר: שאימא שלה הייתה מדריכה אותה. אני לא
- 14 הייתי מעוניין להתערב.
- 15 ש. אילנית העידה שלמעשה, בגללך היא ויתרה על הבן שלה, ליאל.
- 16 ת. טוב, היא רצתה אותי. הוא בא עם משטרת... בלגן היה—
- 17 ש. לא, תקשיב לשאלה. אני אומרת שאילנית סיפרה שבגללך ויתרה על הבן שלה. מה יש לך
- 18 להגיד על זה?
- 19 ת. לא, היא לא ויתרה, היא ויתרה משום שהיא רצתה אותי— אני חושב שאמרת: זה או אני
- 20 או הוא.
- 21 אז כשבאו ואמרו לי, אמרתי: זה אבא שלו. לא התערבתי.
- 22 ש. מה אמרת לאילנית בכל מה שקשור לבן שלה?
- 23 ת. לא אמרתי שום דבר. אני לא התערבתי. מה יכולתי להתערב?
- 24 ש. היא העידה כאן. היא אמרה שאתה ייעצת לה—
- 25 ת. לא, לא אני אמרתי לה, אלא אימא שלה. והיא חשבה שזה אני אמרתי.
- 26 ביהמ"ש. היא נורא רצתה אותך, אבל למה היא לא יכלה לרצות אותך יחד עם הילד שלה?
- 27 למה הילד הפריע?
- 28 ת. הילד לא הפריע. האבא שלו הפריע לה.
- 29 ביהמ"ש. האבא זה דבר אחר, אבל אתה אומר: היא רצתה אותי, אז היא הייתה צריכה
- 30 לוותר על הילד.
- 31 ת. לא יודע. מה שכן, היו בעיות, והיה מביא משטרה לבית. הם לא היו משתווים, בלי קשר
- 32 אליי. הם שמרו שטאה ונגס, בלי קשר אליי.
- 33 ביהמ"ש. אבל אני לא מבינה עם הילד. מה עם הילד שם?

1454

1455

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תמ"ח 23751-02-10 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 ת. הילד זה היא. אני לא הייתי קשור, אני חוזר עוד פעם. אני לא הייתי קשור, להחליט מה
2 לעשות עם הילד. אני לא התייחסתי לזה. אני לא קשור, אני לא יודע.
- 3
4 **המשך חקירה:**
- 5 ש. היא אומרת שגם אמרת לה שתפצה אותה—
6 ת. אה, זה כן. אני אמרתי לה: אני אפצה אותך. זה כן. "אני אפצה אותך", בלי קשר לשום דבר.
7 ש. אילנית מתארת שאחרי שליאל עבר לגור עם אבא שלו, אתה ביקשת ממנה להחליף את
8 מספר הטלפון שלה, כדי שהוא לא יתקשר אליה ולא ימצא אותה.
9 ת. לא, זה לא... אני לא חושב שאני אמרתי את זה. אני... לא חושב. שאמרתי.
10 ש. אוקיי.
11 ת. לא אמרתי.
12 ש. אילנית ונשים אחרות—
13 ת. הם לא החליפו.
14 ש. אילנית ונשים אחרות—
15 ת. אני גם לא ידעתי מה קורה... אני אגיד לכם משהו: אני לא ידעתי מה קורה בתוך הבית. אני
16 הייתי כל היום בחוצה.
17 ש. מה זה בחוצה? איפה גרת?
18 ת. אני הייתי או בניסוד המעלה או אצל חברים, או שהייתי, לעתים רחוקות, הייתי באחימעץ.
19 הם תפקדו, הם מילאו, הם הכול.
20 ש. מה הייתה תדירות ההגעה שלך לזוילה?
21 ת. פעם בשבוע, בערך.
22 ש. פעם בשבוע?
23 ת. כשהיו צריכים לעשות קניות, בואי נגיד ככה.
24 ש. קניות של מה?
25 ת. אוכל.
26 ש. ולמה היית מגיע?
27 ת. רציתי להיות אתן. היה לנו אחווה, היה לנו... איך אומרים? איך אתם קוראים למילים
28 האלה? אני לא יודע. עניין. היה לנו עניין.
29 ש. לאיתאל, לבית באיתאל, מה הייתה תדירות ההגעה שלך?
30 ת. פעם בחצי שנה.
31 ש. פעם בחצי שנה?
32 ת. כן, בערך.
33 ש. לבית של שולי?

1455

1456

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תפ"ח 23751-02-10 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 ת. את... הבית של שולי, בגלל שהיה לי סטודיו, זה היה, מתי שהיא הייתה מתפנה, אז הייתי
- 2 מבקש ממנה לבוא לצלם אותי.
- 3 ש. ואיך הן היו מגיעות אליך לייסוד המעלה?
- 4 ת. הן היו באות, הן היו רוצות.
- 5 ש. מגיעות עם האוטו?
- 6 ת. כן.
- 7 ש. למי היה אוטו?
- 8 ת. היה לאפרת, היה ל... מעיין, והיה לנויקי, והיה לאפרת והיה לשרי. וגם ללאה.
- 9 ש. נאמר שאילנית רוצה להגיע אליך בערב. איך היא מגיעה?
- 10 ת. אז מביאים אותה, אחותה.
- 11 ש. שהיא...?
- 12 ת. אחותה הייתה מביאה אותה, או אפרת הייתה מביאה אותה. או שהיא הייתה באה באוטו,
- 13 או שאני הייתי בא לקחת אותה. לא היה לי איזה סדר מסוים.
- 14 ש. ואיך היה מוחלט מי מגיע בערב?
- 15 ת. בזה לא הייתה בעיה.
- 16 ש. אז איך זה קרה?
- 17 ת. באה אילנית, אומרת: שמע, אני יכולה להיות אתך הערב? אני אומר כן, אז הייתה באה.
- 18 ואם באה שמרית, אז שמרית.
- 19 ש. ואם שלוש נשים רוצות לבוא?
- 20 ת. אז הייתי אומר לה שאני הבטחתי לה, ואני לא יכול לשנות את הדעה שלי.
- 21 ש. איך היית יודע שאישה מעוניינת להגיע באיזשהו ערב?
- 22 ת. הן היו מתכננות לי. אני אומר לך את האמת.
- 23 ש. ומתי גילית את התכנון? איך גילית?
- 24 ת. בנייהן, היו מסדרות. הם היו אומרים לי: נגיד לך מתי שיש לנו ביוצים. אז תכנס אותנו
- 25 להיריון.
- 26 ש. ואז...?
- 27 ת. אז זאת הייתה מוותרת לזאת, וזאת הייתה מוותרת לזאת. בזה לא הייתה לי בעיה, הבנת?
- 28 הן היו... איך אומרים, מסדרות בנייהן.
- 29 ש. אילנית ונשים אחרות העידו כאן שהן שלחו לך מסרונים של אהבה כי אתה ביקשת
- 30 שישלחו לך מסרונים של אהבה.
- 31 ת. בואי נגיד ככה. אם היו חגים – חגים – לחגים, לכל... רציתי שייכות, קשר—
- 32 ש. מה זה מסרונים? רגע, נראה לי שלא הבנת. מה זה מסרונים?
- 33 ת. לא יודע.

1456

1457

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תפ"ח 23751-02-10 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- ש. אז אמרתי לך שאם אתה לא מבין מילה שאני משתמשת בה, תגיד. מסרונים זה
 1 אס-אס-אסיים, הודעות.
 2
 ת. לא היה שום שימוש בזה. זה רק היה שייכות. לא היה שום שימוש. שלא... לא... לא היה
 3 אכפת לי איפה הן יעבדו ואיפה הן יהיו.
 4
 ש. הן אומרות שהן שלחו לך הודעות למלאפון, של אהבה, לא כי הן רצו, אלא כי אתה אמרת.
 5
 ת. לא, הן רצו, הן רצו. אני לא יכול לשלוט על כל... מה שהם כותבים.
 6
 ת. זה לא הגיוני. אני לא יכול להשגיח מה הן יכתבו, מה הן לא יכתבו.
 7
 8 מה שרציתי להגיד: לא הייתה לי על זה השגחה, שאני יכול להגיד.
 9 הן החליטו – הכול התחיל מייעל. אני לא הייתי קשור לכלל זה.
 10
 ש. מה התחיל עם יעל?
 11
 ת. יעל התחילה לשלוח לי מסרונים, ואז הן ראו, אז גם הן התחילו.
 12 וחוזר מזה, גם אני רוצה להוסיף: הלבוש, זה לא אני התחלתי ואמרתי להן מה ללבוש, איד
 13 ללבוש. זה התחיל מייעל. יעל התלבשה כך, וכולן הלכו אחריה.
 14
 ש. איד הגבת ללבוש החדש של יעל?
 15
 ת. איזה לבוש חדש?
 16
 ש. אמרת שהיא התחילה להתלבש.
 17
 ת. לא, היא באה, שאלה אותי. לא יודע איד הייתה השיחה בינינו. אמרתי: אני אוהב ללבוש
 18 כפרי. זה לא עניין של לבוש צנוע. אני אוהב לבוש כפרי. ואז היא הלכה והתלבשה כפרי. ואז
 19 היא החמירה. היא החמירה. לא אני אמרתי לה להחמיר. אחר כך התחילה מטפחות וזה.
 20 לא לבשה מכנסיים. לא יודע. אני לא התעסקתי עם זה.
 21
 ביהמ"ש. אתה לא הלכת אתן לקניות, בתנות מסוימות?
 22
 ת. לא, הן מצאו תנות מסוימות, והלכו אליה. אני הייתי מתלווה אליהן.
 23
 24 **המשד חקירה:**
 ש. איזו תנות?
 25
 ת. 'אשת חיל'. זה ליד השכונה.
 26
 27 לא הייתי כל הזמן יחד אתן. זה לא היה משטר. הן הלכו לעשות קניות לבד, בלי קשר אליי.
 28 לא הכתבתי להן.
 29
 ש. מה היה היחס שלך לבן של אילנית במשך השנים?
 30
 ת. היחס היה... שהוא חלק מהבית. לא ולזלתי בו, מה פתאום?
 31 דווקא אהבתי אותו.
 32
 ש. אילנית מספרת שאתה אמרת לה ללכת להתלונן כל הזמן על יוני פולט במשטרה.

1457

1458

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תפ"ח 23751-02-10 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 ת. לא... לא. אני לא אמרתי בצורה הזאת. אמרתי: אם הוא יביא משטרה, אז תביאי גם את.
- 2 תסדרי את העניין. מה שרציתי – שהיא תסתדר אתו, תסדר את העניין. איך אתם קוראים
- 3 לזה? אז ככה קוראים לזה: תסתדר אתו את העניין. שהם יסתדרו ביניהם.
- 4 ש. אילנית גם אומרת שאתה אמרת לה לקחת משהו חד, מפתחות, שאתם היא יכולה לשרוט
- 5 אותו—
- 6 ת. לא, אני לא אמרתי.
- 7 ש. ואמרת לה "תחזירי לו ותיפטרי ממנו", בתגובה לזה שתקף אותה.
- 8 ת. לא, אני לא אמרתי. אמרתי: אם הוא יתקוף אותך. אם הוא יתקוף אותך, תחזירי לו. אני
- 9 לא הייתי אתו באותו מעמד.
- 10 ש. יש לנו שולי, אילנית, שרי וגלית.
- 11 ת. המילה הנכונה, אני אמרתי שאם הוא יתנפל עליה, שתגונן מפניו.
- 12 ש. בסדר שעכשיו אמרתי, עם מי קיימת יחסי מין? אני רוצה לדעת מי הייתה הראשונה, מי
- 13 הייתה האחרונה.
- 14 ת. שרי, אילנית וגלית, ואחר כך אימא שלה. זה מאוחר מאוד.
- 15 ש. מי ידע שאתה בקשר מיני עם שולי?
- 16 ת. לא יודע.
- 17 ש. זה היה משהו גלוי?
- 18 ת. אם זה היה משהו גלוי כן, זה היה גלוי, אני חושב.
- 19 ש. מה זה גלוי?
- 20 ת. שידועים. כן, אני חושב שכן. זה לא היה...
- 21 ש. לגבי גלית – גלית תיארה שאתה היית הולך אתה לכל מקום. לרופאים, לבתי ספר—
- 22 ת. זה לא נכון. אני עם גלית לא הלכתי.
- 23 ש. מה היה התפקיד שלך, או החלק שלך...?
- 24 ת. קודם כול, עם גלית הלכתי אתה רק לבית ספר, לדבר עם המנהל שישאיר אותה.
- 25 אה... מנה קוראים לו? אני לא הלכתי אתה לרופאים וזה. עם גלית, לא הייתי אתה, בנקודה
- 26 הזאת. קודם כול, הם הלכו לבד, לרופאים וזה. הן רצו שאני רק אתלווה אליהן.
- 27 ש. אז התלווית?
- 28 ת. התלוויתי, אני יודע!
- 29 ש. ואיך הצגת את עצמך בבית הספר?
- 30 ת. כדוד. משפחה, לא דוד, משפחה.
- 31 ש. כשגלית גרה בבית של אימא שלה בעמישב, היא מספרת שהיו לה כאבים בחזה.
- 32 ת. אה... אני זוכר משהו כזה... לא ברור.
- 33 ש. מה היה החלק שלך בסיפור?

1458

1459

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 ת. לא ידוע לי. אני לא זוכר כל כך טוב. אני זוכר שהיא אמרה לי וזהו. לא זוכר יותר.
- 2 ש. היא אומרת שאתה טיפלת בהן. שאמרת שיש לה ציסטות בחזה, ושהטיפול כלל את זה
- 3 שאתה נוגע לה בחזה.
- 4 ת. לא, לא היה דבר כזה.
- 5 ש. אז מה היה?
- 6 ת. לא, לא היה דבר כזה. זה לא ני נעעתי. היא מתבלבלת. זה לא אני. היא מתבלבלת. יש לה פה
- 7 בלבול. היא... דבר בתוך דבר.
- 8 ש. היא מתארת שבמסגרת משחקי עבודות ביניכם היית תופס לה עם כל כף היד את החזה,
- 9 והיית מכאיב לה.
- 10 ת. לא, לא היה דבר כזה. היינו רבים כמו כל אחד...
- 11 ש. מה כללו המשחקים ביניכם?
- 12 ת. התאבקות, אני יודע איך לקרוא לזה? יש פה סתירת. זה לא רק שרי התנפלה עליי, גלית,
- 13 אילנית... היו כמה, שהתנפלו עליי, כל פעם.
- 14 ביהמ"ש. למה הן התנפלו עליך?
- 15 ת. התאבקות כזאת. לזרוק אותה, לדחוף אותה...
- 16
- 17 **המשך חקירה:**
- 18 ש. איך היא הגיבה למשחקים האלה?
- 19 ת. איך היא הגיבה למשחקים האלה? כל הזמן היא הייתה פונוחת במלחמה. כאילו, במשחק.
- 20 זה לא מכות.
- 21 ש. איך היה היחס של גלית אליך?
- 22 ת. לא היינו מכניסים אגרופים אחד לשני אן פוצעים.
- 23 ת. לא היינו מכניסים אגרופים אחד לשני או באלימות, להכאיב. לא, זה לא היה...
- 24
- 25 — ח ק ט ה —
- 26
- 27 **המשך חקירה:**
- 28 ש. מה היה היחס של גלית אליך במהלך השנים?
- 29 ת. בתור שהיא... בתוך הבית... את... מערכת, שה... משפחה.
- 30 ש. מתי היא הפכה להיות בת זוג שלך?
- 31 ת. את... מה שמוכר לי... זה באחימעץ.
- 32 ש. מה באחימעץ? באיזו שנה? באחימעץ גרו הרבה שנים.
- 33 ת. לא, לא זוכר באיזו תקופה... זה היה. אני זוכר שבאחימעץ זה היה.
- 34 ש. איך היא הפכה להיות אישה שלך?

1459

1460

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תפ"ח 23751-02-10 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 ת. האימא שלה... הביאה... לא יודע, טבעת. לא יודע, לא זוכר. כל-כך.
2 לא זוכר.
- 3 ש. מאיזה גיל גלית גרה באחימעץ?
4 ת. אה... זה אני לא יודע, זמנים.
- 5 ביהמ"ש, לא זמנים. בת כמה גלית הייתה.
6 ת. הייתה בת... שמונה עשרה.
- 7
8 **המשד חקירה:**
- 9 ש. גלית מספרת שהיא עברה לגור באחימעץ עם אחיות שלה בהוראה שלך, כי אתה אמרת לה
10 שזאת הדרך שבחורים לא יציקו לה.
11 ת. לא... זה היה ביניהם. זה לא היה קשור אליי.
- 12 ש. אז איך מתאום היא עזבה את הבית של אימא שלה, שהיא גרה אתה, ועברה לגור
13 באחימעץ? מה קרה?
14 ת. אה... לא יודע, אולי... הן רבו, הן לא השתוו. אימא... אה, שולי וגלית, הן לא השתוו. הם
15 היו הולכים מכות, היו חולכים צעקות. הם לא השתוו ביניהם. זה מה שאני יודע.
- 16 ש. מתי גלית עזבה את הבית?
17 ת. אה... לא יודע. כשהייתה גדולה. אני לא יודע כל כך.
- 18 ש. למה?
19 ת. היא לא הסתדרה עם אימא שלה. היא לא—
- 20 ש. לא את הבית של אימא שלה. את הבית שלכם. כשהיא גרה באיתאל. ממתי גלית הייתה
21 בת זוג שלך?
22 ת. אני לא יודע.
- 23 ש. אתה יודע מה? לא ממתי. כמה זמן לפני המעצר?
24 ת. אה, כמה זמן לפני המעצר...? לא יודע גם.
- 25 ש. לא יודע גם, למה היא עזבה?
26 ת. למה היא עזבה. לא יודע, היא רצתה לעזוב – היא עזבה. אני לא רציתי שתהיה. היא... לא
27 הסתדרתי אתה.
- 28 ש. עם גלית? למה?
29 ת. הייתה... מתנהגת בצורה... ברוטלית. הייתה מותחצפת, הייתה פוגעת, הייתה... מחפשת
30 קרבנות. למי להציק. היא הייתה רבה עם... זאתי, נו... עם... מה קוראים לה? אה, חכי.
31 דבורה, דבורה. היא שברה לה את הטייפ. אני אמרתי: אני עשיתי את זה, שלא יהיה מכות.
32 את המחשב, את המחשב. אמרתי שאני עשיתי את זה.

1460

1461

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 ש. אימא של גלית אומרת שאחרי שהיא עזבה את הבית אתה אסרת עליה להיות בקשר עם
2 גלית.
- 3 ת. לא, מה פתאום. אה, לא, אני אמרתי שאני לא מעוניין. אני ידעתי שהן מטלפנות. מטלפנות
4 לגלית, מדברים אתה על הכול. ידעתי. לא אסרתי על זה.
5 לא, מה פתאום. הרבה דברים הם עשו ולא אסרתי, זה סתם...
- 6 ש. מעיין מספרת שאתה הזרית לה לזרוק את כל הרכוש לש גלית מהבית.
7 ת. לא, לא, חלילה. אמרתי לה: תעזרי לה להעביר את כל הדברים לאן שהיא רוצה. היא זרקה.
8 לא, מה פתאום. אני לא יכול להגיד לה את זה, אני אגיד לך למה. את הדברים האלה אני לא
9 יכול לעשות, כי הן אחר כך יעשו אחד לשני. יגידו: אתה אמרת לגלית. יהיו מלחמות בתוך
10 הבית. גם לאתני לא אמרתי. מחר יעשו את זה לילדים אחרים.
- 11 ש. מה אתה ידעת? למה גלית עזבה?
12 ת. גלית עזבה – אני אסביר למה. היא עזבה שהיא רוצה להשתמש עם סמים. זה מה שאני יודע
13 מאליה וגלית. היא הראתה להן שיש לה סמים, שהיא מעשנת סמים. היא הייתה הולכת
14 לעבודה, איפה שהיא עובדת, במקום העבודה, והייתה גונבת להם סמים. ואז אני לא רציתי
15 שהיה תהיה בתוך המערכת.
- 16 לא כפיתי על אף אחד להישאר בכוח.
- 17 ש. את ויקי – מתי הכרת? איך הכרת?
18 ת. או – ויקי. ויקי, הכרתי אותה אצל שולי. ופעם אחת חיינו בשפת הים, הלכנו לטייל. אז
19 הצעתי לה, אם היא רוצה להיות אשתי, וחיה אמרה לא. וחזר, נגמר הסיפור. ואחר כך, יום
20 אחד היא הרימה אליי טלפון—
- 21 ש. אתה פוגש פעם ראשונה את ויקי?
22 ת. לא, זה כבר אחרי כמה פעמים.
- 23 ש. אז תסביר.
24 ת. אחרי כמה פעמים. פעמיים, שלוש.
- 25 ש. איך פגשת אותה?
26 ת. היא הייתה באה לשולי. ואז... דיברנו, נהיינו ידידים.
- 27 ש. ואז?
28 ת. הלכנו לשפת הים, ואז אמרתי לה בשפת הים, אם היא הייתה רוצה להיות אשתי.
29 ש. ואז מה היא אמרה?
30 ת. אז היא אמרה: לא. גמרנו. היא לא דיברה אתי יותר ולא פגשה אותי. אם אני לא טועה,
31 איוה שלושה חודשים, ארבע חודשים, חמש חודשים. לא יודע בדיוק את הסדר. אחרי
32 תקופה היא הרימה לי טלפון, אמרה לי: גואל, תראה, אני באיזה מקום. ומשעמם לי, אני
33 החלטתי להיות אשתך.

1461

1462

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 ש. איזה מעליב. היא רוצה להיות אשתך כי משעמם לה?
 2 ת. לא יודע, ככה היא אמרה. אין לה עניין.
 3 ביהמ"ש. למה אתה צריך כל-כך הרבה נשים? למה הצעת לוויקי? כי היו לך כבר איזו
 4 ארבע-חמש. למה אתה צריך?
 5 ת. לא יודע... זה נסחף. זה לא שאני התכוונתי.
 6 ביהמ"ש. מה זה לא התכוונתי? אתה מציע למישהי שתהיה אשתך, אז איך זה נסחף?
 7 ת. לא יודע... אני לא יודע אדך זה קרה בכלל. אם הייתי יודע... זה ממילה למילה. אנחנו
 8 מדברים, אז זה כבר... זה תהליך.
 9 ביהמ"ש. אבל אתה מציע, זה לא שמישהו אחר מציע.
 10 ת. זה תהליך, אני-אפשר לחסביר את זה.
- המשך חקירה:**
- 11 ש. מה כולל החקירה?
 12 ת. שאנחנו מדברים, ואז כבר אחד מתקשר לשני. זה תהליך כזה. אבל זה לא היה נגד רצונה,
 13 זה היה עם רצונה. היא רצתה. היא הרימה אליי טלפון.
 14 ש. ויקי העידה שכשהיא גרה עם ליה בזמנו, אתה אסדת עליה לראות את משפחתה.
 15 ת. לא, לא אסרתי עליה.
 16 ש. בוא תספר לי מה היו הקשרים שלך עם ויקי.
 17 ת. זה לא במובן הזה. זה במובן אחר לגמרי. כשהיא הייתה באה, אז היו מחממים אותה שמה,
 18 ואז היא הייתה באה, והיא הייתה עושה צרות. אז אמרתי לה: או תחורים שלך או אני.
 19 תבחרי, אחת משתיים. אני לא רוצה שתחממי לי שמה ותבואי... לא יודע. זה כל העניין.
 20 זה היה מילה אחת. לא ישבנו וטחנו אחד לשני את המוח וויכוחים. זה היה מילה אחת. לא
 21 שעמדתי ב... פתח חדלת ואמרתי לה: תלכי. זה ביני לבינה... שיחה.
 22 ש. היא מתארת שכשליה עברה להתגורר אתה בחדר, מתוך התנדבות של ויקי, אתה קיימת
 23 יחסי מין בנוכחותה בחדר.
 24 ת. לא היה דבר כזה.
 25 ש. ויקי גם סיפרה שאתה אמרת לה להוריד את כל הכתרים שיש לה על השיניים.
 26 ת. לא אמרתי לה. אני גם לא התערבתי. גם לא ידעתי, אז למה אתה אומרתי לי שיש לה
 27 כתרים?
 28 ש. מה לא ידעת?
 29 ת. שיש לה כתרים. רק אמרתי לה שיש לה ריח, בפה. ריח מסריח. אז רק אמרתי לה: תלכי
 30 לרופא, טפלי בזה. לא להוריד. אולי... אני יודע והיא מחליטה לעצמה. לא אמרתי לה.
 31
 32

1462

1463

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- ש. ויקי גם העידה כאן על סיפור הקוטג'. אני קוראת את סיפור הקוטג'. היא מספרת שהיא קנתה לבן שלה קוטג', והקוטג' הזה לא היה רשום ברשימה שערכו הבנות שהיא צריכה לקנות. אתה הערת אותה משינה. אמרת לה: בואי. ברח הפיפי, ככה היא מתארת. קודם כול, לא ברח לה פיפי.
- ת. וצעקת עליה "גנבת", כי היא קנתה קוטג' שלא לפי הרשימה. תתייחס.
- ש. זה היה ככה. הביאו לה כסף... זה לא היה הקוטג'. גם אם הייתה קונה עשר, היו נותנים לה. אבל למען הסדר דיברתי אתה. זה לא למען ה... קוטג'... לא וידע, זה לא היה למען הקוטג'.
- ש. מי אמר לך שהיא קנתה קוטג'?
- ת. אפרת. אפרת באה והתחילה להתקומם בצורה מאוד חריפה. אז אני הצטרפתי להגיב, להראות שאכפת לי.
- ש. ומה אמרת לוויקי?
- ת. אז אמרתי לוויקי, אמרתי לה, למה היא עשתה את זה בלי להודיע לך. היא צריכה להרים טלפון ולהגיד: אני קונה. ואז נטפל בדבר הזה בצורה יותר מכובדת. היא קנתה בלי לשאול את אף אחד, וזה קופה של כולם. באה אליי אפרת והתחילה להתעצבן. בשביל שלא תהיה בינינו מלחמה, באתי אליה. לא צעקתי. אני גם לא צעקתי בבית בכלל. אני לא... לא בכלל אף פעם צעקות, הן לא שמעו ממני. הן לא אמרו שהייתי צועק.
- ש. ביהמ"ש. אמרו שקיללת אותן במילים גסות.
- ת. אני אף פעם לא מקלל. גם לא אומר לאחרים שיקללו. אני אדם דתי, לא מקלל. אז איך יכול להיות? אני בחיים שלי לא מקלל.
- 19
- 20 **המשד חקירה:**
- 21 ש. מה זה קללה?
- 22 ת. "תלכו לנואזלי", "תעזבו אותי", משהו כזה.
- 23 ש. מה זו קללה?
- 24 ת. כמו שהן אומרות: "בן זונה", "כוס אימא שלך". דרך אגב, הן היו מקללות, ואני הייתי כועס עליהן, למה הן מקללות. היה כואב לי.
- 26 ש. אז הגעת לוויקי ואמרת לה: למה קניתי, לא לפי הקופה. ו...?
- 27 ת. ואז, אחרי שעשיתי כאילו, כאילו... אני מתעניין ואכפת לי, אמרתי: תלכי לישון. ואז המשך בניחם מלחמות וצרות ו... ויכוחים.
- 29 אבל זה לא היה בגלל מה שקנתה. זה היה סדר. הבנות, שלא יהיה בעיה. ההפך. היא לא אמרה לכם דבר אחד. כשהיא עזבה את הבית, היא לא אמרה לכם דבר חשוב מאוד-מאוד. כשהיא עזבה את הבית, אני נתתי לה שתאכל. שיהיה לה אוכל בתוך הבית. תשאלו את הנשים, עצמן.
- 33

1463

1464

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

03 אפריל 2012

אני דאגתי שלא יחסר לה.

- 1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
- ביתמ"ש. מאיפה היה לך אוכל?
ת. לא, אנחנו סידרנו. ביקשתי שידאגו, פה, שם, כל אחד. דאגנו אחד לשנייה. לא היינו אויבים, זה לא היה אויב. הן אחת דאגה לשנייה. אז זה לא נכון. לא נכון שהביאו לה סלים, פעם אחת לאכול. היא לא דיברה על זה. זו תרמית, להאשים אותי. בסדר. זו אישה שלי הייתה, וילדים שלי. מה לעשות. גם את זה אני מקבל בשמחה.
- ש. ויקי אמרת שאם היא הייתה אלימה כלפי הילדים בבית, זה בגלל שאתה אמרת לה לעשות את זה.
ת. לא, אני לא אמרתי להיות אלימים. זה שמים וארץ. אני אמרתי לה דבר כזה. באה אליי שמרית, ואמרת לי ש... מה קוראים לו, שוויקי הרביצה ל... נו, טלאליה. לא, לא טלאליה— הילדה שלנו, נו, גואלתייה?
- ש. הילדה שלנו, אתה לא זוכר.
ת. כן. הילדה של שמרית. אז אמרתי: עכשיו אני לא יכול לעשות הפרד, וכל זה, להפריד ביניכן, ואז היא תהיה עוד יותר אויבת. בואו נסדר את העניין אחרת אתה. אמרתי לשמרית, ואפילו אתם יכולים להביא אותה, היא תגיד את אותו הדבר – אמרתי לה: הילדים שלך והילדים שלי זה אותו הדבר, אני אבא שלהם. כואב לי שהיא הרימה עליה יד, אבל מה, נעשה מלחמה? אמרתי: אם אני עכשיו אפתח את הפה, היא תרביץ לך. ואז שתיכן תלכו מכות, ואחר כך חלאה. אחר כך אמרת תיכנס ותרביץ, ואז יהיה בלגן. אמרתי לה: את יודעת מה! תשגיחי עליהן. אבל אל תרביצי עליהן ידיים. אז היא אמרה בסדר. אז היא הרימה ידיים, כשאנחנו לא היינו. ואז כשהגעתי אמרתי: תקיפו את הכול במצלמות. לזרוק אותה מחבית אני לא יכול. להראות את הדרך.
- ש. ויקי מספרת על סיפור התנור—
ת. רק רגע. בזה הבנתם אותי? אז זה הנקודה. שלא רציתי שיהיה מלחמה בתוך הבית. שערורייה ביניהן.
- ש. ויקי מספרת שאתה נתת הוראה—
ת. זה היה ככה—
ש. לגזור – תקשיב לשאלה – לגזור את התקע של התנור שהיא השאירה דולק לבד בקומה, כעונש על כך שהיא עשתה את זה.
- ת. לא, אז זה לא נכון ככה, זה בדיוק אחרת. באה אליי אפרת, מרימה אליי טלפון: אתה רואת? היא השאירה את חוזה, היא מסכנת את כל הבית. היא אמרה לי שהיא מסכנת את הבית, וזה וזה. אז אני אמרתי לה: טוב – אני לא בבית. היא הייתה משאירה את זה בכוונה פתוח. זה האמת. את התנור. אני אמרתי לה: טוב, כשאני אבוא אני אטפל בבעיה הזאת. אז היא חלבה וקרעה. כשהיא שאלה מי קרע, אמרתי: אני.

1464

1465

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

03 אפריל 2012

- 1 ש. מי זה "היא קרעה"?
- 2 ת. אפרת. ואני אמרתי—
- 3 ש. ולמה אפרת קרעה?
- 4 ת. אני אמרתי: אני אמרתי אני זה שקרע. שלא יהיו מלחמות.
- 5 ש. ולמה היא קרעה?
- 6 ת. היא כעסה. שהיה לה קצר בחשמל.
- 7 ש. ומי אמר לאפרת שתקרע?
- 8 ת. על דעתה. אני לא אמרתי לה את זה. אני רק הגנתי עליה.
- 9 ביהמ"ש. למה הן לא יכולות לדבר ביניהן? למה הן צריכות דרכך?
- 10 ת. הן לא היו יכולות להסתדר ביניהן. זה מעניין: הקניות – הן הסתדרו. אבל לא רק עם ויקי
- 11 הייתה בעיה קשה מאוד. ויקי הייתה עושה את כל הבלגן. לא מנקה, לא רוצה לנקות, לא
- 12 רוצה לסדר... יחד אתן את כל הבית שלהן.
- 13 ביהמ"ש. אני מניחה שגם אתה השתתפת בניקיון.
- 14 ת. כן. מזה שחן אמרו לי עשיתי.
- 15 ביהמ"ש. אמרו לך לעשות ספונג'ה, עשית ספונג'ה?
- 16 ת. כן, אני דאגתי להן.
- 17 ביהמ"ש. דאגת להן? אתה דאגת לך.
- 18 ת. אני בניתי להן ארונות, הרכבתי להן ארונות—
- 19 או דאגתי להן. אם היו צריכים להביא דברים כבדים, אז אני הייתי לא... זה. לא ישבתי
- 20 רגל על רגל, ההפך: עבודת פרך. אם הן היו ביניהן מסתכסכות, אני הייתי צריך לעשות
- 21 ביניהן שלום. לשמור עליהן, עשיתי—
- 22 ביהמ"ש. אז למה היית צריך עוד ועוד נשים כל הזמן?
- 23 ת. עשיתי את התפקיד שלי, לא הזנחתי אותן.
- 24 ביהמ"ש. החיים שלך היו מאוד קשים, אתה אומר. אז למה היית צריך עוד נשים?
- 25 ת. לא יודע.
- 26 ביהמ"ש. למה היית צריך עוד נשים?
- 27 ת. לא... עצרתי.
- 28 **המשד חקירה:**
- 29 ש. ויקי מספרת שהיא ישבה ביחד אתן באינטרנט כדי לחפש האם מותר לקיים יחסי מין עם
- 30 קטינה מתחת לגיל 14.
- 31 ת. לא ישבתי עם ויקי אף פעם במחשב. היא סתם משקרת. אם כבר, הייתי עם שמרית ולא
- 32 אתה.
- 33

1465

1466

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

03 אפריל 2012

- 1 היא אומרת שאתה אפילו אמרת לה שמצאת שמונתו כל מגע למעט החדרה — ש.
- 2 לא. לא היה דבר כזה, זה סתם. אולי היא הזוה. מה שכן, זו הייתה שמרית, זו לא היא. ת.
- 3 התעניינות של שמרית, אני יודע? אני יודע מה היה קורה לה? זה כבר... שנים רבות. לפני... עשרים שנה?
- 4 איך ויקי עזבה את החיים בוילה? איך זה קרה? ש.
- 5 היא באה אליי ואמרה לי: גואל, אני רוצה לעזוב. אמרתי לה, אמרתי לה... אה... לי לא ת.
- 6 נראה. אם את רוצה, אני לא אעמוד בדרכך. אבל לי לא נראה. אז היא נשארה עוד תקופה, ואחרי זה באה אליי ואמרה לי: גואל, אני רוצה לעבור דירה. אמרתי לעל, והיא הרימה לי
- 7 טלפון. אמרה לי: גואל, אני לא יכולה כבר לסבול להישאר פה, אני רוצה לעבור דירה. אמרתי: לא נהגל בטלפון שיחה. אני אבוא, נשב, נדון בדברים. באתי, ישבתי. אמרתי: נשמע
- 8 אותה. היא ואמרה לי: אני רוצה לעזוב. אמרתי: בסדר, תחפשי דירה, אני אעזור לך. אצל ויקי אני לא הייתי באותו מקום. לא יודע איפה הייתי, אני הייתי מחוץ לעיר.
- 9 מה היה הקשר שלך עם ויקי אחרי שהיא עזבה את הווילה? ש.
- 10 היה קשר רגיל. ת.
- 11 מה זה אומר? ש.
- 12 לבוא לראות את הילדים, לבוא לראות אותה. ת.
- 13 היא אומרת שבאיזשהו שלב התנתק ביניכם הקשר— ש.
- 14 היא. היא. ת.
- 15 מה זה היא? ש.
- 16 היא ניתקה. היא נעלמה. ת.
- 17 ואיך הגבת? ש.
- 18 לא הגבתי. רוצה ללכת? שתלך. ת.
- 19 בואו אני אסביר. אי-אפשר לתמוס שום דבר בכוח.
- 20 ביהמ"ש. בסדר, אבל יש לך שלושה ילדים. ש.
- 21 אחריך יגידו: אתה רדפת אחריה ואתה איימת עליה ואני יודע... כמו היום, שלא היה
- 22 דברים מעולם. רק צריך לחבין שתי דברים שהן שיקרו, ובאמת כואב לי, בתור נשים שחייתי
- 23 אתן. אחד, שהיא אמרה שאני אמרתי שכולם מושחתים, וגם שופטים. אף פעם לא הייתה לי
- 24 בעיה עם שופטים. ושאר אמרתי שחבל שהיטלר לא חיסל את כל האשכנזים. אני חי עם
- 25 אשכנזים, איך אני אשנא אשכנזים? ש.
- 26 אמרו שהיית לך בעיה עם הממסד. ביהמ"ש.
- 27 זה שיש לי בעיה עם הממסד, זה לא מעכשין, זה מילדות. אני כועס. ת.
- 28 המשד חקירה:
- 29
- 30
- 31
- 32
- 33

1466

1467

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

03 אפריל 2012

- ש. למה?
 ת. אני כועס שלא דאגו לי ללמוד, בתור ילד. שלא דאגו לי להתלבש בתור ילד. אז מה אם אבא שלי היה איש מחתרת ונפגע בסזון?
 ביהמ"ש. איפה האימא שלך?
 ת. אימא שלי הייתה חולה. היו לה שמונה ילדים. מאוד הייתה חולה. אימא שלי לא הייתה חלילה אימא רעה. היא רצה אחרינו, באמת. אבל חמסד רצה אחרת. מי יודע כמוני מה חמסד... יודע לעשות לכל מיני... דברים. הם היו צריכים לקחת אותי, לגדל אותי, לשמור עליי. אני חלק מהמדינה.
- המשד חקירה:**
- ש. איך הכרת את ליה?
 ת. ליה... רק בשביל לתקן עוד דבר: אבא שלי היה עובד עם חיים ויצמן, להעביר נשק מאצלן לתל-אביב. איפה הרכבת, בית הארחה, היה שם מחסני נשק. היו מייצרים.
 ש. איך הכרת את ליה?
 ת. אליה?
 ביהמ"ש. ליה.
 ת. חוץ מזה, אני לא שונא. אם הייתי שונא, אז הייתי שונא כל איש ממסדך.
 ש. ליה.
 ת. אליה - אליה, זה היה ככה.
 ש. ליה (יהודית הרמן).
 ת. אה... יהודית - אני אקרא לה יהודית. יהודית... ככה. היא באה ל... אה, ל... נו, לאתני. אבל לא היה לי שום קשר אתה. עם יהודית. אז... באחת הפעמים ביקשתי ממנה תודה, לגבי נסים, משחן כזה—
 ש. תודה על מה?
 ת. על זה שעזרת לי.
 ש. לנסים?
 ת. כן.
 ש. מה הקשר בין ליה לנסים?
 ת. לא יודע. השד יודע. אבל היה... אותו עניין. אבל לא משנה. אחר כך היא באה אליי, לא יודע איך, הרימה לי טלפון או הרמתני אליה... לא, היא הרימה אליי. אמרה לי: תשמע, אני רוצה להיות אתך. אחר כך אמרה: אני רוצה לשכב אתך ולחיות אישה שלך. אמרתי לה: בסדר.
 ש. ליה מספרת שאתה אמרת לה לא להתגייס.

1467

1468

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

03 אפריל 2012

- 1 לא להתגייס...! אה, לא במוכן הזה, שאת אומרת. קודם כול, אמרתי לה שתנסה להיות
2 דתייה, שתוכל, אם היא רוצה לבנות, להביא ילדים וזה. אבל היא אחר כך, היא רצתה
3 להתאבד, ואני לא ידעתי את זה. הלכתי לבית החולים ולא ידעתי. אחר כך היא סיפרה. אבל
4 היא לא סיפרה לבית המשפט – ידעתי שהיא רצתה להיות אתי.
5 **את זה גילית רק פה?** ש.
6 כן. ת.
7 ליה אמרה שאמרת לה שהשם שלה, יהודית, מזכיר לך את העם היהודי – אתה שונא
8 אותו. ש.
9 לא, סתם צחקתי. רציתי שתחליף את השם, כן. שם מודרני, שם יפה. ת.
10 ואיך היא הגיבה לבקשה? ש.
11 כל השמות של הילדים שלי מזכירים את העם היהודי (צוחק), אז זה לא יכול להיות. ת.
12 ואיך היא הגיבה ל... רצון שלך שתשנה את השם? ש.
13 אם הייתי קורא לזה שמות נוצריות – נו, מילא – אבל זה יהודי-יהודי. כשר. ת.
14 איך יהודית הגיבה לרצון שלך שתשנה את השם? ש.
15 או היא שינתה. ת.
16 איך נבחר השם ליה? ש.
17 היא בחרה. אני לא אוהב את השם יהודית, זה נראה כזה... מאיים, לא יודע. אמרתי לה:
18 תחליפי. ת.
19 ליה מספרת שהילדה שלכם קיבלה אירוע מוחי בגיל שנה וחודשיים, ואת דמי הנכות
20 שלה, שעמדו על 1,400 שקלים, שירדו אחר כך לאלף, אתה דרשת שתעביר אליך,
21 שתשמור את הכסף לשכור עורך דין טוב. ש.
22 כן, זה בדיוק ככה. זה בדיוק ככה. אבל אני עכשיו... לא יכול—
23 **למה היה צריך עורך דין טוב?** ש.
24 בקשר לילדה. ת.
25 למה? ש.
26 למה שבית חולים... לא, בטיפות חלב, חזריקו לה זריקה. ובאינטרנט כתבו שהזריקה הזאת
27 משתקת. ו... איך אומרים? זה משתק. את האדם. את הילדה. אז רציתי עורך דין טוב. זה
28 כל העניין. ש.
29 איפה נמצא הכסף היום? ת.
30 אה... בזבזתי את זה. לחובות, לכל מיני.
31 מה שאמרתי לליה, לפני שאני אכנס לכלא – אה, למעצר. מתי שתוצי, אני אביא לך את זה.
32 **ביהמ"ש. אבל בזבזת את זה, איך יכולת להביא?**

1468

1469

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

03 אפריל 2012

1 ת. לא, הייתי יכול לקחת מלאה. הייתי יכול לקחת מכולם, לא הייתה בעיה. כל הזמן הייתי
2 מגלגל את הכספים. מפה לשם.
3 איך היה להן את הרכבים? הן לקחו מלאה, הלוו מהבנק שלה. שתי רכבים אפילו.

המשד חקירה:

4 ש. ליה מספרת שהיית משיבוע אותה בהרבה מאוד שבועות: אם תעשני יישרף לך הגרון, אם
5 תסתכלי על גברים הילדים שלך יהיו חולים...
6 ומה נראה לך? זה דבר רע? לא. צחקתי.
7 ש. "אם תורידו את טבעת הנישואין מהיד, לא תזכי לראות יותר את הילדים".
8 ת. זה לא. היא הורידה הרבה פעמים (צוחק). היא הורידה הרבה פעמים את הטבעת.
9 ש. ליה גם אומרת שבמשך השנים חזרת שוב ושוב על כך שגילוי עריות זה דבר מאוד
10 נורמטיבי, שקורה בכל בית בישראל.
11 ת. לא זוכר.
12 אבל היא העידה... סתם. בתור... לתפוס אותה שיחה.
13 ש. אלה גולן – איך הכרת אותה?
14 ת. אלה גולן, הכרתי אותה גם, אצל אתי... ה... התרחש רומן.
15 ש. כשהתרחש הרומן, מי היה בן הזוג של אלה?
16 ת. נסים. הוא לא רצה אותה.
17 ש. נסים לא רצה את אלה?
18 ת. כן. הוא לא רצה אותה.
19 ש. אלה אומרת שכשהיא גרה עם נסים וניסתה להיכנס להיריון ממך, אתה סיפרת לה שיש
20 הרבה נשים כאלה, נשואות, שיש להן ילדים ממך.
21 ת. אני לא יודע. אולי יש לי, אבל לא קשור אליה... לאלה.
22 אבל לא אמרתי לה את זה. היא רצתה.
23 ש. היא רצתה מה?
24 ת. שאני אכניס אותה להיריון, אלה רצתה. היא רצתה להסתיר, אני לא רציתי את זה. היא
25 רצתה להסתיר, שזו לא תהיה ילדה שלי. אני אמרתי: בואי נגמור את הפרשה. נבנה.
26 ש. מתי היא סיימה את האירוסים?
27 ת. כשאני אמרתי לה.
28 אבל אני אמרתי לה, היא בעצמה.
29 ש. אלה גולן מתארת שהן היו מקריאות לך את המכתבים של נשים אחרות.
30 ת. טוב, אני לא יודע לקרוא.
31 אם הייתי יודע לקרוא לא הייתי...
32
33

1469

1470

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 23751-02-10 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

03 אפריל 2012

- 1 ש. מה הייתה מערכת היחסים של אלה עם ההורים שלה?
- 2 ת. מאה אחוז. אה, לא... ביניהם לא. אבל ביני לבניה – זה מאה אחוז.
- 3 ש. למה?
- 4 ת. הם לא רבו, לא באו אליי, לא הסתכלו עליי בעין לא-יפה. רק לא רצו שנבוא אליהם, זה כל העניין.
- 5 ש. מתי שמרית הפכה להיות בת הזוג שלך?
- 6 ת. מהצבא.
- 7 ש. כשהיא הכירה אותך, שמרית הייתה בצבא?
- 8 ת. לא יודע... כן. כשהיא הכירה אותי היא הייתה בצבא. פניתי אליה אחרי הצבא.
- 9 ש. איך היא הפכה להיות בת הזוג שלך?
- 10 ת. איך היא הפכה להיות בת הזוג שלי היא באה להיות בת הזוג שלי. דרך אגב, כולן באו להיות בבנות הזוג שלי.
- 11 ש. אף אחד לא טען שלא, אבל איך זה קרה? חיילת.
- 12 ת. מעיין הביאה אותה. זה היה ב... נ, בעוריאל. ודיברנו, וזה היה בסדר.
- 13 ש. כמה ילדים משותפים יש לך ולשמרית?
- 14 ת. "כמה ילדים"?
- 15 ש. משותפים יש לך ולשמרית.
- 16 ת. אני חושב זה או – שבע או שמונה.
- 17 ש. אני כבר לא יודע. תאמיני, הן באו, אמרו – אני לא ידעתי.
- 18 ת. מה הן אמרו?
- 19 ש. אילנית אמרה יש לה ארבע ילדים ממני, ואני חושב שלוש.
- 20 ביהמ"ש. כמה ילדים בסך הכול יש לך?
- 21 ת. עשרות. אני לא יודע. אפילו יש כאלה שהלכו עם האימהות.
- 22 ביהמ"ש. אתה לא יודע כמה?
- 23 ת. עד היום אני לא יודע כמה.
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31
- 32

החלטה

נדחה להמשיך חקירתו הראשית של הנאשם לתאריך 17.04.12.

1470

1471

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

03 אפריל 2012

תפ"ח 23751-02-10 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

יש להביא את הנאשם באמצעות השב"ס והליווי.

ניתן והודע היום י"א ניסן תשע"ב, 03/04/2012 במעמד הנוכחים.

1
2
3
4
5
6
7
8

רענן בן-יוסף

רענן בן-יוסף, שופט	נורים דיסקין, שופטת	נורית אחיטוב, שופטת אביד
--------------------	---------------------	-----------------------------

9
10

הוקלד על ידי: נופר דויד

1471

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

22 דצמבר 2013

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

בפני כב' השופטת נורית אחיטוב, אב"ד

כב' השופטת מרים דיסקין

כב' השופט רענן בן-יוסף

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

אבא גואל גואלי רצון (עציר)

הנאשם

1
2
3
4
5
6
7
8
9

נוכחים:

ב"כ המאשימה – עו"ד דליה אברמוף ועו"ד רנית בר-און
ב"כ הנאשם – עו"ד רוית קוצר ועו"ד שלומציון גבאי-מנדלמן
הנאשם הובא באמצעות שב"ס

פרוטוקול

10 **ב"כ הנאשם:** לפני שחברתי מתחילה אני מבקשת לומר, כיוון שהסיכומים בע"פ נשמעת לבקשתה,
11 נוסף לסיכומי התביעה, אני מקווה שאנחנו לא בתגובה לסיכומי ההגנה.

12
13 **ב"כ המאשימה:** אני מבטיחה לקצר. בתיק זה, כמו כמעט בכל התיקים הפליליים, השאלה
14 הבסיסית היא של מהימנות – בית המשפט יקבע מי מהימון ואת הממצאים העובדתיים. בתור
15 התחלה, הבסיס הוא עובדתי לגבי מה שנעשה בנשים – אם הן אומרות אמת, אם הן לבשו כך, מדוע
16 הן לבשו, אם הן מדברות שקר או אמת – זה בסיס עובדתי.
17 הסיבה העיקרית שפנית לבית המשפט והתלבטתי בעניין זה, בעקבות העובדה שהשאלה המשפטית
18 המרכזית שעמדה בפתח הדיון כאן או שעה שכתבנו את הסיכומים והיא לגבי תחולת סעיף 375א,
19 מצבים בהם לפחות המחוקק לא פירט אותם במפורש בהצעת החוק, אלא מסיטואציה כמו
20 במשפחה. הרי שלפחות כרגע קיים פס"ד מנחה של בימ"ש בירושלים. להערת בית המשפט אנו
21 סבורים שהסיטואציה שם אינה שונה, אלא דומה. אני מתכוונת לפסק הדין בעניין ד.א.

22 **אקדים ואומר לגבי המקרה של ד.א.** שלעניות דעתנו הסיטואציה מאוד דומה לסיטואציה דכאן. בית
23 משפט שם קבע מפורשות שהסעיף יכול לחול במקרה זה כיוון שהזכויות הבסיסיות של הקרבנות
24 הופקעו, בית המשפט שם ניתח, הדיון בערעור נקבע לשנה הבאה.
25 אצביע מיד מדוע אנו חושבים שהמקרים דומים בהרבה דפוסים של התנהגות הנאשם, התנהגות
26 הקרבנות והתרחשויות. אשתדל לדבר רק בראשי פרקים, שכן את האינדיקציות לגבי שלילת
27 החירות והשליטה הממשית בחיי הנשים פירטנו בסיכומינו, כמו גם את החלק השני של המשואה,
28 שהייתה שם מטרה לצורך קבלת שירותים, שגם אותה פירטנו בסיכומים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

22 דצמבר 2013

1 אני ערה לכך שהאלימות הפיזית שהתרחשה במקרה בעניין ד.א. מזעזעת, אין מילים להגדיר אותה.
2 אני מסכימה שאלימות פיזית כזו לא הייתה כאן. אני לא חולקת ועל ההבדל הזה אני אדבר בהמשך.
3 במקרה שלנו כן הייתה אלימות בצורה אחרת. כשהנאשם דוחף את כף רגלו לאיבר מינה של אישה
4 או שדחף לחלק מהנשים את ראשו לאיבר מינו בסיטואציות שהן רצו לקיים יחסי מין אבל לא
5 כאלה, והן תיארו את זה והדברים מפורטים בסיכומינו ולכן אני לא חוזרת אלא במשפט, יש בכך
6 אלמנט של אלימות.

7 **בית המשפט:** בחלק מהמרכיבים בעבירת אלימות הוא היעדר הסכמה. היכן במקרה שלנו מדובר על
8 אי-הסכמה?
9

10 **ב"כ המאשימה:** לא דיברתי על ויקטוריה, למשל. הן לא הביעו התנגדות בשום דבר כי, לטענתנו, הן
11 היו נתונות בסיטואציה של השפעה מוחלטת, שהוא שלט בהן. אני מדברת על האם הנאשם נטול
12 אלימות! האם באמירותיו יש גוון של אלימות? אני לא מנסה להגיד שזו האלימות שהייתה במקרה
13 בי-ס. אני מסכימה שלא הייתה אלימות פיזית, לא הייתה הכאה, למרות שבטלפון אנו שומעים אותו
14 מאיים ואומר שיכה את הילד. אמרתי שאני אתייחס כיצד זה אמור להשפיע, ואני מסכימה. אני
15 אומרת שהנאשם, נכון שהוא לא הכה, עדיין אני אומרת שמועשיו או הוא, כהתנהגות, אינה נטולת
16 אלימות. גם בחוקים שלנו, לאלימות יש הרבה ביטויים. אתייחס להשלכה או האם כיצד אלימות
17 משפיעה. העובדה שכאן לא הייתה דמות פיזית, שוב, אינה יסוד מן היסודות של סעיף העבירה והיא
18 לא שוללת את האפשרות לשלוט בזולת גם ללא אלימות פיזית. אני בטוחה שיש איזון השלכה על
19 רמת הענישה ועל כל מיני אלמנטים. אני אחזור על נקודות דמיון בהתנהגות.
20

21 **בית המשפט:** כאשר מדובר ביחסי מין בהסכמה, אז השאלה של אלימות היא בעייתית מאוד. כל
22 המעשה המיני מוסכם, השאלה אם אפשר לפרק את זה עד כדי כך לגורמים, מפני שכשאישה נכנסת
23 לתוך מערכת מינית כזו שהיא מסכימה לה, איך את מצליחה להפריד והוכחת את זה לעניין
24 האלימות? אי-אפשר לנתק את זה מיחסי המין.
25

26 **ב"כ המאשימה:** בעבירות של יחסי המין, במקומות שהאשמונו את הנאשם בעבירות מין, אז חשבנו
27 שאין משמעות להסכמה, או שזה מצב שמנוע התנגדות או שזה מצב שמנוע אי-הסכמה מפורשת, כפי
28 שפורט, העבירות היו שונות. מה שאמרתי עכשיו במסגרת יחסי מין - הנאשם לא תואשם בזה
29 בעבירת מין כיוון שמבחינת ביצוע המעשים, הוא עשה את כל המעשים עם הנשים כשרן כנויות לו
30 ומתוך איזון שהיא הסכמה שנובעת מכניעה.
31

32 **בית המשפט:** לטענתך, כל מעשי המין נעשו בכפייה?
33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)
22 דצמבר 2013

1 **ב"כ המאשימה:** בהחלט לא. אם אני דוחפת את חברתי, זה אומר שעשיתי אקט שיש בו אלמנט של
2 אלימות פלילית. אמרתי שהנאשם, בחתנהגויות שלו, הוא לא נטול אלימות לחלוטין. זה כל מה
3 שאמרתי. אני מוכנה לוותר על המשפט הזה.

4 **בית המשפט:** אותה נקודת מוצא שכל מה שחן עשו, גם אם היה בהסכמה, זה לא היה בהסכמה?
5 המצב הנפשי של המתלוננות ומוודעותן אינה שונה בכל אחת מהסיטואציות, זו אותה מודעות. על מה
6 זה מלמד? איפה קו הגבול? איפה השליטה מסתיימת ואיפה מתחילה ההסכמה? יש כתב אישום
7 שחלק מהמעשים נעשו בהסכמה וחלק נעשו בהיעדר הסכמה, אז זה עובר לשליטה.

8
9 **ב"כ המאשימה:** חלק מעבירות המין לגבי חלק מהנשים שלגביהן הנאשם מואשם בעבירות המין,
10 באנו ואמרנו שמכל מיני סיבות שאם הנאשם מואשם לגביהן, בכלל לגבי החזקה בתנאי עבדות,
11 אנחנו חוזרים בנו. העבירה בכלל לא הייתה קיימת. לגבי מורן חן ומיטל, העבירה לא הייתה קיימת
12 בעת שהעבירות בוצעו, של החזקה בתנאי עבדות, כך שהיא בכלל לא רלוונטית. גם אם הן היו במצב
13 שמונע התנגדות, כמו בהסכמה הזו. הגשנו כתב אישום וסברנו שכאן מדובר בשאלה של מדיניות,
14 שאנחנו הולכים על העבירה המרכזית, שמכת כל המעשים שבוצעו כלפי הנשים והתנגדויות שהיו הן
15 פרי של החזקה בתנאי עבדות, כולל המעשים המיניים. לכן יכולתי להגיש אישומים נוספים. שירותי
16 המין הם חלק מעבירת החזקה בתנאי עבדות. אני אומרת שאני צריכה להוכיח שליטה ממשית כדי
17 לקבל שירותים, לרבות שירותי מין. שירותי מין ומעשים מיניים כאלו או אחרים נעשו במסגרת
18 השליטה.

19
20 **בית המשפט:** אז מדובר בהסכמה לכאורה?

21
22 **ב"כ המאשימה:** מדובר בהסכמה מתוך האמונה, מתוך הסכמה לרצות אותו. אנו סבורים שלא היה
23 צריך אישום נוסף לעניין עבירות המין, שכן זה חלק מהשירות שנשים נתנו לו במסגרת השליטה שלו
24 בחן. כשאני מגישה כתב אישום על עבירת אינוס, אני צריכה לראות איך חוסר ההסכמה בא בפניו.
25 הן רצו לרצות אותו.

26
27 **בית המשפט:** מפנה לסעיף 345(4) שמדבר על היעדר יכולת להביע התנגדות. באיזה שירותי מין
28 מדובר? מעשים מגונים? אינוס? מה טיב המעשים המגונים?

29
30 **ב"כ המאשימה:** כל אישה תיארתי אילו שירותי מין היא נתנה לנאשם. הדברים נבלעו מתוך העבירה
31 העיקרית. דבורה בעדותה אמרה שהנאשם דחף את ראשה לכיוון איבר מינו, על סמך זה אני אגיש
32 אישום נפרד? אני מבקשת להתייחס לפי סעיף 184 וחשבתי שכמדיניות אני לא צריכה לעשות את זה.
33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

22 דצמבר 2013

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

1 לגבי ההשוואה עם ד.א, אפשר היה להשוות את המעשים המיונים במסגרת החוקה בתנאי עבודת.
2 ממקום של ראיית התמונה ולא מבחינת המחוק.

3
4 **בית המשפט:** הנאשם שלח את המתלוננות לקבץ נדבות מהבוקר עד הערב. את מרב הכסף הן
5 השאירו לעצמן ולילדים והוא עשה להן הקצבות או הן הקציבו לו.

6
7 **ב"כ המאשימה:** היו חוראות איך הן חייבות להתנהג ולדבר שעה שהנאשם נושא. גם במקרה של
8 ד.א היא נסעה ללונדון.

9
10 **בית המשפט:** לטעמנו, העובדות שונות בין שני המקרים. אנחנו מכירים את פסק הדין, קראנו אותו.

11
12 **ב"כ המאשימה:** אני יכולה לנסות לשכנע את בית המשפט או לפתוח להצביע על כמה נקודות: בשני
13 המקרים, הנאשמים כבשו או יצרו את אמצעי השליטה באמצעות הקשר או הדימוי של מעמד על,
14 של כח אלוהי ושל קשר לאלוה, כל אחד והנוריאציה שלו.

15
16 **בית המשפט:** זה לא אותו דבר בהחזרה בתשובה!

17
18 **ב"כ המאשימה:** ההבדל, אני חושבת, הוא שהתחלתי להצביע במה הם דומים – קודם כל, ההבדל
19 הוא במכלול נסיבות, שמצטרמות ומצביעות האם זה מקים שליטה ממשית באדם, בחייו, באיזה
20 שהוא אופן ואו שולל את חירותו, והכל למטרה פוגענית לצורך קבלת שירותים אישיים. גם אם
21 הנאשם כאן שלט בנשים שליטה ממשית ובית המשפט יקבע את זה, או שלל את חירותו, אם הוא לא
22 עשה זאת כדי לקבל מהן כסף או שירותים אישיים אחרים או שירותי מין, אין כאן עבירה. העבירה
23 היא מכלול של נסיבות שמלמדות על השליטה – כמו עבירות הסחר בבני אדם – שאי-אפשר להוכיח
24 או הרבה פעמים לא היו ראיות לגבי הקנייה והמכירה של האישה ולמדו על כך מהתנהגות הבעלים,
25 מההתייחסות אליהן כחפץ, מהגבלת אפשרותן לתקשר כלפי חוץ ועוד. אותו דבר כאן – מכלול
26 אינדיקציות של השתלטות על הזולת, שאתה שולט באופן אפקטיבי על הנחיה, אך על התנהגות
27 בצורה ממשית שוללת את חירותו, יש חלופה שלישית של החפצה שאליה לא אותיחס והכל לצורך
28 איון שהיא מטרה. יצירת האמון כגוש היה, אצל שניהם, מניין תתאבות. בתחלה שניהם כבשו את
29 קרבנות הנשים בפיתוי של קסם ושל אהבה.

30
31 **בית המשפט:** אילולא היה מדובר בכמה נשים:

32
33 **ב"כ המאשימה:** תלוי מה הוא עשה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

22 דצמבר 2013

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 בית המשפט: אמרת "מעין התאהבות". נשים גם מתאהבות בגברים אלימים.
- 2
- 3 ב"כ המאשימה: בהמשך הדרך, כן.
- 4
- 5 בית המשפט: ואז זה גם שעבוד?
- 6
- 7 ב"כ המאשימה: תלוי מה קורה בהמשך, ואולי. בית המשפט שאל אותי איפה אני רואה נקודות
- 8 דמיון והנקודות הן בהתנהגות של הנאשם, בהתנהגות הנשים ובהשתלשלות הדברים. הנקודה
- 9 הראשונה היא הכיבוש, שהוא על-ידי התאהבות. שתיהן הציגו את עצמם כאנשים בעלי כוחות או
- 10 אלוקות בצורה כזו או אחרת. החיבור של הנשים, הן גם עשו שימוש בנשים אחרות, קודמות, וגם הן
- 11 לא התחתנו – זה לא מדויק. הנאשם כאן התחתן ברבנות עם האישה הראשונה, תקווה. הנאשם ד.א.
- 12 התחתן עם האישה הראשונה.
- 13
- 14 בית המשפט: בתיק האחר יש נקודה מאוד חשובה, אומרים שהנשים שם הפכו להיות מוכות
- 15 והאהבה נעלמה. במקרה שלנו מדובר באהבה עד החקירה.
- 16
- 17 ב"כ המאשימה: האהבה לא נעלמה במקרה שם. גם שם הנשים יוצאות אל התקשורת ולמעט אישה
- 18 אחת מגנת עליו, באות בטענות אל המדינה, לחיפך. הייתה אהבה שם, באופן פרדוקסאלי, למרות
- 19 כל האלימות.
- 20
- 21 בית המשפט: היחס השתנה כשהנאשם אמר לאחת המתלוננות "את לא תהיי כמו מעיין" ולא קיים
- 22 איתה יחסי מין.
- 23
- 24 ב"כ המאשימה: לא. הוא התעלל באפרת והעניש אותן. אפילו את יהודית, למשל, הוא העניש על כך
- 25 שהיא הסתכלה בגבר ואמר לה "הנה, טלדה לך ילדה נכה". מבחינתה זה עונש.
- 26
- 27 בית המשפט: גבר שקנאי לאשתו עובר עבירה?
- 28
- 29 ב"כ המאשימה: הנאשם איים בענישה עם כל מיני עונשים, למעין הוא אמר "סכינים בבטן" וללאה
- 30 הוא החזיר את האסתמה. מבחינתו, מי שיכול לרפא יכול גם להרוג. לגבי המקרה ב-ס, כשאומרים
- 31 שהאמונה מעוררת, גם הנשים הודהו עם הנאשם.
- 32 לגבי היכולת, למשל, לשלוט על אדם ולגרום לו לנהוג מתוך אמונה, כמו שהנשים בשני המקרים
- 33 האמינו לנאשם ולכן פעלו לפי הוראותיו משום שהוא יכול להרע ומשום שהאמינו שהוא צדיק.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)
22 דצמבר 2013

1 התופעה הזו מוכרת גם במקומות אחרים. לגבי נעדרות בניגריה ידוע שבטרם שולחים אותן לאירופה
2 – פרשת קולביס.

3 **בית המשפט:** יש לך פסייד ממדינות העולם שמישהו קבע שכת זו לא דבר חוקי?
4

5 **ב"כ המאשימה:** אהנו לא מתייחסים לעניין של הכת כאן. אני חושבת שכמעט ואין מדינה, וערכתי
6 את החיפוש הזה לפני שנים, שיש עבירה רק בצרפת ואני לא יודעת לומר כיצד היא מוגדרת. בשעתו
7 היה בצידה עונש של חמש שנות מאסר. כשערכנו חיפוש בכל מיני מקומות בעולם, לא מצאנו עבירה.
8

9 **בית המשפט:** ולשבת וללמוד כל היום מהבוקר עד הלילה בכולל? לא נכנסים לתוך מישהו הביתה
10 ואומרים לו איך לנהוג, מה לעשות ובמה לעבוד? על כל פנים אתם לא טוענים שזו כת?
11

12 **ב"כ המאשימה:** אני לא יודעת אם זו כת או לא.
13

14 **בית המשפט:** אבל הבאתם מומחים.
15

16 **ב"כ המאשימה:** מומחה אחד אומר שכן ומומחה אחד אומר שלא. הוא בא להסביר את ההתנהגות
17 של הקבוצה הזו, של קבוצה. הוא גם אמר שהיא פוגענית, כך גם במקרה בי-ים, זו כת. בהכרעת הדין
18 סם אין התייחסות אל הקבוצה כאל כת.
19

20 **בית המשפט:** אתם טוענים שזו לא כת?
21

22 **ב"כ המאשימה:** אני טוענת שאדם יכול לבוא, אני יכולה לרצות להיות עבד של מישהו, לרצות
23 לקחת את חיי. השאלה האם זה נותן לגיטימציה לזה שעוזר לי, שמשעבד אותי, האם זה נותן
24 לגיטימציה בכך שהסכמתי להיות בסיטואציה הזו? הן רצו לשרת אותי, הן רצו להעניק לו מבוקר עד
25 לילה, הכל מתוך אמונה. זה נותן לו לגיטימציה לנצל בצורה חודרת, לשלוט על חייהן ולדרוש דיווח
26 יומיומי על כל צעד ושעל? אנו טוענים שהמחוקק כן עשה את זה.
27

28 **בית המשפט:** מכח מה? מכח הסעיף שנועד למטרה אחרת.
29

30 **ב"כ המאשימה:** זה לא בפרט אחד או אחד שיש יחסי זוגיות של "תן וקח", אלא אך ורק לצורך
31 הקידום וצרכים שלו. האיש הזה לא עבד יום אחד בחייו.
32

33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

22 דצמבר 2013

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

בית המשפט: איזה ערך רצה המחוקק להגן בסעיף שמכוחו את מבקשת מאיתנו?

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

ב"כ המאשימה: הוא רצה שלא תופקע האוטונומיה.

בית המשפט: אז למה המחוקק לא אמר את זה וצריך לעשות זאת בדרך של פרשנות אם זה כל-כך ברור?

ב"כ המאשימה: יש הרבה דברים שלא התחילו ישר בצורה ברורה. גם עבירת האיגוס – עד שנת 1980 לא הייתה עבירת אגוס.

בית המשפט: אפשר לצקת לסעיף תכנים שאליהם לא התכוון המחוקק?

ב"כ המאשימה: לו הסעיף רצה להגביל עצמו לעובדים זרים, אני חושבת שהמחוקק היה אומר עובדים זרים. הסעיף מדבר על החזקה שיוצרת אובדן כל אוטונומיה עצמית על החיים של עצמך, וזה לא חייב להיות דווקא ביחסי עובד-מעביד.

בית המשפט: אבל את זה צריך להוכיח.

ב"כ המאשימה: אנחנו חושבים שההתנהגות ומה שהנאשם דרש מהנשים וכפי שמנינו, מצביעה על כך שהופקעה מהן האוטונומיה, השליטה על חייהן ושיקול דעתן.

בית המשפט: העבירה נכנסה לתוקף בשנת 2006. כל 12 הנשים שהעידו כאן כבר היו במעמד של עבדות, לשיטתך, גם לפני כן. ביום שחוקק החוק או ביום שנכנס לתוקף, איך אפשר לשנות בדיעבד את כל הקשרים שנוצרו בין הנאשם לנשים? אי-אפשר לעצור את זה. האם באותו רגע הנאשם היה צריך לחשוב ולהגיד "כל מה שעשיתי קודם, שעבדתי אותן"?

ב"כ המאשימה: לא ביום אחד ולא ביומיים – במשך ארבע שנים הוא יכול היה להפסיק את הניתוק שלהן מהחברה ומהמשפחה. אפשר לשקם, עובדה שהן משתקמות היום.

בית המשפט: הוא היה צריך להגיד "מהיום כולכן נמגשות עם החורים".

ב"כ המאשימה: לקח ארבע שנים עד שהמדינה נכנסה לתמונה ובתקופה זו נולדו לנאשם ילדים נוספים. הוא פעל בצורה לגיטימית עד שנת 2006 וזו לא הייתה עבירה, ברגע שהמדינה נכנסה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

22 דצמבר 2013

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

1 לתמונה והווילון ה"רוד" שנוצר וסנוור אותן לא היה מתפוגג ועדיין הן היו ממשיכות לומר שהכל
 2 מאה אחוז, אז שאלת בית המשפט תהיה נכונה כיוון שהנה, לא היה מה לעשות. הראיה שכן היה מה
 3 לעשות. אם תוא היה משנה את דרכיו בצורה אחרת – היה מאפשר להן ללכת ללמוד – הן רצו ללמוד
 4 תפירה, הן לא קיבלו אישור.
 5 בשני המקרים הנאשמים עשו שימוש בכך שהם החזיקו את המתלוננות ערות בלילה וגם בהתנתן
 6 בלילה בשיתות ארוכות. ההבדל היחיד בין שני המקרים היא באלומות.
 7 בשני המקרים עשו הפרד ומשול ועשו שימוש בנימוק ובידוד מהמשפחה ומהחברה כדי לשלוט.
 8 ההשפלה והביזוי היו, בשני המקרים, שימוש בכינוי "זונות", "פרוצות" וכד' – המתלוננות הושפלו
 9 בדרכים שונות. שם השתמשו במונח, וכאן בפיקוח ובידיעה. אחת השיטות הייתה הלשנה ובמקרה
 10 שם השיטה הייתה וידוי.
 11 לגבי האלימות במקרה שלנו, אני רוצה לעשות אנלוגיה בין עבירה אחרת כגון חטיפה. כמובן
 12 שמדמיינים שמישהו תופס, מכניס וכו'. גם הסעיף עצמו מדבר על כך, איומים או אמצעי תרמית
 13 [מצטטת]. במקרה שלנו, הנאשם אולי לא הפעיל כח פיזי, ובכח פיזי יש אלמנט מאוד מוחשי
 14 לעבירות, אך אתה כופה משהו על מישהו. העובדה שבמקרה שלנו לא היה כמו ברמה של המקרה
 15 ב-ים, לא אומר שלא הייתה שליטה. הנשים קיבלו עונשים ויש פרק של "ענישת הנשים" בסיכומים.
 16 אמנם במקרה שם הנאשם שם של אותן ואמר להן כמה כסף לגבות מקיבוץ הנדבות, אך כפי
 17 שראינו בסיכומים, הנשים כלכלו אותן מבחינת תזונה, לבוש ועוד. אני אומרת שהכמויות, המסח
 18 כאן, שהיא מדברת בעד עצמה שזה לא היה תוצר משני, אלא זו הייתה המטרה.
 19 דבר נוסף שאנו חושבים שמאוד משמעותי ואמרנו זאת במקרה ב-ים: לא בהכרח התהליך בקבוצה
 20 הוא הנאשמים התחילו לנהוג כפי שנהגו, בסופו של דבר, אך בדיעבד זה מה שהם עשו. זו לא הייתה
 21 הכוונה או המטרה שלהם. בשלב מסוים, לא בשנה הראשונה או לא באישה הראשונה, אך כשהוא
 22 ראה כי טוב, הוא התחיל להנהיג ולנהוג כפי שהוא נהג, זו הכוונה.
 23 לעניין הכת, העובדה שניח שזו כת, גם אם זו כת, זה לא אומר שההתנהגות בתוך הכת הזו לא
 24 מקימה את העבירה או לא הייתה התנהגות פוגענית. זה לא אומר שזו לא קבוצה.
 25

26 **בית המשפט**: העבירה הזו יכולה לחול על אדם אחד עם משועבד אחד:

27
 28 **ב"כ הנאשמה**: נכון.

29
 30 **בית המשפט**: אנחנו תוחים אם לא הגעתם לעניין של השעבוד דווקא משום שהיה מדובר בהרבה
 31 נשים:

32

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

22 דצמבר 2013

1 **ב"כ המאשימה:** אני לא יודעת. בשעתו הוגש כתב אישום אחד. אני חושבת שהכמות מעצימה,
2 מדגישה ולא מותירה ספק לגבי ההתנהגות והמטרה שלה. כשהמשטרה חוקרת או כשמוגשת תלונה,
3 אנחנו לא בוחרים מראש את התיקים. אני יודעת שהוגש כתב אישום בשעתו בחיפה נגד אדם אחד
4 שהחזיק זוג והגיעו להסדר טיעון שם.

5 **בית המשפט:** אני שואלת דווקא בהקשר לכך שהבאתם ראיות שלמות לגבי הכת. לפחות במהלך
6 ניהול המשפט לא ניתקתם את הדברים:

7
8 **ב"כ המאשימה:** אני לא מסתירה מבית המשפט דברים, אך לא כל כת או לא כל דת פוגעת בחברים
9 שלה. לא כל דת ולא כל כת פוגעת בכל תחומי החיים ומפקיעה את האוטונומיה מהם. אלה הראיות
10 שהוכחו בפנינו ועל סמך זה שקלטו וסברנו שזה מקים את העבירות.
11 אמרו שקראנו לתיק זה "תיק דגל" וזה מפרע לי כפרקליטות.
12 לבקשת בית המשפט לא פירטתי את כל השווה והשווה בין שני המקרים, דהיינו, בתיק שבפנינו,
13 ובתיק של ד.א מירושלים.

14
15 **ב"כ הנאשם:** אין לנו צורך להשיב. בית המשפט כבר שאל את כל השאלות.

16 **החלטה**

17
18 הדיון יידחה למתן הכרעת דין למועד שידוע לצדדים.

19
20 **הנאשם יובא באמצעות ליווי שב"ס במועד שייקבע**

21
22
23
24
25
26
27
28 **ניתן והודע היום י"ט טבת תשע"ד, 22/12/2013 במעמד הנוכחים.**

רצון בן-יוסף, שופט

מרים דיסקין, שופטת

נורית אחיטוב, שופטת
אב"ד

הוקלד על ידי נופר דויד

29
30

1273

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ/ רצון (עציר)

12 דצמבר 2011

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36

כפני כפי השופטת נודית איזנטוב - אב"ד

ב"ב השופטת מרים דיסקין

ב"ב השופט רענן בן-יוסף

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

אבא גואל וואלי רצון (עציר)

הנאשם

נוכחים:

ב"כ המאשימה - עו"ד דליה אברמון ועו"ד רנית בר-און
ב"כ הנאשם - עו"ד רויטל קוצר ועו"ד שלומציון גבאי-מנדלמן
הנאשם הובא באמצעות שב"ס

פרוטוקול

ב"כ המאשימה: בשל קוצר הזמן והנסיבות, חוות הדעת לא נתבה מחדש אלא פשוט הוצאו ממנה קטעים שלמים. הדפים הריקים נמצאים בתוך חוות הדעת בשל בעיות עיבוד.

חוות הדעת מוגשת ומסומנת - ת/267

ב"כ הנאשם: ראיתי את החלטת בית המשפט אתמול, אני חייבת לומר שכיוון שבשורה של חוקרים בודדים בנושאי ה"כיתות", וכיוון שאני קיבלתי את חוות הדעת ביום חמישי ב-23:00 בלילה, גם את חוות הדעת שבעימות שלה נכתב שהיא הגיעה עם התובעת, מהמכתב של דר' גרין עולה, שחסר בחוות הדעת את פרק הסיכום שיועבר בהמשך. בחודש נובמבר הועבר התקציר, אז בשאלה מדוע לא בחנתי את החומר במהלך כל התקופה הארוכה שעמדה בפניי, הוא מהטעם המאוד פשוט, זו לא הייתה ראייה קבילה, ואיך החלק התיאורטי שזה החלק שנמחק, זה לא שקראתי את החלק התיאורטי וזהו, הכל שזור ומחוק ורק שלושה שבועות לפני שדר' גרין מגיע, חברתי אומרת שהיא מעידה אותו ואני מודיעה לה באותו רגע שאני מתנגדת ולא אסכים להגיש את חוות הדעת, אבל אין מומחה שיכולתי להתייעץ איתו בשישי-שבת, אין מומחה שיכולתי להתייעץ איתו. אני לא אתקור מומחה, כלל בסיסי של חקירה נגדית זה שאני לא אשאל שאלות שאני לא יודעת את התשובה עליהן.

1273

1274

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

12 דצמבר 2011

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

1 כיוון שהנושא למיטב ידיעתי מובא כאן באמצעות מומחה לראשונה בארץ, אני לא אקח את
2 ה"סיכון" ואשאל שאלות של מומחיות לאור העובדה שקראתי את חוותה דעת ואני יכולה לשאול
3 שאלות, אני חושבת שהדבר פוגע בהגנתו של הנאשם. אני אומרת כאן שכיוון שעמדנו בסעד זמנים
4 שכוה, אני ערוכה כרגע לשאול שאלות קצרות בלבד.

5 ע"ת/36 - דר' דוד גרין - מוזהר בדיון:

6 הע"ד: אני חתום על חוות הדעת שהוגשה לבית המשפט, ת/267

7 חקירת ראשית - ב"כ המאשימה:

8 ש. אני מציגה במניין תוכן עניינים נוסף, מה זה?

9 מוגש ומסומן - ת/267 א'

10
11
12 ת. לאור השינויים שנתבקשתי להכניס בחוות הדעת, או תוכן העניינים השתנה במידה מסוימת
13 והוצאו ממנו החלקים הרלוונטיים שהתבקשתי ע"י בית המשפט להוציא.
14 ש. תוכל לומר בתמצית על הנקודות העיקריות שבחוות הדעת?
15 ת. חוות הדעת שלי עסקה עפ"י בקשת הפרקליטות בתופעה שמוכרת בעולם ובספרות
16 המקצועית, העוסקת בנושא שנקרא באנגלית CALTS, כיתות ברבים, ויש לזה עוד כל מיני
17 שמות, הנושא מוכר וידוע ואני נוהג לקרוא לקבוצות אלה "סמכותניות", ההבדל הוא תבדל
18 שקבע אותו הפסיכולוג הידוע אריק פרום ב-1941, שקבע את המושג "סמכותנות", אם
19 יורשה לי אני יכול להגדיר אותו, הינו מושג "המתאר תהליך פסיכולוגי של ביטול עצמי של
20 הפרט כלפי בני אדם אחרים, המעניק להם את הכח לשלוט עליו, על חייו ומחשבותיו, תוך
21 ניצול והשפלה" זה אמר אריק פרום בהתייחסות למשטרים טוטליטאריים, כשהנאציזם
22 "תג". לאחר מכן המושג הפך להיות מקובל בפסיכולוגיה לגבי קבוצות מצומצמות ולא
23 דווקא מדינות או משטרים, ולכן מכיוון שיש ויכוח תיאורטי בעולם לגבי המושג CATLS
24 שהפך להיות סטיגמתי לגבי הרבה מאוד אנשים, ויש דיון מאוד מקיף סביב נושא זה, אני
25 נוהג לקרוא לקבוצות אלה "קבוצות סמכותניות", כי CALT זה נתפס כמושג של קבוצה
26 שפורשת מדת מרכזית או דת ממוסדת, כמו שהנצרות בזמנו פרשה מחיהדות. יש מושג
27 באנגלית שנקרא SECT, גם בחוות הדעת ובהוצאות שלי אני מכנה את הקבוצות האלו
28 "קבוצות סמכותניות", וזה להבדיל מסמכות או סמכותי ואני קורא את התגדרה המילונית,
29 העניין של סמכותנות מופיע בעמ' 11 לחוות הדעת. מדובר על תופעה מודרנית, למרות
30 שבעבר היו הרבה מאוד כיתות כאלו ואחרות, התופעה המוכרת לנו לאורך ההיסטוריה,
31 ואני לא אלאה את בית המשפט, הרבה מאוד קבוצות שפרשו ממסגרות כלליות והפכו
32

1274

1275

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

12 דצמבר 2011

- 1 לקבוצה קטנה שעם הזמן הלכה והתפתחה והפכה בעצמה לזרם מרכזי, נתתי את דוגמת
 2 הנצרות, יש גם בתוך היהדות את חב"ד, שברגע שהתחיל לפעול באופן אחד, שהחסידות
 3 בכלל אימצה לעצמה כל מיני דפוסי פולחן שונים מהזרם המרכזי, אז הוא הפך כמשך הזמן
 4 לזרם מרכזי. התופעה המודרנית התחילה בשנות ה-70 של המאה הקודמת, בעיקר בארצות
 5 המערב, התחילו להופיע כל מיני קבוצות שנהו אחרי מנהיג שנהל את הקבוצות האלה,
 6 בעלות אוריינטציה שונה, חלקן היו דתיות, חלקן פסה-דתיות, חלקן איזוטריות, פסה-דו
 7 טיפוליות שהתחילו לתפוס את עניין הציבור, העיתונות והשיח הציבורי בשל השונות
 8 והמזרות של הקבוצות האלה. הדבר שאפיין ומאפיין את הקבוצות האלה הוא המנהיגות
 9 מוחלטת של אדם שמגדיר עצמו כמנהיג, קובע עפ"י דרכו שהוא מנהיג. בדיכ אדם שמייחס
 10 לעצמו תכונות או כישורי על, חלקן על רקע של ניסים ונפלאות שעברו עליהם, חלקם על
 11 בסיס של תקשור עם איזו ישות אלוהית, וחלקן על בסיס קישורים שמייחסים לעצמם
 12 כישורים בכל מיני אפשרויות לטיפול, לנבוי, לשאלת בית המשפט אני משיב, כי זה התחיל
 13 כמנהיג ואח"כ חלק מהקבוצות יכלה להיווצר מנהיגות של כמה אנשים, יכולה להיות אשתו
 14 של המנהיג או חברתו לחיים, יש בארץ המון דוגמאות כאלה, המבנה הוא פרמידאלי, חלק
 15 מהקבוצות האלה הפכו להיות עם הזמן לארגונים בינ"ל ענקיים שיצרו אימפריות, בלי
 16 לנקוט בשמות, סיינטולוגיה, למשל, שזה הפך להיות ארגון ענק בינ"ל בעל כוחות כלכליים
 17 בלתי-רגילים, שחולש על אלפי אלפי אנשים בכל העולם ופועל כמובן כבר לא ככת קקיונית
 18 אלא כארגון גדול. גם ביהדות יש ארגונים בתחום הקבלה, שהפכו כאלה.
 19 יש מספר אפיונים שאציג לביהמ"ש כדי להבין איך אדם מחליט יום אחד שהוא מנהיג של
 20 קבוצה, הדבר הראשון, צריך חסידים, מאמינים או אנשים שילכו אחרייך, ולצורך העניין
 21 הזה, בכל הקבוצות הסמכותניות מתקיים תהליך של גיוס והפצה, אם אתה לא "מפיץ" את
 22 הבשורה ואתה לא מגייס אנשים חדשים, המנהיג הופך להיות מנהיג של עצמו בלבד.
 23 התהליכים האלו כוללים אלמנטים פסיכולוגיים (חברתיים בעיקר, אבל יש גם מרכיבים
 24 תרבותיים, דתיים וכו'), אבל זו תופעה פסיכו-חברתית במהותה, יש מרכיבים פסיכולוגיים
 25 ומרכיבים חברתיים, כמובן כדי שהקבוצה תתקיים ולאחר שיש חסידים או אנשים
 26 שהולכים אחרי המנהיג, היא חייבת בסיס כלכלי כי בלעדיו היא לא יכולה להתקיים, בחלק
 27 אינטגרלי של הקבי הסמכותניות, הנושא הכלכלי הופך להיות לב לבו של העיסוק של
 28 המנהיג, למרות שבתחילה זה היה בשורה מדחימה, אפוקליפטית או זוועתית או הזויה,
 29 התוכן יכול להיות כל תוכן, לא משנה מהו התוכן, יכול להיות מדע בדיוני, אפשר לבנות כת
 30 גם על סגידה לבננה וזה יהיה אותו דבר בדיוק. הקבוצות האלה, עם הזמן, בשל הצורך
 31 בבסיס כלכלי, גורמות לאנשים לעבוד בהתנדבות, מהשחר עד השחר, חלק גדול מהקבי
 32 מבוססות על עבודה התנדבותית, על גיוס כספים של חברי הקבוצה או מסירת כספים או
 33 רכוש, איסוף נדבות או תרומות של החברה הכללית ובסופו של דבר, אותן הקבוצות

1275

1276

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

12 דצמבר 2011

- 1 שמצליחות לבסס את עצמן כלכלית, הקיום מובטח, אבל זה רק פרט אחד קטן, כי הפרט
 2 היותר משמעותי, איך אתה יוצר אצל אותם אנשים שהצטרפו לקבוצה נאמנות למנהיג,
 3 לרעיון ולאורח החיים. כל הקבוצות האלו מבוססות על אלמנט של שינוי זהות של אותו
 4 אדם שמצטרף. אתה מגיע א' ואתה הופך ל-ב', אתה אדם בעל רקע מסוים, בעל תפיסת
 5 עולם מסוימת, בעל מערכת ערכים מסוימת שרכשת ופיתחת לאורך השנים, ובאופן הדרגתי
 6 אתה הופך להיות משהו, ואני אומר משהו שונה ממה שגודלת וחונכת להיות. שינוי זהות זו
 7 לא תופעה יוצאת דופן, היא קיימת אצל הרבה אנשים שמצטרפים לארגונים פוליטיים,
 8 חברתיים או דתיים. אנשים משנים זהות, אבל התהליך הסמכותני שמתרחש בקבוצה
 9 מאופיין ע"י כך שהנאמנות חייבת להיות מוחלטת למנהיג ולרעיון, לאור העובדה שמעל
 10 המנהיג אין שום סמכות אחרת, אין עם מי להתיעץ, אין מי שמפקח, אין מי שקובע יחד
 11 איתו, אין בדיכ קשר לרשויות, שנכנסות לתמונה, לצערנו הרב כמעט בכל מדינות העולם
 12 הקבוצות האלו פועלות בתוך עצמן בלי שום התערבות חיצונית. בנושא שבית המשפט דן, זו
 13 פעם ראשונה שקבוצה פורקה ע"י החלטת הרשויות, עד כה הדבר הזה לא מוכר. יש אין
 14 ספור מחקרים למשל על הקבוצות הבינלאומיות שחברי קונגרס חברים בהן ואין אפשרות
 15 לתדור לתוכן, זה נושא בפני עצמו מדוע הרשויות היום במדינת ישראל, קיים דיון לראשונה
 16 האם לרשויות יש זכות להתערב במה שנעשה בקבוצות אלה. לאורך השנים היו מסי דו"חות
 17 שעסקו בנושא זה, הדו"ח הידוע של תעסה-גלור משנת 1983, שאז ישבה כחמש שנים בכנסת
 18 ודנה בעשר קבוצות שהוגדרו אז כ"כת", מאותו דו"ח, אני לא הייתי חבר בוועדה אבל הייתי
 19 יועץ חיצוני שלה, היו עוד ארבעה-חמישה דו"חות מצומצמים יותר, אבל אין שום חקיקה
 20 בקשר לנושא זה, כעת דנים לראשונה בתחום בעקבות הצעה של משרד הרווחה.
 21 בקבוצות אלה אמרתי שאנשים משנים את זהותם ואת אורח חייהם, לצורך עניין זה חייבים
 22 לנתק אותם ממקורות התמיכה הקודמים, נוצר בדיכ ניתוק מבני המשפחה, חברים על רקע
 23 קודם, כמובן בהנחיית המנהיג, שמצייר את כל העולם החיצוני כפסול, מושחת ורע,
 24 והחברים בתוך הקבוצה הם טהורים, אמיתיים, וכמובן וההיבדלות הזו היא אחד האמצעים
 25 לשליטה באנשים. זה כולל גם שינוי בלבוש, בדיאטה, באורח החיים, בשפה שאנשים
 26 משתמשים, כל עולמם משתנה מקצה לקצה. השאלה שתמיד נשאלת, גם אצל אנשי מקצוע,
 27 אני מדבר על הפסיכולוגים שלא עוסקים בתחום, כיצד יכול להיות שאדם נכון, משכיל,
 28 שפוי, מסכים לשתף פעולה עם אדם אחר שמשלט על חייו? התהליך הזה נותח ונלמד
 29 בעשרות ספרים, מאמרים, מכאן עד להודעה חדשה, עוד מאז מלחמת קוריאה, כאשר
 30 שבויים אמריקאים נלקחו בשבי ע"י הסינים, שהעבירו להם קורסים כדי להפוך את תפיסת
 31 העולם הקפיטליסטית שלחם לתפיסת עולם קומוניסטית. ואז קראו לתהליך הזה בעיקר
 32 בעיתונים "שטיפת מוח" כאילו המוח עובר "כביסה" או ניקוי והופך למשהו אחר. הניכוח
 33 שביב המושג הזה "שטיפת מוח" גרר עוד כל מיני שמות אחרים, כמו למשל כפייה אמונתית,

1276

1277

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

12 דצמבר 2011

1 השפעה בלתי רצונית וכו', יש עשרים שמות בערך לתהליך הזה, אבל בשנים האחרונות יש
 2 קונצנזוס בין אנשי המקצוע שעוסקים בתחום באופן אינטנסיבי, לא רק לגבי כיתות טוענים
 3 שקיים בהן תהליך של שטיפת מוח, אלא גם במסגרות אחרות, כולל חינוך, צבא וכל מיני
 4 מסגרות שוטפות את המוח לאנשים. התקשורת שוטפת לנו את המוח מהבוקר עד הערב,
 5 המסגרות האחרות כמו הפרסומת וכו', המושג במלואו הוגדר ע"י אנשי המקצוע בשנים
 6 האחרונות כשליטה מנטאלית, אמרתי שמתמשים במושג "שטיפת מוח" לגבי כל מיני
 7 מצבים, האמא שוטפת את המוח לילדים וכו'. המינוח הפך להיות מאוד רווח בציבור, יש
 8 הבדל בין השפעה, הרבה מאוד מסגרות החל במשפחה, מערכת החינוך והצבא, מנסים
 9 להשפיע. אנשי המקצוע שמוכרים לנו שמפן, מנסים להשפיע גם שהשחורה שלהם יותר
 10 טובה מאחרים. המושג של שליטה מנטאלית הוא הרווח היום כמעט בכל הספרים
 11 והמאמרים, יש אלפי מאמרים וספרים שעוסקים בתחום, נוהגים להשתמש במושג "שליטה
 12 מנטאלית". אני אשתמש פה בהגדרתו של גדול חוקרי הפסיכולוגיה החברתית, פיליפ
 13 זימברדו, שבשנת 2002 ניסח באופן נקי ומדוקדק למה הכוונה בשליטה מנטאלית, מפנה
 14 לעמ' 16 בחוות הדעת [מצטט], והוא מפרט שוב ושוב באופן מעמיק את הכל.
 15 מה שקורה ברוב הקבי' הסמכותניות הוא בדיוק אותו תהליך שהוא דיבר עליו, לאפשר
 16 לאנשים בסופו של דבר להיות תחת השפעה טוטאלית של המנהיג או המנהיגות, דבר זה בא
 17 לידי ביטוי ביותור מוחלט על כושר ההחלטה, על חשיבה ביקורתית, על התנגדות ומאבק
 18 כנגד הסמכות, כי הסמכות היא טוטאלית ולא ניתנת לערער בשום קבוצה סמכותניות, על
 19 ציות לפקודות וחוראות הכי הזוויות ומטומטמות עד הדברים הכי חמורים, יש לנו מספר
 20 דוגמאות בהיסטוריה הקצרה של הקבי' הסמכותניות, בהם המנהיג, למשל, גרם למאמיניו
 21 להתאבד. ג'ים גייס, שנתן להם לשתות רעל ואנשים התאבדו בגלל שהוא הוציא פקודה,
 22 אבל יש עוד דוגמאות כאלה. אנחנו מכירים את המשפחה של מנסון, הדוגמאות קיימות.
 23 אותו תהליך של שליטה מנטאלית נראה לנו מוזר ביותר, לאחרונה בארת נתקלנו במקרה
 24 דומה, לא בהיקף כזה, אני מדבר על שי אברמוב, שהקים קבוצה סמכותנית "חינוכית", גרם
 25 להורים להכות את הילדים שלהם מכות רצח, וברגע שהוא נעצר לפני כחצי שנה הוא
 26 התאבד, הוא בחר להתאבד. התהליכים של שליטה מנטאלית נראים לרוב האנשים שלא
 27 מכירים את התחום ולא מטפלים בהם ובמשפחות שלהם, בלתי מתקבל על הדעת. כל אחד
 28 חושב שהוא לא יכול היה להישאב לארגון כזה וגם מאמינים באמונה מוחלטת שגם הילדים
 29 שלנו לא חיו עושים כן. מבין כל השיטות, אולי השיטה שהכי מדגימה בצורה מדהימה את
 30 נושא הצייתנות למנהיג, אלה מחקרים שנערכו ע"י פסיכולוג יהודי, חשוב לציין
 31 שהפסיכולוגים היהודים שפעלו אחרי מלחמת השנייה בתחום של שליטה, של צייתנות, של
 32 שכנוע, חיו יהודים שנפגשו, חלק מהם עם זוועות השואה כחיילים מהצבא האמריקני, ויש
 33 אינסוף ספרים. אורול, למשל, כתב את הספר על האח הגדול, שהוא משלט עצמו על

1277

1278

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

12 דצמבר 2011

1 האנשים, כאילו מדובר בתופעות אנושיות, זה לא משחו חדש. מילגרם, שהוא ערך את
 2 המחקרים הכי מקיפים בנושא זה, ערך מחקר צייתנות ואמר, איך זה יכול להיות, והתעניין
 3 לגבי מה שקרה במשטר הנאצי, שחיילים, אנשים משכילים, מילואו פקודות, שמענו את
 4 אייכמן במשפט, איך זה יכול להיות שאנשים עושים בצבא את כל מה שאומרים להם
 5 לעשות, איך אומרים לאנשים לפעול כך או אחרת, בנה מדגם של מחקר פסיכולוגי מאוד
 6 פשוט בארה"ב. הוא לקח נסיינים ואנשים שהתנדבו לעבוד בניסוי פסיכולוגי בתחום
 7 הלמידה, והנסיינים אמרו לאנשים שבאו לחשתתף בניסוי שמעבר לדלת יש אדם שמשתתף
 8 באיזה שהוא ניסוי של למידה, וכל פעם שהוא טועה, אנחנו חייבים להעניש אותו במתן שוק
 9 חשמלי שהוא יתקן את זה, מה שהיה מאוד מקובל בזמנו בפסיכולוגיה ההתנהגותית, כמו
 10 שנתנו לעכברים. בתוך המתג של המכשיר יכולת להגיע לעוצמות שיכולות להרוג אדם. יושב
 11 אדם שבה השתתף במחקר ולאט לאט מופיעות אצלו התוצאות של אדם שלומד. לא היה
 12 אדם שלומד, זה הכל היה מפונק, הדבר היחיד שרצו לדעת היה האם בני אדם שמוכנים
 13 להשתתף בניסוי מוכנים לציית להוראות, כשאומרים "הנה הוא טעה, תגבירו את הזרם
 14 החשמלי", הסתבר שכ-70% מהאנשים שיתפו פעולה במחקר אנונימי לחלוטין, לא צבא,
 15 חלקן היו עקרות בית, חלקם סטודנטים, אנשים מן השורה, שהיו עמ"י פקודה פשוטה,
 16 שאמרו לו תעשה, תן לאדם שמתקשה בלמידה זרם חשמלי בעוצמה גבוהה יותר, כולל
 17 אותה עוצמה שיכולה להרוג אותו, והם היו מודעים לעוצמת הזרם ולתוצאה האפשרית,
 18 כולל מתן זרמים שיכלו להרוג את האדם. הניסוי הזה חזר על עצמו עשרות פעמים שמתאר
 19 את כל הניסויים האלה, אח"כ אמרו שהאנשים שעשו את הניסוי לא שומעים ולא רואים
 20 את הבן אדם, אז הם פברקו קולות וצרחות של אנשים שסובלים, הם יכלו לשמוע לכאורה
 21 את זה שסובל ואנשים אמרו "לא חשוב, תמשיך לתת להם זרם חשמלי, ואנשים נתנו זרם.
 22 הוציאו את הניסוי מהאוניברסיטה כדי שלא תהיה סמכות אוניברסיטאית, אנשים מהשורה
 23 מוכנים למלא פקודות ולציית לכל אדם שנתן לו הוראות. מסתבר שזה אולי חלק מהטבע
 24 האנושי, ואין ספק שבקבוצות הסמכותניות, היכולת הזו מנוצלת ע"י המנהיג למלא את כל
 25 פקודותיו, כולל ההזויות והמטרופות ביותר, שכל הפקודות עטופות בצלופן של משחו
 26 לטובת הפרט, לטובת החברה, מאוד אידיאולוגי, נשגב וכי. אף פעם ברוב הקבוצות, חוץ
 27 מקבוצות טרוריסטיות שפועלות לטובת המנהיג כדי להזיק לזולת. ברוב הקבוצות, ההנחיות
 28 או ההוראות הן לטובת הפרט, החברה או המדינה. אני מבקש להקרין קטע מהניסוי. זו רק
 29 דוגמא של אחד המשתנים. אמרתי שאין חשיבה ביקורתית, ברגע שאתה מגיע למצב של
 30 שליטה מנטאלית, אדם פועל כמו רובוט, כל העקרונות הקודמים, כל המוסר, כל הערכים
 31 הקודמים נעלמים לחלוטין, ואתה הופך להיות, למעשה, פיון של המנהיג. לשאלת בית
 32 המשפט אני משיב, כי האנשים שלא עשו את זה, כמובן, ויש במחקר ועוסקים המון, הם
 33 אותם אנשים בעלי עקרונות חזקים עם פחות נטיה להשפעה, אנשים עם כושר התנגדות

1278

1279

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

12 דצמבר 2011

1 ושיפוט מאוד מבוסס, שאמרו שהם לא רוצים להשתתף, חלק מהאנשים באים והולכים,
 2 אבל ככל שהקבוצה יותר סמכותנית, האנשים נשארים ומאמצים את עקרונות המוסר של
 3 חכת. אתה מקבל אינדוקטרינציה של המנהיג או המנהיגות באותן הקבוצות. לשאלת
 4 ביהמ"ש אני משיב, כי היו אנשים מקריים לחלוטין, הם לא ידעו אפילו למה הם באים.
 5 ההודעות היו "אנשים שמעוניינים להרוויח ארבעה דולר", חלקם היו אנשים מהשורה, עשו
 6 את זה בקניונים ובאוניברסיטאות, נוצרה קבוצה מקרית לחלוטין, לא אנשים פושעים או
 7 עבריינים אלא אנשים מן השורה, אנו יכולים לראות באיזו קלות אנשים מצייתים למנהיג,
 8 שיכול להיות פוליטיקאי או כל דבר, אבל כל הנסיבות שזימברדו מדבר עליהן, ותהליך
 9 השכנוע וההשפעה הוא קיצוני וקטלני, מכיוון שאנשים פועלים עפ"י העקרונות שלו לא רק
 10 בניסוי. לשאלת ביהמ"ש באיזו מהירות הדבר משתנה אני משיב, כי יש אנשים שיכולים
 11 ללכת לסמיגר של סוף שבוע ולצאת משם משוכנעים שמצאו את האור והאמת לכל החיים.
 12 אנשים מסוימים, והוא גם מדבר על זה ואני כותב על זה בחוות הדעת, הסוגסטיה, יש
 13 אנשים שנוטים לקבל סוגסטיה, השפעה. יש אנשים שיכולים לקבל השפעה של מישהו
 14 כאמת מוחלטת. בקבוצות הסמכותניות, האמת היא מוחלטת, מה שהמנהיג אומר זו האמת
 15 הבלעדית, אמת אחת. לשאלת בית המשפט אני משיב, כי יש אלמנטים של גיל, יש אלמנטים
 16 של רקע, בוודאי שחלק גדול מהאנשים המועדים להיכנס לקבוצות כאלה אלו אנשים
 17 שנמצאים בתהליך גיבוש הזהות שלהם, צעירים, הם יכולים להיות קבוצה דתית. האלמנט
 18 של האסקפיזם הוא האלמנט מאוד ידוע, אנשים שעברו משבר, אבל, שנמצאים בסיטואציה
 19 משפחתית קשה הם מועמדים יותר טובים, כי הקבוצות האלה מציעות לזולת משהו יותר
 20 טוב, יותר מוטלס ומכיוון שאין לך שום דרך לבדוק את זה, אמיתות אלה נאמרות
 21 כמוחלטות ואם אדם מסתמך על קשר עם "האלוהות" או שהוא קיבל מסר, אתם בטח
 22 שמעתם על תופעת התקשור, יש אנשים שעוסקים בתקשור ואף בארץ יש פסיכולוג או
 23 שניים שעוסקים שתקשור, מקבלים הוראות ממש רבנו, לדוגמא, וברגע שאתה מייחס
 24 לעצמך כוחות על, האדם שמגיע לא יכול להטיל ספק כי אין לו דרך לבדוק אם זה נכון או
 25 לא. אנו מכירים את האמירה של "נעשה ונשמע", לפני שאתה שומע ולומד קודם כל לתחיל
 26 לעשות, הבקשות בקבוצות הן בהתחלה קטנטנות, ואם האדם ימלא אותן הוא יגיע
 27 להישגים נפשיים או חברתיים טובים יותר. למשל, חלק מהקבוצות היום בונות את כל
 28 התנהגותן על המרכיבים האפוקליפטיים, סוף העולם עומד להגיע, ואם לא נדאג שהמשיח
 29 עומד להגיע קודם, אז ניכחד, אז מי לא רוצה להיות שותף לתהליך שבא להציל את
 30 האנושות? אפרופו הקבוצה שבית המשפט בודק פה, יש קבוצות הטרוגניות שיש בהן נשים
 31 וגברים, בדיכ בוגרים, אבל יש קבוצות בעלות אופי משפחתי, זה אומר שהקבוצה פועלת
 32 כהתארגנות משפחתית, שיש בה הורים וילדים, חלק מהילדים אלו הילדים שאנשים
 33 מביאים איתם, חלק מהילדים הם ילדים שנולדים בתוך הקבוצה, אבל יש גם קבוצות

1279

1280

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

12 דצמבר 2011

1 פולידימיות, שזו קבוצה שיש בה אב אחד ונשים וילדים, יש קבוצות כאלה באזור
 2 המורמונים, יש שם דיונים מאוד משמעותיים, בקבוצות האלה, ויש גם ספרים ומאמרים
 3 רבים, כל הידיע הזה קיים ללא קשר למשפט הנוכחי, זה לא מכיון לזה. קבוצות שבחן אחת
 4 הפרקטיקות הנהוגות בקבוצה זה סקס, הופכות מטבעה לסמכותניות יותר. מכיוון שקיום
 5 יחסי מין, וזה יכול להיות בין בני הקבוצה או בין בני הקבוצה למנהיג או בקבוצות שבחן יש
 6 רק נשים והמנהיג עם הנשים ולפעמים הילדים שלו, יש המון מצבים של גילוי עריות
 7 בקבוצות מהסוג הזה, השליטה היא טוטאלית. קיום יחסי מין מטבעו, בשל המשקל שיש לו
 8 בחברה שלנו, יוצר קשר ותלות הרבה יותר הזקים בין אנשים מאשר אם הוא קשר אידיאלי,
 9 יש קשר בהפצת רעיונות, אבל ברגע שיש בקבוצה פרקטיקות של יחסי מין, המצב הופך
 10 לחיות יותר קטסטרופאלי, מכיוון שהתלות של הנשים והילדים שלהן במנהיג היא
 11 טוטאלית. הוא גם הופך להיות האב הגדול ותפס כבר את המקום של המנהיג הגדול
 12 בקבוצות האלה, הוא הסמכות הבלעדית בכל מה שנוגע להתנהגויות הרגילות, הרי בקבוצות
 13 אלה אסור באופן מוחלט לקבל סמכות היצונית, אסור לקיים כמונן מערכות יחסים, אפילו
 14 עם המשפחה הקרובה, עם הזרים, בוודאי שאסור באופן מוחלט לקיים יחסי מין עם אדם
 15 אחר, לבד מן המנהיג. התהליכים האלו שניבדקו בקבוצות מוכיחים באופן ברור שמצבם של
 16 הנשים והילדים הוא קשה ביותר. לשאלת ביהמ"ש מדוע, למרות מצבם הקשה שהגיעו כדי
 17 להיטיב את מצבם הם לא יוצאים מהקבוצה, אני משיב, כי כשהתכוונתי לשליטה מנטאלית
 18 התכוונתי לאיך אתה נשאב ומציית באופן עיוור למנהיג, השאלה הנשאלת היא למה לא
 19 עוזבים. יש הרבה מאוד דוגמאות, אפילו באינטרנט, של משפטים שהתקיימו בכל מיני
 20 מקומות בעולם, כשבדי"כ הטענה הייתה שאדם יכול לצאת, שכן לא שמו לו אזיקים ולא
 21 סגרו לו את הדלת, אנשים בקבוצה וקורים לכאורה דברים איומים והשאלה היא למה לא
 22 הולכים. זו גם ההאשמה של בני משפחה כלפי אנשים שנקלטו לקבוצות כאלה, למה לא
 23 עזבת. האמת היא שאנשים לא יכולים לעזוב באופן מוחלט מכיוון שהתלות בהם היא
 24 טוטאלית והם כבר איבדו מוזמן את כושר החלטה העצמית, מלבד מקרים בודדים. רוב
 25 האנשים מצייתים וחושבים באמצעות מוחו של המנהיג, יש חוקר ששמו מרלו, הוא מדבר
 26 על רצח המוח, הוא אומר שאנשים שמגיעים למסגרות כאלו, המוח העצמאי שלהם נרצח
 27 והיחיד שמקבל החלטות, כולל החלטות של לקום וללכת, זה המנהיג. חלק מהקבוצות
 28 האלה זה ONE WAY TICKET, וחלק גדול מהאנשים האלה לא עולה בדעתם בכלל
 29 לעזוב, כי בכל הקבוצות כמו שאמר זימברדו, הוא אומר שבכל הקבוצות האלה קיימת
 30 זמופעלת מערכת של הפחדות ואיומים גלויים וסמויים, כולל הפחדות שמבוססות על
 31 חשיבה מאגית של קללות ואיומים ואסונות שיתרחשו "תקבלי מחלות איומות, הילדים
 32 שלך ימותו, החורים שלך ימותו" בדי"כ חלק מהמנהיגים מייחסים לעצמם כוחות על
 33 שמשוגלים להרוג אדם מרחוק או דברים מהסוג הזה, אנשים נכנסים לאותו מרה של פחד,

1280

1281

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

12 דצמבר 2011

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

1 אנו מכירים את זה גם כשאנשים לא עושים דברים מסוימים כי אלוהים יעניש אותם,
 2 בקבוצות הסמכותניות אלוהים הוא בשר ודם, יושב בקבוצה והוא זה שמחליט. חלק
 3 מהנשים לא עוזבות מהסיבה שגם נשים מוכות עד מוות לא עוזבות את בעליהן, אני מתייחס
 4 לתופעה הזו גם בחוות הדעת, איך קורה שאישה שחיה עם אדם, לא בכת ולא בקבוצה, אין
 5 שם הטפה מוסרית כלשהי, היא חיה איתו והתחתנה איתו, חיה איתו כל חייה וחוטפת
 6 מכות כל החיים, חיה באלימות, בהשפלה וביזוי, והיא לא קמה והולכת. רק בשנים
 7 האחרונות כשקמו המקלטים שיעזרו לאנשים מוכות, הם עוזבים. הכושר של בחירה עצמית
 8 של חשיבה מרדנית, מה שכל ילד בגיל ההתבגרות יכול לומר לאבא שלו "לא בא לי, אתה לא
 9 יכול לומר לי מה לעשות" נעלם בקבוצות האלה, כיוון שגם על התמרדות, אפילו רעיונית או
 10 מעשית, מקבלים עונשים. לרוב הקבוצות יש תקנונים, מה מותר ומה אסור, אחד הדברים
 11 שאסור זה לעזוב, יש גם בארגונים הסמכותניים הגדולים קבוצה שדואגת לא לתת לאנשים
 12 לעזוב, כשהם מתחילים להיחלש, לקבוצות שעוקבות אחרי אנשים שלא יעזבו, הכושר שלנו
 13 לקבל החלטות עצמאיות נובע ממקום שלא נפגע, שהשיפוט הערכי והמוסרי לא נפגע. כתבתי
 14 במבוא לחוות הדעת שהמשפט הזה עוסק בשני אלמנטים, בחופש ובנאורות, אני מפנה לעמי
 15 11 לחוות הדעת [מצטט]: זה העיקרון שכל הקבוצות הסמכותניות מסלות והורגות אצל
 16 האנשים, לא השאלה איך לא עזבו, מבחן התוצאה הוא הקובע, אנשים יושבים בכת כל
 17 חייהם, ממלאים את הפקודות הכי הזויות ואכזריות, ואיש לא מוצה פה, כי החופש ביחס
 18 לעצמו, לגופן ולנפשו, חריבון הוא המנהיג. אני מצטט את עמנואל קנט מ-1784, זו התשובה
 19 למה לא עוזבים, כי החופש לקבל החלטות בכוחות עצמי נעלם מהאנשים כתוצאה מתהליך
 20 השליטה המנטאלית. לשאלת ביהמ"ש האם כתוצאה מהשאיבה לתוך הכת האדם עושה את
 21 דבר המנהיג בכל תחומי החיים ולא משאיר לעצמו, אני משיב, כי האידיאל של המנהיג היא
 22 של ציות מוחלט בכל תחומי החיים, זו השאיפה. הם היו מוכנים לבנות קבוצות שבהן חברי
 23 הקבוצה פועלים כרובוטים מוחלטים בכל תחומי החיים, אנו מכירים קבוצות שהתהליך
 24 הסמכותני הוא מאוד חזק, וכמעט מונע מהאנשים לקבל החלטות אפילו קטנות, למשל, יש
 25 קבוצות שהמנהיג קובע מתי ומה אוכלים ומתי הולכים לשירותים, דברים שהם בביולוגיה
 26 של האדם והמנהיג קובע, אנשים לא יכולים כמובן לקבל החלטות על קניות או על רכישות
 27 או על השכלה, המנהיג יכול לקבל החלטות עבור כולם והוא צריך להחליט על כולם כל
 28 הזמן, זה מפעל, אבל יש אנשים שבכל זאת, תוך כדי תהליך ההשפלה והשליטה, מתחיל
 29 להתעורר אצלם החשד שמה פה יש עוול נוראי שנגרם להם, וחלק מהם, והן הנחשון
 30 שבמחנה, אנשים אלה מהר מאוד מסולקים מהקבוצה, כי הם עושים דמורליזציה. אם
 31 מישהו מתחיל להתעמת עם המנהיג, אי אפשר לבוא למנהיג או למנהיגים ולומר "אתה לא
 32 צודק", אתה יכול לומר אולי "אני רוצה לעשות משהו אחר". במצבים אלה, אם הצייתנות
 33 מופרת, אנשים מסולקים מהקבוצה, מפני שהיא חייבת להיות המונומנית, מגויסת

1281

1282

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

12 דצמבר 2011

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

1 וממושמת להפליא, אז יש מקרים. חלק מהמחקרים שנערכו בעולם סביב הנושא הזה
 2 מבוססים על עדויות של אנשים שעזבו את הקבוצה, כי לשום קבוצה לא ניתן להיכנס ולא
 3 ניתן לחקור, אלו הקשיים הכי גדולים. לשאלת בית המשפט לגבי העונשים, שיש חריגה
 4 מהסמכות אני משיב, כי העונשים, כמו בחוק, הם להרתיע. האנשים הם אנשים נחמדים
 5 וטובים ואם אתה פוגש אותם ביום יום הם נראים רהוטים לחלוטין, מדברים ומתפקדים.
 6 בתוך הקבוצה האימה קובעת. אותם אנשים שלא הצליחו לרצוח להם את המוח לחלוטין,
 7 הם האנשים... למדנו את הסיפור על בגדי המלך החדשים, כדי לומר על המנהיג שהוא עירום
 8 צריך אדם אמיץ שיגיד שתמנהיג מרמה אותנו, אין דוגמא בהיסטוריה הקצרה של הכתות
 9 והכתות שאנשים קמו ומרדו במנהיג, אין. אני עברתי על כך שאנשים קמו נגד המנהיג
 10 ואמרו שהוא מנצל אותנו, עושה לנו ילדים, גזל מאיתנו את הכסף, החופש, הרכוש, את
 11 הקשר עם המשפחה ואת הכבוד שלנו, בואו נתמרד, ניקח אותו למשטרה ונתלונן. אם
 12 משטרת ישראל לא הייתה מתערבת, סביר להניח שאנחנו היינו חיים בשקט ובשלווה
 13 ובאיזה שהוא מקום, להערכתך, הדברים היו ממשיכים להתנהל.
 14 כעת אני חוזר לשאלה שנשאלתי קודם עיני בית המשפט לגבי פרק הזמן שנדרש, אמרתי שיש
 15 כמה משתנים אישיותיים שמשפיעים על המהירות שבה הדבר קורה והקבוצה או המסרים
 16 פועלים על האדם. אנשים צעירים שטרם גיבשו את תפיסת עולמם, שעדיין אין להם שיפוט
 17 מוסרי מספיק חזק, והיום יש מחקרים, שאני מצטט גם כן. אני עובד גם עם בני נוער, בדיכ
 18 ילדים טוענים, כמעט בכל גיל אבל בגיל ההתבגרות יותר, שהם אנשים מספיק חכמים,
 19 נאורים ונבונים כדי לקבל החלטות, והם אומרים להורים "אתה לא תגיד לי מה לעשות, אני
 20 יודע, לצאת, לא לצאת, לשתות, לא לשתות", הילד מחליט כל מיני החלטות על עצמו מתוך
 21 ביטחון עצמי, שהוא כשיר לקבל החלטות. הודות לחקר המוח, היום יש ידע אדיר על
 22 התפתחות מוח האדם. יש שני חוקרים, יורגלון וטוד, וזה נמצא בחוות הדעת, הם בדקו
 23 כיצד מוח של מתבגרים מתפתח ופועל, וגילו שפונקציות עיליות כמו קבלת החלטות, כמו
 24 שיקול דעת, כמו שיפוט ערכי ומוסרי ועוד כמה אלמנטים כאלה מתפתחים אצל האדם
 25 הצעיר רק בסוף שנות העשרה, בגלל זה מגייסים אנשים כי בגיל 25 לא היו צבאות בעולם,
 26 אתה לוקח ילד שעדיין לא יכול לקבל החלטות. בעקבות המחקרים האלה, היום יש דיון
 27 במשרד המשפטים על אחריות פלילית, מתי אפשר להטיל על ילד אחריות פלילית, שילד בן
 28 12 יודע מה שהוא עושה, אז באותה מידה אפשר לגייס לכל מיני ארגונים וקבוצות
 29 סמכותניות, דתיות וכו', אנשים בגיל הזה. זה הגיל הכי טוב בו אתה יכול למכור למישהו
 30 תפיסת עולם חדשה, משמעות לחיים עטופה בצלופן, אתה לא צריך לחפש את המשמעות
 31 האישית כמו שאמר ויקטור פרנקל, אדם בא ומוכר לו משמעות.
 32 יש גם מבוגרים שנתונים להשפעה בקלות רבה, אתה יכול לשכנע אותם לקנות שמפו מסוים,
 33 לעבור דירה או לשכנע אותם בתפיסה פוליטית, לציית אחר החוקים הכי הזויים. יש אנשים

1282

1283

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

12 דצמבר 2011

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

1 שמעדיפים שמישהו אחר יהליט בשבילם, כמו שאמר סטיוארט מיל. יש חוקר בשם
 2 קאופמן, שגם אותו ציטטתי בעמ' 21 לחוות הדעת, והוא אומר שאנשים שמצטרפים
 3 לקבוצות הם מפתחים "פוביה מקבלת החלטות", כי המנהיג משכנע אותם שהתבונה
 4 העילאית היא אצלו, אז איך אני, האדם הקטן וחסר הידע והיכולת וכישורי על, יכול לקבל
 5 החלטה? תהליך הזה הוא תהליך פסיכולוגי שקיים לא רק בקבוצות סמכותניות, יש הרבה
 6 אנשים שמקווים שיגיע מנהיג גדול ויוביל את העם ויקבל החלטות בשבילם, התופעות האלו
 7 הן אנושיות. בכתות ובקבוצות הסמכותניות מה שקורה זו מעבדה אנושית שמתרחשת מול
 8 עינינו, מבלי שאנחנו, החיצוניים, נבין מה קורה. אותם אנשים יכולים לקבל בקלות בלתי
 9 רגילה החלטות ללכת אחר המנהיג, אנשים יותר אינטליגנטיים, שהם פחות במצוקה,
 10 בוגרים יותר, פחות פגועים מבחינה נפשית עם רקע יותר טוב, ממשפחות לא הרוסות, שהיו
 11 הורים שגידלו אותם וכו', הם אנשים שייתכן ויקח הרבה יותר מערב אחד של מפגש, הם
 12 יבואו לעוד סמינר והדגמה ויעשו את השבת אצל משפחה ולאט לאט כל התהליך יקרה, לא
 13 מהר. אלו אנשים שבדי"כ שומרים על המערכת התומכת החיצונית, יכולים לקבל החלטות
 14 המוכות. אבא שלי אומר ככה, החבר שלי אומר ככה, ייתכן שלא כדאי להצטרף לקבוצה X,
 15 אם אתה מנתק, הקבוצה תמיד דורשת ניתוק מהעולם החיצוני, כי הוא תמיד רע ולא צריך
 16 לשמוע אותו. דרך אגב, יש טכניקה שמופעלת היום בחלק מהקבוצות הסמכותניות, ויש על
 17 זה גם מחקר, שהמנהיגות משתילה זיכרונות שגויים ומוטעים אצל חברי הקבוצה, שבוודך
 18 כלל קשורים לעבירות מיניות של ההורים כלפיהם, דהיינו, הילדים האלה, כשהיו קטנים,
 19 בגיל שנה-שנתיים-שלוש, כשאין זיכרונות פעילים עדיין, האנשים האלה עברו התעללות
 20 מינית עפ"י השתלת הזיכרון. לשאלת ביהמ"ש אני משיב, כי זו תופעה שקיימת בעולם כולו,
 21 העולם הופך להיות יותר ויותר דתי, והעולם הדתי מנצל חלק מהאלמנטים האלה, ללא
 22 ספק.

לשאלת ביהמ"ש:

- 23
- 24
- 25 ש. אתה עומד בראש מכון שמטפל במתלוננות בתיק הזה. האם במסגרת הטיפול, לפני שהן
 26 העידו בבית המשפט, הן קיבלו הסברים על כל התופעות שאתה מדבר עליהם?
- 27 ת. כשמורקה הקבוצה פנו אלינו ממשרד הרווחה וביקשו שניתן עזרה פסיכולוגית לנשים
 28 ולילדים שירצו בכך. מכיוון שאני עוסק בכך הרבה מאוד שנים אמרנו שנשמח לעשות את
 29 זה. העבודה היא קלינית. הנשים באו פגועות בצורה בלתי רגילה והילדים עוד יותר, מה
 30 שהם מקבלים זה תמיכה נפשית כמקובל בטיפול קונבנציונאלי, לא היו הרצאות, אני לא
 31 מכיר את הנשים האלה, הייתי באיזה כנס, אחת הנשים ניגשה אלי ואמרה לי שהייתה
 32 בקבוצה, אני לא מכיר אותן, לא היו כנסים או הרצאות או פגישות. גם הפסיכולוגים לא
 33 עוסקים בעבודה חינוכית אלא בעבודה טיפולית, אני לא פגשתי את הנשים אף פעם ואני לא

1283

1284

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

12 דצמבר 2011

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

1 מעורב בטיפול. הייתי בקבוצות הדרכה שבהן נתתי הדרכה לפסיכולוגים באופן כללי אבל
 2 ברמה התיאורטית ולא הקלינית. ישנה חוקרת בשם גיודית הרמן, שכתבה ספר "טראומה
 3 והחלמה" ושם היא מסבירה. כל המשפט שמתנהל פה הוא משפט מגדרי, כי הקרבנות הן
 4 רק נשים. היא כתבה בספרה ששנים שנפגעו באופן בלתי רגיל בכל מיני נסיבות חיים כמו
 5 זנות, והיא גם מציינת קבוצות סמכותניות וטוענת שם שהנשים האלו, למעשה, בעקבות
 6 תהליך היותן חברות בקבוצה, וכמוכן היא לא מדברת על קבוצה ספציפית, אלא על נשים
 7 שהיו מספר שנים בקבוצה, סובלות מתסמונת פוסט-טראומה, אז היא מדברת על פוסט-
 8 טראומה מורכבת, C.P.T.S.D, חלק מההדרכה שלי הייתה הרצאות על נושא פוסט-
 9 טראומה כדו שהפסיכולוגים שעובדים עם הנשים והילדים האלה יבינו מהי הפתולוגיה
 10 שזימנה הנשים והילדים סובלים. לא הייתה שום הרצאה על הנושא הזה, הנשים לא שמעו
 11 אותי אף פעם. הטיפול הוא אינדיבידואלי, האישה מגיעה לפסיכולוג שלה, היו לנו 11 נשים
 12 בטיפול ושבעה ילדים, לא כל הקבוצה כי הם פזורים בכל הארץ ומגיעים לטיפול.
 13 **האם חלק מהטיפול כולל הסבר על מה שהם עברו?** ש.
 14 כן, הן שואלות איך זה יכול להיות שאני ישבתי שם שנים והסכמתי לציית, לקבל מרות,
 15 לקבל פקודות, להביא ילדים לעולם, איך זה, וכמוכן שתמיד הטענה הייתה שהן רוצות שאף
 16 אחד לא רוצה כלום, שהן מנהלות את הקבוצה ואת המנהיגות, בכל הקבוצות יש מן
 17 השתלת מחשבה כזו.

המשך הקירה ראשית - ב"כ המאשימה:

18
 19
 20 **תמשיך.** ש.
 21 **ת.** אמרתי לגבי שאלתו של כב' השופט על נשים שהגיעו לטיפול, הבהרתי שמעולם לא היה שום
 22 מפגש שעסק בנושאים עיוניים לגבי המסגרת והתוצאות, הן שאלו עצמן את השאלות וכחלק
 23 מתעבודה הטיפולית, כשאדם מצליח להמשיג לעצמו את מה שהוא תווה ועבר, זה לגבי
 24 השלמת השאלה. אין הסבר במובן החינוכי, כמו שאמרתי, על מה קרה לאדם, אלא הוא
 25 צריך להגיע לפתרונות ולתגובות, שזה תהליך שאנשים מקבוצות סמכותניות שיכול לארוך
 26 שנים. למרות כל ההבנה של האנשים, הם לא מצליחים להבין איך הם נתנו את עצמם למצב
 27 בו הם תופסים את עצמם כקרבנות לשמם. כדאי לציין, שברוב הקבוצות, כמו שאמרתי
 28 קודם, שלא פורקו מעולם, הקבוצה ממשיכה לפעול ואז ה"קסם" של המנהיגות או של
 29 המנהיג ממשיך לפעול עם האנשים עם קושי עצום, ואז אחת התופעות שראוי לציין היא,
 30 שברגע שהקבוצה פורקה, חלה כן התעוררות פתאומית כמו באגדות, עם כל מיני תחושות
 31 של הבנה שמשחו לא היה תקין, זה תהליך טיפולי ושיקומי שאני מגיח שיימשך שנים,
 32 החלמה, כמו שגיודית הרמן קוראת לזה. ה-C.P.T.S.D עדיין לא מופיעה בתנ"ך של
 33 הפסיכולוגים, אבל יש המלצה לקראת הופעת המהדורה החמישית שאמורה לצאת בעוד

1284

1285

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

12 דצמבר 2011

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

1 כשנתיים, שזה ייכלל גם כן, אם כי בספרות המקצועית הקלינית כבר מדברים על הפרעה
 2 פוסט-טראומתית מורכבת, שהיא מובדלת מפוסט-טראומה רגילה, שהיא בדיכ כתוצאה
 3 מתוויה חד-פעמית "הפגזה", תאונת דרכים, מוות פתאומי או בלתי צפוי, רעידת אדמה.
 4 פוסט טראומה מורכבת מתייחסת למצב מתמשך, כמו גואל רצון, למשל. נשים בשבי, בונות
 5 או בקבוצות סמכותניות, שהתופעה הטראומתית נמשכה שוב ושוב, אצל חלק מהנשים
 6 הרבה מאוד שנים, לכן זה המורכבות שבדבר, או נשים שהועסקו בונות. לשאלת בית
 7 המשפט אני משיב, כי משך התופעה שגרמה לטראומה היא שגורמת למורכבות, זה מה
 8 שנותן לה את המשמעות של מורכבות וזה יהיה מובחן מהפוסט-טראומה הרגילה. אם אנו
 9 עוקבים אחר התהליכים של היווצרות הקבוצות הסמכותניות, אנו רואים שלושה קודקודים
 10 כדי להבין את התופעה; האחד, זה המנהיג או המנהיגות; השני, הקבוצה עצמה, האפיונים
 11 של האנשים שבקבוצה, המניעים שלהם להצטרף ולהישאר בקבוצה, התהליכים
 12 הפסיכולוגיים, בעיקר של השליטה המנטאלית; השלישי, התהליך החברתי בתוך הקבוצה
 13 ומחוץ לקבוצה. לגבי המנהיג, יש המון מחקרים על המנהיגות של הקבוצות הסמכותניות,
 14 עוד לפני שהתחילו להיקרא כך, למשל כמו הכת של שבתאי צבי, שהפכה לתנועה המונית
 15 ביהדות, עד שהוא אכזב את האנשים והתאסלם, כתוצאה מכך הכל התפרק בן רגע, כל
 16 קסמו נעלם לחלוטין בשנייה אחת, ויש המון מחקרים על המנהיג. הקושי הוא שבדיכ
 17 מנהיגים לא נותנים עצמם לחקירות פסיכולוגיות, אנשים לא הולכים לפסיכולוג כדי לקבל
 18 חוות דעת פסיכולוגית על עצמם, לא עוברים תהליך של אבחון פסיכולוגי או לא עוברים
 19 הערכה פסיכיאטרית, אתה יכול לשפוט, להבין ולהסיק מסקנות דרך ההתבטאויות או
 20 המעשים שלהם. לשאלת ביהמ"ש אני משיב כי יש מחקרים על דמותו של המנהיג, אני
 21 אדבר על מרכיבים שיכולים להצביע על מי יכול להפוך למנהיג של כת. אני מכיר מקרה
 22 ונתתי בזמנו חוות דעת בבית המשפט למשפחה על זוג מנהיגים של קבוצה קבלית פה בארץ
 23 שבית המשפט דרש מהם לפני שאני הופעתי בביהמ"ש לעבור מבחנים של מסוגלות הורית,
 24 ואז היה חומר פסיכולוגי אחרת ערכה קודם לכן, ושם הייתה תמונה קלינית מדהימה,
 25 מכיוון שהאנשים, בהסכמתם, הלכו לחוות דעת פסיכולוג. כל הספרים שנכתבים על אנשי
 26 שם מפורסמים על ניתוח אישיותם, יצא לא מזמן ספר של פרופי ויצטום על מנהיגים או על
 27 אנשי רוח ואנשי שם, שכמובן לא באו להיבדק אצלו, אבל מבחן התוצאה, מה אדם עושה,
 28 חושב, כותב, ניתוח הטקסטים הוא אלמנט מאוד חשוב. מה שאנחנו יודעים שגדירות
 29 הקבוצות שבהן אדם קם יום אחד בבוקר, בונה לו תכנית עבודה, הולך ליועץ כיתות אם
 30 הוא מוצא כזה, מבקש ממנו הנחיות, קורא ספרים על איך מנהלים קבוצה ואז מפעיל
 31 אותה. רוב האנשים נקלעים לסיטואציה הרבה פעמים, אפילו בעל כורחם, בלי להבין שזה
 32 הולך לקרות, יש כמה נתונים שעשויים אולי להצביע על הנטייה להפוך לאדם שפועל ללא
 33 מגבלות, שהוא מתנתק לחלוטין מהגורמות המקובלות, יש כמה משתנים שעשויים לאפיין

1285

1286

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

12 דצמבר 2011

1 את רוב האנשים, שכמו שאמרתי נקלעו בעל כורחם וגילו שהתהליך הזה משתלם באיזון
 2 שהיא צורת. או כי זה עונה על מניעים מודעים או בלתי מודעים, כמו שליטה, הצורך
 3 בשליטה ובמעמד, לפעמים הפעלת כוחות, לעיתים קרובות גם רכיבים חזקים מאוד של
 4 אלימות, פסיבית בדיכ, רוב המנהיגים לא רוצים להופיע מול החסידים שלהם כאנשים
 5 אלימים, ללא ספק, והתמונה שמצטיירת בסופו של דבר היא של אדם שלא ספק מונע עיני
 6 נטייה מגלומנית, מגלומניה זה שיגעון גדלות. שיגעון גדלות לא במובן של מצב קליני, אם כי
 7 חלק מהם כן, אלא אנשים שחושבים שהם באמת נבחרו ע"י איזו ישות אחרת או עיני
 8 כוחות על-טבעיים או שהם יכולים לשלוט על העולם כולו, הכרנו אי-אלו מנהיגים מסוג זה
 9 במאה ה-20. חלק גדול מהנטיית האלה, ללא ספק, כשבדקים את הביוגרפיות של האנשים,
 10 נובעים מחיפז, מרגשי נחיתות קשים ביותר, שזה כי אין פיצוי מילדות קשה, ממשפחות
 11 הרוסות, בדיכ נמצא בחלק גדול מהמחקרים אנשים נעדרו אב תומך ומטפח, אנשים
 12 שכאילו גידלו את עצמם ולא הייתה להם איזו דמות סמכותית אמיתית שדאגה
 13 ושמרה עליהם, כמו שאמור להיות האב, או באיזה שהוא מקום הם תופסים את המקום של
 14 האב, באופן בלתי מודע לחלוטין. חלק מאותם המנהיגים, עיני המעשים שלהם, מסתבר
 15 שהם אנשים שסובלים מהפרעות אישיות קשות, כמו הפרעת אישיות אנטי-חברתית, שזה
 16 מאפשר להם לפעול כנגד כל עקרונות ונורמות החברה על דעת עצמם. הם מעל החוק, מעל
 17 הנורמות, מה שבזמנו קראו "פסיכופתים", אני בחוות הדעת נוגע תחת השם הזה גם כן,
 18 הפרעת אישיות אנטי-חברתית, שזה מה שמופיע ב-D.S.N, והיא יותר מורכבת כמו
 19 פסיכופתיה, אנשים שבדיכ מציגים עצמם כמאוד סימפטיים ונחמדים, חלק גדול מהנוכלים
 20 בעולם הם פסיכופתים מהסוג הזה, אבל אלה אנשים שכלפי חוץ יש להם חזות אחרת
 21 לחלוטין, יש להם כריזמה ולכן אנשים הולכים אחריהם. יש לא מעט ניתוחים לגבי מבני
 22 אישיות של מנהיגים שונים ומשונים, ואולי הגדילה לעשות זאת חוקרת צרפתייה בשם
 23 מארי, עמי 145 לחוות הדעת, היא כתבה ספר שתורגם לעברית "הטרדה נפשית", והיא
 24 מציעה שם מינוח קליני נוסף למה שמתאים למנהיגי קבוצות. אני עושה את החיבור, אם כי
 25 היא גם מדברת בספרה על מנהיגים מקבוצות סמכותניות. היא קוראת לאבחנה חקלינית
 26 הזו "הנרקסיסט הפרברטי", אנשים שהם בעלי אישיות נרקסיסטית שהוא מעמיד את
 27 עצמו במרכז חייו, לא אדם אגואיסט אלא אדם שרואה רק את עצמו, ההתייחסות היא
 28 כולה פנימה לצרכיו, לדחפיו, למאוויים שלו והזולת הוא רק בא לשרת את הצרכים האלה.
 29 יש כאלה שרואים את האדם כדגול ונשגב, זו מן סימביוזה מדהימה. יש כאלה שמציגים
 30 עצמם כבני האלוהים לא פחות. יש כאלה שמציגים את עצמם לא פחות מאלוהים או
 31 כבודחה, למשל. היה מקרה שבזמנו התבקשתי לתת או להגיב על אדם שהתראיין
 32 בטלוויזיה, אחד ממנהיגי הקבוצות שפועלות בארץ, הוא מאמין בעצמו שהוא אלוהים, זה
 33 שמישהו מתפתה לחשוב שאדם, בשר ודם, הוא אלוהים, זה מה שמטריד, אנשים מתחילים

1286

1287

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

12 דצמבר 2011

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

1 להאמין בזה ולפחד. כל הכיתות הסמכותניות מבוססות על אמונה, על חשיבה מאגית, יש
 2 אמונות טפלות, יש חשיבה לא רציונאלית, יש חוסר הבנה ביקורתית של המציאות, הכל חוץ
 3 ממדע. אנו רואים תופעות שאנשים הולכים לכל מיני "גורואים" למיניהם. אנו שומעים
 4 חדשות לבקרים שהטייקונים פונים לכל מיני "גורואים" לעת מצוא ומצייתים לדברים
 5 שלהם, אז אדם פשוט, צעיר, חסר ניסיון, אולי במצוקה מסוימת נפשית כזו או אחרת, לא
 6 ילך בעקבות המנהיג, שבד"כ הוא משכיל את עצמו בקריאת חומר על שליטה מנטאלית,
 7 היפנוזה וכל מיני טכניקות למיניהן לשיפור השליטה. על רקע זה, בעקבות הסימביוזה
 8 שדיברנו קודם על המנהיג יחד עם המאמינים, נוצרת תופעה שאנו מכירים אותה תחת השם
 9 "פולחן האישי", וזה מופיע בעמ' 117 לחוות דעת. פולחן האישי אנו מכירים גם
 10 בפוליטיקה, במשטרים הטוטליטאריים וכמעט כל פוליטיקאי ללא מצפון הולם לקבל מעמו
 11 יחס של פולחן האישי, במשטרים טוטליטאריים זו אחת השיטות לחיזוק השלטון. זה
 12 לגבי אישיות המנהיג. אדם שחווה, קורא או לומד על התופעה מרחוק מנותק מהשפעה
 13 ישירה, כמו שאני יכול לקרוא חומר או ספרים. מי שחי תחת שליטתו של מנהיג הוא בעיקר
 14 אמוציונאלי והוא חי ברצף בין סגידה לאימה, שם החלק הקוגניטיבי של הניתוח, של לקרוא
 15 ספר ולהבין, כמעט לא קיים, וגם אם הוא קורא ספר, המציאות לא משפיעה, העובדות לא
 16 משפיעות על שינוי התפיסה שלו, לא משנה על מה מדברים איתו. הוא מאמין שהוא אדם
 17 קדוש, נאור, שרוצה את טובתו וכי. הזכרתי קודם שיש כל מיני סוגים של קבוצות
 18 סמכותניות שחלקן קבוצות פוליטיות שיש בהם ילדים. אני חייב לציין שהספרות
 19 המקצועית זה נושא שמאוד נחקר, כי אין ספק, וזה לגבי כל מי שחקר, בדק וראיין אנשים
 20 שהיו בקבוצות בעבר, שהחוליה החלשה והפגיעה ביותר מכל הקבוצות האלה הם ילדים
 21 שנולדים לכאוס מטוריף. למרות שחלק מהקבוצות האלה לכאורה מתנהלות כמו משפחה,
 22 "המשפחות" האלה הן לא משפחות, הכינוי "משפחה" מכבס את המשמעות האמיתית.
 23 משפחה זה משהו נורמטיבי, נחמד, יש אב ואם, והכיתות זה שבי, הקבוצות האלה הן שבי,
 24 הן קבוצות שבהן אין כבוד חדדי, ובוודאי לא לילדים. כל הצרכים של הילדים בכל הקבוצות
 25 האלה מוזנחים בצורה מחפירה. למראית עין הכל טוב ויפה, אבל אני מדבר על מבנה
 26 האישי, על התפיסה העצמית של הילדים, על תפיסת ההורות, על תפיסת הזהות של
 27 עצמם, בוודאי מי זה בדיוק האדם שמגדל אותם, מי זה האבא, מה באמת תפקידו כהורה
 28 ומה תפקידו האמהות גם כן. לחלק מהאמהות גם האמהות לא הייתה מובנה מאלה, כי
 29 בכל הקבוצות הפוליטיות זה קורה, כי האמהות, גם אם הנשים רוצות ילדים כביטוי
 30 לנאמנות מוחלטת למנהיג, הבאת הילדים לעולם היא אמצעי שליטה מדהים. ברגע שלך יש
 31 גם ילדים מאישה מסוימת, אז אתה גם שולט עליה וגם על הילדים. אנחנו יודעים כי גם
 32 הספרות מציינת תופעות קשות ביותר, הן בתחילי ההתפתחות, הן בתחום הקוגניטיבי
 33 והרגשי של הילדים האלה, ויש ילדים ששהו בקבוצות בילדותם ונחקרו לאחר שגרו ועטבו

1287

1288

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

12 דצמבר 2011

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

1 את הקבוצה והיו מוכנים לשתף פעולה כדי לספר את הסיפור. חלקם אף כתבו ספרים על
 2 התליכים שלמעשה מעמידים אותם אולי לנצח כאנשים פגומים או פגועים בצורה בלתי
 3 רגילה. אני חושב שאנשי הרווחה שהיום עוסקים בטיפול בילדים של הקבוצה המדוברת
 4 כאן, יכולים לתת לבית המשפט תמונה מדהימה של מה שקורה לילדים, כולל חלק גדול
 5 מהם שהם בעלי הפרעות התנהגות קשות, הפרעות פסיכיאטריות ולימודיות. העובדה שכלפי
 6 חוץ הכל היה תקין, זה עדיין לא מסביר את תנאי הגידול האמיתיים בהם הם חיו.
 7 ההשלכות האלה, יש קבוצות שותיקות מספיק. חלק מתהליך הקבוצות הסמכותניות
 8 המודרניות, כמו שהן מוגדרות בספרות כ"דתות חדשות" או כ"כיתות", יש כבר דור שני,
 9 הילדים שהיו בקבוצות גידלו ילדים ואז התמונה היא באמת קשה ביותר. למרות שיש היום
 10 ריבוי משפחות, אנו יודעים שהמשפחה הגרעינית המורחבת בה גדלנו, שיש אבא, אמא,
 11 ילדים, דודים, סבא וסבתא היא המשפחה הנורמטיבית בחברה הישראלית לפחות, ויש
 12 היום משפחות אלטרנטיביות אחרות, יש משפחות חד-מיניות, יש משפחות של הורה אחד,
 13 אם חד-הורית וכו', אבל שום מצב משפחתי אינו יוצא תנאים כה פוגעניים כלפי ילדים, כמו
 14 קבוצה סמכותנית, מעצם היותה מבוססת על טרור פסיכולוגי.

16 לשאלת ביהמ"ש:

17 ש. האם הילדים שגדלים בתוך המציאות הזו, ילד שלא הייתה לו אפשרות "בחירה" כמו לאם
 18 למשל, אבל היה לה רקע קודם והיא בחרה למחוק את הרקע הקודם ולבוא.
 19 ת. היא לא בחרה. אולי היא תטען שהיא בחרה. יש רגע שהיא בחרה, אבל ברגע שמתחילים
 20 להפעיל על האנשים האלה את תהליך השליטה המנטאלית, הבחירה נעלמת.
 21 ש. אני מתכוונת שהיה להם עבר ויש להם חיים אחרים. ילד שגדל לתוך המציאות הזו, האם
 22 הוא גם יהיה נתון תחת הסמכותיות? כי כמו כל ילד מתבגר, הוא יכול למרוד בסמכות שלו.
 23 ת. אין סיכוי. האנשים האלה, רמת הסגידה למנהיג שם היא מובנת מאליה, הם נולדו לתוכה.
 24 אני יכול להסתמך על אותו סרט שראינו, זה לא סרט מבויס והדברים מדברים בעד עצמם.
 25 נחשפתי לסרט וכל עם ישראל ראה אותו. לגבי הילדים האלה, אין להם שום אמת אחרת,
 26 אין להם שום דרך מלבד גורם חיזוני, שלפעמים מצליח להטפיע עליהם כדי לצאת, איזה
 27 קרוב משפחה שלוקח את זה על עצמו, אל תשכחו שהמשפחות של אותם אנשים שמצטרפים
 28 לקבוצות אלה משפחות פגועות ביותר, הסביבה, הדודים והאחים אלה משפחות שכולות, הם
 29 לא מתו אבל המשפחות שכולות אמוצינאלית, הן איבדו בן משפחה. ברוב הקבוצות קיים
 30 איסור על קיום קשר משפחתי, או המשפחות מנועות מלעזור לבני המשפחה האחרים.
 31 מבחינת התהליכים שמתרחשים, כמו שאמרתי, ראית כזו אחת – ראית את כולן, כי חלק
 32 מהתופעות חוזרות על עצמן.
 33

1288

1289

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

12 דצמבר 2011

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציד)

המשך חקירת ראשית - ב"כ המאשימה:

1 ת. היציאה מהמסגרת לגבי ילדים שגדלו שם היא, כמו שאמרתי, כמעט בלתי אפשרית, אבל
 2 לגבי מה מאפיין אותם, הילדים האלה נעדרי כישורי חיים, במערכת החינוך מלמדים ילדים
 3 עוד מגיל הגן כישורי חיים, שמבוססים על כישורי סירוב, שהילד יאמר "לא, אני לא רוצה",
 4 אם בא אדם ותוקף ילד ברחוב, שהילד יאמר "לא, אל תיגע בי", או שאם יש אב שמתנכל
 5 לילדים, צריך כישורי סירוב. בקבוצות האלה, זה הדבר הראשון שגוזלים מאנשים, לומר
 6 "לא", אין זכות לומר "לא", על זה מקבלים עונשים. הילדים האלה אינם מכירים יחסי
 7 אינטראקציה הדדיים עם הזולת, מכיוון שהם באים מלמעלה למטה, אתה רק עושה מה
 8 שמחייבים אותך, אתה רק עושה מה שמוטר, אין לך חשיבה יצירתית כדי לבדוק כללי
 9 התנהגות חדשים. העולם כולו בנוי על בסיס אמונות טפלות של ניסים ונפלאות, של דברים
 10 הזויים ובלתי מציאותיים שנובעים מכוחו האבסולוטי של המנהיג, שקיבל אותו באירוע
 11 כזה או אחר או נולד איתו וכו', בעיקר הילדים האלה גדלים עם תפיסה פרנואידיה קשה,
 12 שהעולם בחוץ הוא איום ונורא, שהן הטכניקות הרגילות גם בעולם הדתי. אנו רואים עכשיו
 13 את "קבוצת הטאליבן" שיכולה לצמוח במדינת ישראל רק כי לסביבה שבתוכה היא צמחה
 14 יש אמונה מאגית. אנחנו שואלים איך זה קורה, אנו ממשכימים להיות שביימים בשאלה איך
 15 זה יכול לקרות? אנחנו לא מצליחים להבין. אני מניח שבית המשפט נחשף לעדויות, אבל גם
 16 כשאנשים יכולים להתפכח קצת ולהסביר את התהליכים, עדיין הציבור לא מבין. למשל,
 17 משפחות של אנשים שישבו בקבוצה, לפעמים לא מסוגלים לקבל בשום אופן את האדם
 18 בחזרה במלואו, כי הם מאשימים אותו שהוא הלך מרצונו החופשי, עזב את הבית, לא בא
 19 להלוויה שאבא נפטר מסרטן, לא עזר למשפחה, גנב מהם כסף, רימה אותם בירושה, כל
 20 התופעות שקיימות שם, והכל עשה מרצונו החופשי. אפילו במשפחה, כאשר אדם שעזב את
 21 הקבוצה מתחנן על נפשו ואומר "תקבלו אותי", אומרים לו "לא, אתה בגדת בי", למרות
 22 שזה הבן או הבת האבודים, הנשפחה לא מסוגלת להתגבר על הרגשות האלה ואומרים
 23 "אתה הלכת לבדי", התהליך של השליטה המנטאלית המופעלת על אדם הוא בלתי מובן
 24 לחלוטין.
 25 דיברתי על כך שהתהליכים החברתיים בתוך הקבוצה או מחוצה לה הוא מאוד חשוב.
 26 בקבוצות אלה, כדי לקיים את "מצוותנו" של המנהיג, יש משטר של הלשנות ו-וידויים בלתי
 27 נוסקים כולם שקופים, אין פרטיות, אתה יכול לשלוט באנשים שצריכים "להתוודות" על
 28 פעמים שהוא עשה, מחשבות שהוא חשב או מעשים שהוא עשה וכמו שזימברדן אמר, זה
 29 יוצר לחץ מטורף שאדם לא יכול לנהוג עפ"י רצונו. אם מישהו נניח במשפחה שלנו רוצה
 30 לישון עד עשר בבוקר, כי הוא עייף ביום מסוים, הוא יכול לעשות את זה. לכלולנו יש חופש
 31 בחירה בדברים המינימאליים. אם אדם רוצה ללבוש חולצה ורודה הוא עושה מה שהוא
 32 רוצה. בקבוצות אין את חופש הבחירה הזה והקבוצה הופכת להיות מכסיר בידי המנהיג.
 33

1289

1290

בית המשפט המחיי בתל אביב - יפו

12 דצמבר 2011

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

1 הקבוצה בעצמה פועלת כאחד ממרכיבי ההלשנה, כי כל אחד מספר על השני, יש הלשנות
 2 ויש וידויים, ואנשים נתונים ללחצים מטורפים כל הזמן, מפני שהם תמיד תחת שפיטה,
 3 פוטנציאלית או מעשית. יש סנקציות, שחלקן מיושמות במלואן, כמובן תלוי בגודל הקבוצה
 4 ובסמכותו של המנהיג ויכולתו לשלוט, לפעמים פחות אבל יש סנקציות, אני יודע שיש
 5 דברים שאסור באופן מוחלט לעשות, אז התהליך של הלחץ הקבוצתי הבלתי פוסק, חייל
 6 בטריונות הוא הדוגמא הכי טובה, אם אנחנו רוצים לראות ולהבין איך זה לחיות בקבוצה
 7 סמכותנית. אומרים לנו מה לעשות, לא אומרים לנו מה לחשוב, אבל אתה יודע שזה נמר.
 8 יש התחלה, אמצע וסוף. חלק מהאנשים שבאים לקבוצות לא יודעים שזה לתמיד, ואתה
 9 פועל כל הזמן תחת ההשפעה, כל הזמן וכל החיים. זה בתוך הקבוצה.
 10 מחוץ לקבוצה, הקבוצה יוצרת בדי"כ איוו שהיא חומת ברזל בינה לבין החוץ. יש היבדלות
 11 מוחלטת בין הפנים לחוץ. החוץ הוא מושחת, כמו שאמרת קודם, אבל הוא גם מאיים.
 12 הרשויות מאיימות. אם ירום אחד יבואו ויכנסו ויתפסו אותנו ויראו באמת מה שאנחנו
 13 עושים, זה מאיים, אז צריך להסתיר באופן מוחלט כל מה שקורה בפנים. הקבוצות גם
 14 פועלות עפ"י שתי אמות מידה מוסריות – בחוץ צריך לרמות ולגזול כל מה שאפשר ולקבל
 15 את מטעמי השלטון, כי זה משתלם, ובפנים האדם חייב להיות הכי פתוח, הכי כנה, הכי
 16 מצייתי, על חוקי המדינה לא, אבל על החוקים הפנימיים כן. ההיבדלות הזו יוצרת לפעמים
 17 איזה שהוא קונפליקט מאוד קשה, שחלק מהקבוצות הסמכותניות מביאות אותן להחלטה
 18 על פגיעה בשלטון, למשל, הקבוצה הימנית שפגעה ברכבת התחתית ביפו, יש תיאור עד הרגע
 19 בו קיימו את הפקודה, מפני שהשלטון הציבונאי איים עליהם והם לא יתנו לו לעשות זאת. כל
 20 הרעיונות החזויים האלה אצל חלק מהמנהיגים באים גם מהפרעה נפשית קשה ביותר, חלק
 21 מהמנהיגים הם לא רק בעלי הפרעת אישיות אלא בעלי בעיה נפשית חמורה יותר, כמו
 22 פרנואידיות, וההיבדלות מזינה את המהות של הפרנויה, אנחנו הטובים והם רוצים להכחיד
 23 אותנו, לגזול מאיתנו או למנוע מאיתנו להתנהג כך.

שאלת ביהמ"ש:

24
 25
 26 **ש. איך המנהיג מצליח למנוע השפעות חוץ? ילדים הולכים לבית הספר ולומדים במסגרת**
 27 **כללית. המתלוננות הולכות ועובדות במשק בית אצל נשים אחרות, שם יכול להיות והם**
 28 **רואים גם אמצעי תקשורת, הם נכנסים למכולת, איך המנהיג מצליח לחצוץ?**
 29 **ת. זו השאלה, ולעיתים בחלק מהמשפטים בארה"ב למשל, עורכי הדין של הכיתות נתפסו**
 30 **בדיוק בנקודות האלה, אני אסביר את זה במטאפורה: לנשים בקבוצות יש התקן תוך מוחי,**
 31 **בהתקן תוך רחמי, אישה לא יכולה להיכנס להיריון כי לא יכול להיכנס זרע שמפרה את**
 32 **הרחם, התקן תוך מוחי מונע באופן מוחלט כניסה של כל רעיון היצוני, ואם לא הצליח**
 33 **להיכנס, או גם הנשים וגם המנהיג מוחקים את הדברים האלה. למשל, לראות טלוויזיה זה**

1290

1291

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

12 דצמבר 2011

- 1 לא הדבר הרצוי, למשל, להיחשף לאינפורמציה חיצונית, ואם נחשף חלילה, אז אתה מבטל
2 את זה מהר מאוד. כיצד? האמת הבלעדית היא בתוכנו, בחוץ הכל שקרי. אנשים שם
3 מונעים, גם אתם, גם אנחנו וכל מי שנמצא פה, מונע ע"י אמיתות "שקריות", האמיתות
4 האמיתיות הן רק אצלם. יש קבוצות שיש איסור מוחלט לצאת החוצה, יש שם חינוך ביתי,
5 שם הילדים לא הולכים לבתי הספר, אם הקבוצה לא הייתה מופרעת ומתפרקת, יכול להיות
6 שהקבוצה הייתה מגיעה למספר ילדים שהיו מקימים בית ספר משלהם. יש קבוצות שיש
7 מסגרות שזה ככה, הקימו רשת שלמה של בתי ספר משלהם. אצל המורמונים זה קלאסי.
8 ילד מורמוני לא ילך לבית ספר רגיל, וגם ילד דתי לא ילך לבית ספר רגיל. חלק מהטכניקות
9 הן מוכרות, זה הצירוף של כל המשתנים יחד. כמוכן הקודקוד העיקרי של כל הסיפור תמיד
10 זה המנהיג. יש מנהיגים שניסו להקים קבוצות ולא היה להם את זה, הם לא הצליחו, לא
11 הייתה להם כריזמה, אולי גם המצפון הציק להם, אולי הם חשבו שהם לא עושים משהו
12 טוב, אז אלה מקרים שאנחנו לא יודעים אותם מכיוון שהקבוצות התפרקו. אני מניח שבית
13 המשפט או הרשויות אמורים להציל אנשים מפגיעה, וכל מה ששייך לפגיעה עפ"י החוק
14 צריך להיאסר.
- 15 ש. אמרת שלא ידוע לך על מקרים שהתפרקו מרצונם, וכאן זה מקרה יוצא דופן שהמשטרה
16 הצליחה לחדור ולפרק. האם התיאוריה שדיברת על מהירות ההצטרפות נוהגת גם
17 במהירות ההתפרקות? גם אם נניח שעברו שנים, עשר שנים, האם זה אפשרי שכהרף עין,
18 מראים למישהו מתוך הקבוצה איזו אינפורמציה ומיד מתחילה? או פתאום מתחילה לספר
19 את הכל?
- 20 ת. אני נתתי מטאפורה מהספרות לגבי נסיך, אנחנו מכירים תופעות של שבי ממושך. שבי
21 ממושך שבו האנשים, "סינדרום שטוקהולם", ההזדהות עם התוקפן, היו בשבי הרבה שנים,
22 והם סגרו לשוביהם. הם למדו את השפה, אבל אנשים שהיו בשבי ושיתפו פעולה לחלוטין
23 ונתנו עדויות וסיפרו כל מה שהיה להם ושיתפו באופן מוחלט פעולה עם שוביהם, ברגע
24 שהקסם פג, המנהיג הופך להיות כלום.
- 25 ש. איך זה באבחת סרטון אחד? שנים ההורים באו וניסו לתת להן את האור ופתאום המשטרה
26 באה.
- 27 ת. היו גם אנשים ברחוב שאמרו להן. יש תהליכים פסיכולוגיים במובן של איך אדם משתגע,
28 אדם מקבל סכיזופרניה ממצב פסיכוטי מעכשיו לעכשיו, זה אותו דבר. אלו מצבים
29 פסיכולוגיים שאנו צריכים לראות אותם בנסיבות של הלחץ הנפשי. בל נשכח שחלק
30 מהקבוצות הסמכותניות מבוססות על הכל יכולות של המנהיג, אומניפוטנציה. הוא מעל
31 הכל, קובע את חוקי העולם, כלומר, שאתה שבו בתפיסה שהיא שקרית לחלוטין ואתה יכול
32 רק להיווכח שהיא שקרית ברגע שהוא אדם גדול מכל דבר אחר, בא שוטר, לוקח אותו
33 ושלום על ישראל. זה גורם לאיזה שהוא שינוי שהוא שוק, זה רק לכאורה, מכיוון שלחלק

1291

1292

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

12 דצמבר 2011

- 1 מהנשים ממשיכים הפחדים, אבל פה גרמון לאנשים לעזוב את הקבוצה, עדיין הפחדים
 2 קיימים, כל האימונים על קללות למיניהן, על גרימת מוות אפשרית, הכל באמצעות כשפים.
 3 חלק מהנשים, ואני לא מכיר את הסיפור האישי של כל אחת מהן, חיה בפחדים שמשוהו
 4 יקרה, ואם קורה משהו, מסבירים את זה בעקבות אותה קללה קדמונית שמישהו ייחס
 5 לעצמו. התופעה הזו, מהירות הבוק, היא תופעה שדורשת גם טיפול, כי שינויים פתאומיים
 6 אצל אדם כמו סכיזופרניה או כל שינוי פתאומי אחר, שהוא גם שינוי אישיות, פתאום אדם
 7 נהיה אחרת לחלוטין, הוא מסוכן ובעייתי. הטיפול והשיקום הוא בדיוק ההתהליך, להבין איך
 8 אדם שהיה בשבי, פתאום הופך להיות אדם חופשי. גלעד שליט, למשל, מוחזק בצמר גפן ויש
 9 לו כל יום טיפול. פה אנשים נזרקו לחלל האוויר והצטרפו להתמודד עם זה, וחלק גדול
 10 מהתהליך נובע מהצורך לחזור לתקינות, מנשים יוצאות דופן, מסוגנות ושפחות מין
 11 ביניהם, רוצות להגיע להרגשה של תקינות, אני אדם כמו כולם, אבל זה לא קשור עדיין
 12 לתהליך הפנימי, שדורש הבון השקעה נפשית, טיפולית או שיקומית.
- 13 **אנחנו ראינו אותו קו, אותו עניין שפעל על כולם ביציאה. איך?** ש.
 14 קודם כל אני יודע שהיו ביניהן קשרי טלפון. ניתקו אותן פזיית אבל היה ביניהן קשר טלפוני
 15 אחת עם השנייה. אני לא יודע לענות מיד מפני שלא קראתי את העדויות של הנשים כולן,
 16 אבל יכול להיות שבאותה מידה שאתה הופך אדם למהו, האדם הזה הופך, באופן שיטתי,
 17 למהו אחר. כאילו החומר פועל לשני הכיוונים.
- 18 **יש הזנה הדדית? נניח שאתה יוצאת ואומרת שהוא כלום, זה משפיע גם על האחרים?** ש.
 19 אין ספק, זה אחד המרכיבים החשובים ביותר. כל תנועות המחאה בעולם, כל הירידות, היו
 20 צריכים אדם אחד שיגיד "מנצלים אותנו, עושקים אותנו".
- 21 **היו עוד קבוצות שהמנהיג מזדקן או מפסיק לתפקד ואז הקבוצות מתפררות מעצמן?** ש.
 22 מנהיגים שהשלטון האבסולוטי שלהם ממשיך, דואגים לירוש, ואנחנו רואים את זה
 23 במטרים הטוטליטאריים, ואם יש מנהיגות או לפחות יש סגן, אז תמיד השלטון בתוך
 24 הקבוצה הסמכותנית יכול להישמר. לא בכל המקומות, המנהיג יכול ובנוי לחלוק איתו את
 25 השלטון, הוא רוצה להיות אחד ויחיד. אני לא מכיר דוגמאות ספציפיות, אבל נניח
 26 במקומות בהם יש ילדים ובקבוצות פוליגמיות, אחד הילדים יכול להיות הירוש, שעברו
 27 אליו כל התכונות האלוהיות.
- 28
- 29 **ב"ב הנאשם**: בדרך כלל, כשמגיישים חוות דעת, זה במקום החקירה הראשית וחברתי ביקשה מהעד
 30 לחסיר לנו במספר דקות, אבל זה לא הרעיון.
- 31
- 32 **ב"ב המאשימה**: אני רוצה לחזור ולבקש בקשה קצרה, אני חושבת שהיום, שבת המשפט שמע את
 33 עיקרי הדברים התיאורטיים ובמה עוסק המומחה, זה ברור שהמומחה

1292

1293

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

12 דצמבר 2011

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

ברשות לבי"כ המאשימה:

- 1
2 **ש. לגבי חקר השיח, תגדיר את המושג?**
3 **ת.** בחוות הדעת המלאה כמו שכתבתי אותה, אני מסביר באופן שיטתי על מה הסתמכתי, מהם
4 החומרים אליהם נחשפתי ואיך הסתמכתי על הנושאים השונים. אני עוסק בעשור האחרון
5 בתחום פסיכו-לינגוויסטיקה "חקר השיח", שמבוסס על הרעיון שכל אדם שמדבר, כולל אני
6 ואתם, או שכותב באמצעות מילים משהו בתוך הטקסט המדובר או הכתוב, מצויה איזו
7 שהיא אמת, שלא תמיד האדם המדבר גם מבין אותה, פרויד דיבר על אלמנטים בתת המודע
8 של האדם, גם כשהוא מספר בדיחה. חקר השיח לוקח טקסטים מדוברים או כתובים ומנתח
9 אותם כדי להבין למה התכוון הדובר, מהי המשמעות או איך בניו הטקסט. זה מדע, יש
10 כלים, יש עולם שלם. חקר השיח עוסק רק בטקסט הכתוב או המושמע, אם כי במושמע יש
11 אלמנטים של טון, של עצמת הקול.
12 אני נחשפתי לעדויות של הנשים ושל הנאשם במשטרה, כי אני לא חקרתי אותן ולא ראייתני
13 אותן ולא דיברתי עם אף אחת מהן, הנחתי שבתוך החומר שהן דיברו, גם הן וגם הוא, אני
14 יכול לקחת את הטקסט ולנתח אותו ולומר מעבר לטקסט עצמו, מה זה אומר שתואם את
15 התיאוריה שעליה ביססתי. כדי לסבר את האוזן, לאחד הממצאים החשובים ביותר שמצאנו
16 ד"ר קופרברג, שותפתי למחקר, ואני מצאנו שכשאדם מספר סיפור, מתאר מצב, אירוע או
17 רעיון, יש ברוב המקרים בתוך הטקסט הגדול, יש מה שהגדרנו כ"המטאפורה המארגנת של
18 השיח", ה-d.n.a של השיח. במקום לקרוא את הכל, יש נושפט אחד קטן, ביטוי מטאפורי,
19 שהוא הבסיס, שם נמצאת התמצית של כל הטקסט.

לשאלת ביהמ"ש:

- 20
21 **ש. נניח שאדם אומר שהוא ראה מישהו שולף אקדח ויורה?**
22 **ת.** אני מתכוון רק למילים, לגבי מה שהאדם חווה ברמה הפסיכולוגית כשהוא מדבר על משהו.
23 יש טקסטים, למשל, של שיחות של שירות טלפוני, גם בזה הצליחו למצוא אלמנטים תת-
24 מודעיים.
25
26

ברשות לבי"כ המאשימה:

- 27 **ש. אני לא הבנתי שכשדיברת על קבוצות סמכותניות ומנהיג, דיברת באותה שפה על דת או**
28 **משהו גדול וקבוצה סמכותנית קטנה, מה ההבדל ביניהם, אם יש? אמרת כאילו זה אותו**
29 **דבר.**
30 **ת.** בשום פנים ואופן לא. אמרתי שחלק מהטכניקות לשליטה מנטאלית שאנחנו רואים לפעמים
31 בקבוצות הסמכותניות, חלק מהן מופיעים בכל מסגרת חברתית שמנסה להשפיע על הזולת,
32 גם הדתות מנסות להשפיע, גם בית הספר, גם המשטרה, גם הצבא. ככל שהקבוצה היא יותר
33

1293

1294

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

12 דצמבר 2011

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

1 מלוכדת ומהודקת עם מטרות ספציפיות, היא משתמשת בטכניקות או בתהליכים או בכלים
 2 שמופיעים גם בשליטה מנטאלית. שליטה מנטאלית זה מערך הרבה יותר מורכב ומהודק,
 3 שכשהוא יתרחש חייבים להופיע רוב הנתונים האלה. דת זה לא כת, אם כי הרב שח אמר
 4 שהכת הכי קרובה ליהדות היא הבי"ד, אבל בוודאי שלא בכל הדתות משתמשים בטכניקות
 5 של שליטה מנטאלית, ובטח לא בכל המסגרות הדתיות, אם כי יש בעולם מחקרים
 6 שמוכיחים שבמסגרות דתיות פורמאליות של המוסדות קיימת שליטה מנטאלית.
 7

8 **ב"כ המאשימה:** אני לא מבקשת להחזיר את חוות הדעת המקורית, יש את התיאוריה והיא
 9 מוסברת ומוגשת, אבל גם בשאלות של בית המשפט, נותרת איך שהוא השאלה של יישום התיאוריה,
 10 האם היא כן מתקיימת או לא.
 11
 12

13 החלטה

14
 15 מלכתחילה, הורינו לתביעה להוציא מחוות הדעת את כל אותם החלקים הפרטיקולאריים הנוגעים
 16 לניתוח עדויותיהן של מתלוננות בתיק זה.
 17 ההגנה, שקיבלה את חוות הדעת המלאה, הפנתה את תשומת לבנו לקיומן של מסקנות עובדתיות
 18 בתוך חוות הדעת, לאחר ניתוח עדויותיהן של חלק מהעדות שהעידו בפנינו, ומסקורות ראייתיים
 19 שנמצאים בתיק.
 20 עתה מבקשת התביעה שהמומחה יעיד כיצד התיאוריה מיושמת לגבי העדויות שנשמעו בתיק זה,
 21 דהיינו, להחזיר "בדלת האחורית" את הקטעים החסרים שהושמטו לאחר שהחלטנו בישיבה
 22 הקודמת את אשר החלטנו.
 23 לא ראינו לנכון לשנות מהחלטתנו הקודמת.
 24
 25

26 **ניתן והודע היום ט"ז כסלו תשע"ב, 12/12/2011 במעמד הנוכחים.**
 27

נורית אחיטוב, שופטת	מרים דיסקין, שופטת	רענן בן-יוסף, שופט
אב"ד		

28

29

30

1294

1295

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

12 דצמבר 2011

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 חקירה נגדית – ב"כ הנאשם:
- 2 ש. אני מבינה שחוות הדעת שלך בעצם מכוונת לכך שמבחינתך, גואל רצון היה מנהיג של
- 3 קבוצה סמכותנית?
- 4 ת. בהחלט.
- 5 ש. מתי גמלה בליבך המסקנה הזו? באיזה שלב בו נחשפת לחומר או קודם לכן?
- 6 ת. אחרי שגמרתי לנתח את החומר, כשגם הנשים וגם הוא העידו במשטרה.
- 7 ש. זאת אומרת, אם אני רוצה לדייק, כשאתה כותב לחברתי מכתב ביום 11.09.11, אתה אומר
- 8 כך [מצטטת], אתה מתאר שם שכעבור כחצי שנה, מאז הפנייה אלייך, שבתאריך
- 9 17.03.11, שלחת לחברתי טיוטה ראשונית, כשמבחינתך, לאחר הטיוטה נעשו מספר
- 10 תיקונים, נכון?
- 11 ת. כן.
- 12 ש. ואז, בתאריך 11.09.11 מתקבלת חוות הדעת המקורית, שלא הוגשה לביהמ"ש. נכון?
- 13 ת. כן.
- 14 ש. לפני כן, בעצם, אתה מספך שלא נחשפת לחומרי חקירה, אבל התראיינת, למשל, בתכניות
- 15 טלוויזיה, על הקבוצה של גואל רצון, עוד לפני שנחשפת לחומרי חקירה, ושם זכיתי לשאול
- 16 מפיך, כאילו, כאילו מדובר בקבוצה סמכותנית, האם זה נכון או לא?
- 17 ת. זה נכון שהתראיינתי.
- 18 ש. האם נכון שכבר כשהתראיינת, למשל, בתאריך 15.02.09, עוד לפני שגואל נעצר בכלל,
- 19 בשלב שהסרט מוקרן בערוץ 10 על הנשים, על החיים בבית, על גואל, הן מתראיינות, גואל
- 20 מתראיין ומביאים אותך לרדיו, לתכנית של גבי גזית. אתה זוכר מה הייתה עמדתך לגבי
- 21 הקבוצה של גואל עוד לפני שנחשפת לחומרים?
- 22 ת. אני חייב לקרוא את החומרים, אני לא זוכר מה אמרת, יכול להיות שהייתה התייחסות
- 23 לגבי קבוצות סמכותניות, זה הנושא שבו אני עוסק.
- 24 ש. אני שואלת, כשפנו אלייך וביקשו לראיין אותך, כשהכותרת היא "האם חברות בכת
- 25 נחשבת סיפורו של גואל רצון", הגעת כמומחה לקבוצות סמכותניות שרצו לשאול אותך מה
- 26 אתה אומר לקבוצה של גואל?
- 27 ת. אני יכול לשאול אותך שאלה:
- 28 ש. לא.
- 29 ת. שאלת הבהרה. את שאלת אותי מתי קבעתי שגואל רצון הוא המנהיג של הקבוצה, ואח"כ
- 30 שאלת אותי מתי אני יכולתי להתבטא ברדיו שזו קבוצה סמכותנית, אלה שתי שאלות
- 31 שונות.
- 32 ש. אז לגבי השאלה השנייה, האם אמרת שזוהי קבוצה סמכותנית?
- 33 ת. יכול להיות שכן.

1295

1296

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

12 דצמבר 2011

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 ש. על סמך מה?
- 2 ת. קודם כל, אמרתי גם בעדות שלי שראיתי את הסרט.
- 3 ש. על סמך הסרט?
- 4 ת. ראיתי את הסרט, שמעתי ממה שקורה בסרט שזה עונה על חלק מהקריטריונים שאני
- 5 מגדיר כקבוצה סמכותנית.
- 6 ש. פעם נוספת שהתראיינת הייתה בתאריך 14.01.10 אצל לונדון וקירשנבאום בערוץ 10,
- 7 כשהשאלה הייתה האם חברות בכת נחשבת עבדות, ואתה מגיע להתראיין באותה תכנית
- 8 ואתה מביע את עמדתך מדוע החברות בכת של גואל, קבעת שזו כת, בלי יותר מדי למנות
- 9 את הפרמטרים, אבל כבר אז דיברת על יומיים לאחר המעצר שלו, מדובר היה כבר אז בכת
- 10 מבחינתך! האם זה נכון?
- 11 ת. אם תתני לי את החומר לקריאה, אני אוכל להשיב לך.
- 12 ש. אני מציגה לך את הסרטון הלקוח מאותה תכנית. שמענו אותך כאן מתייחס באופן
- 13 ספציפי, דיברת גם באופן כללי ובאופן פרטני על גואל כמנהיג ועל שחרור הנשים, זאת
- 14 אומרת שבשאיני ראיתי את הופעתך בתכנית, למדתי שמבחינתך כבר אז גואל מנהיג קבוצה
- 15 סמכותנית, אבקש את התייחסותך?
- 16 ת. אני מוזמן לעיתים קרובות לכל מיני תוכניות טלוויזיה או לא, הבעתי את דעתי המקצועי.
- 17 אם תוכך כדי קריאה או ניתוח של החומר הייתי מגיע למסקנה הפוכה, הייתי כותב זאת.
- 18 ש. נשאלת ע"י לונדון "מה יש בו שאין בך?" ואתה אומר "אין בו כלום מלבד טכניקה של
- 19 קונטרול מיינד".
- 20 ת. כן.
- 21 ש. האם זו תשובה שענית בלי לדעת מה יש באמת בתוך הקבוצה?
- 22 ת. ברגע שאני הגעתי למסקנה שמדובר על קבוצה סמכותנית מתוך החומר שהתפרסם
- 23 בעיתונות, כולנו נחשפנו לחומרים הראשוניים מיד לאחר פירוק הקבוצה, לא יודע כמה זמן
- 24 עבר מפירוק הקבוצה עד לריאיון, מסקנתי הייתה שמדובר בקבוצה סמכותנית ושהאדם
- 25 העומד בראשה הוא מנהיג קבוצה, כדי להגיע לתשובה של אותו מראיין, אמרתי שהוא
- 26 מפעיל "MIND CONTROL" על נשות הקבוצה. אם הייתי מגיע למסקנה שמדובר על
- 27 תנועת הצופים, הייתי אומר את זה אחרת.
- 28 ש. אני קוראת בחוות דעתך על הקושי לקבוע האם קבוצה מסוימת היא סמכותנית או לא, זה
- 29 לא משהו שיש עליו קונצנזוס ויש לבדוק אותו, אתה מסכים עמי?
- 30 ת. כן.
- 31 ש. איך על סמך צפייה בסרט שהוקרן לבלל הציבור, אתה מגיע למסקנות ב"שלוף"?

1296

1297

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

12 דצמבר 2011

תפ"ח 23751-02-10 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 ת. אני מוכן להביא את הסרט לכאן ולנתח בפניכם את כל הפרטים האלה, עוד לפני שקראתי
2 את החומר. אם תתנו לי זמן, אני מוכן ללכת נקודה-נקודה, גם לגבי התמונות וגם לגבי
3 התוכן.
- 4 ש. אני מציגה בפניך ובפני ביהמ"ש את הראיון שנערך לאחר מכן אצל גבי גזית ברדיו, גם
5 כאן שמענו שבהתחלה הוא מראיין אותך ושואל שאלות, ואתה עונה באופן כללי מהי כת,
6 מהם הסממנים וכי, אנו מדברים על תאריך 15.02.09, שנה לפני מעצרו של הנאשם.
7 נשאלת האם אתה חושב שמדובר בקבוצה של גואל בכת, אתה עונה שעפ"י רוב הסממנים
8 התשובה היא כן.
- 9 ת. בדיוק.
- 10 ש. ואנחנו מדברים על כך שרוב הסממנים מבחינתך נלמדו במסגרת הצפייה בסרט של ערוץ
11 10.
- 12 ת. הסרט והחומר שנקרא בעיתונות.
- 13 ש. אתה מחווה דעתך על סמך החומר שנקרא בעיתונות?
- 14 ת. כאשר מדובר באדם כמוני שמתבקש ע"י התקשורת לפעמים לבוא ולפענח ולהסביר תופעות
15 פסיכולוגיות ומתמצא בתחום, אני מביע את דעתי כדי לעזור לציבור לפענח ולפרש תופעות
16 מורכבות, עפ"י החומר שנחשפתי אליו. הנחתי שמקרה זה עונה על רוב הקריטריונים של
17 כת. רוב הדיבור שלי בשידור הזה הוא ב"מקרים כאלה", הקשבתי למה שאני אומר
18 ובמקרים האלה לא התייחסתי לקבוצה עד שנשאלתי. אם תוך כדי השיפה לחומר הראיות
19 הייתי מגיע למסקנה הפוכה, כבר היו מקרים והייתי כותב. כבר היו מקרים שבהם
20 נתבקשתי לתת חוות דעת לגבי יישוב מסוים האם זו כת והגעתי למסקנה שלא. אם שואלים
21 רופא על סמך סימפטומים שמופיעים בטלוויזיה אם מדובר בשפעת החזירים, לדוגמא, הוא
22 יוכל לחוות דעתו, והוא יאמר שלדעתי הוא סובל משפעת חזירים.
- 23 ש. כשפנתה אליך התובעת, מה היא ביקשה ממך?
- 24 ת. אני פירטתי וזה מופיע במכתב.
- 25 ש. תראה לבית המשפט את המכתב.
- 26 ת. אני יכול לקרוא את מה שכתבתי? [העד מעיין בחומר המצוי ברשותו], כתבתי כמכתב
27 תשובה לתובעת כי נתבקשתי על ידה לחוות את דעתי המקצועית בעניין תיק זה בנושאים
28 הבאים.
- 29 ש. אלה היו שאלות שלה?
- 30 ת. כן.
- 31 ש. התובעת למשל שואלת אותך מה המשמעות של גבילת חירות והיעדר חירות אצל נשות
32 הקבוצה שחיו בתנאים סבירים של חופש פעולה מיזי?
- 33 ת. כולן שאלות.

1297

1298

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

12 דצמבר 2011

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 ש. היא שואלת אותך גם מה התהליכים הפסיכולוגיים והחברתיים שמנעו מנשות הקבוצה
2 של גואל, שפעלו ונעו באופן חופשי לעזוב את הקבוצה, ויתרה מכך, כיצד ניתן להסביר
3 מבחינה פסיכולוגית את המקרים בהם התחננו לא לעזוב את הקבוצה, וגם היא מבקשת
4 ממך תיאור תהליכים וסימנים פסיכולוגיים להחזקה בתנאי עבדות. בעצם, חברותי ביקשה
5 ממך לבדוק אם נמצאים כל הנתונים האלה?
6 ת. כן, כך כתוב.
- 7 ש. אני רוצה להבין, אתה בעצם קיבלת תשלום לחוות דעת, היה ותמצא את התשובות
8 לשאלות האלה?
9 ת. כן, חוות הדעת מתייחסת לשאלות האלה.
- 10
11 **ב"כ הנאשם**: אני מבקשת להגיש את המכתב מיום 1.11.09.
- 12
13 **מוגש ומסומו – 20/ג**
- 14
15 ש. אני רואה שבטרם הגשתי את חוות הדעת, אנחנו יודעים שבעקבות המעצר של גואל נכתב
16 דו"ח, נכון? אתה בטח מכיר את הדו"ח שנכתב, שמשדר העבודה והרווחה המליץ של
17 סדרת צעדים לטיפול בנפגעי כתות, והדו"ח הועבר בעקבות פרשת גואל רצון, זה לא סוד
18 שהדו"ח הזה יוצא בעקבות המעצר. אתה מכיר את הדו"ח?
19 ת. כן.
- 20 ש. זה נכון שאתה היית אחד מחברי אנשי המקצוע איתם התייעצו, ואפילו מופיעים כאחד
21 מהאנשים שהתייעצו עמם בעניין הדו"ח הזה?
22 ת. כן, הדו"ח הזה עוסק כפי שהסבירו לכל אחד מאנשי המקצוע שהופיעו בפני הוועדה, האם
23 משרד הרווחה יכול או צריך להמליץ על חקיקה בנושא כיתות.
24 ש. אבל זה ברור שהדו"ח הוא כתולדה מהסיפור של גואל רצון, נכון?
25 ת. בהזמנה נרשם שאנשים בעלי ידע ועניין בתחום הזה מוזמנים לבוא מכיוון שמשדר הרווחה
26 רוצה לבדוק חקיקה בנושא כיתות, לא היה דיון על הקבוצה הספציפית הזו באופן מוחלט.
27 הופיעו אנשים, נתנו את חוות דעתם והוא כתוב.
- 28 ש. הדו"ח הסופי הוגש לשר העבודה והרווחה במאי 2011, אני מניחה שגם כשאתה מייעץ
29 בעניין הזה, זה כשהנשים מטופלות אצלך במכון.
30 ת. באתה תקופה, ודאי.
- 31 ש. הדו"ח הראשוני שנכתב, דו"ח תעשה-גלזר, שהוגש בינואר 1987, הוא למעשה לא הניב
32 תוצאות מעשיות מהסיבה שכל ניסיון להגדיר מהי כת שלא יכול לכלול בתוכו קהילות
33 חרדיות רבות, ולכן יש עד היום קושי בחקיקה, נכון?

1298

1299

בית המשפט המחחי בתל אביב - יפו

12 דצמבר 2011

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 ת. כן, דרך אגב, אחרי הדו"ח הזה יש עוד מספר דו"חות רשמיים, כולם עוסקים בנושא זה.
- 2 ש. אני רואה שקודם להגשת חוות הדעת מטעמך מצוין שאתה נפגשת עם צוות פרקליטות
- 3 מחוז ת"א.
- 4 ת. כן.
- 5 ש. תספר לי מה היה בפגישות?
- 6 ת. צוות פרקליטות מחוז ת"א שכולל שלוש עו"סיות בכירות.
- 7 ש. אני מדברת על פרקליטות מחוז ת"א.
- 8 ת. טעיתי, נשאלתי אם אני יכול לכתוב חוות דעת כזו, בנושא הקבוצה של גואל רצון, שאלתי
- 9 על מה תתבסס חוות הדעת שלי, נאמר לי שאני איחשף לחומרי החקירה במשטרה
- 10 ולחומרים אחרים שהם חומרי ראיות וקובץ מסמכים, וכפי שפורט בעמ" 8 לחוות דעתי, כל
- 11 החומר המפורט שם.
- 12 ש. היית צריך לכתוב חוות דעת, מן הסתם אתה מעיד כאן בנושא קבוצות סמכותניות, למה
- 13 אתה צריך להיחשף לחומר כדי לתאר לנו את התופעה?
- 14 ת. בגלל אותה תשובה שנתתי לגבי גזית, שעפ"י חלק גדול מהקריטריונים זה עולה על השאלה
- 15 הזו, אבל כדי לענות על שאלות הפרקליטה, הייתי צריך לקבל את כל החומר, ובניתוח של
- 16 הטקסטים שנתבקשתי להסיר מחוות הדעת, יש התייחסות ספציפית לכל השאלות האלה,
- 17 אבל את זה בית המשפט לא יכול לקרוא.
- 18 ש. על מה דיברתם באותה פגישה?
- 19 ת. שאלו מי אני, מה הקרדיטים והניסיון שלי, נשאלתי האם אני מוכן לכתוב חוות דעת כזו,
- 20 שאלתי לאיזה חומר אני איחשף, שאלתי האם אני אראיין את האיש ואת הנשים, נאמר לי
- 21 שלא, שאלתי אם יש חומר קליני, אמרו לי שאין חומר קליני, ולאחר שבירנו לאיזה חומר
- 22 אני איחשף, אני קיבלתי על עצמי את המשימה, שראיתי אותה גם כמשימה מקצועית
- 23 חשובה ואני מרשה לעצמי לומר גם לאומית.
- 24 ש. בחוות הדעת שלך לעניין המומחיות, אתה מציין כל מיני מודלים אחרים.
- 25 ת. שמונה מודלים, אם איני טועה.
- 26 ש. שמתוכם ניתן לבדוק האם מדובר בכך או לא.
- 27 ת. כן.
- 28 ש. האם מי שכתב את המודלים, הם פסיכולוגים?
- 29 ת. חלק הם סוציולוגים, חלקם פסיכולוגים.
- 30 ש. זאת אומרת שאנחנו מדברים על מומחיות, המומחיות שלך היא לא בתחום הסוציולוגיה
- 31 לגמרי.
- 32 ת. לא, אבל אני אמרתי שהתופעה היא פסיכו-סוציאלית, היא לא רק תופעה פסיכולוגית, אלא
- 33 תופעה שכוללת רכיבים פסיכולוגיים וגם רכיבים חברתיים.

1299

1300

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

12 דצמבר 2011

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- ש. אני רואה שבטרם כתבת את חוות הדעת, [מצטטת] בנוגע לטיפול הפסיכולוגי של הנשים והילדים מהקבוצה של גואל. אני יודעת היום שמדובר ב-11 נשים ושבעה ילדים.
- ת. כן.
- ש. מה כללה ההדרכה?
- ת. הדרכת לצועות המטפלים כללה נושאים תיאורטיים בעיקר, כגון, ואמרתי זאת במפורש, ההפרעה הפוסט-טראומטית המורכבת, תהליכי ההחלמה והטיפול באנשים אלה, היו גם הרצאות על התפתחות קבוצות סמכותניות ואולי יש עוד חומרים אחרים.
- ש. היו גם חומרים על התפתחות קבוצות סמכותניות, זאת אומרת שאני למדה שבמסגרת הדרכה, הועלתה גם הבעייתיות שלא מדובר במקרה רגיל, אלא במקרה של מנהיג אל מול קבוצה סמכותנית, ועל כל ההשלכות שיש מכך.
- ת. בוודאי.

לשאלת ביהמ"ש:

- ש. האם נקודת המוצא מלכתחילה הייתה עוד מבלי שעברו ממש טיפול, שמדובר בקבוצה סמכותנית, זו הייתה נקודת המוצא ממנה התחיל הטיפול?
- ת. כמו בכל קבוצות הדרכה, אני מנחל המכון, אני לא נותן הדרכה אישית לאנשים, כל מטפל מקבל הדרכה אישית ברמה הקלינית לגבי המטופלים שלו, כל החומר שהוא חומר אישי ופרטני לחלוטין נידון בין המדריך לבין המודרך, סופר ויזן, מה שנקרא בפסיכולוגיה, שכל אדם צריך לקבל. בקבוצות ההדרכה הכלליות הוקם צוות לעניין, אנחנו דגים בתופעה בכללותה ולא באופן פרטני, דהיינו, מדובר על נשים שהופנו אלינו מקבוצת הרווחה לאור העובדה שחיו בנסיבות מסוימות. הקבוצה המסוימת פורקה והיום צריך לטפל בנשים ובילדים, זה מה שאני נדרשתי להסביר.
- ש. התשובה היא שמלכתחילה אתם יצאתם מנקודת הנחה שזו קבוצה סמכותנית?
- ת. כן.

המשד חקירה נגדית - ב"כ הנאשם:

- ש. אני מניחה גם שיש הבדל בטיפול בין מי שעבר פוסט-טראומה רגילה לפוסט-טראומה למי שהיה בקבוצה סמכותנית, קרי, תסכים איתי שגם הטיפול או התמלצות הטיפוליות מלכתחילה היו ככאלה שמופנים לקבוצה סמכותנית.
- ת. לא, אני חייב לתקן את זה, קבוצות ההדרכה וההרצאות שלי היו לאורך זמן ארוך, זה לא שפתחנו בסמינר על הנושאים האלה ואחרי שקיבלו את כל ההדרכה ואת כל הדעה שלי, התחלנו לעבוד בטיפול, אלא בהתאם לשאלות של הפסיכולוגים שמטפלים בנשים ובילדים,

1300

1301

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

12 דצמבר 2011

תפ"ח 23751-02-10 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

1 אנחנו דנו בנושאים כאלה או אחרים. היו מס' קבוצות הדרכה ומספר הרצאות שלי
2 בקבוצות ההדרכה, לא שעסקנו בסמינר עיוני בנושא הזה.

3
4 **לשאלת ביהמ"ש:**

5 ש. האם אנחנו צריכים להבין שלו במהלך הטיפול היית מגיע למסקנה שזו לא קבוצה
6 סמכותנית, היית משנה את הטיפול?

7 ת. בוודאי. קבוצת הדרכה תואמת את הצרכים. אנחנו במכון, למשל, טיפלנו במשפחה שעברה
8 פיגוע קשה ונהרגו שם ילדים והורים, ואנחנו נתנו הדרכה לפסיכולוגים שעבדו עם הניצולים
9 של אותו פיגוע. התחלנו לטפל בהם ותוך כדי אנחנו קיבלנו השתלמות בנושא של נפגעי טרור
10 והתופעות וכי'. אם היינו מגיעים לאותן מסקנות לגבי אותה קבוצה, שצריכה טיפול אחר,
11 או אז היום היינו משנים. התהליך הטיפולי רלוונטי למקרה.

12 ש. יכול להיות, שלא בכוונה, אתם גרמתם לשינוי בעדויות של הבנות?

13 ת. הבנות לא קיבלו שום הדרכה, לא בטיפול ולא על ידי הבנות, אמרתי את זה קודם, לא
14 השתתפו מעולם בשום סמינר. גם לא מקבלים הדרכה פרטנית על תופעות, שאדם מגיע
15 לטיפול הוא אמור להגיע למסקנות לגבי החוויה שהוא חווה, אם זו חוויה טראומטית או
16 אחרת. הבעיות היו בעיות שחמטופל מביא לטיפול, אנשים לא נמצאים בשיעור חינוכי, אם
17 למשל הנשים הביאו לדוגמא מקרים של קושי בניהול החיים עם הילדים, אז זה הנושא
18 שהקבוצה עסקה בהם. הנושאים הטיפוליים הם טיפוליים נטו, זה חומר קליני.

19
20 **המשד חקירה נגדית - ב"כ הנאשם:**

21 ש. אתה מספר שההדרכות היו לאורך זמן, האם לאורך זמן נחשפת לבעיות או למה שעולה
22 במסגרת הטיפול בהן במהלך הזמן?

23 ת. לא בקבוצות ההדרכה. החשיפה היא רק בין המדריך לבין המטופל. המכון בניו כמו כל מכון
24 לפסיכולוגיה, יש אנשים שעוסקים בהדרכה לפסיכולוגים, לאנשים האלה שעוסקים
25 בהדרכה יש מדריך מוסמך שמדריך אותם, וכל החומר הקליני נידון שם. אני מנהל המכון,
26 אני לא נכנס לחומרים הפרטניים של הטיפול, יש לנו מאות מטופלים במכון.

27 ש. השאלה היא האם נחשפת לאיזה שהוא משהו מתוך מערך הטיפול?

28 ת. לגבי תופעות.

29 ש. מה למשל?

30 ת. למשל, נתתי דוגמא, הקושי של הנשים להתמודד. למשל, אישה או מספר נשים שיש להן
31 מספר ילדים, נטולות משפחה מורחבת תומכת, התמודדו עם בעיות מסוימות בנושא. אני
32 לא מכיר את הבעיות הספציפיות של כל מטופל, אם היית נותנת לי שם ובעיה, לא הייתי
33 יכול לענות.

1301

1302

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

12 דצמבר 2011

תפ"ח 23751-02-10 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 מתוך 11 הנשים, מי הן המטופלות?
 2 ש. אני כרגע לא יודע, אבל אני חייב להתייעץ עם היועץ המשפטי שלנו בקשר לויתור על
 3 סודיות. אני לא יכול לענות על זה כרגע. אין לי את הרשימה של המטופלות ואת היחס
 4 האישי לכל אחת מהן.
 5
 6 **ב"כ המאשימה**: אם אני זוכרת נכון, חלק העידו שהן מטופלות, אני מוכנה לפנות אל הנשים ולשאול
 7 ולהודיע בישיבה הבאה.
 8
 9 **המשד חקירה נגדית - ב"כ הנאשם**:
 10 ש. אתה מציין שבמהלך טיפול, כב' השופט בן יוסף שאל אותך האם ייתכן והבנות נחשפו
 11 לעמדות של מטפל? לדוגמא: אם מגיעה אישה ומספרת שהיא עשתה כל מיני דברים
 12 ופתאום היא מקבלת הארה ואומרת שלא יכול להיות שהיא התנהגה בצורה כזו, האם
 13 בסיטואציות כאלה מגיע ההסבר של המטפל?
 14 ת. אני חוזר ואומר, המטפל לא מסביר דברים, זה לא שיעור. המטפל עוסק בעבודה טיפולית
 15 ואם היית פעם בטיפול הוא עוסק בחומרים אחרים לחלוטין. יכול להיות שכשהמטפל
 16 אומר משחו, המטפל עוזר לו לנסח לעצמו את מה שהוא חווה, אבל לא במובן שאת מתארת
 17 כאן, כאילו שהוא מקבל תדרוך מהמטפל, ולא טיפול קוגניטיבי התנהגותי. העבודה שלנו עם
 18 רוב הנשים האלה הייתה באוריינטציה דינאמית ולא קוגניטיבית-התנהגותית, זה לא
 19 קואוצינג, מדובר על משחו הרבה יותר עמוק, אנשים לא קיבלו שום תדרוך כדי להבין את
 20 עצמם.
 21 ש. ברור שלא, אבל אני שואלת את עצמי, אמרת שחלקן לפחות היו צריכות להיות
 22 סוגסטביליות.
 23 ת. כן.
 24 ש. אם היא סוגסטבילית והיא מעלה מעלה מעלה, האם לאור העובדה ש"על השולחן" היה ברור
 25 שמדובר בקבוצה סמכותנית, קרי, לכל שאלה יש תשובה, האם כשהן מעלות את התהיות
 26 האלה, לא מגיעה תשובה מאוד ברורה וחד-משמעית?
 27 ת. לא הבנתי, אם אישה שואלת שהיא הייתה בקבוצה סמכותנית, אני הייתי בכת?
 28 ש. לא. למשל, אישה אומרת שהיא לא מאמינה שנתנה כ"כ הרבה כסף ושהיא קנתה לו כ"כ
 29 הרבה מתנות ואיך ייתכן שהיא לא קמה והלכה.
 30 ת. אז המטפל מטפל בשיטה הסוקראטית, הוא מחזיר לה שאלה, את צריכה להבין מדוע הגעת
 31 לזה, זה מה שאמרת קודם. טיפול פסיכולוגי, עם כל הכבוד, לא עוסק בחינוך, זה לא
 32 שאלות ותשובות ובטח לא אינדוקטרינציה, בוודאי שמול הנשים עומד אדם חי, שהוא

1302

1303

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

12 דצמבר 2011

תפ"ח 23751-02-10 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

1 הפסיכולוג והאחראי, לא מכונה שנותנת תשובות, והתהליך שנשאלתי עליו פשוט לא
2 מתקיים במסגרת הטיפול, לא אצלנו לפחות.

3

4

לשאלת ביהמ"ש:

5 ש. במהלך הטיפול לא ניתן למטופל הסבר על ההתנהגויות שלו.
6 ת. לא.
7 ש. לא עוזרים לו לחיות עם הדברים שהוא עשה?
8 ת. לא, כי זה לא עוזר לו להשתקם ולפתור את הבעיות.

9

10

המשך חקירה נגדית - ב"כ הנאשם:

11 ת. יש שיטות טיפול קוגניטיבי-התנהגותי שעוסקות בנושא זה, למשל, חלק גדול ממרפאות
12 ציבוריות, בשל קוצר הזמן, נותנים טיפול קצר מועד, שבו צריך עד 12 פגישות, המטופל
13 אמור להגיע להבנות או לשינוי התנהגותי. הנשים האלה קיבלו ממשרד הרווחה 55 שעות
14 טיפול. לשאלת ביהמ"ש אני משיב, כי זה תהליך איטי, שלא כרוך בהסברה ולא בחינוך.
15 ש. גם במסגרת החקירות במשטרה, הנשים נחשפו לאפשרות, לפחות מבחינת חוקרי
16 המשטרה, שמדובר בעבדות ובניצול, האם האירו את עיניהן? האם אלו דברים שעובדו
17 במהלך הטיפול או שאין לך מושג?
18 ת. אם הן העלו את זה במסגרת הטיפול, אז זה עלה. הטיפול, להבדיל ממסגרות אחרות, איננו
19 מטיל סנקציות או צנזורה על מה שהמטופל רוצה להעלות, אני מניח שאם אדם רצה להבין
20 אם הוא חי בעבדות או בשעבוד, הוא שאל את השאלה הזו.
21 ש. אני רואה גם שנפגשת עם הצוות המוביל של "מבצע גאולה מרצון" מטעם משרד העבודה
22 והרווחה.
23 ת. שזה מה שהתחלתי לענות. הצוות הזה הוא בן שלוש עובסיות שהן פקידות סעד ומפיעות
24 ברשימה. הן נפגשו איתי ושאלו אותי האם המכון יכול לקחת על עצמו טיפול של הנשים
25 והילדים של גואל רצון, שיהיו מעוניינות בכך ויגיעו לטיפול. הן הסבירו על מה מדובר, על
26 התהליך של פירוק הקבוצה והנשים יושבות, כל אחת מהן, במקלט לנשים מוכות.
27 התשובה הייתה חיובית, דיברנו הרבה מאוד על הצד הכלכלי, כמה פגישות, כמה כסף, מי
28 ישלם על הטיפול, על הדברים הלוגיסטיים, איך הן יגיעו לטיפול, אם תבואנה לבד או מישהו
29 ילווה אותן, מדובר היה על משפחת המקור של הנשים, המשפחה שממנה הן באו וסיכמנו
30 שהן יגישו לנו הצעת מחיר ואנחנו קיבלנו אותה.
31 ש. אתה לא ראית בכל הדרך איזה הוא טעם לפגם שאתה, כמנהל והבעלים של מכון "גריין",
32 שמטפל באנשים, הגם שלא טיפלת בהם באופן ישיר, איזה שהוא קושי חלילה להיות
33 גורם מוטה כדי לכתוב את חוות הדעת?

1303

1304

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

12 דצמבר 2011

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 ת. זה נושא שהעסיק אותי, כמוכן, יכולתי לבחור לא לקבל את זה. לאחר שיקול דעת, הגעתי
2 למסקנה שאני יכול לעשות את זה ולקחתי אחריות מלאה על הנסיבות.
3
4 **ב"כ המאשימה:** הגשתי הודעה על ויתור נעדים רבים, ונותרו לנו, להערכתי, יומיים או שלושה ליתר
5 העדים. נותרו ארבעה או חמישה עדים, נוסף לעד המומחה. כמו כן, אבקש להגיש את הסרט של
6 ערוץ 10, שעליו התבסס המומחה מבלי להביא את עורך הסרט.
7
8 **ב"כ הנאשם:** אני מסכימה להגשת הסרט ואין לי התנגדות.

החלטה

אנו מוסיפים מועדי הוכחות, לתאריכים:

- 14 14.02.12, שעה 09:00.
15 12.03.12, שעה 09:00.
16 01.04.12, שעה 09:00.
17
18 **ככל הנראה יוספו גם התאריכים הבאים:**
19 07.02.12, שעה 09:00.
20 15.02.12, שעה 09:00.

הנאשם יובא באמצעות השב"ס והליווי למועדים שנקבעו.

- 23
24
25 **ניתן והודע היום ט"ז כסלו תשע"ב, 12/12/2011 במעמד הנוכחים.**
26

נורית אחיטוב, שופטת	מרים דיסקין, שופטת	דענן בן-יוסף, שופט
אכ"ד		

27

28

הוקלד על ידי: נופר דויד

1304

1338

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

14 פברואר 2012

תפ"ח 23751-02-10 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35

ב"כ המאשימה – עו"ד רגית בר-און ועו"ד דליה אברמוף

ב"כ המגוננת – עו"ד רחמיאל רובין

ב"כ המגוננת – עו"ד רחמיאל רובין

מדינת ישראל

המאשימה

נ"א

אבא נחאל – אבא רובין

המגוננת

נוכחים:

ב"כ המאשימה – עו"ד רגית בר-און ועו"ד דליה אברמוף
ב"כ הנאשם – עו"ד רויטל קוצר ועו"ד שלומציון גבאי-מנדלמן
הנאשם הובא באמצעות שב"ס

פרוטוקול

עת/36 – דר' דוד גרין – שב לדוכן העדים להמשך חקירה ומוזהר כדין:

לשאלת ביהמ"ש:

- ש. בדיון הקודם ציינת נתון של-70% מהאנשים יש סיכוי שייתפסו אחרי סמינר כזה או אחר של 24 שעות. תוכל להסביר?
- ת. כן, אני מסתמך על חומר שהתפרסם בספרות האמריקאית בעיקר, שחקרה את הנושא הזה, של כיתות בעולם. החוקרת היא מרגרט זינגר ז"ל, שכתבה על זה ספר ועשרות מאמרים, שחלק מהסמינרים שמכוונים לגייס אנשים, יש את הרפורמים ובארץ ישנם עוד ארגונים שעוסקים בגיוס אנשים חלשים למסגרות כאלה ואחרות.
- ש. אתה כורך הכל באותה קטגוריה?
- ת. לגבי קבוצה סמכותנית, זה יכול לקרות.
- ש. אבל ל-70% מבני האדם?
- ת. זה לא אומר שאנשים יכנסו לכת הזו ויחיו בה, אבל זה שחס יתפסו לרעיונות או לשליטה של המנהיג, האחוז הוא מאוד גבוה.
- ש. לא צריך רקע קודם או מצב נפשי קודם או עכה כלשהי?
- ת. לא, הדבר המדהים הוא שהקבוצות פועלות תד-משמעית בגיוס והפצת התורה שלהם, הכוונה לא לסמינר תיאורטי על נושא כלשהו, שאדם בא עם כוונת של לגייס אדם למטרה

1338

1339

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

14 פברואר 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 מסוימת או לטובתו, אלא מדובר על קבוצות שזה התפקיד שלהם. יש קבוצות בניג"ל מאוד
2 דומות שמוכרות ככת.
3 **ש. ואין שונות בין גילאים?**
4 **ת. ודאי שיש, ככל שאדם הוא יותר צעיר עם פחות יכולות התמודדות להשפעה פסיכולוגית**
5 **שנקראת אינדוקטרינציה, כך הוא מועד יותר להשפעה. מתבררים, למשל, היום התבגרות**
6 **נחשבת שנות העשרים, אנשים שנמצאים בתהליך של גיבוש זהותם הבוגרת ותפיסת עולמם,**
7 **הם הרבה יותר נתונים להשפעות מהסוג הזה, אנחנו מכירים את זה בכל מיני קבוצות**
8 **דתיות בעולם כולו, שמגייסות אנשים צעירים. ככל שהם צעירים יותר, כך ההשפעה גדולה**
9 **יותר. זה לא אומר שהאנשים האלה יחיו אח"כ בכת, אבל הסמינר משפיע על האנשים**
10 **האלה להצטרף ולהמשיך לשמוע וללמוד.**
11 **ש. אז כשדיברת על האחוזה הגבוהה הזה דיברת על השפעה ולא בהכרח על כך שאנשים יתפסו?**
12 **ת. כן.**
13
14 **חקירה נגזית – ב"כ הנאשם:**
15 **ש. אני מניחה שאתה מכיר את הסטנדרטים של כתיבת חוות דעת פסיכולוגית לבית המשפט,**
16 **ושלאורם כתבת את חוות הדעת.**
17 **ת. כן.**
18 **ש. כמה חוות דעת הגשת לבית המשפט בעבר או בכלל, אם הוגשו?**
19 **ת. אני מניח שבלי להתחייב במדויק, כעשר חוות דעת.**
20 **ש. נחקרת בעבר כעד מומחה בבית המשפט?**
21 **ת. כן.**
22 **ש. אתה מכיר את הסטנדרטים שנכתבו ע"י הסתדרות הפסיכולוגים אתה מכיר?**
23 **ת. כן.**
24 **ש. מפנה לסעיף ה' [מצטטת], נכון?**
25 **ת. כן.**
26 **ש. בחוות הדעת המקורית, שהורדו ממנה הרבה מאוד אלמנטים שהתייחסת אליהם, בעצם**
27 **הבעת את דעתך בשאלות שאמורות להיות מוכרעות ע"י בית המשפט, כמו למשל האם**
28 **מדובר בשליטה ממשית בחייהם של אנשים, אם לאו. אני לא נכנסת לתוכן ואומרת בכלל,**
29 **האם התייחסת בהתאם לאמור בסעיף ה'?**
30 **ת. כן, ואם יורשה לי אני אקרא מה שכתוב בסעיף א' 3 לאותם סטנדרטים [מצטט].**
31 **ש. אבל זה ברור שהייתה התייחסות אישית שלך לחומר לכאורה משפטי.**
32 **ת. אני לא יודע למה את קוראת "התייחסות אישית", כל התייחסותי היא על בסיס הידע**
33 **המקצועי שלי, שיוצר אצלי תפיסת עולם קלינית פסיכולוגית.**

1339

1340

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

14 מברואר 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 ש. אתה מסכים עמי שבתיק הזה הוגשה טיוטה לחוות הדעת שלך, ואני רואה שעפ"י
 2 ההמלצות, בסעיף 4 ב' לסטנדרטים יש להימנע מהגשת טיוטה, שעלולה להזמין לחצים
 3 ותיקונים. זה נכון שהיו תיקונים לטייטה?
 4 ת. היו הוספות ושינויים, אבל לא כתוצאה מלחצים כלשהם.
 5 ש. הייתה פניה של חברתי אלייך לתת דגשים לנושאים מסוימים?
 6 ת. לא מעבר לשאלות שנשאלתי בהתחלה שמופיעות בחוות הדעת. אני מניח שכבי השופטים לא
 7 קראו את חוות הדעת המקורית ולא את הטיוטה. אם יורשה לי להשתמש בחומרים
 8 שמופיעים שם, למרות האיסור שנתן בית המשפט, אני אשמח שדבר על הכל.
 9 ש. התוספות שנעשו בחוות הדעת היו פרי יוזמתך בלבד?
 10 ת. חד-משמעית, ועל רקע הצורך שלי להרחיב בנקודות מסוימות, שחשבתי לנכון להוסיף אותן
 11 כדי להגיש אלמנטים, שמבחינה תיאורטית נראו לי חשובים.

לשאלת ביהמ"ש:

- 14 ש. אז מדוע, אם כן, העברת את הטיוטה לתובעת?
 15 ת. העברתי את הטיוטה מפני שלא הייתי בטוח שזו תהיה הטיוטה, היו חלקים שאני בעצמי
 16 טרם שלמתי לעיון הפרקליטות.
 17 ש. התבקשת ליתן חוות דעת בנושא מסוים, למה צריך להעביר טיוטה כדי לקבל תגובה או
 18 הנחיה?
 19 ת. כל העניין היה ביני לבין עצמי, זה לא היה כדי לקבל הנחיה. אם הייתי מוזהר שאסור לי
 20 להעביר טיוטה. אני לא מכיר נהלים, הייתי בטוח שחוות הדעת הסופית עומדת בעינה. היו
 21 אלמנטים שמצאתי לנכון, לדוגמא, אותו ציטוט שאני מדגיש הלך וחזור, של זימברדו, שלא
 22 הופיע בחוות הדעת הראשונית.

המשד חקירה נגדית - ב"כ הנאשם:

- 25 ש. מהו הציטוט?
 26 ת. הציטוט שזימברדו מתאר הוא של שליטה מנטאלית - Mind control.
 27 ש. סימנתי את ההבדלים ושמתי לב שהדגשים קשורים לשליטה המנטאלית.
 28 ת. כן.
 29 ש. מפנה לסעיף 5 לסטנדרטים [מצטטת]. חוות הדעת שלך לא כללה בדיקה או ריאיון באופן
 30 ישיר של אנשים, ובטח ובטח לא של הנאשם, נכון?
 31 ת. כן.
 32 ש. זאת אומרת שאנחנו מסכימים בוודאות, גם בלי הסטנדרטים, שזו לא חוות דעת
 33 אופטימאלית מבחינת הסטנדרטים ובכלל, תסכים עמי?

1340

1341

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 23751-02-10 מדינת ישראל נ' דצון (עציר)

14 פברואר 2012

- 1 ת. כן.
- 2 ש. מפנה לסעיף 7, המדבר על כך ש"במקרים יוצאים מן הכלל, תיכתב חוות דעת על בסיס
- 3 נתונים ודיווחים של אחרים ללא בדיקת כותב חוות הדעת, במקרים ככאלה ובמצב שכותב
- 4 חוות הדעת מתבסס על גורם אחר..." [מצטטת].
- 5 ת. כן, זה מצוין גם בחוות דעתי. מבחינה אידיאלית, הייתי מעדיף לראיין ואולי אף לבדוק את
- 6 האנשים שעליהם כתבתי, מכיוון שעל הדבר הזה לא ניתן ולא אושר בשום מקום. אני
- 7 הסתמכתי על חומרים של אותם אנשים בחקירות שלהם במשטרה, זה לא שמישהו אחר
- 8 אמר, אלא מה האנשים האלה אמרו לחוקרים וגם הנאשם כשחקרו לראשונה במשטרה.
- 9 זה שימש לי כחומר גלם שאנשים מופיעים במצבים שאין יכולת לראיין או לחקור את
- 10 האנשים באופן שיטתי. זה מצוין בחוות דעתי, רק שהחומר הזה נלקח מתוך חוות הדעת,
- 11 אשר היא חסרת בשר ועצמות, כי החלק התיאורטי בלבד נכנס לכאן.
- 12 ש. בוא נניח שגם אם היה החומר שהוצאת מתוך הפרוטוקולים והודעות המתלוננות בביתה
- 13 משפט והודעות הנאשם במשטרה, עדיין אתה מסכים עמי שהדרך האופטימאלית והנכונה
- 14 להגשת חוות דעת פסיכולוגית היא לראיין באופן ישיר בלתי-אמצעי?
- 15 ת. כן, הנושא של חוות דעת פסיכולוגית הוא נושא רחב ביותר. חוות דעת בכלל בבית המשפט,
- 16 כי לא תמיד נתונים בידינו החומרים. עורכים חוות דעת פסיכולוגיות על בסיס אלמנטים
- 17 שלא דווקא על בסיס ריאיון או אבחון קליני. יש גם חוות דעת על אנשים שנפטרו, ממילא
- 18 אי-אפשר לראיין אנשים כאלה. חלק גדול מהוות הדעת מתוך ההנלצות של הסתדרות
- 19 הפסיכולוגים נוגע בעיקר לאנשים מטופלים ע"י פסיכולוגים שמכירים את האדם או שטופלו
- 20 או אובחנו ע"י מישהו אחר. פסיכולוג רשאי לכתוב גם חוות דעת על סמך חומרים שאינם
- 21 קשורים לטיפול או לאבחון קליני של בן אדם.
- 22 ש. כשפסיכולוג מטפל במישהו עפ"י הדו"ח שמצוי בידי, אסור לו לכתוב חוות דעת לבית
- 23 המשפט בשל החשש מפגיעה באובייקטיביות, נכון?
- 24 ת. לא, לא תמיד.
- 25 ש. אני מפנה לסטנדרטים, סעיף ד'1-2 [מצטטת].
- 26 ת. זה מקרה אחר לחלוטין. אם אדם שנמצא בחליך משפטי מגיע אליי לקבל טיפול בבקשה
- 27 שאכתוב להמשך הטיפול את חוות דעתי, זו האזהרה שעליה מדובר שם.
- 28 ש. שמה עומד בבסיסה?
- 29 ת. עומד בבסיסה שהוא בא לקנות ממני חוות דעת, כל אדם שנמצא בחליך משפטי ומונה אליי,
- 30 אני מזהיר אותו בנידון, זה לא המקרה. היו מקרים שטיפלתי באנשים והגשתי חוות דעת,
- 31 היו אנשים שהיו בטיפול לפני שהחלו את החליך המשפטי ואז בית המשפט ביקש ממני
- 32 חוות דעת וקיבלו אותה. נקודה חשובה שיש לציין, שבד"כ המטפל עצמו לא עורך את

1341

1342

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 23751-02-10 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

14 פברואר 2012

- 1 הבדיקה הפסיכולוגית, אלא זו חוות דעת חיצונית אובייקטיבית, אני מעולם לא טיפלתי
2 באף אחד מהאנשים האלה.
- 3 ש. אני מפנה לסעיף ד'1 "יחסים כפולים וניגודי אינטרסים" [מצטט], זה ברור לנו שלאור
4 העובדה ש-11 נשים, אני לא מדברת על הילדים שלא העידו ולכן אין בעיה, טופלו במכון
5 שאתה הבעלים שלו, קרי, אתה מקבל את הכסף על אותן 55 שעות טיפול לכל אישה, יש
6 כאן סוג של יחסים כפולים. נכון, אתה לא מטפל באופן ישיר, אבל אני לומדת
7 מהסטנדרטים שהיית צריך להתייחס להשפעות האפשריות בחוות הדעת ודרכי
8 ההתמודדות עמן. תאמר לי, מה היו דרכי ההתמודדות שלך עם ההשפעות האפשריות?
9 ת. נדמה לי שזה נושא שדנו בו בפעם הקודמת. אני חוזר ומדגיש, אני לא טיפלתי אישית באחת
10 מהנשים האלה. כשנתבקשתי לתת חוות דעת, חוות הדעת הייתה על התופעה בכללותה, זו
11 הייתה השאלה, עם שאלות פרטניות שמופיעות בראשית חוות דעתי. ייתכן שאם הייתי
12 מטפל באופן אישי ממישהו מהאנשים האלה או כנאשם או בנשים, ייתכן שהיינו נוקטים
13 גישה אחרת לגמרי בכתיבת חוות הדעת. מפנה לסעיף 6 ב' לסטנדרטים [מצטט], שזה פחות
14 או יותר הבסיס לחוות דעתי. ובעקבות החלטת בית המשפט להוציא את כל הדברים
15 האישיים על הנאשם /או על הנשים, הדיון הוא רק על סוגיה פסיכולוגית. זה מה שביט
16 המשפט החליט.
- 17 ש. אני מבינה שיש אישור של הנשים לומר לנו את שמותיהן, אשר טופלו אצלך במכון?
18
- 19 התובעת: פניתי לכל הנשים המטופלות במכון למעט משפחה אחת, והן הסכימו להסרת החיסיון
20 הרפואי במובן זה שניתן יהיה לומר את שמן בעדותן של המומחה.
21
- 22 העד ממשיך:
23 ת. אני אנקוב בשמות הנשים שויתרו על סודיות וטופלו במסגרת מכון "גרין": אילנית פורת,
24 שולי צוקרמן, יהודית הרמן, אפרת סמידי, מעיין סמידי, אלה גולן, ויקטוריה הרצוג וגלית
25 ארביב, אלה הן שנתנו את הסכמתן. אני חייב לציין למען בית המשפט, אני לא מכיר את אף
26 אחת מהן, את אלה גולן פגשתי ביום עיון לפני כחודשיים, היא נגשה אליי והציגה את
27 עצמה כאלה גולן, אדם שמטופל במכון, זה המקרה היחידי שהייתה לי אינטראקציה עם מי
28 מהנשים.
- 29 ש. הקראת שמות של שמונה נשים. חסרות שלוש.
30 ת. זוהי משפחה אחת.
- 31
- 32 ב"ב הנאשם: אני מגישה לבית המשפט את הסטנדרטים שנכתבו ע"י הסתדרות הפסיכולוגים.
33

1342

1343

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

14 פברואר 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

מוגש ומסומן – נ/23

1

2

3

המשד חקירה נגדית - ב"כ הנאשם:

4

ש. תסכים עמי שהתיאוריה של ביותות נמצאת במחלוקת משפטית-פוליטית?

5

ת. כל תיאוריה נמצאת בדיון, כל תיאוריה מדעית, פוליטית, דתית, מקצועית, ביולוגית. לא

6

מדובר על דת, אלא על רעיונות ודעות. כמו כל תיאוריה אחרת, ראינו את שקרה לדרי

7

שכטמן שקיבל את פרס נובל, שכולם סתרו אותו במטח שנים. זה טיבו של המדע, שכל דבר

8

נמצא בסתירה.

9

ש. אני מקריאה קטע ואני מבקשת שתביע דעתך "קיימים קשיים רבים בהגדרת דת ובזיהוי

10

המאפיינים שלה", נכון?

11

ת. כן.

12

ש. "קשיים אלה נובעים ממספר סיבות (ומה הקושי במחלוקת לגבי כל התיאוריה של

13

כיתות)ההיבט הנורמטיבי, אין קונצנזוס חברתי סביב ההיבטים השלייים בתופעה

14

שנקראת 'כיתות' והצורך במיגוה", נכון?

15

ת. כן.

16

ש. "קיימות תפיסות שונות ומנוגדות בעניין הלגיטימציה שיש לתת לתופעה הזו", נכון?

17

ת. כן.

18

ש. "ההיבט המהותי נובע מהשונות הגדולה שקיימת בין הכיתות ומקשה על ניסוח הגדרה

19

כוללת", נכון?

20

ת. כן.

21

ש. "כמו כן, קשה להבחין בין כיתות לבין קבוצות חברתיות אחרות", נכון?

22

ת. כן.

23

ש. אתה מסכים לזה?

24

ת. כן.

25

ש. בעצם בחוות דעתך ציטטת הרבה מאוד מומחים, בין היתר, את זינגר ושפע של כותבי

26

חיבורים למיניהם.

27

ת. כן.

28

ש. אתה יודע לומר מתי דעה נעשית אסכולה?

29

ת. קודם כל, בחוות הדעת שלי יש פרק שעוסק בדיוק בפולמוס הזה, אני מפנה לעמ' 30:

30

"המונח 'כת' – קבוצות סמכותניות". אני רוצה לקרוא כי זה משקף את תשובתי לשאלה

31

[מצטט], המסד הדתי לא קורא לחב"ד "כת", למרות שהרב אמר שהכת הקובלת על

32

היהדות, [מצטט] אלה לא דעות, אלה הגדרות טרדעיות.

33

ש. במענה לשאלה מתי נעשית אסכולה, מה התשובה?

1343

1344

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

14 פברואר 2012

תפ"ח 23751-02-10 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 ת. [מצטט], התייחסתי לכך בחוות דעתי מכיוון שזו אחת הסוגיות החשובות. לא כל האנשים
 2 מסכימים לגבי ההגדרה אם זה חיובי או שלילי, אם זה הרסני או לא הרסני. אין ויכוח
 3 בספרות המקצועית לגבי קיומן של קבוצות סמכותניות הפועלות על עקרונות כאלה
 4 ואחרים. הויכוח הוא האם זה פוגע בחברה, סותר את הנורמות ופוגע באנשים שחברים
 5 בקבוצה.
- 6 ש. אני מקריאה לך מתי דעה הופכת למעמד של אסכולה: "צריך שתהיה מקובלת כדעה
 7 מבוססת במרכזים רפואיים חשובים או על דעת מומחים מוכרים בעולם, ואף תוצג כדעה
 8 מבוססת בספרי לימוד חדשים בעלי מעמד מקצועי מכובד. בדרך כלל דעה כזאת תהיה
 9 מבוססת על מחקרים מדעיים רציניים, המצביעים באופן משכנע על תופעה, קשר או
 10 הסבר, להבדיל מהשערות, ואפילו אם הן השערות סבירות, שלא הופרכו ע"י מחקרים",
 11 אתה מסכים עמי?
- 12 ת. כן, אני מסכים.
- 13 ש. הציטוט לקוח מתוך פס"ד של כב' השופט יצחק זמיר ברשות ערעור אזרחית 2027/94
 14 פד"י נ, (1) 529.
- 15 ת. כן.
- 16 ש. מומחים לפסיכולוגיה התנהגותית וסוציולוגיה אמרו לי שזכותם של אנשים בדמוקרטיה
 17 לכתוב כל מאמר וספר שהם רוצים, אבל הקהילה האקדמאית לא משתמשת ולא מלמדת
 18 את המונח "שטיפת מוח" / "Mind control" אתה מסכים עמי?
 19 לא.
- 20 ת. תציג לי ספר לימוד פסיכולוגיה חברתית אחד במדינת ישראל שבו לומדים ומלמדים על
 21 המונח "שטיפת מוח".
- 22 ת. אני יכול למצוא. קודם כל, לתשובה הכללית, יש מאות ספרים שעוסקים בנושאים האלה
 23 ונכתבו ע"י טובי החוקרים בעולם כולו, זימברדו הוא רק אחד מהם. יש כתב עת שקיים
 24 כעשרים שנה, מדעי שפיט, כשמישהו מגיש מאמר ומי ששופט אם המאמר יכול להיכלל
 25 בתוך כתב העת אלו אנשים המקצוע הטובים ביותר וזה נקרא "Caltic studies". נתתי
 26 רשימה של מקורות, לא רק המקורות שלי אלא קריאה מומלצת. יש סמינרים בנושא הזה
 27 העוסקים בכיתות.
- 28 ש. אני לא מדברת על כיתות אלא על שליטה מנטאלית.
- 29 ת. העניין הזה הוא מאוד פעיל, יש לי אולי 100 ספרים מדעיים על הנושא, אולי יותר, אני
 30 מתעדכן כל הזמן, ויש קורסים באוניברסיטאות. הקורסים באוניברסיטה תלויים במה
 31 המרצה רוצה לעסוק. אני לא חושב שיש בארץ, מלבד התקופה שלימדתי באוניברסיטת
 32 ת"א, שאנשים מלמדים את הנושא הזה.

1344

1345

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 23751-02-10 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

14 פברואר 2012

- ש. לא מלמדים אותו ואני אומר לך משהו, כי למונח "שליטה מנטאלית" אין תיקוף מדעי בהקשר של חברות פתוחות, בניגוד למצב של שבויי מלחמה או אזרחים במשטרים טוטליטאריים.
- ת. קיים ויכוח בעניין הזה.
- ש. אני רוצה להבין, כשאתה אומר שיש דעות מנוגדות, על כל מאמר אני מניחה שיש מאמר שאומר אחרת.
- ת. כן, זה טיבו של המדע.
- ש. אני אומרת לך שכל מה שציטיטת בהקשר לשליטה מנטאלית איננה ספרות מחקרית, אלא ספרות פופולארית, להבדיל מספרות אקדמית.
- ת. גם בפנים הקודמת שהורשה לי להציג את חוות הדעת, ציינתי שיש ויכוח לגבי המינוח. הויכוח נע בין אינדוקטרינציה, שטיפת מוח, והדגשתי והקראתי בפנים הקודמת את כל השמות, השפעה פסיכולוגית כפייתית וכו'. הבאתי כמדומני עשרים שמות של תהליכים, שבאמצעותם מנסים להסביר השפעה פסיכולוגית של אדם או חברה או מסגרת על הזולת. זו תופעה מוכרת וידועה, כולם נתונים להשפעת התקשורת או הפרסומת עלינו, זה נושא שבכל קורס לפסיכולוגיה חברתית נלמד הלכה למעשה. הויכוח הוא לגבי המינוח – איך קוראים לדבר הזה, לתהליך הזה. בשנים האחרונות, וצינתי את זה, המונח המקובל, המודרני והפחות סטיגמתי הוא "שליטה מנטאלית". אין לי ספק שמחר מישהו יציע מינוח אחר, אבל לגבי התהליכים, הבאתי לכאן, וזו הייתה אחת הסיבות שבגללן בטייטה עדיין זה לא הופיע, את דעתו של גדול הפסיכולוגים, מה שנקרא "פסיכולוגיה של הרשע" פיליפ זימברדו מסטמפורד. אין בארץ אף פסיכולוג שמוגיע לרמה שלו מבחינת ההכרה, והוא משתמש במושג "Mind control" והוא אומר שהשיטות האלה מופעלות, בין היתר, בצבא. הוא משתמש במושג זה. כבר הייתי בהרבה מאוד סמינרים ושבתי עם קולגות ודיברנו. זימברדו יוכל לתת הרצאה על איך קורה שאדם משתלט וגורם לאדם אחר לבצע כל מעשה, מולל רצח, הוא יסביר את זה. למונח עצמו אין חשיבות אלא רק למשמעותו, והסברתי והרחבתי את הדיבור על העניין הזה ונתתי דוגמאות של מהו אותו תהליך, תמים לכאורה, שבאמצעותו אדם אחד משתלט על חייהם של אנשים אחרים, שסריס ל מרותו בצורה עיוורת, ובסופו של דבר הופכים לעבדים. שלו. מה, חסרות דוגמאות כאלה? יש משטרים וקבוצות וכו'.
- שאלת ביהמ"ש:
- ש. הסנגורית השתמשה גם במונח "שטיפת מוח" ואמרה שגם המונח הזה לקוח מספרות פופולארית ולא מדעית, האם אתה מסכים?

1345

1346

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

14 פברואר 2012

תמ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 ת. אני אוכל להביא מחר רשימה של ספרי לימוד שמשותפים בהם בארץ שהנשאים האלה
2 מופיעים. אני מצטער מאוד, לא יודע עם מי התייעצת, זה פשוט לא תואם את האמת. אפשר
3 להרחיק לכת ולומר ששטיפת המוח היא כ"כ רווחת בחברתנו.
- 4
- 5 **המשד חקירה נגדית - ב"כ הנאשם:**
- 6 ש. גם עכשיו נתת דוגמא לגבי מישהו שכן מדבר בספרות מדעית על שליטה, שזהו זימברדו,
7 שהוא שם דבר. אני מפנה לעמ' 16 לחוות דעתך, שם הזכרת אותו לגבי שליטה מנטאלית.
8 זימברדו מדבר על השפעה חברתית אבל תוך דוגמאות ספציפיות למסגרות של משטרה,
9 צבא או כיתות הרסניות. הוא בעצם אומר שאנשים פועלים לפי המקובל בקבוצה בה הם
10 פועלים, במיוחד אם זו קבוצה בעלת כללים נוקשים וגבולות ברורים, אבל בהקשר זה, לא
11 דובר במחקר של זימברדו. זה אפילו לא מחקר, אלא נאום שהוא נשא בכנס פסיכולוגים
12 [מצטטת].
- 13 ת. נכון.
- 14 ש. על איזה ספר מדעי אתה מדבר בהקשר של זימברדו? מפני שהציטוט הוא מתוך כנס
15 פסיכולוגים, שההקשר שלו הוא מה שהקראתי לך כעת.
- 16 ת. אמרתי קודם שכשאדם בעל שיעור קומה מביע את דעתו הפורמאלית, לא משנה אם זה
17 במאמר או בספר, באותו רגע זה מייצג את הרעיון המרכזי מכיוון שהשתמש בו והוא לא
18 היחיד ואני אביא ציטוטים. כשאדם כמוהו נותן נאום, זה כאילו שאיינשטיין בכנס של
19 פיזיקאים היה אומר משהו על הפיזיקה הקוואנטית, ואז מישהו היה פוסל את דעתו. כנס
20 של פסיכולוגים הוא מוסד מדעי.
- 21 ש. אני מבקשת לעבור איתך על חוקרים ואנשים שציטטת בתוך חוות דעתך. למשל, בעמ' 17
22 ציינת תחת אזכור את החוקרת ווין, אני אומרת לך שהיא כלל אינה חוקרת אלא עיתונאית.
23 האם זה נכון?
- 24 ת. כן.
- 25 ש. אז למה אתה כותב "החוקרת" אם היא עיתונאית?
- 26 ת. כי היא חקרה. ברגע שאדם חוקר...
- 27 ש. היא אקדמאית? האם העיתונאית ווין אקדמאית?
- 28 ת. אני לא יודע בדיוק את הטייטל שלה, אבל ברגע שהופיע הספר ויש שם נימוק חד-משמעי,
29 אז בוודאי שאני קורא לה "חוקרת", ודאי שכן. אני מוכן לבדוק אם היא אקדמאית.
- 30 ש. אם אני לא בודקת את זה, אני קוראת את חוות הדעת ואני יכולה לחשוב שמה שכתבת הוא
31 בעצם "דברי אלוהים חיים", למה שבעצם מקובל בעולם האקדמי. אני אומרת לך שבכל
32 מה שקשור לשליטה המנטאלית, אני מפנה לעמ' 1277 לפרוט' ש' 5 ו-10 [מצטטת]. אני
33 אומרת לך שכל הספרים והמאמרים לא מקובלים בעולם האקדמי, נכון או לא?

1346

1347

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

14 פברואר 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 ת. אני לא יודע למה את מתכוונת כשאת אומרת "מקובלים" או "לא מקובלים", הם מקובלים
2 לגבי מי שעוסק בנושא. הם מקובלים לגבי מי שעוסק בנושא זה או בדתות, כמו פרופי בית
3 הלחמי מאוני חיפה.
- 4 ש. ומה פרופי בית הלחמי סבור לגבי שליטה מנטאלית?
5 ת. לא ציטטתי את עמדתו בנושא זה.
- 6 ש. אבל אתה יודע?
7 ת. לא, ציינתי אותו כאדם שחוקר דתות.
- 8 ש. אני מצטטת לך משיחה שניהלתי עם פרופ' בית הלחמי, שאומר שהקהילה האקדמאית
9 מתגלגלת מצחוק למקרא המונח "שליטה מנטאלית".
10 ת. אני מבקש שתנמיקי מדוע הוא אמר את זה.
- 11 ש. אני מקריאה לך מתוך המונח "Mind control": "מצב מתמשך זה מכונה כך והוא שנוי
12 במחלוקת בקרב הקהילה המדעית והטיפולית העוסקת בתחום".
13 ת. המונח נתון לויכוח, ואמרתי את זה קודם.
- 14 ש. אני לא מתכוון למונח המילולי אלא לתוכנו. "רפורמת החשיבה מאפשרת השגת שליטה
15 מוחלטת בתהליכי החשיבה ובדפוסי ההתנהגות של החברים בבת, תוך ניתוקם מהאישיות
16 המקורית שלהם. מצב מתמשך זה מכונה "Mind control" והוא שנוי במחלוקת בקרב
17 הקהילה המדעית והטיפולית העוסקת בתחום. האם אתה מסכים?
18 ת. אני מסכים, ודיברנו על כך.
- 19 ש. לא ראיתי בחוות דעתך מילה וחצי מילה על כך שזה שנוי במחלוקת. לא נכון שנית
20 המשפט ידע שזה כ"כ ברור?
- 21 ת. אני חושב שתיאורטית אני הרחבתי ונתתי כמובן את כל התהליכים שקדמו לשימוש במושג
22 של "שליטה מנטאלית", אבל הרחבתי את הדיבור לגבי כל התהליכים הכלולים באותה
23 השפעה, ולא משנה אם את מסכימה לקרוא לה "Mind control" אני אסכים לשם אחר,
24 המינוח חשוב מאוד, אבל לגבי התהליכים שמתרחשים במסגרות שמכותניות וזה מושג שלא
25 מופיע בספרות, אני מודה ומתוודה שמחר יכול לבוא מישהו ולומר שלגבי קבוצות כאלה
26 הוא ממליץ על שם אחר. לגבי התהליכים הפסיכולוגיים המופעלים על אנשים, כדי להביא
27 אותם להסכמה מוחלטת שאם דעתו של המנהיג או המנהיגים, אין ויכוח תיאורטי, ונתתי
28 כמה יסודות וכמה תופעות שבהן היום הספרות המקצועית המקובלת והידועה כמו
29 סוגסטיה וכו', אינה חולקת עליהם בכלל, שזו התשתית של כל התהליך. התופעה קיימת,
30 אנו לא עיוורים לגביה. כל החוקרים שמתווכחים איך היא מופעלת ובאילו נסיבות, מתי
31 היא חמורה יותר וחמורה פחות, יש כיתות שהן "לייט" ויש כיתות שהן סמכותניות יותר.
32 לגבי רמת המסוכנות של הקבוצה ועוצמת התהליכים שמופעלים, יש על כך ויכוח, אבל לא

1347

1348

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

14 פברואר 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 לגבי העובדה שאנשים שנמצאים במסגרות כמו צבא, או כמו ילדים שהולכים לגן או אנשים
 2 שבאים לבית המשפט נתונים למסגרת שמפעילה עליהם רמה כזו או אחרת של השפעה. מתי
 3 ההשפעה הזו מנטרלת את כושר החחלטה האישי של האדם והוא מופעל ע"י הזולת, זה
 4 הרגע הקריטי, שהרחבתי עליו את הדיבור.
- 5 **לגבי הרגע הקריטי הזה, הקהילה האקדמאית אומרת שאין דבר כזה והם לא יודעים**
 6 **לשים את הנקודה מתי זה קרה.**
- 7 **ת.** הבאתי מודלים תיאורטיים של אנשים אשר שיוכים לקהילה האקדמית. אוסיף, כי בדי"כ
 8 אחת השאלות שנשאלות כל הזמן בנידון נובעות ממבחן התוצאה. אנחנו יכולים לדבר באופן
 9 תיאורטי, כמון שאנחנו יכולים לעשות את זה באקדמיה, האם אנשים מאבדים את כושר
 10 החשיבה העצמאי, האם הם נמצאים בלחץ כזה או אחר, מבחן התוצאה מוכיח שיש אנשים
 11 וקבוצות הנתונים לפעולה ישירה של המנהיג או המנהיגות עליהם והם לא יכולים לקבל
 12 החלטה אישית מבל סוג כלשהו. אני מבקש לצטט את היסודות שעליהן מושתתת, ואין על
 13 כך שום ויכוח תיאורטי בספר. אני מפנה לעמ' 16 פרק 3 לחוות דעתי "תהליכים
 14 פסיכולוגיים העומדים ביסוד התופעה – שליטה מנטאלית" [מצטט], מדובר על מצבים
 15 אנושיים המופעלים כדי להפעיל שליטה מנטאלית, כמו תסכול, רגשות אשם, צייתנות,
 16 קונפורמיות, סוגסטיה ודיסוננס קוגניטיבי. אלה היסודות שעליהן מושתתת כל פעולה או
 17 השפעה פסיכולוגית על הזולת. אם אתה יודע לעשות מניפולציות על פעולות כאלה, אנשים
 18 סרים למרותך עד הסוף, ויכול להיות שלא נעים לקרוא לזה "שליטה מנטאלית" מכל סיבה
 19 כלשהי, אבל התופעות ידועות ומוכרות.
- 20 **ש.** אני לא מדברת על תסכול ורגשות אשם, אפשר לומר זאת בהקשר להרבה מאוד תופעות
 21 חברתיות, לא בהקשר לשליטה מנטאלית.
- 22 **ת.** זה מה שאני אומר, שזו הקלות הבלתי נסבלת, שמחר את בעצמך יכולה להפוך למנהיגת כת.
 23
- 24 **לשאלת ביהמ"ש:**
- 25 **ש.** במה זה שונה ממשפחות מסוימות שבהן הבעל משתמש בכל הדברים האלה ומשיג
 26 תוצאות דומות מהמקרה הזה, והאם גם אז תאמר שהמשפחה היא כת?
 27 **ת.** לא אמרתי "כת", זו קבוצה סמכותנית, אבל ההבדל הגדול, שזה החבדל בדיון כאן, הוא
 28 ההשפעה לטובת הזולת או לרעת האנושות או לרעת האנשים.
- 29 **ש.** מי מחליט מה זה טוב ורע באותה משפחה? ייתכן והאישה חסרת אונים וזה יכול להיות
 30 לטובה, לעומת זאת יכול להיות שזה מושתת בכח הזרוע. בכל המקרים האלה, במשפחה
 31 למשל, החוק קובע את הגבולות של המותר והאסור. בעניין הנושא שלנו, אין חוק של מותר
 32 ואסור.
 33 **ת.** נכון.

1348

1349

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

14 פברואר 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' דצון (עציר)

- 1 .ש. הסנגורית מראה לך שיש דעות כאלה וכאלה, וזה גם משתנה במשך הדורות.
- 2 ת. לא, אני חושב שהדיון כרגע הוא לגבי הפעלת טכניקות של שליטה על הזולת. לגבי התוצאות
- 3 עוד לא דיברנו, מה קורה כשאדם עושה את זה. אם אדם מאוד סמכותני בעל משפחה מוביל
- 4 את הילדים שלו כתוצאה מהסמכות שהוא מטיל עליהן להישגים ומעשים טובים או
- 5 הומניטאריים ואלטראאיסטיים, אז זה נהדר, אבל אם אדם הופך את משפחתו
- 6 למשועבדת...אולי צריך לדון בכל מקרה לגופו.
- 7
- 8 **המשד חקירה נגדית - ב"כ הנאשם:**
- 9 .ש. אני מפנה לעמ' 16-17 לחוות דעתך, שם מופיע חוקר בשם סרג'נט, ובעמ' 17 בהקשר
- 10 לספר של עומר. אני אומרת לך שהתיאוריה, לפיה, שלושה משתנים עשויים להיות בסיס
- 11 לגרימת השפעה פסיכולוגית קיצונית, ואני מדברת על כעס, התרגשות או הפחדה מכוונת,
- 12 כפי שכתבת בעמ' 16, מדובר בתיאוריה שאין לה ביסוס מחקרי, היא נשענת על השערותיו
- 13 של פבלוב מראשית המאה ה-20, שני הספרים, כמו מרבית הספרים שציטטת כאן, לא
- 14 יצאו בהוצאות אקדמיות, אלא שוב, בהוצאות שמתמחות במדע פופולארי.
- 15 ת. אני לא יודע אם אנשים קראו את הספרים או הסתכלו בגוגל, אני מוכן להביא את הספרים
- 16 עצמם ואני מציע שאתם תחליטו.
- 17 .ש. האם מה שאומר לך עתה לגבי הכעס, ההתרגשות או ההפחדה המכוונת, שאתה מציין
- 18 שאלו שלושה משתנים המהווים השפעה פסיכולוגית קיצונית, האם זה נכון לומר שאין
- 19 לכך ביסוס מחקרי, נכון או לא?
- 20 ת. כן, את בעצמך אמרת פבלוב. נניח שפבלוב אמר בשנות העשרים שישנה השפעה חזקה על
- 21 שלושת היסודות האלה, הוא כבר קיים ואמר את זה. יש עוד מרכיבים.
- 22 .ש. האם מה שהוא אמר לפני המון שנים לא מלמד על כך שאין ביסוס?
- 23 ת. לא, קודם כל צריך לשתור את זה. אם את מביאה היום מאמר שבדקת שסותר את הדברים
- 24 האלה, אני מאוד אשמח, שכעס או תסכול הם לא בסיס להשפיע על הזולת.
- 25 .ש. אני אומרת שאין בסיס לגרימת השפעה פסיכולוגית קיצונית.
- 26 ת. אני נתתי פה יותר מאלה, דיברתי על דיסוננס וצייתנות. אלה הן הבסיס.
- 27 .ש. אתה אומר לי שיש ביסוס מחקרי?
- 28 ת. כן.
- 29 .ש. תסכים עמי שכל המודלים המצוינים החל מעמ' 41, הם מודלים להגדרת תהליך השליטה
- 30 המנטאלית בקבוצה סמכותנית, גם הם לא זכו ולא זוכים להיות חלק מלימוד או מהעולם
- 31 האקדמי?
- 32 ת. כן.
- 33 .ש. לא במסגרות של פסיכולוגיה חברתית, קלינית או סוציולוגית?

1349

1350

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

14 פברואר 2012

תפ"ח 23751-02-10 מדינת ישראל נ' דצון (עציר)

- 1 ת. אני חוזר ואומר – בחירתו של הסילבוס של כל מקצוע הוא של המרצה.
- 2
- 3 לשאלת ביהמ"ש:
- 4 ש. אתה לא יכול לומר לנו שבאוניברסיטאות יש קורס של מישהו שמלמד את התחום הזה?
- 5 ת. אני לא יודע, אבל באותה מידה אומר שאין שום קורס באוניברסיטה על סחר בנשים ואני
- 6 חותם על כך. זוהי תופעה חברתית שמציקה לנו בצורה בלתי רגילה, ועדיין איש אינו מדבר
- 7 על כך בתחום האקדמי, ודבר זה אינו מעיד שהתופעה אינה קיימת.
- 8
- 9 המשד חקירה נגדית - ב"כ הנאשם:
- 10 ש. אני רואה שאתה מרצה אורח גם באוניברסיטאות בעולם.
- 11 ת. הייתי.
- 12 ש. אני אומרת לך שגם בעולם האקדמי שם זה לא מקובל.
- 13 ת. לא טוטאלי, אני לא יכול לומר לך, לצורך העניין צריך לבדוק באוניברסיטאות היכן
- 14 מלמדים את התופעה. יכול להיות שלא מלמדים אותה וזה אומר משהו לגבי הקושי של
- 15 האנשים שעוסקים בזה לגעת בנקודה שהיא נוגעת לכל אחד מאיתנו, מכיוון שאנחנו יודעים
- 16 למשל, הושג המושג "סיינטולוגיה" שהוא ארגון סופר חזק, שבו נמצאים אנשים שקובעים
- 17 מדיניות, איך אני יכול לקום מול תלמידים ולומר ש-X זו כת.
- 18 ש. סיפרת על זינגר כמי שהיא בעלת שם עולמי לענייני כיתות וקבוצה סמכותנית.
- 19 ת. כן, היא קראה לזה 'כיתות', "Caltic groups" היא פרופ' מברקלי.
- 20 ש. אתה מצטט מתוך עמ' 26 מהספר שלה, "Crazy therapist", גם הספר הזה לא יצא
- 21 בהוצאה אקדמית.
- 22 ת. לא בדקתי בדיוק, אני לא יודע.
- 23 ש. אני אומרת לך שעבודתה של זינגר, שצינת אותה כמי שנחשבת לחוקרת החשובה בתחום
- 24 הזה בעולם, נדחתה כלא מבוססת ע"י האגודה הפסיכולוגית האמריקאית, ה-A.P.A.
- 25 בשנת 1987, ואף דר' זינגר נדחתה כעדה מומחית בארבעה משפטים שהתקיימו בארה"ב
- 26 מהטעם שלמונה "שליטה מנטאלית" אין תיקוף מדעי. ידוע לך?
- 27 ת. כן, ידוע לי. זה נושא שמופיע בספרות.
- 28 ש. וכתוצאה מהעובדה שנדחתה ע"י בית המשפט בארה"ב, היא לא העידה יותר כעדה
- 29 מומחית.
- 30 ת. אני אשמח להביא את כל מה שנכתב על חוות הדעת שלה ועל הדחייה, יש ספרות עצומה ויש
- 31 התכתבות בלתי רגילה. בהתייחס לשאלה אני מסכים.

1350

1351

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

14 פברואר 2012

תפ"ח 23751-02-10 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 ש. וכשהקביעה של בית המשפט שם הייתה שזה לאור העובדה שלמונח "שליטה מנטאלית"
- 2 אין תוקף מדעי.
- 3 ת. זה אחד הנושאים שבשלהם היא נדחתה. אם יורשה לי, אעביר אליכם את החומר כולו.
- 4
- 5 הסנגורית: אני מגישה את ארבעת פסקי הדין שדחו את דרי' זינגר לעניין השליטה המנטאלית.
- 6
- 7 פסקי הדין מוגשים ומסומנים – נ/24 א'-ד'
- 8
- 9 לאחר הפסקה:
- 10
- 11 המשד חקירה נגדית - ב"כ הנאשם:
- 12 ש. לפני שיצאנו להפסקה נשאלת לגבי דרי' זינגר בהקשר לעמ' 26 על רפורמת החשיבה. הרי
- 13 אתה יודע שבפעם הראשונה שמוגשת חוות דעת לבית המשפט בארץ.
- 14 ת. לא בדיוק, אני יכול טיפה לשתור את מה שאת אומרת. נתבקשתי להגיש חוות דעת לפני
- 15 כעשור על קבוצה מסוימת שחיה בקהילה מסוימת ביישוב מסוים, האם זו כת או לא.
- 16 הגשתי חוות דעת וקבעתי שזו לא כת ובית המשפט קיבל את זה, זה היה קשור לנושאים
- 17 אחרים ונתבקשתי ע"י שופטת לפני כשנתיים לחוות את דעתי על קבוצה, אם זו כת או לא.
- 18 זהו דיון שנמשך כעשור בבית המשפט למשפחה על קבוצה מסוימת ונתבקשתי לחוות את
- 19 דעתי.
- 20 ש. אני מדברת על משפט פלילי, זו למעשה הפעם הראשונה שמוגשת חוות דעת במסגרת
- 21 משפט פלילי בנושא קבוצות סמכותניות.
- 22 ת. כן.
- 23 ש. האם יהיה נכון לומר להאיר את עיני בית המשפט ולציין שבמסגרת זו היא לא התקבלה
- 24 ובמסגרת בית המשפט בארה"ב לא קיבלו את עמדת דרי' זינגר לעניין השליטה
- 25 המנטאלית? לדעתך לא ראוי לציין את זה?
- 26 ת. לא חשבתי שזה הכרחי מפני שאני מסכים לחלוטין עם דעותיה, וחשבתי שעלי להציג את
- 27 העמדה שאומרת, מסבירה ומאירה את עיני הציבור לגבי מה זו הקבוצה הזו.
- 28 ש. אז אני למדה שחוות דעתך בעצם משקפת את עמדתך.
- 29 ת. תפיסתי המקצועית.
- 30 ש. למרות שחלק מהנושאים המקצועיים אין קונצנזוס ואין להם תיקוף מדעי.
- 31 ת. אני חושב שאת נוגעת באחת הסוגיות החשובות ביותר, שלאור העובדה שזו פעם לראשונה
- 32 כמו שאת אומרת, שדנים במדינת ישראל בנידון. אני מניח שיש נושאים שלגביהם יש
- 33 קונצנזוס, אולי הם מעוררים פחות פולמוס. לגבי העניין של האם זה מדעי או לא, אני חייב

1351

1352

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

14 פברואר 2012

תפ"ח 10-02-23751 מזינת ישראל נ' דצון (עציר)

1 כאן, בהמשך לדיון שכבר נמשך מהבוקר, בתחום שנקרא "פילוסופיה של המדע" יש דיון
 2 לגבי מה זה מדע, קרל פופר, שהוא אוריס ותומים לגבי הפילוסופיה של המדע האקדמאי,
 3 טוען שמדע זה כל דבר שהוא בר-הפרכה, רק דבר שניתן להפריך אותו הוא מדע. יש שתי
 4 דעות ורק אם ניתן להפריך אותו, כל תיאוריה וכל ממצא, אז הוא מדע מעצם היותו בר-
 5 הפרכה, בוודאי שיש אנשים שאולי הקהילה המדעית מתגלגלת מצחוק וציטטת, אבל זה
 6 בדיוק מה שנותן את הדלק לדיון מדעי, לגבי מהו המדע עצמו. יש אינסוף דוגמאות
 7 בהיסטוריה, דווקא היכוח הוא זה שנותן את התמונה הנכונה לגבי כל תופעה ותופעה.
 8 העובדה שקורס נלמד או לא נלמד או מוצג באוניברסיטה זה לא קנה מידה, אני חייב לומר
 9 מדוגמתי האיטית, כשאני למדתי פסיכולוגיה, בחיים לא למדתי, לאורך כל שנותיי, שום
 10 תופעה על שימוש בסמים, מניעה או טיפול בהתמכרויות. כשאני לימדתי באוניברסיטה,
 11 הקורס היחיד שנלמד הוא קורס שיומתי מפני שיש לו חשיבות עצומה. איני יודע אם יש
 12 היום אוניברסיטאות שמלמדות את זה. אם הייתי מציג חוות דעת שהיא אולי קורס מדעי
 13 יכול להיות שהייתי נותן את כל התמונות, הצגתי שיש ויכוח ופולמוס לגבי אלה שתוקפים
 14 לבין אלה שמצדדים. אני מצטט, להבדיל ממה שלא ציטטתי על דר' מרגרט זיגער בעמ' 41
 15 לחוות דעתי לגבי ריצ'ארד דלגאדו [מצטט], אני לא חסכתי מהקוראים את העובדה שיש
 16 ויכוח, שיש חילוקי דעות, שיש אנשים... לא חשבתי לנכון להציג את כל הפרשה הזו, כי גם
 17 לגבי הפרשה שאת טרחת להביא לכאן, של דר' זיגער, יש ויכוח בין אנשי המקצוע מדוע פסלו
 18 את עדותה.

19 **ש. אז בעצם יהיה נכון לומר שאתה פעיל נגד כיתות וקבוצות סמכותניות.**
 20 **ת. לא, אני לא פעיל בשום מקום ובשום מסגרת.**
 21 **ש. אתה מזוהה עם המתנגדים בכיתות? הרי אתה חילקת בחוות דעתך את זה לשניים; את**
 22 **אלה שבכיתות ואת אלה שמתנגדים לכיתות. האם אתה, מן הסתם משתייך למתנגדים**
 23 **לכיתות?**
 24 **ת. אגיד זאת באופן חד-משמעי, איני משתייך לשום ארגון, אני לא פעיל בשום ארגון, אני מוכן,**
 25 **כפסיכולוג, להילחם בכל תופעה שגורמת עוול לבני אדם, ועפ"י תפיסתי המדעית**
 26 **והמקצועית, קבוצות סמכותניות גורמות לנוק עצום, לנשים, לגברים ולילדים שקשורים**
 27 **אליהם. כל פעם שיינתן לי להביע את דעתי לגבי קבוצות כאלה, תחיינה פוליטיות, נסבדו-**
 28 **דתיים, פסבדו-מדעיות, קשקושיות, ארים את קולי. יותר מעשרים שנה אני מטפל באנשים**
 29 **שהצטרפו והצליחו לעזוב קבוצות, במשפחות שלהם ובילדים שלהם, עבודה קלינית**
 30 **שהפגישה אותי עם אוכלוסייה פגועה ביותר, מה שבד"כ לא מגיע לבית המשפט. האינטרס**
 31 **שלי הוא בעיקר קליני/אנושי.**

1352

1353

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

14 פברואר 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- ש. אני נותנת לך מספר קבוצות דתיות, שעמ"י חוות דעתך הן קבוצות סמכותניות, תאמר לי
 1 אם אני טועה או לא. רוב הישיבות הדתיות, חסידי גור, קהילות נ נח נחמן מברסלב וגם
 2 חב"ד, האם מבחינתך הן קבוצות סמכותניות?
 3
 ת. אני מניח שלחלק גדול מקבוצות אלה ישנן אפיונים, יכול להיות שיש מסגרת ספציפית
 4 השייכת ל"נ נח נחמן" שהיא סמכותנית, ראה למשל הקבוצה הירושלמית, שנמצאת כרגע
 5 בדיון בבית המשפט, קבוצה פוליגאמית, "נ נח נחמן" קבוצה ברסלבית, אשר עונה ללא ספק
 6 באופן חד-משמיעות, לומר שכל החסידות הליטאית היא קבוצה סמכותנית זה מרחיק לכת,
 7 ואילו לגבי חב"ד, הרב-שך כבר אמר שהיא כן. לגבי מסגרות ספציפיות ולא לגבי התנועה
 8 החסידית של חב"ד, אני מניח שיש קבוצות שמתנהלות עפ"י הזדהות עם הארגונים האלה,
 9 שמועלות עפ"י הקריטריונים האלו, יכול להיות, ואם נוכיח את זה, אז ביהמ"ש יצטרך
 10 להחליט בבוא היום האם היא דנה את הקבוצות או לא.
 11
 ש. יש לי אחות שחיה בנתיבות, ויש שם כל מיני חצרות, יש את החצר של הרב אברג'ל ועוד
 12 כל מיני. אם היית יודע כמה היא חיה לפי מה שהרב אומר ברמות שהיא לא מוציאה
 13 רישיון נהיגה, למשל, היא הולכת בצורה מסוימת, על פיו יישק דבר. האם, מבחינתנו,
 14 מדבר בקבוצה סמכותנית?
 15
 ת. יכול להיות, אני צריך להכיר את המקרה. הבדיקה היא לא לגבי מה אומר הרב, הבדיקה
 16 היא לא כמה הרב הוא סמכותני אן כמה הרב הוא גאון או כמה הרב הוא כריזמטי, הבדיקה
 17 היא כמה האדם איבד את כושר ההחלטה העצמאי וחביקורתי, כמה אדם, אחותך במקרה
 18 זה, מסוגלת לתת ביקורת ולומר "מנצלים אותי, הופכים אותי לשפחה/עבד לצרכים שלו,
 19 אני מגייסת כספים ותורמת מעשר וכל חיי נתונים לשליטה או לאפשר את השליטה". היא
 20 הבדיקה, לא המנהיג. המנהיג תופס את עצמו כקדוש, כנציג של אלוהים. תשאל את
 21 אחותך אם יש לה איון שהיא ביקורת, אם אין לה ביקורת, אז אחד הקריטריונים הוא
 22 שהקבוצה שבתוכה היא חיה היא סמכותנית. אם היא תתלונן או את תתלונני ותאמרי
 23 ששבו את אחותך, והיא איבדה את כושר ההחלטה ואת חופש המחשבה שלה...
 24
 ש. אבל אדם דתי לא יכול בכלל, הרי יש סדרה של חוקי תורה שעל פיהם הוא חייב. אני
 25 הייתי דתייה פעם, אני לא יכולתי ללכת בצורה מסוימת, לאכול מאכלים מסוימים, ועוד
 26 שלל...לגעת בבנים אם אני לא נשואה, יש המון המון דברים שאסור היה לי לעשות
 27 ולהתנהג כדתייה, זאת אומרת שאין לי בכלל שיקול דעת וגם אם רציתי, זה אסור.
 28
 29

לשאלת ביהמ"ש:

ש. האם זה תמיד חייב להיות כרוך בדמות אנושית או ברעיון?

המשד חקירה נגדית - ב"כ הנאשם:

1353

1354

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

14 פברואר 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 ת. זה יכול להיות כפוף לרעיון קומוניזם נאציזם. היהדות, כדת, מאוד ליברלית. אינני מדבר על
2 המנהגים הפגאניים שהשתילו הרבנים לאחרונה בחסידים שלהם, והעיקרון לכך מצוי
3 בפסקה שאת בטח למדת "הכל צפוי, הרשות נתונה". האדם מחליט, הרב יכול לבוא עם
4 הרעיונות הכי מטורפים ולהכריח את האנשים לעשות דברים אימים ונוראים, אך רק אם
5 נותנים לו את האפשרות לחשוב באופן עצמאי, מה שלא קורה בכתות. הפונדמנטאליזם בנוי
6 על ציות עיוור. לגבי היהדות של פעם ולא של היום, הפונדמנטאליזם היהודי מדבר על משהו
7 אחר בשנים האחרונות. ביהדות ובתורה, כולנו למדנו בתנ"ך, הנבואה, שזוהי התרומה
8 החשובה לעולם הנאור, הנביאים התווכחו עם אלוהים על החלטות, האדם קטן שנמצא בכת
9 או בקבוצה סמכותנית ואיננו מורשה לשאול שאלות ולהתווכח עם דעותיו של המנהיג, יחא
10 זה המנהיג הנאור ביותר בעינינו, זה ההבדל הגדול. כמו שאמרתי בחוות דעתי בפעם
11 הקודמת, אני חושב שהדיון היום הוא על חופש המחשבה, את יכולה להגן על אי-חופש
12 המחשבה.
- 13 ש. **ומבחינתך בדת אין חופש מחשבה.**
- 14 ת. יש לי קרובי משפחה חרדים ודתיים-לאומים, בעלי ביקורת וחשיבה עצמאית שמתנגדים
15 לאינספור של דעותיהם של הרבנים.
- 16 ש. **הרשות גם נתונה מבחינתך, די שיש לי בחירה לקום וללכת ודי כדי שאני לא אחיה תחת**
17 **השליטה המנטאלית והקבוצה הסמכותנית?**
- 18 ת. זו אחת השאלות שבית המשפט ודאי יצטרף לדון אליה. האמירה "יש חופש לקום וללכת",
19 אין שלשלאות. ברוב הקבוצות הדלתות פתוחות. בקבוצה הספציפית הזו שאסור לנו לדבר
20 על אנשים, יכלו לקום וללכת ולקנות.
- 21 ש. **אני לא מדברת על השלשלאות, אלא האם כתוב שחור על גבי לבן שאם לא מתאים לו, הוא**
22 **יכול לקום וללכת?**
- 23 ת. בכל הקבוצות האמירה הצינית הראשונה שנאמרת היא שכל אחד יכול לקום וללכת, אבל
24 אני המנהיג מעוניין שכל אחד יישאר וישרת אותי ואת הצרכים הציניים שלי.
- 25 ש. **כרגע אמרת שאנחנו לא מסתכלים על המנהיג אלא על הקבוצה הסמכותנית, על החסידים.**
26 **האם, מבחינת אותם חסידים שנמצאים בקבוצה סמכותנית, די בעובדה שקיימת אופציה,**
27 **ואני לא מדברת על המפתח, לקום וללכת?**
- 28 ת. אני מניח שבמדינה דמוקרטית כמו ישראל אף אחד לא יפתח קבוצה ללימוד תורה או
29 לקבלה או לקבלה לעם או לא יודע, כל הדברים החדשים האלה שקיימים, שיהיה כגוב
30 בכניסה "מי שנכנס לכאן אסור לו לצאת" כי אז מיד הוא יושב בכלא. אף אחד לא יכול
31 לאסור על מישהו חופש תנועה, נכון? אז חלק מתחכום השליטה המנטאלית היא לשתול
32 אצל אנשים את התבונה הפנימית שהוא לא יכול לקום וללכת, הוא לא ילך, אפילו אם
33 השער פתוח הוא לא יקום וילך מפני שיש את אחד היסודות שהזכרתי שם, כבסיס לשליטה

1354

1355

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

14 פברואר 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 מנטאלית "רגשות אשם". גם אם אדם חוזר בשאלה או כפי שנקרא היום "יוצא בשאלה"
- 2 לוקח לו שנים והוא מתנהל עם רגשות אשם. הזכרתי את אלגאדו על הסכמה מדעת, למשל
- 3 אני יושב כאן מרצוני, איש לא מכריח אותי ולא מונע ממני, אני רוצה להיות בקבוצה עד
- 4 סוף ימיי, זה נפלא ונהדר.
- 5 **ו. גם אם אותו אדם יבוא אלייך ויגיד לך "זה מרצוני הטוב והחופשי" עפ"י חוות דעתך, אין**
- 6 **להאמין לו?**
- 7 **ת. נכון, אבל לא במובן של חוסר אמון.**
- 8 **ש. התזה הזו, של "אין להאמין לו", שהוא לא באמת רצה ולא לקבל את עמדתו, האם זה נכון**
- 9 **שאין מחקרים בנושא זה דעה אישית של דר' גרין?**
- 10 **ת. יש מחקרים אינסוף. אחרי נפילתה של גרמניה הנאצית, בזה עוסקת היום כל ההיסטוריה**
- 11 **של הנאצים. איך זה יכול להיות שעם שלם היה מוכן להיכנס למשטר כזה, לחשלים עם**
- 12 **העובדה שהורגים באופן תעשייתי חלק מהאוכלוסייה בעולם כולו, ולא התנגדו? הרגו חלק**
- 13 **מהם.**
- 14 **ש. אז בגלל הנאצים כל סיטואציה שאינה נראית בעיני המתבונן תיתפס בעיני כלא הגיונית**
- 15 **לא אפשרית ולא אמיתית?**
- 16 **ת. לא, אני יכול לומר, כפסיכולוג, שהתנהגות האדם מטבעה אינה הגיונית. אני מתפרנס**
- 17 **מחוסר היגיון של אנשים. אנשים שרוחצים ידיים 200 פעמים ביום זו התנהגות הגיונית?**
- 18 **לא. או אדם שמטלטל את הילדים כי בוכים בלילה והורג אותם, זו דוגמא הגיונית? האדם**
- 19 **מונע פתרבה מאוד רכיבים שלחלק מהם הוא לא מודע, אם אני לוקח את התיאוריה של**
- 20 **פריד. אגב פריד, כבר לא מלמדים אותו בפסיכולוגיה, אלא בפילוסופיה בלבד, אז מה, הוא**
- 21 **פסול כי לא מלמדים אותו באוניברסיטה? המדע האוניברסיטאי הוא מטבעו פופולארי, כדי**
- 22 **שיבואו ללמוד. לגבי חוסר היכולת לקבל החלטות עצמיות של אנשים, שאני יכול לקרוא**
- 23 **להם "הגיוניות", הוא אחד האפיונים של להיות בקבוצה סמכותנית, את יכולה לשאול**
- 24 **שאלה, איך זה יכול להיות שבחור אינטליגנטי לא עוזב את קורס הקצינים ולא עוזב את**
- 25 **הטירונות ובורח מהצבא הביתה? קיימים הרבה מאוד מצבים אנושיים שבהם האדם, בשל**
- 26 **נאמנות לדעה, למפקד או למנהיג, לא פועל עפ"י רצונו.**
- 27 **ש. אני שאלתי האם העובדה שהנשים לא עושות משהו הגיוני בעצם מביאה אותך לקביעה**
- 28 **שהגם שהן אמרו שזה מרצונן, זה לא מרצונן?**
- 29 **ת. אני בודק, אני מנתח.**
- 30 **ש. האם הניתוח הוא של היגיון?**
- 31 **ת. יש היגיון שלי ויש היגיון של אחר. ההיגיון הוא לא קנה המידה. אם אישה רוצה, למשל,**
- 32 **להיות רזה כי אחרת לא ירצו אותה הגברים שהיא רוצה להשיג, זה הגיוני שהיא תחיה**

1355

1356

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

14 מברואר 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 בדיאטה כל החיים! לא. ההיגיון שמניע אותי לבדוק את הדברים האלה הוא לא היגיון
2 "טהור" או לוגיקה אריסטוטלית, הוא היגיון מוסרי, מה טוב ומה רע.
3 ומי מחליט מה טוב ומה רע? זו שאלה פילוסופית.
- 4 זו גם שאלה פסיכולוגית. יש פסיכולוג ששמו ז'אן פייז'ה, הוא פיתח את הרעיון של
5 הפסיכולוגיה ההתפתחותית, הוא קבע שאחד מתנאי הגדילה של האדם כדי שיהפוך ויגדר
6 כאדם בוגר, היא יכולתו לפתח שיפוט מוסרי, שהוא היכולת של האדם להחליט אם מעשיו
7 הם טובים או לא טובים. את התנאים האלה קובעת החברה. בחברה של עבריינים לנוב, ל
8 לכייס, לחיות ונדליסט ולהרוג זה מוסרי. בחברה הנורמטיבית אנו מצפים, אם כי קורה
9 שלפעמים חברה כולה יכולה להפוך לבלתי מוסרית, אדם סופג את העקרונות של המוסר
10 מחלב אמו, כאשר אומרים לו שזה טוב וזה לא טוב ונכון או לא. אני לא שופט עליון.
11 כפסיכולוג, כשבא אלי אדם ואומר לי שהוא גונב, אני לא שופט אותו, גם אם הוא אומר לי
12 שהוא בוגד באשתו על ימין ועל שמאל, אני מנסה לבדוק אותו עפ"י אילו ערכים ועקרונות
13 הוא מקבל את ההחלטה. אני לא איש מוסר ולא חינוך, זה באופן כללי. לגבי שאלתך מי
14 מחליט מה טוב ומה רע, אני מחליט שאדם כשמגיע, לפני שעובר את התהליך של השליטה
15 המנטאלית, סביר להניח שבמדינת ישראל, מדינה נורמטיבית והומניטארית דמוקרטית
16 וייעודית, לכל אישה יש גבר אחד ולכל גבר יש אישה אחת. אם מחליטים שאישה אחת
17 יכולה להיות אישה של עשרה גברים, אז הוא שינה את כל תפיסת עולמו והדבר שנחשב
18 לטוב הופך לרע והדבר שנחשב לרע הופך לטוב.
- 19 אז אם אסכם את הנושא, זה בעצם מקובל ולא מקובל, וכן מוסרי ולא מוסרי.
20 מקובל זו מילה לא מתאימה, מוסרי או לא מוסרי כן.
- 21 ועל סמך זה תנתח אם הרצון שלה הוא באמת רצונה או לא רצונה.
22 לא, לא על סמך זה. על סמך זה אני אבין שאישה עברה תהליכים שגרמו לה לשינויים
23 מרחיקים לכת. אני לא אקבע שזה טוב או רע, אני לא קובע.
- 24 כשאנו אומרים "מוסרי" אנו מתכוונים למעשים פליליים או למוסרי גם לא פלילי?
25 השאלה מתי מוסר פוגש את הצדק, זו שאלה פילוסופית. את יודעת כמה מעשים לא
26 מוסריים בני אדם עושים? עד שהחברה באה ואומרת שלא מוסרי זה גם לא צודק ואסור, יש
27 חוק. אגה לא יכול לעשות מעשים לא מוסריים. אתמול פסקו שאדם שנוקק לשירותיהן של
28 נשים העוסקות בזנות זוהי עבירה. האנושות היום שופטת את המקצוע הכי עתיק בעולם,
29 תמיד גברים חשבו שללכת לשכב עם אישה בכסף זה נכון וחשבו שזה מוסרי, כי האישה
30 עושה את זה בהסכמה, בדיוק על אותו עיקרון. היא עברה תהליכים בחיים שלה שהגיעה
31 לכך שהסכימה.

1356

1357

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

14 פברואר 2012

תמ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- ש. לסיום הנושא, תסכים עמי שמחקרים לרבים מראים שמרבית המתעניינים בתנועות או בקבוצות הסמכותניות בוחרים, בסופו של דבר, לא להצטרף אליהם, או מצטרפים ועוזבים. מבחינת אחוזים, כמות העוזבים היא בערך בין 70 ל-80 אחוזים.
- ת. אני לא יודע איזה מחקר נערך אך אומר, כי שום קבוצה סמכותנית מעולם לא הסכימה לשתף פעולה, אולי אחת או שתיים, אני פעם אחת חקרתי את המנהיג של קבוצה ואת חלק מהחסידיים שהסכימו, שאני מנע מלומר את שם הקבוצה, אבל בשום מקום לא קיים מחקר אמפיריים, שכתבו את ספרי הסטיסטיקה כמה אנשים הצטרפו לסיינטולוגיה, כמה נשארו וכמה עזבו, אין שום מחקר אמפירי מכיוון שאין שום סטיסטיקה.
- ש. כשאני אומרת 70% יש מחקר כזה?
ת. לא מכיר.
- ש. לא שמעת על כך ש-70-60 אחוזים עוזבים?
ת. לא.
- ש. לגבי חוות דעתך, ציטטת לא מעט מחקרים בתחום הפסיכולוגיה החברתית שמהם עולה, שכאינדיבידואל, יש יכולת וחובה של הפרט לבחור את עצמו בצורה חופשית.
ת. כן, בחברה הומוניסטית-דמוקרטית זה עיקרון.
- ש. תסכים עמי שאותם מחקרים, אצל זימברדו למשל, מדברים על כך שאדם לא פועל בצורה אוטונומית, אלא פועל לפי המקובל בחברה ובסביבה שבה הוא חי, נכון?
ת. כן. אני לא בטוח שהוא משתמש במונח "אוטונומי" אלא במושג "מצביות", שבהתאם למצב שבו האדם נמצא הוא מתנהג, אם הוא יצור חברתי הוא מתנהג בהתאם למקובל במקום שבו הוא חי. מדוע את לובשת גלימה? כי החוק קבע וזה המקובל. לעניין של החשיבה האוטונומית אני חושב שזה יסוד החינוך.
- ש. מפנה לעמי 20 בחוות דעתך, שם ציינת שלעניין הקונפורמיות שזו עובדה שהוכחה מחקרית, לעומת זאת, לעניין סוגי הסטייה, אתה מגדיר את סוגי הסטייה כתהליך פסיכולוגי שכוח, שבו ניתן לגרום לרוב בני האדם לשנות את עמדותיהם ורגשותיהם. תסכים עמי שהגדרה זו היא בכלל לא הגדרה מדעית ולקחת אותה מאתר "ויקיפדיה" הישראלי.
- ת. זה שלקחתי משם זה מפני שזה תמציתי וענייני. ויקיפדיה זה לא פסול מפני שיש שם ציטוטים.
- ש. מה שלקחת מתוך ההגדרה הוא מאוד רחב, כשהדוגמאות שמובאות כאן, למשל, הורדת לחץ דם, סלידה סיגריות, הרצון להזמין קפה או תה במסעדה, פיל ורוד וכיו, הן דוגמאות לסוגי הסטייה, לכן המחקר קבע שסוגי סטייה יכולים להשפיע בצורה מינורית, אבל אתה ציינת שסוגי סטייה יכולה להשפיע על אנשים לשנות את עמדותיהם, רגשותיהם, אמונותיהם והתנהגויותיהם, ולכן לא הבאתי כל ביסוס מחקרי. גם המחקרים שהבאת,

1357

1358

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

14 פברואר 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' דצון (עציר)

- 1 הם בדקו שינויים במדדים ביולוגיים בזמן מדיטציה ואת הקשר בין מצבי תודעה שונים
2 לבין סוגי סטייה. זו לא דוגמא למה שקבעת, שזו קביעה מאוד קשה של שינוי רגשות,
3 אמונות והתנהגות. האם זה נכון?
- 4 ת. אני מודה שלא הבאתי את כל המחקרים, אבל זה בדיוק התחום שבו עוסקת התקשורת
5 מאז שיש פרסומת, בדיוק איך אתה משפיע על מישהו, ויש מחקרים אינספור על הדברים
6 הכי פשוטים – איך אתה משפיע על מישהו שיצביע על מנהיג כזה או אחר בבחירות ועוד,
7 אנחנו מפעילים את זה כל הזמן, זה קיים אצל כלנו. מה שחשוב לזכור פה, יש אנשים שהם
8 יותר סוגסטיבייליים ויש אנשים שפחות. על קיומה של התופעה יש אינסוף מחקרים וכולם
9 נתונים בה.
- 10 ש. ברור, אחרת לא היו פרסומות בטלוויזיה. השאלה היא מה עושה אותה השפעה ולאן היא
11 יכולה להביא אותנו. אתה מסכים איתי שעפ"י הקונצנזוס המחקרי, סוגסטייה לא יכולה
12 להשפיע על שינוי מהותי בהתנהגות או באישיות?
- 13 ת. אני לא מסכים.
- 14 ש. אז אתה אומר לי שהקונצנזוס המחקרי של הסוגסטייה יכולה להשפיע על ההתנהגות
15 ברמה מאוד גבוהה ולא מינורית.
- 16 ת. כן, בוודאי.
- 17 ש. אבל לא מצאת לנכון להביא דוגמא למשהו מהותי.
- 18 ת. לא הבאתי מכיוון שאולי תוך כדי כתיבה חשבתי שזה מובן מאליו, מפני שזה אחד הדברים
19 המוכרים לנו. איך קורה בישראל יש ילדים בכיתה א', יותר מ-50%, אשר לומדים בחינוך
20 דתי? הציבור היה נתון להשפעה שהחינוך הדתי הוא טוב יותר. יותר אנשים חזרו בתשובה
21 ונולדו בחינוך הדתי
- 22 ש. בדקת כמה אנשים חזרו בתשובה באמת או עברו ללמוד בחינוך דתי בשל הטבות כלכליות?
23 ת. אדם חילוני שמחליט לשלוח את ילדיו לחינוך דתי, ויודע שזה סותר את עקרונותיו
24 והשקפות עולמו, זו סוגסטייה. הוא פועל מתוך אמונה חדשה שהושגתה אצלו.
- 25 ש. מישהו חקר את מה שאתה אומר?
26 ת. כן, בוודאי. בכל הנושאים.
- 27 ש. עכשיו נתת דוגמא לאנשים ששולחים את הילדים שלהם לחינוך דתי, שזה שווה סוגסטייה
28 ברמה גבוהה.
- 29 ת. אני לא יודע אם בארץ נחקר ספציפית המשתנה של סוגסטייה כדי להסביר איך קרה שיותר
30 אנשים שהם לא דתיים שולחים את ילדיהם לחינוך דתי, אבל דיברתי קודם על המשטר
31 הקומוניסטי, שחלק מהאוכלוסייה כולה נתונה להשפעה ציבורית שקוראים לה גם
32 בעיתונות "שטיפת מוח" שמשוהו מסיים הוא נכון, ואנשים שינו את תפיסת עולמם, חלק
33 מהם שינו את אישיותם וזה ידוע.

1358

1359

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

14 פברואר 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 ש. הדוגמאות שלך תמיד קיצוניות ואתה שוב חוזר לנאציזם. נסכים שזה שלילי?
- 2 ת. זו דוגמא שאסור שתיעלם מעינינו לרגע. אם יש איזה שהוא לקח מהשוואה, הוא רק זה. איך
- 3 אנחנו שומרים על חופש המחשבה של הפרט ושל המדינה, זה הדבר היחיד. איך אנחנו
- 4 שומרים שמדינה לא תהא פשיסטית ונאצית. אני הולך מהכלל אל הפרט.
- 5 ש. ואיך אנחנו בוחנים האם חופש הפרט הוא באמת חופש הפרט? במסגרת הפחד המאוד
- 6 גדול שתהיה פגיעה בו, איך אתה יכול לבחון מתי ואיך יתקיים חופש הפרט?
- 7 ת. יש כמה קריטריונים ואת אחד מהם הסברתי שהוא הביקורתיות, כשאדם פועל מתוך
- 8 ביקורתיות, התנגדות, חוסר צייתנות, התמודדות עם עולות ועם שליטה או ניצול, זה חופש
- 9 הפרט, שאדם יכול להגן על זכויות הפרט שלו ומדינת ישראל הגדירה את הזכויות וחופש
- 10 הוא אחת מן הזכויות, ואם בא אדם שמגדיר את עצמו כטוב באנשים, הוא קיבל הארה
- 11 מבודהה והוא מקיף את עצמו חסידיים ומסביר להם שהדבר הנכון לעשות הוא לעבוד
- 12 בהתנדבות עבורו כל ימי חייהם, למסור את הכסף שלהם לו ולציית לכל פקודותיו, שתמיד
- 13 מוצדקות באופן מוסרי, נקרא לזה, לטובתו שלו.
- 14 ש. ואם הם יתנו את הכסף?
- 15 ת. אז זה אחד מהמדדים לחופש הפרט, ויש עוד כמה. אני בודק אם אדם מסוגל לקבל אדם
- 16 שנוגד את דעתו ואם הוא מסוגל לקבל את הזולת. זה לא קשור לקבוצות סמכותניות אלא
- 17 גובל בתפיסת עולם.
- 18 ש. דיברת על המושג "סמכותניות", תסכים לי שלא התפתח המושג של פרויד מעבר
- 19 לתיאוריה בסיסית בלבד, נכון?
- 20 ת. כן.
- 21 ש. תסכים עמי שעם פרסום המושג "סמכותניות", הוא נתפס כבעייתי ובלתי ניתן למדידה,
- 22 וכל הניסיונות לתקף אותו כשלו?
- 23 ת. חלק גדול מההוגים החשובים ביותר בהיסטוריה האנושית רק הביעו את דעתם, אחד מהם
- 24 זה פרויד, לדוגמא. אדם ששינה את כל תפיסת העולם לגבי בני אדם מאז שכתב את תפיסתו
- 25 לפני כמאה שנה, חלק גדול מהתיאוריה של פרויד בזמנו וחלק אפילו עד היום לא קיבלה
- 26 תיקוף והוא לא היחיד. גם רעיונותיו של אריסטו, מן הסתם, ושל עוד כל מיני הוגים, לא
- 27 קיבלו תיקוף. התיקוף המדעי מבוסס על כמה שיטות, יש את הסטטיסטיקה הכמותית
- 28 והסטטיסטיקה האיכותנית. היום יש מתקרים איכותניים שמבוססים, רחמנא ליצלן, על
- 29 אדם אחד. המדגם הוא אדם אחד. אנו חוקרים כיצד פועל מוחו של הפרט, מפני שהוא תמיד
- 30 שונה מאחד לשני, אז עשרות מחקרים, לא יודע אילו עשרות מחקרים ואני אשמח שתצטטי
- 31 ותביאי לבית המשפט אם עשרות המחקרים שניסו לתקף את המושג "סמכותניות" של אריק
- 32 פרום ולא הצליחו.
- 33 ש. האם ידוע לך שהמושג הותקף כבעייתי ולא הצליחו מחקרית?

1359

1360

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

14 פברואר 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 ת. ידוע לי שכל מושג במדע חייב להיות מותקף.
 2 ש. האם לאחר מכן הוא קיבל תוקף?
 3 ת. ואז דיברתי על העניין של התוקף ואמרתי שיש מותקף, אנשים לא הסכימו איתו, ויש את
 4 הנושא השני של תוקף אמפירי. המושגים מקבלים תוקף אם עושים מחקר אמפירי, שמים
 5 אנשים בקבוצה ובודקים האם הם פועלים עפ"י הסמכותנות. אחד המחקרים הבולטים
 6 בעולם, שנתן תוקף לסמכותנות וצייתנות, כי הסמכותנות היא מה שמפעילים על אנשים,
 7 הסמכותנות שהמנהיג, החברה או המסגרת מפעילים על בני אדם, זה הסרט שהוצג בבית
 8 המשפט במהלך החקירה הראשית. יש מחקר מאוד גדול של זימברדו והוא "הניסיון, בית
 9 הכלא בסטטפורד", שהוא לקח סטודנטים מסטמפורד, חילק אותם לשתי קבוצות, אחד
 10 קיבל תפקיד של סוהר והשני קיבל תפקיד של אסיר ונתן להם לחיות כדי לראות מה קורה
 11 לאנשים תוך כדי פעולה מקרית לחלוטין וצילם את האנשים. במהירות של יומיים הסוהרים
 12 התחילו להפעיל על האסירים שיטות של סמכותנות מטרופת והיו צריכים להפסיק,
 13 האסירים פעלו בהתאם לכללים שה"סוהרים" הכתיבו להם, זה היה כ"כ חמור שהיו
 14 צריכים להפסיק את הניסוי הזה, יש על כך ספרים והסמכותנות נקבעה בכל מיני צורות.
 15 ש. זה נכון שמשנות השמונים הפסיכולוגים לא משתמשים במושג זה?
 16 ת. יש מי שמשתמש ויש מי שלא. אני מוצא אותו פה ושם. הוא תואם את מה שכתבתי ואגדיר
 17 שוב מהו המושג "סמכותנות" ואני מפנה לחוות דעתי [מצטט].

לשאלת ביהמ"ש:

- 19 ש. הסגורית אמרה שמשנות השמונים ואילך הפסיכולוגים לא משתמשים במושג זה, ועתה
 20 אתה מקריא לנו את מה שאמר פרום לפני כארבעים שנה.
 21 ת. נכון, משתמשים פחות.

המשך חקירה נגדית - ב"כ הנאשם:

- 24 ש. מפנה לעמ' 18 לגבי רגשות האשם, ושם ציטטת את אחד מהתהליכים, בכל מה שקשור
 25 לרגשות אשם, ציטטת מהספר של בובר, אבל הוא היה פילוסוף.
 26 ת. כן.
 27 ש. והוא לא פסיכולוג, למה אנחנו מקבלים פילוסוף?
 28 ת. הפסיכולוגיה מבוססת על כל הידע של מדעי החברה והרוח של כל שנות קיומה של
 29 האנושות, בגלל זה אני מצטט את בובר.
 30 ש. אנחנו לא רואים כאן שום פסיכולוג רלוונטי.
 31 ת. יש גם.
 32 ש. מפנה לעמ' 20 לחוות דעתך לגבי הקונפורמיות, אתה מצטט מספרו של אש מרלו.
 33

1360

1361

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

14 פברואר 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 יש שם את המחקר של אש מרלו, שהוא אמפירי ומתוקף, בדקו את זה על עשרות קבוצות. ת.
- 2 הספר בכלל היה על נושא פיתוי מנטאלי ורצח המוח, ולמעשה, לא יצאה לספר הזה ש.
- 3 מהדורה שנייה ולא נהוג לצטט ממנו, ולא בכדי.
- 4 אני נוהג לצטט ממנו מפני שהוא מתקף את הדעות שאני רוצה להציג. ת.
- 5 זה ספר משנת 1957. ש.
- 6 קשה לי להבין את הטיעונים האלה. כאשר אני צריך להביא את הספרים הכי פופולאריים, ת.
- 7 הרבה אנשים מחאו כפיים לספרים ולא משנה עד כמה הם היו יוצאי דופן, זה בעיני לא
- 8 קריטריון, אבל לעומת זאת אני מצטט את אש מרלו, שחיה פסיכולוג חברתי מוכר, מצוטט
- 9 ונלמד. הוא הושיב אנשים, חציג להם קווים, לא דעות, לא רעיונות ולא תמיסה זתית, אלא
- 10 קווים בגדלים שונים. כולם היו סטודנטים ששיתפו פעולה עם אש החוקר. הוא הכניס
- 11 אנשים ממקום אחר שבאו להשתתף בניסוי, האנשים שבאו להשתתף בניסוי היו האחרונים
- 12 לתת תשובה, והוא ביקש מהאנשים לומר איזה מהקווים הוא הקצר יותר. הסטודנטים
- 13 ביניהם קבעו יחד עם המרצה שהם יגידו על קו ארוך שהוא הקצר ביותר, כנגד התפיסה
- 14 היוזאלית, והאדם שבא היה האחרון לענות. אחרי ש-15 איש אמרו על קו מסוים שהוא
- 15 הקצר ביותר, למרות שזה לא היה כך, אז האדם הזה אמר בדיוק את אותה תשובה. היו
- 16 כמה שהתלבטו, אבל בסוף רוב האנשים נתנו את דעתם. זו הקונפורמיות בהתגלמותה.
- 17 והניסוי הזה מבחינתנו... ש.
- 18 משמש לנו כביטוי לנפש האדם והיכולת להיות נתון להשפעה של כל אדם, יהיה החכם או ת.
- 19 המטורף ביותר.
- 20 בהקשר לקונפורמיות, אתה מצטט את קאופמן בעמ' 21 לחות דעתך בדיסייד-פוביה, ש.
- 21 הפחד מפני קבלת החלטות. גם קאופמן היה פילוסוף.
- 22 אני לא יודע אם הוא היה פילוסוף. ת.
- 23 הוא היה פסיכולוג? ש.
- 24 לא יודע. ת.
- 25 גם המושג הוא לא מושג שנעשה בו שימוש בקרב הפסיכולוגים? ש.
- 26 אינני יודע. פסיכולוגים שהיו מודעים למושג השתמשו בו. לשאלת בית המשפט אני משיב, ת.
- 27 כי אני לא יודע אם הוא היה פילוסוף או פסיכולוג. יש דוגמא מאוד מעניינת בפסיכולוגיה
- 28 שקורית מול עינינו בימים האחרונים, ז'אק לקאן הוא פסיכולוג שהוא פסיכואנליטיקאי
- 29 פרוידיאני, שהוא המשיך, אחרי מותו של פרויד, לכתוב על הנושא. היום הוא אחד
- 30 מהפיגורות החשובות ביותר בתחום הפסיכולוגיה, ורוב הפסיכולוגים לא מצטטים אותו, לא
- 31 מתעניינים בו ובזים לו, זה לא מלמד על נאורות הפסיכולוגים, כי כל אחד בוחר לו את
- 32 התזה ואת התיאוריה. לשאלת בית המשפט אני משיב, כי הוא מאוד מורכב ולחלק
- 33 מהאנשים קשה לקרוא אותו, הוא משתמש בשפה מאוד מורכבת שאם אתה לא מכיר אותה

1361

1362

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

14 פברואר 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 לעומק אתה לא מבין. חלק מהאוניברסיטאות באירופה ובדרום אמריקה הוא נלמד וזה לא
 2 אומר שהוא זה לגבי חשיבות דעותיו. יכול להיות שבעוד כמה שנים לקאן יהיה כפרויד.
 3 לעניין הצייתנות והסמכות, מפנה לעמ' 19 לחוות הדעת – מילגרם ונחקריו. הסרטון
 4 שצפינו בו בפעם הקודמת בבית המשפט כדוגמא של נטייה של אנשים לציית לסמכות, לא
 5 שמעתי אותך מספר לביהמ"ש שחוץ מזה שהמשתתפים צייתו להוראה להפעיל את
 6 השוקרים החשמליים הם סבלו מכך מאוד, קרי, הם צייתו אבל חשו מצוקה נוראית אל
 7 מול הצורך לציית לדמות סמכותית.
 8 חלק מהם.
 9 אתה לא ציינת בפני בית המשפט את העובדה הזו, אלא להיפך, הצגת את זה כדוגמא לכך
 10 שאיך הם בכלל היו אטומים. מפנה לעמ' 1278 ש' 29 לפרוטי [מצטט]. כך אתה נקטת,
 11 במילה "חשיבה ביקורתית". לא הבאת לבית המשפט בנתון מאוד חשוב את העובדה
 12 שהייתה לחלקם מצוקה נוראית סביב הצורך לציית.
 13 כמו שזכור לי, אני הצגתי כאן את העובדה. כיוון שהאנשים, הנבדקים, נטו לציית מבלי
 14 ששמעו את התגובות, הם התקינו מיקרופון שבו הושמעו קולות של הנבדקים, של התנגדות,
 15 בכי וכו', ולמרות זאת, האנשים מילאו את החזראות.
 16 אם לא הייתי בודקת את זה, הייתי חושבת שזו דוגמא בהם נותנים הוראה לאנשים.
 17 התובעת: ראינו בסרט את ההתנגדות.
 18
 19 המשך חקירת נגדית - ב"כ הנאשם:
 20 כשאני צפיתי בסרט אמרתי שזה לא יאומן, איך אנשים, שלא הכירו לפני כן, מקיימים
 21 הוראות בלי שום חוש ביקורת במהלך ההוראה, אני מניחה שראינו אותם לאחר מכן והם
 22 סיפרו על כך שהם חשו מצוקה נוראית, למה לא ציינת זאת?
 23 אני לא נתתי את כל התוצאות של המחקר, יש המון משתנים, אבל מבחן התוצאה הוא מה
 24 שקבע שעם כל הסבל וייסורי המצפון שהיו לאנשים, אנשים נתנו שוק חשמלי, מילאו פקודה
 25 שיכולה הייתה להרוג את האנשים. זה מה שקובע. זה שהיו אנשים עם לב הומאני, ודאי.
 26 אני מפנה אותך לעמ' 19 לחוות דעתך, אני לא רואה שצייתת את העובדה שהיה להם קושי
 27 והייתה להם מצוקה קשה למה?
 28 כמון שאמרתי קודם, מבחן התוצאה הוא הקובע. נניח שאנשים באשוויץ, אחרי המלחמה,
 29 היו אומרים שהם סבלו מסבל נוראי שהשליכו ילדים לתאי הגזים, שלא יכלו לשאת את
 30 הסבל כל יום, אבל הם הרגו את היהודים, זה מה שבעינינו קובע.
 31
 32
 33

1362

1363

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

14 פברואר 2012

תפ"ח 23751-02-10 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

לשאלת ביהמ"ש:

- 1 ש. האנשים בניסוי לא היו חשופים לסכנה שמושהו יפגע בהם. כאן אולי אנשים היו נתונים
2 ללחצים אחרים, ולכן ההקבלה אינה מתאימה.
3
4 ת. עכשיו את מחזקת את הנתון שהם לא היו נתונים למשטר צבאי. גם בנסיבות אנשים יכולו
5 לקום וללכת ויש אחוז שהלך. אנשים מילאו את הפקודה, בוודאי שזו השפעה מופרכת
6 לחלוטין.

7 בשלב זה, הנאשם הורד לתאי העצורים משום שבהפסקה טרם הגיע האוכל
8

9 עו"ד גבאי: אין כל התנגדות שנמשיך בחקירה גם בהיעדרו.
10

המשד חקירה נגדית - ב"כ הנאשם:

- 11 ש. אני מפנה לעמ' 23 לחוות דעתך, שם ציינת על התהליכים הפסיכולוגיים, הקטע האחרון
12 לחוות הדעת [מצטטת]. בתהליכים אלו מדברים על הציינתות וכי, אני רוצה להתעכב על
13 ה"מעוניינים להשתלט על הפרט ולנצל אותו למטרות אישיות". לא מצאתי סקירה על
14 מנהיגים או על ניצול למטרות אישיות, וגם לא ראיתי מחקרים שעוסקים בנושא, נכון?
15 ת. אני לא זוכר אם הבאתי את הדוגמאות של המחקרים, אבל רוב הקבוצות, ואני נוטה לאופן
16 כוללני, הן סמוכותניות שבהן מעל מנהיג או מנהיגות מבוססות על העיקרון הזה, זה ישנו
17 במודלים שהצגתי.
18 ש. אין לי שום דוגמא שהמנהיג מעוניין לנצל לשם מטרות אישיות.
19 ת. עצם העובדה, ואני נתתי דוגמאות שאנשים גרמו לחברי הקבוצה להתאבד, שזו הדוגמא
20 הקיצונית ביותר, שאני חושב ששם רואים את התמונה הקיצונית והקשה ביותר, אבל בכל
21 הקבוצות, ברגע שיש מנהיג, אין ספק שהפעולה שלו, הדרך שבה הוא מגייס את האנשים,
22 משמשת לצרכים שלו. עצם העובדה שהוא לוקח לעצמי תפקיד כזה, אלוהי או אנושי,
23 שאנשים ישרתו את הצרכים שלו. אני יכול להביא את כל הקבוצות שעליהן נכתב דבר.
24 הזכרנו את חלק מהקבוצות, למשל ה"מוניץ", שזו קבוצה של כומר קוריאני קתולי שפעל
25 בשנות השבעים והשמונים בארה"ב, שהצטרפו אליו אלפי אנשים, ופעלו בדיוק לפי
26 העקרונות שתיארתי כאן, הוא ואשתו בסוף הלכו לכלא על רקע העובדה הזו, אין חוק גד
27 התארגנויות בארה"ב, לגבי אי-תשלום מס הכנסה או רישום ספרים. כני"ל לגבי
28 הסיינטולוגיה, ששם המנהיג האגדי שלהם כבר לא חי וקיים, אבל הקבוצה, כקבוצה, היא
29 מנהיגות מאוד נרחבת ופועלת למסירת נכסים וכסף באופן קבוע ושוטף של החסידים של
30 הסיינטולוגיה, אלה קבוצות מוכרות. יש בארץ, ואני לא יודע אם היא מוגדרת כקבוצה או
31 לא, "קבוצה קבלית", אנשים מתבקשים למסור מעשר כאשר הם באים ללמוד.
32
33

1363

1364

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

14 פברואר 2012

תפ"ח 23751-02-10 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 עפ"י היהדות מעשר זו צדקה שאתה חייב למסור. ש.
- 2 מה זו צדקה? שהמנהיג מקבל ומוסר את הצדקה? ת.
- 3 לא, מעשר בכלל, זו מצווה. ש.
- 4 לקהל המשתתפים שבאים ללמוד אצלו קבלה הוא דורש מהם שישלמו מעשר, זה קורה ת.
- 5 היום מול עינינו, ואף אחד לא עוצר אותו ואנשים מרצונם מוותרים על הכסף. הדוגמא הזו
- 6 שהמנהיג עומד במרכז קבוצה, מנצל את האנשים, חוזרת על עצמה בכל הקבוצות.
- 7 ולא הבאת דוגמאות כי זה קיים, מבחינתך, בכל קבוצה. ש.
- 8 אלה דוגמאות מאוד קיצוניות. ת.
- 9
- 10 לשאלת ביהמ"ש:
- 11 האם התאגדות סביב רעיון היית מגדיר כ"כת"? למשל, עוד לפני שהיה קיבוץ היו ש.
- 12 התאגדויות של אנשים סביב רעיון אידיאולוגי מסוים והם הכתיבו לקבוצה איזה ילדים,
- 13 כמה ילדים ומי יגדל אותם, היית קורא לזה קבוצה סמכותנית?
- 14 לא, קבוצה סמכותנית במהותה היא קבוצה שבה מאותר מנהיג שהוא זה שמכתיב עד לפרט ת.
- 15 האחרון.
- 16 אבל מנהיג יכול גם להיות סביב אידיאולוגיה. ש.
- 17 כן. האם המנהיג רצה באמצעות אותם חסידים לספק את צרכיו, בד"כ החלק הכספי הוא ת.
- 18 בעל חשיבות עצומה.
- 19 התכתיבים היו מאוד נוקשים. ש.
- 20 כן, חלק מהם, אם ניקח כל אחד מהם, יכול לזיזות שהקבוצה תהיה סמכותנית, גם לגבי ת.
- 21 הקיבוץ בשנותיו הראשונות עלתה השאלה הזו. העניין הוא ששם לא היה אינטרס
- 22 אינדיבידואלי והמנהיגות הייתה רוטציה והאינטרסים הכלכליים היו לטובת הכלל.
- 23 המנהיגים ברוב הקבוצות הסמכותניות, יכול להיות שחלק מהם פועלים מסיבות
- 24 אלטרואיסטיות, אני מניח שאמא תרזה, שהייתה מוקפת אנשים שעבדו איתה, היא לא
- 25 קבוצה סמכותנית עפ"י כל הקריטריונים האלה.
- 26
- 27 המשד חקירה נגדית - ב"כ הנאשם:
- 28 תקן אותי אם אני טועה, האם זה נכון ששיטת החינוך האנתרופוסופית, אתה רואה בה ש.
- 29 קבוצה סמכותנית? לא.
- 30 ת.
- 31 אף פעם לא הצהרת ששיטת החינוך האנתרופוסופית היא דת? ש.
- 32 לא. ת.

1364

1365

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 23751-02-10 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

14 פברואר 2012

- ש. אני מפנה אותך לעמ' 24 לחוות דעתך, שם סקרת על פני שלושה עמודים את תופעת הקבוצות הסמכותניות והשליטה המוחית. אני אומרת לך שאתה מתאר את התופעה מבלי להביא ולו מקור אקדמי אחד שמבסס את הטענות. האם זה נכון שמה שכתוב בעמודים האלה לא מבוסס אקדמית?
- ת. יכול להיות שאת יכולה לטעון את זה, אני לא נותן ציטוטים, אבל הכל מבוסס על חומר אותו אני מכיר, בו אני שולט ואותו קראתי. זה מבוא, לא הייתי אמור לכתוב פה מאמר מדעי.
- ש. מפנה לעמ' 26 לחוות דעתך, שם אתה מצטט את סטיב אלן חזן, הוא כותב על שיטה מנטאלית. מי היה חזן?
- ת. הוא יהודי שהינו דמות חשובה בחקר הכינתות מפני שהוא עצמו היה חבר בכת.
- ש. אני אומרת לך שהוא דמות שנויה במחלוקת, הוא לא אקדמי ופעיל נמרץ נגד כיתות בארה"ב והוא ממש היה מאלה שנתגו להוציא חברים מכיתות וזכה לגינוי נרחב מצד הרשויות והוכרז כלא חוקי במקרים רבים. זה חזן?
- ת. בשנות השמונים, כשהתחילו לחקור ולטפל בנושא של הכינתות בארה"ב, אחת ההמלצות הייתה במקרים שבהם בנים או בנות למשפחות נורמטיביות הצטרפו לקבוצות האלה ועברו תהליכים שאנשים לא ידעו לקרוא להם בשם אחר חוץ מ"שטיפת מוח", הייתה קבוצה של אנשים שהתחילו להציע, בעיקר חוגים אורתודוקסיים ואנשים שהיו בהרי קרישנה, לחטוף את הבנים או הבנות, ולעשות מעין שטיפת מוח נגדית וחינוך מחדש, וקרא לזה "Deprogram" ולהחזיר אותם לשיבות יהודיות כדי שלא יאבדו לעם ישראל. השיטה הזו כמובן במשטר דמוקרטי מיד קיבלה ביקורת איזומה, הם חטפו פיזית את האדם וחזן טען שזו שיטה מצוינת ועל כך הוא ספג ביקורת.
- ש. כשאתה מצטט אותה בהקשר מסוים של שליטה מנטאלית, מי הוא כדמות שיכול לדבר על שליטה מנטאלית? אתה מצטט אותו כמי שהיה חבר בכת ויצא החוצה? מי זה חזן לצורך העניין?
- ת. יש לי חדשות בשבילך, יש כמה נושאים בפסיכולוגיה ובפילוסופיה שהמונחים הם אותם אנשים שחוו את החוויה, למשל, כל הטיפול היום של אנשים שעברו התמכרות לסמים קשים, נתון בידי מכורים לשעבר. הם, וחלק מהם הפכו להיות גם פסיכולוגים, כל האנשים שמטפלים היום לגבי השאלה של מי הוא, הוא היה בפנים, הוא יכול היום להעיד, הוא מוכן תמיד לבוא ולספר, הוא עושה את זה ומספר מה הוא עבר. היום הוא אחד האנשים המצוטטים בתחום.
- ש. אבל לא יצטטו אותו בחוות דעת כמומחה, אלא כמישהו שנגמל.
- ת. היום יש אישה בקבוצה שאנו דנים עליה שהיא מרצה.
- ש. אלה גולן, אנחנו יודעים.

1365

1366

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תמ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

14 פברואר 2012

- 1 ת. או אפשר לבוא ולהגיד "מי אתה?"
- 2 ש. אלה גולן מרצה בפני הציבור על מה שעבר עליה, אני לא מכירה את התחום, קראתי
- 3 ואמרתי שאתה מצטט לי כאן מישהו...
- 4 ת. תוכלי לדבר על התוכן?
- 5 ש. כשאתה מצטט מישהו, גם אם הוא לא איש אקדמיה, אני צריכה לדעת מי זה. חשבתי
- 6 שמדובר באיזה חוקר.
- 7 ת. הוא חוקר. הוא לא מרצה באוניברסיטה, אבל הוא חוקר.
- 8
- 9 **לשאלת ביהמ"ש:**
- 10 ש. השאלה היא האם הוא חוקר בכלים מדעיים ועל פי אמות מידה אקדמיות.
- 11 ת. כן, צריך לקרוא את הספרים שלו ולראות מה הוא כותב.
- 12
- 13 **המשד חקירה נגדית - ב"כ הנאשם:**
- 14 ש. תסכים עמי שאף אחד מהספרים שלו לא יצא בהוצאה אקדמית..
- 15 ת. אני לא יודע, ההוצאה האקדמית "רמות" של אוניברסיטת ת"א, חלק מהמרצים לא
- 16 מפרסמים את הספרים שלהם בהוצאת "רמות" אלא בהוצאות אחרות בארץ מפני שהן
- 17 יותר חזקות עם תפוצה יותר גדולה. ספר שיוצא בהוצאה אקדמית זה לא ניתן תוקף לספר,
- 18 אלא כמו שאמרתי קודם – כתב עת שמיט.
- 19 ש. אני יכולה לכתוב מאמר ושהו יפורסם בהוצאה אקדמית?
- 20 ת. כן, בדפוס אקדמי. בהוצאת "מגנט" שהיא ההוצאה של האוניברסיטה העברית, הם יותר
- 21 מקפידים לגבי איזה סוג ספרים הם מוציאים. בהוצאת "רמות" שהיא ההוצאה של
- 22 אוניברסיטת תל אביב, פחות מקפידים לגבי התארים של המפרסמים.
- 23 ש. מפנה לעמ' 24-26 לחוות הדעת לגבי השליטה המוחית, יש כאן טענות גורפות וחזקות
- 24 מאוד. למשל, קבעת שאנשי הקבוצה נדרשים לשקד לכל מי שאינו חבר בקבוצה.
- 25 [מצטטת]. אתה בעצם קובע שחברות בקבוצה גוררת התנהגות לא מוסרית וסוטה
- 26 חברתית, אני לא מוצאת איזה מחקר מצטרף לדוגמאות האלה?
- 27 ת. מכיוון שאני לא ידעתי מה בית המשפט יחליט אחרי שאני אגיש את חוות הדעת, לכל
- 28 הטענות האלה יש דוגמאות מתוך הקבוצה שאתם דנים עליה, אתם ביקשתם לא להביא את
- 29 החומר הזה.
- 30 ש. זו לא דוגמה לקבוצה סמכותנית?
- 31 ת. החלק הזה הוא החלק התיאורטי, יש שם כמה שורות שנמחקו אבל הרקע תיאורטי ומדבר
- 32 באופן כללי ונרחב ללא הקשר ספציפי. אם היינו דנים באופן ספציפי על חברי הקבוצה הזו,

1366

1367

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תמ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

14 פברואר 2012

- 1 ייתכן שהייתי מצליח להביא דוגמאות לגבי עבירות שנעשו על פי או מעצם היותם חברי
2 קבוצה.
- 3 **ש. ומבצעים עבירות בכל נושא בתחום? כך כתבת?**
- 4 **ת. אולי זה היה גורף מדי.**
- 5 **ש. וזה מתאים לכל מי שחבר בקבוצה סמכותנית או רק לגבי הקבוצה הזו?**
- 6 **ת. להיות חבר בקבוצה הסמכותנית זה להיות נאמן לה, לא הרשויות, לא המדינה ולא
7 המשפחה של אותם אנשים ממשיכים להיות הסמכות. הסמכות היא הקבוצה וכדי להיות
8 נאמן לה, אתה עובר אי אלו עבירות בתחום הכסף, בתחום ההתנהגות, יחסי אנוש וכיו.**
- 9 **ש. תסכים עמי שאין מחקר שמלמד שיש יותר עבירות פליליות בקבוצה סמכותנית אל מול
10 החברה?**
- 11 **ת. אני לא מסכים כי אני לא מכיר.**
- 12 **ש. אין מחקר כזה.**
- 13 **ת. אני חייב לומר שאולי מלבדדי לא מבינים. חברים בקבוצות הסמכותניות לא מורשים
14 להיחקר ע"י חוקר, להיפגש עם פסיכולוג, לעשות בדיקה פסיכיאטרית, לדבר עם גורם
15 היצוני שיבדוק את דרך הפעולה והמחשבה שלהם ומערכת היחסים שבתוכם. מנהיגי
16 הקבוצות לא נחקרים, לא מוציאים דו"חות, לא חייבים שום מסירת אינפורמציה לשום
17 סמכות היצונית כי לא קיימת כזו. המנהיג או המנהיגות הם המנהיגים העליונים היחידים,
18 לכן לא קיים בעולם מחקר אמפירי, כי אין את מי לחקור. אפילו עוזבי קבוצות סמכותניות
19 לאחר שעזבו, נמנעים בד"כ מתוך רגשות אשם ופחד לשתף פעולה עם חוקרים. חלק מגיעים
20 לפסיכולוג מהסיבה הפשוטה שיש סודיות מקצועית, ולעיתים המידע הזה מגיע רק אליי,
21 ומכיוון שאני אמרתי את זה בישיבה הקודמת, ההיכרות שלי עם אותם התהליכים,
22 הקבוצות והאנשים, מבוססת בדיוק על הניסיון הקליני, שעליו אני מנוע מלדווח במחקרים
23 שבהם אני חושף את הדמויות האלה.**
- 24 **ש. אז במקרים בהם אני מוצאת חוסר שביעות רצון, כמו למשל תלונה במשטרה, הרי שקשה
25 לדבר על זה בהקשר של קבוצה סמכותנית?**
- 26 **ת. עניין התלונה במשטרה, וזה מן מלכוד קשה, האנשים היחידים ששוקלים להגיש תלונה
27 במשטרה הם בני משפחתם של החסידים, אבל החשש הוא שהדבר הזה יגרום לנתק מוחלט
28 מבני משפחותיהם.**
- 29 **ש. אני אומרת שאם בתוך הקבוצה הייתה אפשרות להגיש תלונה בסיטואציה מסוימת או
30 הוגשה תלונה בסיטואציה מסוימת, אני רואה שיש חוסר שביעות רצון גלוי, האם אלה
31 ילמדו אותי שלא מדובר בקבוצה סמכותנית, או מה הכמות שתהפוך את זה לקבוצה לא
32 סמכותנית? לא רק תלונה כנגד המנהיג, אלא תלונה במשטרה בכלל, מפני שיש ניתוק בין
33 הרשויות.**

1367

1368

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

14 פברואר 2012

- 1 ת. לא שיש ניתוק, יש לפעמים מלחמה בין הרשויות.
- 2 ש. האם אני יכולה למצוא תלונות במשטרה על גניבה, אני, למרות שאני חסידה, מתלוננת
- 3 במשטרה ולא בהקשר למנהיג?
- 4 ת. מידת הצייתנות לכת, למנהיג ולקבוצה, היא התנתקות מכל רשות חיצונית באופן מוחלט,
- 5 מכיוון שהדברים נשפטים בפנים, בתוך הקבוצה, הם ישבו ודנו. בתוך הקבוצה זו אולי אחת
- 6 ההוכחות עד כמה הקבוצה סגורה ומנועה מלשתף פעולה עם הרשויות, גם אם יש טיבות
- 7 כמו גניבות בתוך הקבוצה או כל דבר אחר, אנשים נמנעים. הם מביאים את הדברים האלה
- 8 לשופט העליון, שזה המנהיג או המנהיגות, שם דנים בדברים האלה.

לשאלת ביהמ"ש:

- 9
- 10 ש. אבל אם עשו כנגד הקבוצה, מישהו זר וחיצוני לקבוצה?
- 11 ת. אנשים חיצוניים שאולי יש להם עניין אמיתי, רגשי וכן ולא מניפולטיבי, הם ההורים.
- 12 ש. אני מדבר על כך שבתור לאוטובוס, למשל, מישהו הכה את אחת מבנות הקבוצה, היא
- 13 תתלונן במשטרה או שלא תעשה דבר?
- 14 ת. זה מתייחס לפגיעות חיצוניות, אני מניח שחלק מהאנשים ירצו ללכת למשטרה, אבל זה
- 15 יעבור קודם כל את המסגרת של הקבוצה, מפני שהקבוצה מבוססת על וידוי תמידי. נניח
- 16 שיש סממנים חיצוניים שמוזהים אותו מיד, נניח שאני אומר שהיום הייתי באוטובוס או
- 17 שהשכן שלי הרביץ לי ואני רוצה ללכת ולהגיש תלונה, סביר להניח שהקבוצה תחליט שלא,
- 18 מפני שהקבוצה אוניברסלית והם לא רוצים שידעו על קיומם, הם היו צריכים להתוודות על
- 19 דברים הרבה יותר פשוטים, כמו האם אכלו משהו, או על דבר כזה, כמו להגיש תלונה
- 20 במשטרה, הם ודאי מקיימים דיון בקבוצה, או ללכת למורה ולספר שהילד הוכה ע"י ילד
- 21 אחר, זה מיד חושף אותם להתבוננות חיצונית והסודיות היא חלק מהשליטה. הדברים הכי
- 22 קשים נעשים באפילה, אם אתה שומר על האפילה של הקבוצה, אז אתה יכול לעשות מה
- 23 שבה לך, ולא לדבר על הקבוצה הנוכחית כי עליה נמנעתי מלדבר, יש את הקבוצה מירושלים
- 24 שנשמעים טפטופים על מה שקרה שם. כל עוד זה היה באפלה, המנהיג עשה מה שרצה עם
- 25 הנשים והילדים, וברגע שלטעותו המרה הסכים שהתקשורת תיכנס לשם, נפתחה תיבת
- 26 פנדורה וזה פחות או יותר מה שיכול לקרות בכל קבוצה
- 27

המשד חקירה נגדית - ב"כ הנאשם:

- 28
- 29 ש. אני מפנה לעמ' 24-26 לחוות דעתך, מה תפקיד הבעת חוסר שביעות רצון בכח?
- 30 ת. [מצטט]. הבעת חוסר אי-שביעות רצון, נניח, בתוך הקבוצה, נידונה לעיתים כאלה ואחרות,
- 31 אני לא מרוצה ולא מקבל תנאים ולא אוהבים אותו ומושעבדים אותי יותר מדי חזק, אני לא
- 32 מקבל כסף, אין כסף ואין חופש, אי-אפשר ללכת לראות תכנית או מופע, זה נידון בקבוצה
- 33

1368

1369

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

14 פברואר 2012

- 1 וזו הדינאמיקה, ואי-שביעות הרצון הוא תמיד אי-נאמנות, זה מדד לאי-נאמנות, נעגשת בכל
2 הקבוצות ע"י פרקטיקות או רגשיות או מוסריות או של תרמות כאלה ואחרות, אסור לאדם
3 להרגיש אי-שביעות רצון, כי הסיסמא היא אושר לנצח. ברוב הקבוצות אחד הנושאים
4 והמילים המשפטים עולים הלך וחוזר, היא שאדם תמיד מרוצה. אנו מכירים את הבעת
5 פניהם הזוגית, החיוך המרוח של רוב האנשים בקבוצות אלה, שהוציאו את נשמתם
6 בקבוצה. כלפי חוץ הם מבטאים סיפוק ואושר מוחלט.
- 7 **עכשיו סתרת את עצמך, קודם אמרת שאחד מהממדים זו העובדה שהם לא יכולים להביע**
8 **בפני המנהיג את התנגדותם או מורת רוחם, עכשיו עצממת ואמרת שהם יכולים להביע את**
9 **מורת רוחם רק בפני הקבוצה. מה נכון?**
- 10 אלו הזכויות של האנשים החזקים בקבוצה, שמעזים לחשוב ולהביע את דעתם.
11 **לא הסברת את זה קודם בצורה כזו.**
- 12 אותם אנשים הכי מאיימים על הקבוצה ובד"כ מקבלים עונשים מוסריים או פיזיים חזקים
13 יותר. התהליך של השליטה המנטאלית, כשאני שומע את השאלות החכמות והמאוד
14 חקרניות שלכם, אני מבין את מה שקורה לכל הציבור, שיש שליטה מנטאלית. אומרים לי
15 שהכל נעשה מרצון, אנשים מצטרפים לקבוצות האלה מתוך הסכמה, מדעת, הם משתמים
16 פעולה, הם משתעבדים מרצון חופשי ונהנים שיעשו להם את כל המניפולציות הקשות ביותר
17 וטוב להם עם זה, זה בדיוק מה שאדם, שהיה שם כמו סטיב אלן חזן, לא יכול להבין. זר לא
18 יבין זאת. אני בטוח שהאנשים שיושבים כאן ועושים מלאכתם בצורה נאמנה ביותר, לא
19 יכולים להבין שמישהו ימצא במסגרת שגולה את חופש הפרט שלו.
- 20 **לגבי "תנועות דתיות חדשות", מה זה?**
- 21 זה נושא בפני עצמו ויש אנשים שהיום נלחמים בעולם כולו כדי להגדיר כיתות בשם חדש,
22 אני קורא לזה "קבוצות סמכותניות", יש היום מונח חדש "קבוצות דתיות חדשות".
- 23 **אתה קורא לזה כך, יש כאלה שיקראו לזה "כיתות" ויש "קבוצות דתיות חדשות".**
- 24 יש כאלה גם שיקראו לזה "דתות חדשות", נדמה לי שהרי קרישנה היום מוגדר כדת חדשה.
25 **הרעיון בלקראו לזה "תנועה דתית חדשה", זה לא בגלל שהקבוצה באמת תנועה, אלא**
26 **כיננו חדש לכיתות וקבוצות סמכותניות, נכון?**
- 27 לא, אני כתבתי בחוות דעתי שהקבוצות הסמכותניות שאנו דנים בהן יש מספר
28 אוריינטציות; יש בעלות אוריינטציה דתית, יכול להיות מערבית, יהודית או נוצרית, יש
29 מזרחית – כמו הרי קרישנה, יש קבוצות בעלות אוריינטציה "רוחנית" כי רוחניות הפכה
30 להיות שם נרדף לכל רעיון הכי הזוי. רוחניות נחשבת ליכולת שלי לתקשר עם משה רבנו,
31 למשל, חלקם הזויים לחלוטין וחלקם לא. יש קבוצות שהאוריינטציה שלהם היא חברתית
32 יותר אשר פועלות לטובת השגת מטרת מני רבות, יש קבוצות שהאוריינטציה שלהן היא
33 פסדו-טיפולית, כמו הפורום, למשל, שעליה יש ויכוח בספרות המקצועית-אקדמית, אם זו

1369

1370

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' דצון (עציר)

14 פברואר 2012

- 1 כת או לא, שם אנשים חולכים למרתון, סמינר בן שלושה ימים, מה שהיה פעם ה-REM.
- 2 הויכוח הוא האם זה עונה על זה, והויכוח החשוב יותר, אם זו קבוצה סמכותנית הרטנית או
- 3 לא. קבוצות של דתות חדשות הן קבוצות שהאוריינטציה שלהן היא דתית. "הרב" לא קיבל
- 4 הסמכה אף פעם שהקים בארץ בזמנו את המכון לחקר קבלה, ואח"כ פתח סניף בארה"ב.
- 5 אלה נחשבות לדתות חדשות, אנשים שעזבו בהילה דתית או אחרת את הזרם המרכזי
- 6 והקימו קבוצה עם אוריינטציה דתית.
- 7 **ת. ש. תסכים עמי שהאגודה למחקר מדעי של הדת והאגודה הסוציולוגית האמריקאית הצהירו**
- 8 **בפני בית המשפט העליון בארה"ב שאין כל תמיכה מחקרית לטענות אודות שליטה**
- 9 **הכרתית בהקשר של תנועות דתיות חדשות, נכון?**
- 10 כן, בוודאי. כל מי שתומך בכך, ריבוי הקבוצות האלה הוא מעניין, בעיקר במדינה כמו
- 11 ישראל, שהופש האמונה וחופש הפולחן טובטחים לכל אדם. אמרתי שיש בצרפת כת
- 12 שסוגדת לביצה, אז מישחו יכול להתנגד לזה: אדם סוגד לביצה.
- 13 **ש. אתה מכיר את התגובה להמלצת הועדה לבחינת הכתות בישראל?**
- 14 **ת. חיייתי בשני ימי עיון ואני מכיר את הדו"ח, הופעתי בפני אותה קבוצה שכתבה את הדו"ח,**
- 15 **אחד מהם במכון ון-ליר והשני בבית ציוני אמריקה.**
- 16 **ש. אתה מכיר את התגובה וההמלצות?**
- 17 **ת. אני מכיר, יש קבוצת אקדמאים, לא כולם פרופסורים, אנשים שעוסקים בחקר הדתות**
- 18 **והרוחניות באוניברסיטת חיפה, כתבו מכתב, אחרי שהופיע הדו"ח שבו הם העירו כמה**
- 19 **הערות לגבי הצדקה של הצעה לחוק בישראל שנוגע לכיתות. אני מכיר את המכתב שלהם.**
- 20 **ש. האם מקובלות עלייך הערות כותבי המכתב?**
- 21 **ת. חלק כן וחלק לא.**
- 22 **ש. אני מפנה למכתב [מצטטת].**
- 23 **ת. יש שם כמה טענות, באופן כללי לגבי החלק הראשון. לגבי הסיפא, אני בעצמי מסכים שאין**
- 24 **לכנות את הקבוצות השונות תחת השם "כת", אני בעצמי שינית את המינוח ל"קבוצות**
- 25 **סמכותניות". לגבי החלק השני, יש קבוצות מסוימות בעלות אוריינטציות דתיות, שייתכן**
- 26 **שאותן נהיה חייבים לכנות בשם אחר, זה לא סותר כהוא זה את הגדרותיי לגבי היותן**
- 27 **קבוצה סמכותנית. זו יכולה להיות דת חדשה שתהיה קבוצה סמכותנית, זו יכולה להיות**
- 28 **קבוצה רוחנית שתהיה קבוצה סמכותנית וכו'. התוכחתי איתם על חנושא הזה בכנס.**
- 29 **ש. אני מפנה למכתב [מצטטת], מקובל עלייך מה שהקראתי לך?**
- 30 **ת. בכנס שהשתתפתי בו שנידון העניין הזה, שאלתי את כותבי המכתב המכובדים על איזה**
- 31 **מתקרים בדיוק הם מסתמכים לגבי מידת הפגיעות של התברים בקבוצה, האם הם קראו**
- 32 **מחקר כזה, האם הוא קיים, האם היכולת לומר לא כולם נפגעים או כולם נפגעים מבוסס**
- 33 **הלכה למעשה על משהו שהם חקרו.**

1370

1371

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 23751-02-10 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

14 פברואר 2012

- 1 ש. וההיפך?
- 2 ת. ביססתי את שאלתי בנושא הרבה יותר פשוט, לא על איזה מחקר. שאלתי כמה אנשים
- 3 שעזבו כת, הם ראינו בריאיון אישי כדי להבין מה קרה להם לאחר שעזבו, והסתבר שאף
- 4 אחד מהאנשים האלה, חוץ מחוקרת שראיינה הורים וילדים מהרי קרישנה בנושאן מאוד
- 5 ספציפי, אף אחד לא מכיר ולא נשאל. הם יוצאים מתוך ההנחה שלא כל האנשים נפגעים
- 6 במידה שווה וזה ככל הנראה נכון.
- 7 בשלב זה, הוחזר הנאשם לאולם.
- 8
- 9 ש. אתה יוצא מתוך הנחה שכולם נפגעים?
- 10 ת. אני יוצא מתוך הנחה שאדם שנמצא בקבוצה סמכותנית עפ"י הקריטריונים אותם אני
- 11 מציין, מעצם היותו מנוע מלחשוב חשיבה עצמאית ביקורתית ובעל חופש בחירה, הוא יצא
- 12 פגוע, גם אם הוא לא מודה בכך.
- 13 ש. במכתב נאמר "...אנו דוחים את השימוש במונח "שליטה הכרתית", זה מושג חסר תוקף
- 14 מדעי..." [מצטטת] ויש כיום הסכמה.
- 15 ת. כן.
- 16 ש. ובהמשך "...ואף בוחרים לעזוב אותן מרצונם החופשי" [מצטטת], זה נכון?
- 17 ת. לא.
- 18 ש. "יתרה מזאת...בוחרים בסופו של דבר שלא להצטרף אליהם, או מצטרפים ועוזבים..."
- 19 [מצטטת], ידוע לך על מחקרים כאלה?
- 20 ת. לא, אבל יש מחשבה כזו המבוססת באופן אינטואיטיבי על כך שחלק מהאנשים באים ולא
- 21 נשארים.
- 22 ש. "...אנו טוענים שהניסיון הגורף...חסרי רצון חופשי וחסרי יכולת להחליט עבור
- 23 עצמם...עלול להוציא...מחזקת היותם חופשיים, בעלי רצון חופשי..." [מצטטת].
- 24 ת. אני מסכים עם העובדה שקבוצה שאינה סמכותנית אסור לכוונה כך כדי למנוע מאנשים
- 25 להפוך לעבריינים בעל כורחם, אבל אם הרשויות יצליחו להוכיח או מיישמו מטעמים שקיימת
- 26 קבוצה שפוגעת וגוזלת את חופש המחשבה של האנשים, אני מניח שלגבי קבוצות כאלה יש
- 27 הצדקה, בעיקר שיש המקטינים ואנשים פגיעים ביותר.
- 28
- 29 הסגנונית: אני מגישה את המכתב לבית המשפט.
- 30
- 31 התובעת: זה לא אומר שכך הם פני הדברים. איש מהכותבים לא הובא לבית המשפט.
- 32
- 33

1371

1372

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 02-10-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

14 פברואר 2012

המכתב מוגש ומסומן – 25/ג

1

2

3

המשד חקירה נגדית - ב"כ הנאשם:

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

ש. אני עוברת לעמ' 32 לחוות דעתך, לגבי המאבק הציבורי בכיתות, אתה מציג תמונה כאילו נוצרו שני מחנות ושלוש קבוצות – יש את חברי הכיתות, המתנגדים לכיתות, והמתנגדים למתנגדים לכיתות. רובם המכריע של חוקרי הכיתות בקרב האקדמאים משתייכים לקבוצה השלישית, הם בעצם לא תומכים בחברי הכיתות מתוך איזה שהוא אינטרס, אלא הם רואים את טענות המתנגדים לכיתות כלא מדויקות ולא מבוססות במציאות.

ת. נכון, אני מוכן להגיש לתובעת ולבית המשפט את החלק הראשון של חוות דעתי לרווחה, כשהתייחסתי לנושא הזה, האם יש לדון בנושא באופן משפטי מבלי לפגוע בחופש הפרט.

ש. יש קונצנזוס אקדמי כמעט מוחלט שכיתות אינן מהוות סכנה לחופש הפרט, חופש המחשבה ולדמוקרטיה, או תסביר לי מדוע, כשאתה כותב "אנשי מקצוע שהתמחו בנושא מתנגדים לכיתות" אתה מדבר על הפגיעה, אני רוצה להבין מתוך מה לקחת את זה? מה המקור? בהקשר לעמ' 33-32 לחוות דעתך.

ת. אמרתי שהמניע המרכזי שלי נובע ממפגש שיטתי במשך כעשרים שנה ויותר עם אנשים שהיו בקבוצות השונות, שעזבו את הקבוצה, חלק מהם ראיתי בתחילת הצטרפותם, בני משפחה שונים, בעלים-נשים-הורים, והידע הקליני הוא זה שהניע אותי בפיתוח העמדה שלי, זה לקוח משם.

ש. כמה נפגעי כתות מבוגרים ראיינת באופן אישי?

ת. אין לי סטטיסטיקה ספציפית מפני שאין לי לפי נושאים, עשרות רבות.

ש. מי קבע שהם יצאו מכת?

ת. הם.

ש. מפנה לעמ' 34 ד' לחוות דעתך ציינת שישנה ספרות מקצועית, האם זה אתה שעושה את החלוקה?

ת. לא, אני עושה את החלוקה אשר מבוססת על חומר שקיים בספרות המקצועית.

ש. איזה חומר?

ת. בעמ' 35 לחוות דעתי יש את מורקאמי, שהוא סופר ידוע, וטאלר זינגר. מורקאמי כתב ספר על קבוצה יפנית שעשתה את הפיגוע ברכבת התחתית בטוקיו ומה קרה שם, זה סיפור אמיתי.

ש. מורקאמי הוא בכלל לא חוקר אלא סופר.

ת. נכון.

ש. לצורך מה אתה מציין את הספר שלו?

ת. הספר נקרא "Underground" בהוצאת "כתר".

1372

1373

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

14 פברואר 2012

- 1 מפנה לעמ' 35 – "קבוצות טרוריסטיות – מורקאמי 2002". ש.
- 2 זו עדות של סופר על תופעה שמי שלא חי בה ולא היה בתוכה לא יבין אותה. הוא מתאר ת.
- 3 בדיוק איך נוצרת קבוצה טרוריסטית. לשאלת בית המשפט אני משיב, כי הוא לא היה חלק מהקבוצה אבל הוא כתב את הספר מתוך היכרות עם האנשים.
- 4 אתה כותב למשל בסעיף 5 לגבי סופר שכותב על משהו שהוא לא היה חלק ממנו. ש.
- 5 כמו פרימו לוי שכתב על אושוויץ מתוך עדות שלך סופר והוא בעצמו היה ס. יש קבוצות ת.
- 6 טרוריסטיות שעונות על ההגדרות של קבוצה סמכותנית.
- 7 בהמשך, כל החלק הזה למעשה, אני אומרת לך שסיווג הקבוצות הסמכותניות שהוא נלקח ש.
- 8 משנתון פסיכולוגיה, ייעוץ וחינוך שכתבת בשנת 1986, שהוא גם לא כתב עת אקדמי. ת.
- 9 הוא כן כתב עת אקדמי ואני כתבתי אותו.
- 10 אני מדברת על הפרק הזה, יש לי כאן ציטוט של זינגר, בעמ' 35 לחוות דעתך, למשל, וגם ש.
- 11 בהקשר לציטוט של הספר, גם עליו אני אומרת שהוא לא במסגרת מהדורה אקדמית או
- 12 ספר אקדמי.
- 13 זה ספר אקדמי לעילא ולעילא.
- 14 אתה כותב בעמ' 34 ש' 6 לסעיף ד' לחוות הדעת שלך של קבוצה סמכותנית ארגון כמו ש.
- 15 המכון הלאומי לחקר קבלה, ששמו השתנה כבר ל"המרכז לקבלה", שלפיה, מדובר בסניף שלומדים בו בערך כארבעה מיליון איש, ואין ציות לדבר וחצי דבר [מצטטת], איך קבוצה
- 16 של ארבעה מיליון איש שחברים בה... ת.
- 17 איך את יודעת?
- 18 בירדתי, יש המון אנשים שחברים במרכז לקבלה. ש.
- 19 איפה זה כתוב? ת.
- 20 אני שואלת, לא הבנתי מה הקשר בין המכון הלאומי לחקר הקבלה לבין סמכותנות או ש.
- 21 דרישה לציות, מה הקשר?
- 22 טיפלתי בשלושה אנשים שהיו חברים במכון לחקר הקבלה, ועל סמך הטיפול בשלושתם מה ת.
- 23 שנקרא "חקר קליני איכותני" הבנתי שבקבוצת שבה הם היו הם עונים על הקריטריונים.
- 24 זאת אומרת שאתה קבעת שהקבוצה סמכותנית על סמך טיפול בשלושה אנשים? ש.
- 25 כן. ת.
- 26 לגבי האפיונים של מנהיג הקבוצה ויחסיו עמה בעמ' 36 לחוות דעתך, מאיפה לקחת את ש.
- 27 האפיונים האלה? ת.
- 28 אין פה ציטוטים ספציפיים, אבל זה מבוסס על ההיכרות שלי, על הידע, על הטיפול באנשים
- 29 וקריאת החומר. לגבי חלק גדול מהם, כמובן, יש גם בספרות המקצועית ציון.
- 30 האם החומר מבוסס על התיק הנוכחי שבפנינו? ש.
- 31
- 32

1373

1374

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 23751-02-10 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

14 פברואר 2012

- 1 ת. לא, אני אמרתי בתחילת דבריי עוד בהגשת חוות הדעת שלי שאני מבסס את דבריי על הידע
2 הקליני שלי, על הניסיון, על הרקע האקדמי שלי ועל חומר עיוני שמצוטט פה. חלק מהחומר
3 הזה כמובן מופיע בספרות המקצועית, למרות שלא טרחת לי לציין בפני כל אחד מהם מאיפה
4 הוא לקוח. אם אדרש, אני אוכל למלא את זה בציטוטים, אבל זו דעתי.
- 5 ש. אבל אין בינם לבין החומר שקראת דבר.
6 ת. יש, והכל מבוסס על חומר עיוני גם.
- 7 ש. מפנה לעמ' 38-40 לחוות דעתך "מסגרת הליכי החברות בקבוצות סמכותניות". איזה
8 מחקר יש בעניין הזה?
9 ת. אותו כנייל, הניסיון, הידע, החומר העיוני והצורה האינטגרטיבית בה אני בונה את התמונה.
- 10 ש. המניע המצוין בעמ' 40, קרי, המניע השני המופיע באמצע העמוד הוא יחסי המין. מה
11 מקור ביסוס קביעה זו?
12 ת. חלק גדול מהקבוצות שעונות על הקריטריון של קבוצות פוליגמיות או קבוצות שבהן
13 מקיימים יחסי מין, זה אחד המניעים החזקים ביותר.
14 ש. מה מקור הנתון הזה?
15 ת. אני מדבר על מניע של שליטה קודם ויחסי מין, זה אחד מהגורמים שהכי משליטים או הכי
16 משעבדים אנשים שמגיעים לקבוצות שבהם קיים חמניע הזה, ואני מסביר גם כן מבחינתה
17 ההשפעה של קיום יחסי מין בתוך הקבוצה, בין המנהיגים לבין חברי הקבוצה.
- 18 לשאלת ביהמ"ש:
19 ש. האם מוכרות לך עוד קבוצות שהקשר המיני היה המניע?
20 ת. כן.
- 21
22 המשך חקירה נגדית - ב"כ הנאשם:
23 ש. תוכל לתת דוגמא?
24 ת. כן, "לליץ", זה חומר מדעי מפני שהוא הופיע בכתב עת מדעי, לליץ מס' 36. היא נותנת שם
25 תיאור מדוקדק של כיצד קיום יחסי מין הופך לאחד מאמצעי השליטה וניצול הנשים או
26 הגברים, לצורך העניין, בהן הנתח הזה קיים, נוהל של קיום יחסי מין בין המנהיגים לבין
27 חברי הקבוצה.
- 28 ש. מה הנוהל?
29 ת. קיום יחסי מין בין אנשים הוא לא חריג. קיום יחסי מין בקבוצה סמכותנית הוא חומר נפץ
30 מכיוון שברגע שאתה איבדת את כושר ההחלטה, את כושר הבחירה, את כושר ההתנגדות
31 ונכפים עליך, אולי בהסכמה, כי הכל בהסכמה, הכל הכל ב"הסכמה", אני שם את זה
32 במרכאות כפולות ומכופלות, כי ברגע שנכנס העניין של יחסי המין של המנהיג או המנהיגים
33

1374

1375

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תמ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

14 פברואר 2012

- 1 ששולטים באנשים לבין חברי הקבוצה, השליטה היא מוחלטת וחמורה הרבה יותר, כי אז
2 עולה שאלה אם אמנם באמת היו יחסי מין בהסכמה, כשהאיש שמקיים את היחסים שולט
3 לחלוטין בחיים שלהם. הסכמה מדעת.
- 4 ש. אני נותנת לך כאפשרות שהמנהיג בא אליי, מציע לי לקיים איתו יחסי מין היום ואני
5 אומרת לו "לא בא לי", איך אתה מתייחס לסיטואציה כזו בהיבט של שליטה?
6 ת. אתם רוצים לדון במקרים האמיתיים? אני מוכן. אני מטיל ספק לגבי כושר האדם להתנגד.
7 ש. אם אני נותנת לך את זה כנתון, פעם אחת הוא בא אליי והציע לי ואמרתי לו שלא.
8 ת. זה יוצא מן הכלל שמצביע על הכלל.
- 9 ש. מפנה לעמ' 41 לחוות דעתך, לגבי המודלים התיאורטיים בקבוצות סמכותניות, ניתן
10 לחשוב שאתה בעצם מסכם את הקונצנזוס המחקרי, האם זהו הקונצנזוס המחקרי?
11 ת. לא, לקחתי מספר מודלים שנראו לי משמעותיים כמייצגים באופן משמעותי את התופעה
12 בבהירותם ובתמציותם.
- 13 ש. אתה בעצם מצטט מחקרים רבים, אבל לא מעט מהם לא עוסקים בכיתות אלא במשטרים
14 טוטליטאריים, למשל המחקר של ליפטון בעמ' 43 לחוות דעתך, אתה מסכים עמי?
15 ת. לא, המודל של ליפטון, שהוא אחד המודלים המצוטטים ביותר, הוא הראשון שניסה לחקור
16 ולהסביר מהו באמת אותו תהליך שנקרא עד אז "שטיפת מוח", אני אומר שהמודל של
17 ליפטון זיהה עשרה רכיבים בתהליך שטיפת המוח, זהו אלמנט מרכזי. הוא היה ער
18 לתהליכים שקרו אחרי מלחמת קוריאה לשבויים אמריקניים שעברו אצל הסינים שטיפת
19 מוח.
- 20 ש. המודל של ליפטון היה בקשר למשטרים טוטליטאריים?
21 ת. לא, אלא בקשר לשטיפת המוח.
- 22 ש. שהופעלה ע"י המשטר הסיני.
23 ת. כן, אני רוצה להסביר איך המשטר הסיני לקח שבויי מלחמה שבאו מהעולם הקפיטליסטי
24 ועשה להם שטיפת מוח שיחזרו לארה"ב בעלי תפיסה קומוניסטית.
- 25 ש. זה אותו חזן שהוא פעיל אנטי-כיתתי?
26 ת. כן, הוא אחד המומחים הגדולים שייתכן שאינו איש אקדמיה.
- 27 ש. מפנה למודל של לנגון בעמ' 45 לחוות דעתך, גם הוא פעיל אנטי-כיתתי שלא במחקר.
28 ת. כן.
- 29 ש. מפנה למודל של סנואו בעמ' 45 לחוות דעתך, הוא בכלל לא מודל אקדמי מפני שסנואו הוא
30 שוטר לשעבר ולא תוקר.
31 ת. אני לא יודע כרגע מה הוא.
- 32 ש. כשהוא כתב את המודל שלו?
33 ת. הוא אחד האנשים שעוסק בכתיבה שוטפת בנושא של הכיתות.

1375

1376

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

14 פברואר 2012

- 1 תאשר לי שטנאו עוסק בספרו רק בקבוצות שחבריהן ביצעו עבירות פליליות ולא בכיתות
2 באופן כללי, נכון?
- 3 .ש.
4 לא, הוא גם מדבר באופן כללי.
- 5 .ת.
6 הספר שלו לא בהקשר לעבירות פליליות בתוך כיתות?
- 7 .ש.
8 כן, אבל הוא מדבר על כיתות קבוצות סמכותניות, הוא הולך מן הכלל אל הפרט. אני מודה
9 שלא התעמקתי בביורגפיה האיטית שלו, אבל אין ספק שהוא אחד האנשים שזרק אור על
10 התופעה האסביר מדוע. גם אם נראה לכם מאוד מוזר שאנשים שהם לא בעלי תואר כזה או
11 אחר, אנו מדברים על תופעה יחסית חדשה ומוזרה, עובדה שמעולם לא היה דיון בבית
12 המשפט על הנושא הזה, יחסית בלתי מוכרת לאנשי מקצוע, אשר לא מתעניינים או לא
13 נוגעים בזה, ולכן, כדי לאסוף נתונים וחומר שיאיר את התופעה, אנו חייבים להסתמך על
14 חומר פנומטולוגי, שהוא חומר שמתאר תופעות, וחומר זה הוא לא פחות תקף בנוקרים
15 המטובכים יותר מאשר חומר שהופך לאקדמי. עם הזמן חומר כזה הופך לאקדמי. זה לא
16 פוסל אותו בכלל.
- 17 .ש.
18 מפנה לעמ' 47 לחוות דעתך לגבי המודל של פרטיקנו ואהרונסון, כאן מדובר בחוקרים
19 שעסקו בתחום הפרסום ולא הכיתות, נכון?
- 20 .ת.
21 כן.
- 22 .ש.
23 המודל היחידי בעצם שהוא של מודל אקדמי שהבאת, הוא בעצם של גלנטר בעמ' 45 לחוות
24 דעתך, שהוא בעל שם עולמי לתופעת הכיתות, ודווקא הוא הראה נתונים מספריים, לפיה,
25 מרבית חברי הכיתות דווקא בוחרים לעזוב אותם, בסופו של דבר. הוא אומר שלא באמת
26 מדובר בקבוצות סגורות, בסופו של דבר, נכון?
- 27 .ת.
28 אני לא יודע לאיזה ציטוט את מתכוונת או איפה הוא מופיע. אני לא מכיר את הנתון
29 הספציפי הזה.
- 30 .ש.
31 כשאני אומרת לך על גלנטר, שהוא הראה נתונים מספריים שמרבית חברי הכיתות בסופו
32 של דבר בוחרים לעזוב אותן, לא שמעת על הנתון הזה.
- 33 .ת.
34 אני לוקח את המודל כשהוא מדבר על קבוצה כריזמטית, הוא לא קרא לזה סמכותנית ולא
35 כת, אני אומר שיש חוקר שלא נוגע בהיבט הסטטיסטי, התכוונתי להציג כאן מודלים
36 ולקחת את המודל הזה, אני מודה ומתוודה שאני לא יודע מאיפה לקוח הדבר שאת
37 אומרת.
- 38 .ש.
39 מפנה לעמ' 50 לחוות דעתך, אמרת שהמודלים שהוצגו אלו טכניקות שגורמות לחברי
40 הקבוצה לאבד את שיקול דעתם [מצטטת], גם אם חברי הקבוצה באים ואומרים 'אנחנו
41 עושים את זה מרצון וללא לחץ' אתה בעצם אומר שאסור להאמין להם.
- 42 .ת.
43 אמרתי כמה פעמים שטיבה של השליטה המנטאלית היא אותו מצב שבו אדם מסוגל
44 להתכחש למציאות שלו.

1376

1377

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' דצון (עציר)

14 פברואר 2012

- ש. אני אומרת לך שהטענה הזו שאסור להאמין לו או לקבל את העובדה שזה מרצון חופשי לא מבוססת מחקרית, כיוון שהיא לא נסמכת על מודלים מתחומים רלוונטיים, זה נכון או לא? אין לקביעה הזו בסיס מחקר.
- ת. אני חוזר ועונה שמכיוון שמספר האנשים שמוכנים לשתף פעולה במחקר אמפירי כדי לבדוק קבוצת ביקורת וקבוצת איכות, הדבר הזה לא נעשה, מפני שאין את מי לחקור, יש רק עדויות קליניות של אנשים ששהו שם. אם מתר אפשר יהיה לארגן קבוצת אנשים כנגד קבוצה בעלת אפיונים שלא הייתה בכת, ייתכן שנמצא ממצאים מדהימים ואחיה הראשון שאגיד קבל עם ועדה בספר או בחוברת מדעית שאני חוזר בי ואגיד שזה היה פיקניק, כל מי שחלך לכת או לקבוצה סמכותנית חי היים נהדרים.
- ש. מפנה לעמ' 51 לחוות דעתך, אתה מסכים עמי שהנושא בכותרת של ילדים בכנות לא נחקר דיו?
- ת. יש לנו כמה מחקרים שאת חלקם אני מצטט.
- ש. "...טרם זכה למחקר מקיף דיו...!"
- ת. כתבתי "מקיף דיו", חלק מהמחקרים האלה הם על אנשים שגדלו כילדים בקבוצות והסכימו, בתור אנשים בוגרים, כמו אנשים שעברו אונס או התעללות מינית בילדות, שרק בברותם עם השנים מוכנים לדבר על כך, הם אותם אנשים ששופכים אור על מה עוברים ילדים בקבוצות השונות. בנוסף, ילדים בקבוצות לא ניתנים למחקר כי ההורים לא מסכימים בחיים שיגעו בילדים. אנשים שעזבו קבוצה עם ילדים, ההורים גם מתנגדים באופן כמעט גורף שהילדים ישתתפו במחקר. העדויות שיש לנו הן בדיכ קליניות, וזה אחד הנושאים החשובים והקשים ביותר לכל הקבוצות האלה, אני לא עושה פאניקה מוסרית, אני אומר שכל אדם שיש לו נגיעה לקבוצות האלה, לדוגמא קבוצת סבים יספרו לכם על הנזקים של הנכדים שלהם. אוסיף, איפה המחקרים שמוכיחים לנו שחור על גבי לבן שהאדם שנגזל ממנו חופש הפעולה או חופש המחשבה או הוא ניזוק? את נתת אולי את התשובה לשאלה הזו, אחרי שהתייעצת עם מומחים, אמרו לך שבמחקר של מילגרם הייתה מועקה קשה מאוד, אבל המשיכו ללחוץ בניסוי שגרתי "דבילי", שקוראים למישהו, הוא לוחץ וחולך הביתה. תניחי שאותם אנשים שיושבים בקבוצות יש להם את אותה מצוקה, שמבצעים את כל מה שהמנהיגים דורשים מהם, אבל גם הם ממשיכים לבצע את כל הפעולות שנדרשו לבצע או למען אלוהים או למען האמונה או למען המנהיג, ואולי רק אחרי שמוכנים לעבור תהליך לצאת מהקבוצה, הם מסוגלים לעשות כן.
- לשאלת ביהמ"ש:
- ש. לגבי הפרק של הנשים הסגורות, במקרה שלנו, הילדים, לפחות מחצית מהיום, היו בקשר עם העולם החיצון. איך הדבר הזה מסתדר?

1377

1378

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

14 פברואר 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

- 1 ת. אני יכול לומר אמירה גורפת, ייתכן שבכל הקבוצות הסמכותניות, ללא יוצא מן הכלל, אני
 2 ראיתי ילדים שהיו ילדים בקבוצות וראיתי ילדים שהיו בזמנו בקבוצות, ייתכן שגם במקרה
 3 הנוכחי אלה שפגועים הכי הרבה, אולי לכל ימי חייהם, האנשים שהכי נפגעו ויסבלו הם
 4 הילדים.
 5 ש. איך משפיעה העובדה שהם היו מחצית מהיום בחברת ילדים רגילים? ילדים ניתנים יותר
 6 להשפעה.
 7 ת. אם בית המשפט מעוניין לקבל תמונה, יש להזמין את אחד מהאנשים שמיטפל באותם
 8 ילדים.
 9 ש. אנו מדברים תיאורטית, אפשר להשיג שליטה כ"כ מלאה על ילדים שחשומים לעולם
 10 החיצון? יש להם סמכות של מורים בבית ספר, גם חברת הילדים שהיא חברה עם לחץ
 11 חברתי מאסיבי מאוד, איך אתה מסביר את זה שלמרות זאת הם לא שינו אורח חיים?
 12 ת. אני נותן שני הסברים, האחד, שאם אנחנו מניחים שהשליטה המנטאלית משפיעה על
 13 מבוגרים שרואים את העולם דרך הפריזמה של המנהיגים או דרך הרעיונות של המנהיגים,
 14 על כמה וכמה לגבי ילדים, אין להם עולם אחר. למרות שהם נפגשים ונמצאים בסביבה
 15 אחרת חלק מהיום, הם תופסים את המציאות דרך אותה שליטה מנטאלית, מה האמהות
 16 ומה המנהיגים אומרים לילדים. אנו מכירים את זה ממחקרים בתחומים אחרים, לפיהם
 17 שהמשפחה יכולה להיות הגורם המכריע לגבי המצב הנפשי של הילדים, בוודאי במשפחה
 18 שחיה בכללים נוקשים שבהם הילדים נדרשים לא לסור ימינה או שמאלה. אפשר להזמין
 19 מורות שלימדו את הילדים.

החלטה

נדחה להמשך לתאריך 15.02.12, שעה 09:00.

הנאשם יובא באמצעות השב"ס והליווי למועד זה.

הודע לעד כי עליו להתייצב במועד שנקבע.

1378

1379

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

14 פברואר 2012

תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' רצון (עציר)

1
2
3
4

ניתן והודע היום כ"א שבט תשע"ב, 14/02/2012 במעמד הנוכחים.

רענן בן-זוסף, שופט	מרים דיסקין, שופטת	נורית אחיטוב, שופטת
		אכ"ד

5
6
7

הוקלד על ידי: נופר דויד

מדינת ישראל
משרד המשפטים
בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו

1379